

Wes-Kaap Onderwysdepartement
Western Cape Education Department
ISebe leMfundo leNtshona Koloni

Jaarverslag Annual Report INgxelo yoNyaka

2009/10

©2010 Western Cape Education Department

PR Nommer: PR187/2009
ISBN Nommer: 978-0-621-38819-0

*Om hierdie dokument te bekom,
tree asseblief in verbinding met:
Hoof:Onderwys , Privaatsak X9114,
Kaapstad, 8000.
Tel: 021 467 2531
Faks: 021 461 3694
E-pos: media1@pgwc.gov.za*

Wes-Kaap Onderwysdepartement

Jaarverslag: 2009/2010

Inhoudsopgawe Bladsye

Algemene Inligting	Deel 1	1-2
Programprestasie	Deel 2	1-110
Verslag van die Ouditkomitee	Deel 3	1-3
Finansiële Jaarstate	Deel 4	1-60
Menslikehulpbronbestuur	Deel 5	1-27

Voorwoord

Hierdie Jaarverslag verskaf 'n omvattende rekord van die werk van die Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) vir die 2009/10 finansiële jaar.

Die sleutelfokus vanjaar was om die regering se eerste begroting in lyn te bring met ons jaarlikse prestasieplan en ons strategiese prioriteite, naamlik om die regte van leerders eerste te plaas en onderwysuitkomste te verbeter.

Ons het baie klem gelê op die grondslae van leer, en veral op die verbetering van vlakke van geletterdheid en gesyferdheid in die laer grade. Om dit te bereik het ons die maksimum hulpbronne gekanaliseer na die eerste drie jaar van skoolonderrig, en onself verbind tot formele toetsing in graad 3, 6 en 9, asook tot die verskaffing van meer klaskamerondersteuning, onderwyseropleiding en addisionele leerondersteuningsmateriaal.

Met die oog op die skepping van teksryke klaskameromgewings het ons, bo en behalwe ons jaarlikse begrote toekenning, 'n addisionele R101miljoen toegeken vir die voorsiening van handboeke. R15miljoen hiervan het gekom van kostebesparende inisiatiewe en deur die afgelope jaar oorlog te verklaar teen verkwistende uitgawes, soos besigheidsklasvlugte.

Ons is vasberade om te verseker dat soveel graad 12-leerders as moontlik hulle eksamens in 2010 slaag, en juis om hierdie rede het ons vanjaar 'n reeks nuwe inisiatiewe van stapel gestuur, soos om teikens te stel vir elke skool (met gedetailleerde planne vir skole wat ons ondersteuning nodig het), intensiewe bestuursondersteuning van ons distrikskantore, vakspesifieke ondersteuning vir skole met 'n geskiedenis van 'n lae slaagsyfer, die lansering van die veldtog "Neem eienaarskap van jou eie toekoms, jou eie sukses, en werk hard om jou matriek te slaag",- 'n openbare bewusmaking- en motiveringsveldtog, 'n tutorprogram vir onderpresterende skole in komplekse areas van die sillabus, 'n mentorskapprogram vir prinsipale en die verskaffing van 'n boekie met "Wenke vir sukses" aan elke graad 12-leerder in die provinsie.

Terwyl ons hooffokus egter gerig was op die verbetering van leerderprestasies, moes ons ook die stelsel as 'n geheel verbeter. Ons het dus in die afgelope jaar ook gekonsentreer op ander strategiese prioriteite, soos die skep van groter verantwoordbaarheid binne die stelsel om te verseker dat die WKOD 'n baie meer doeltreffende, meer sorgsame en meer ondersteunende organisasie sal word. Ons het dit vermag deur, onder andere, die Wysigingswetsontwerp van die Wes-Kaap Skoolonderwys te ontwerp en 'n aantal administratiewe funksies en stelsels te verfyn.

Ander prioriteite wat ons gestel het, is die hantering van oorbevolking in ons skole en die verskaffing van veiliger geboue. Om hierdie rede het ek verlede jaar 'n oudit van ons skoolinfrastruktuur gelas om te bepaal waar daar 'n behoefte aan nuwe geboue bestaan, en watter skole vervang moet word of addisionele klaskamers benodig. Ons het ook ons infrastruktuurplan vir die volgende drie jaar aangekondig wat insluit die bou van 25 nuwe skole, 20 skole wat vervang moet word, 'n addisionele 300 nuwe klaskamers, 150 graad R-klaskamers, sowel as mobiele klaskamers vir plasing by skole.

Dit is slegs 'n paar van die prestasies van hierdie jaar. Ons is ook vas van plan om te verseker dat elke rand wat in hierdie begroting gespandeer word, daarop ingestem sal wees om waarde toe te voeg tot die klaskameromgewing.

Ek kan dit egter nie oorbeklemtoon nie dat die ware prestasies in onderwys in hierdie provinsie elke dag plaasvind binne die skole en distrikskantore van die skole in ons provinsie, gelei deur ons toegewyde onderwysers en beampes.

Dit is die soort spangees wat ons regdeur die provinsie wil hê. Ons sal voortgaan op ons weg vorentoe, om ons strategiese doelwitte te bereik. Ons wil dus leerders, onderwysers, prinsipale, beampes en ouers aanmoedig om hierdie visie aan te gryp en kollektief te help verseker dat die gehalte van onderwys wat in die Wes-Kaap aangebied word, steeds sal verbeter.

Donald Grant
Minister vir Onderwys, Wes-Kaap

Deel 1 – Algemene Inligting

1. Algemene inligting

1.1 Voorlegging van die jaarverslag aan die uitvoerende gesag

Dit is die formele voorlegging van die jaarverslag vir die Wes-Kaap Onderwysdepartement vir die jaar 2009/10 aan die verantwoordelike uitvoerende gesag.

1.2 Inleiding deur die Departementshoof

Die Strategiese Staat vir die Onderwys 2010 tot 2019 is in November 2009 gepubliseer. Die strategie beklemtoon verhoogde toeganklikheid tot onderwys en die reg van leerders op onderwys van gehalte. In besonder, in die periode 2010 tot 2019, val die fokus op die verbetering van die lees-, skryf- en rekenvermoëns van leerders.

Die hoofaanduiders vir die evaluering van die vordering wat deur die WKOD gemaak is t.o.v. die verskaffing van onderwys van gehalte is: Die verbetering van geletterdheid en gesyferdheid in graad 1 – 6; die verbetering van die slaagsyfer vir graad 12, met inbegrip van 'n toename in kandidate wat slaag met matriek-endorsement, Wiskunde en Wetenskap; en die vermindering van die getal skole wat onderpresteer.

Daar was 'n aantal ontwikkelings in die verslagjaar, soos gelys in die res van hierdie dokument.

1.3 Inligting oor die Ministerie

Binne die konteks van 'n nuwe Administrasie in die provinsie, het die Ministerie hom daartoe verbind om die strategiese oogmerke van die WKOD en 'n reeks van implementeringsplanne en praktiese intervensies te ontwikkel. Die sleutelfokusareas is op infrastruktuur, organisatoriese ontwerp, die verhoging van die bedrag wat op direkte ondersteuning aan skole spandeer word, en die verhoging van onderrigtyd en verantwoordbaarheid.

1.4 Missieverklaring

Die missie van die Wes-Kaap Onderwysdepartement is om seker te maak dat alle leerders die kennis, vaardighede en waardes verwerf wat hulle benodig om:

- hulle potensiaal te verwesenlik
- vervulde lewens te lei
- by te dra tot die sosiale en ekonomiese ontwikkeling van Suid-Afrika
- voluit aan die lewe van die land deel te neem
- internasionaal te kompeteer, en
- gemeenskappe te bou wat in staat is om hulle lewens suksesvol en met waardigheid te bestuur.

1.5 Wetgewende mandaat

Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 2996 (Wet 108 van 1996) soos gewysig
Die Grondwet van die Wes-Kaapprovinsie, 1988 (Wet 1 van 1998)
Die Suid-Afrikaanse Skolewet, (SASW) 1996 (Wet 84 van 1996) soos gewysig
Die Nasionale Onderwysbeleidswet, 1996 (Wet 27 van 1996);
Wet op Verdere Onderwys en Opleiding, 1998 (Wet 16 van 2006),
Die Wet op Gehalteverbetering van Verdere Onderwys en Opleiding, 2001 (Wet 58 van 2001), soos gewysig in 2008 (Wet 50 van 2008)

Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet 76 van 1998);
Wes-Kaapse Provinsiale Wet op Skoolonderwys, 1997 (Wet 12 van 1997)
Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999(Wet 1 van 1999) soos gewysig
Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 (Wet 56 van 2003)
Die Wet op die Jaarlikse Verdeling van Inkomste
Die Staatsdienswet, 1994 (Proklamasie 103 van 1994)
Die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1995 (Wet 58 van 1995)
Wet op die Suid-Afrikaanse Sertifiseringsraad, (Wet 31 van 2000)
Wet op Verdere Onderwys en Opleiding, 2000 (Wet 52 van 2000)

Deel 2: Programprestasie

1. Begrote fondse

Hooftoewysing	Aangepaste toewysing	Werklike bedrag bestee	Onderbesteding
R10,346,039,000	R10,663,812,000	R10,613,313,000	R50,499,000
Verantwoordelike Minister	Provinsiale Minister van Onderwys		
Administrerende Departement	Departement van Onderwys		
Rekeningpligtige Beampte	Hoof van Departement, Wes Kaap Onderwysdepartement (WKOD) (Superintendent-Generaal van Onderwys)		

2. Oogmerk van die begrotingspos

Die Wes-Kaapse Regering poog om die lewensgeleenthede van al sy kinders te verbeter deur aan hulle **gehalte-opvoeding** te voorsien. Vir hierdie doel sal alle kinders vir so lank as moontlik in die skool bly, en optimale uitslae behaal.

Om hierdie doel te bereik, sal die WKOD die volgende hoofdienste lewer in die konteks van verpligte onderwys vir almal.

- Oorkoepelende beplanning vir, en bestuur van die onderwysstelsel voorsien
- Openbare onderwysinstansies van ondersteuning voorsien
- Onderwys in openbare gewone skole voorsien
- Onafhanklike skole ondersteun
- Onderwys in openbare spesiale skole voorsien
- Verdere onderwys en opleiding (VOO) by openbare VOO-kolleges voorsien
- Volwasse onderwys en opleiding (VOO) in gemeenskapsleersentrums voorsien
- Vroeëkindontwikkeling (VKO) in Graad R voorsien
- Opleidingsgeleenthede vir opvoeders en nie-opvoeders voorsien
- Die hele kind ondersteun deur MIV/VIGS-bewustheid uit te brei; voedsel aan geïdentifiseerde arm en honger leerders voorsien sodat hulle doeltreffend kan leer; en 'n veilige skoolomgewing bevorder.
- Onderwysers ondersteun deur die voorsiening van basiese diensvoorwaardes, aansporing, en welsynprogramme vir werknemers

Opsomming van programme

Die aktiwiteite van al die provinsiale onderwysdepartemente in Suid-Afrika word in die volgende agt programme opgedeel:

Program	Subprogram
1. Administrasie	1.1. Kantoor van die LUR 1.2. Korporatiewe dienste 1.3. Onderwysbestuur 1.4. Mensehulpbronontwikkeling 1.5. Onderwysbestuur-inligtingstelsel (OBIS)
2. Openbare gewone skoolonderwys	2.1. Openbare primêre skole 2.2. Openbare sekondêre skole 2.3. Professionele dienste 2.4. Mensehulpbronontwikkeling 2.5. Nasionale skoolvoedingprogram
3. Subsidies aan onafhanklike skole	3.1. Primêre fase 3.2. Sekondêre fase

Program	Subprogram
4. Openbare spesiale skoolonderwys	4.1. Skole 4.2. Professionele dienste 4.3. Mensehulpbronontwikkeling
5. Verdere Onderwys en Opleiding	5.1. Openbare instansies 5.2. Professionele dienste 5.3. Mensehulpbronontwikkeling 5.4. Voorwaardelike toekenning
6. Basiese onderwys en opleiding vir volwassenes	6.1. Subsidies aan private sentrums 6.2. Professionele dienste 6.3. Mensehulpbronontwikkeling
7. Vroeëkindontwikkeling	7.1. Graad R in openbare skole 7.2. Graad R in gemeenskapsentrums 7.3. Professionele dienste 7.4. Mensehulpbronontwikkeling
8. Hulp- en verwante dienste*	8.1. Betalings aan SOOO 8.2. Voorwaardelike toekenning-projekte MIV/VIGS 8.3. Eksterne eksamens 8.4. Onderwyseropleiding 8.5. <i>iKapa Elihlumayo</i>

* Hier is daar geringe veranderlikheid tussen programme

Oorsig van die diensleweringomgewing in 2009/10

Makro-verskuiwings en tendense

In Mei 2009 is 'n nuwe regering in die Wes-Kaap gevestig. Hierdie regering het onderwys sy eerste prioriteit gemaak.

'n Strategiese Stelling vir Onderwys 2010 tot 2019 is in November 2009 gepubliseer. Die strategie beklemtoon verhoogde toegang tot onderwys en die reg van leerders op gehalte-onderwys. In die tydperk 2010 tot 2019 sal die fokus veral op die verbetering van die lees-, skryf en rekenvermoëns van leerders val. Die tydperk 2010-2014 sal die grondslag vir hierdie verbeterings lê, sodat in die tydperk 2014-2019 die kinders van die provinsie die vrugte pluk van die stelsel wat ontwerp is en bestuur word om die gestelde teikens te verwesenlik.

Die hoofaanwysers waarmee die vordering gemeet word van die WKOD se pogings om gehalte-onderwys te voorsien, is soos volg:

1. Verbeterde prestasie in geletterdheid en syfervaardigheid in Grade 1-6
2. Toename in die aantal wat Graad 12 slaag, met inbegrip van 'n toename in die aantal wat met matriek-endorsement, wiskunde en wetenskap slaag
3. Afname in die aantal skole wat onderpresteer

Hierdie aanwysers is in die konteks van 'n aantal maatskaplike en ekonomiese probleme bepaal:

- Die meerderheid van die kinders in die Wes-Kaap bereik nie hul akademiese potensiaal nie omdat onvoldoende tyd en aandag aan lees, skryf en tel in die eerste drie grade op skool bestee word
- Skoolbestuur en leierskap in sekere skole is swak
- Response en ondersteuning vanaf die onderwysdepartement is traag
- Die onderwysers se moreel is laag
- Handboeke en ander leermateriaal is van 'n swak gehalte
- Maatskaplike euwels soos armoede en vier misdade hoogty
- Die gehalte van die infrastruktuur van skole gaan agteruit
- Daar is 'n erfenis van onderbesteding op 'n aantal gebiede in die Wes-Kaap, en die immigrasie na die Wes-Kaap verhoog die druk

Die Wes-Kaap se onderwysstelsel is ook deur die ekonomiese krisis van 2009/10 geraak. Dit het 'n impak gehad op die fondse wat vir onderwys beskikbaar is, en op die vermoë van ouers om hul kinders d.m.v. skoolfooi, voedsel, en handboeke te ondersteun.

Bevolkingsdinamika

Sedert die sensus van 2001 het die bevolking van die Wes-Kaap gegroei, en dit groei steeds. 'n Gevolg van hierdie bevolkingstoename in die Wes-Kaap is dat elke vorm van onderwys en opleiding in die provinsie 'n toename in die eise wat gestel word, sal beleef.

Tabel 1 bied die mid-jaar bevolkingsberamings van StatsSA vir 2008 en 2009 vir die leeftydbestek 6-15 jaar en 16-18 jaar. Tussen 2008 en 2009 dui die data vir die leeftydgroep 6-18 jaar op 'n toename in die Wes-Kaap van 15 000 persone.

Die aantal 6- tot 15-jariges in die Wes-Kaap het vanaf 994 084 in 2008 tot 1 006 113 in 2009 toegeneem. In hierdie tydperk het die aantal 16- tot 18-jariges van 286 337 tot 289 167 toegeneem. Die Wes-Kaap het dus nagenoeg 15 000 bykomstige kinders in die ouderdomsgroep 6-18 jaar gehad.

Tabel 1: Aantal persone in die ouderdomsgroepe 6-18 per provinsie 2008 en 2009

Provinsies	Ouderdomsgr oepe	2008	2009	Verskil tussen 2009 en 2008	% toename/afname teenoor 2008	Rangorde per provinsie
Oos-Kaap	6 jr – 15 jr	1 563 395	1 524 235	-39 160	-2.57%	
	16 jr – 18 jr	503 198	503 401	203	0.04%	
		2 066 593	2 027 636	-38 957	-1.92%	9
Vrystaat	6 jr – 15 jr	595 386	595 083	-303	-0.05%	
	16 jr – 18 jr	181 253	180 010	-1 243	-0.69%	
		776 639	775 093	-1 546	-0.20%	6
Gauteng	6 jr – 15 jr	1 784 711	1 824 438	39 727	2.18%	
	16 jr – 18 jr	500 239	510 886	10 647	2.08%	
		2 284 950	2 335 324	50 374	2.16%	1
KwaZulu Natal	6 jr – 15 jr	2 401 388	2 389 211	-12 177	-0.51%	
	16 jr – 18yrs jr	710 042	720 506	10 464	1.45%	
		3 111 430	3 109 717	-1 713	-0.06%	5
Limpopo	6 jr – 15 jr	1 329 306	1 304 558	-24 748	-1.90%	
	16 jr – 18 jr	405 659	408 167	2 508	0.61%	
		1 734 965	1 712 725	-22 240	-1.30%	8
Mpumalanga	6 jr – 15 jr	852 032	846 678	-5 354	-0.63%	
	16 jr – 18 jr	248 371	247 849	-522	-0.21%	
		1 100 403	1 094 527	-5 876	-0.54%	7
Noord-Kaap	6 jr – 15 jr	251 501	252 158	657	0.26%	
	16 jr – 18 jr	69 831	70 072	241	0.34%	
		321 332	322 230	898	0.28%	4
Noord-Wes	6 jr – 15 jr	710 002	712 800	2 798	0.39%	
	16 jr – 18 jr	205 102	205 106	4	0.00%	
		915 104	917 906	2 802	0.31%	3
Wes-Kaap	6 jr – 15 jr	994 084	1 006 113	12 029	1.20%	
	16 jr – 18 jr	286 337	289 167	2 830	0.98%	
		1 280 421	1 295 280	14 859	1.15%	2
Totaal	6 jr – 15 jr	10 481 805	10 454 980	-26 825	-0.26%	
	16 jr – 18 jr	3 110 031	3 135 166	25 135	0.80%	
		13 591 836	13 590 146	-1 690	-0.01%	

Tabel 2 bied inskrywingsdata vir die Wes-Kaap se openbare gewone skoolstelsel vanaf 2000-2009, en dit illustreer die wisselende dog oorkoepelende groei in leerdergetalle in die provinsie. Die toename in getalle op die Graad 12-vlak is 'n bemoedigende ontwikkeling.

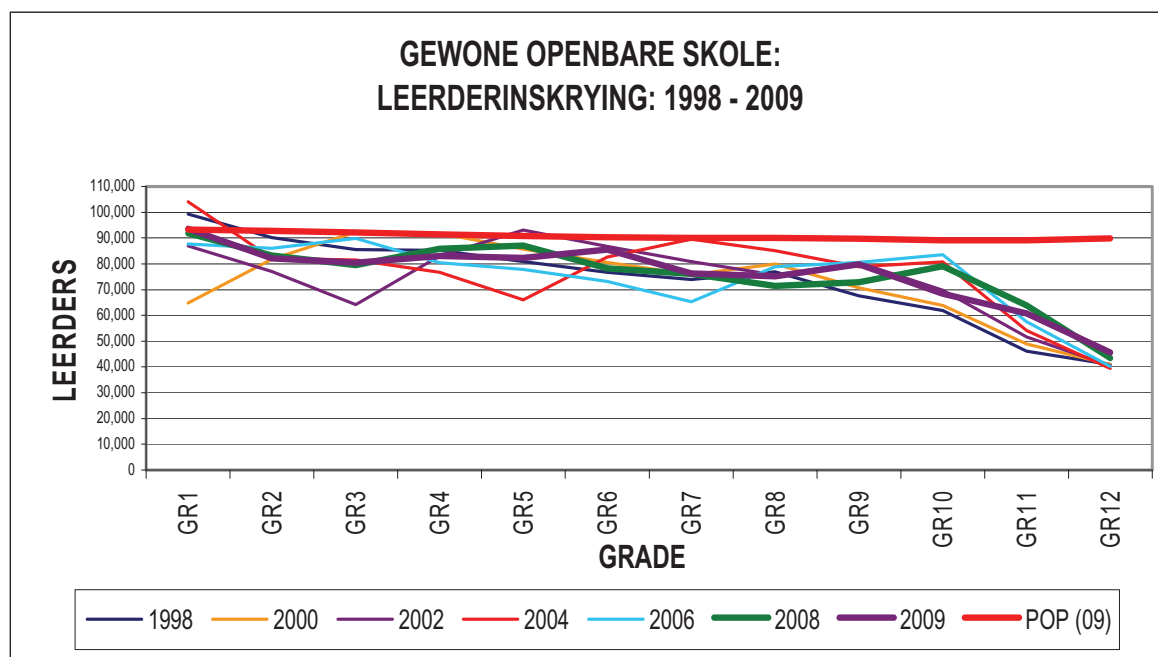
Tabel 2: Inskrywings in openbare gewone skole 2000-2009

Databron: 2000 – 2009: Jaarlikse Opname vir Skole (Openbare Gewone Skole, leerders by OLSO-eenhede uitgesluit; StatsSA: Bevolking vir 2008 gebaseer op 2007 Gemeenskapsopname)

Jaar	Gr 1	Gr 2	Gr 3	Gr 4	Gr 5	Gr 6	Gr 7	Gr 8	Gr 9	Gr 10	Gr 11	Gr 12	Totaal
2000	64,844	81,865	92,343	91,949	85,766	80,658	75,813	80,026	70,634	63,840	48,934	40,996	877,668
2001	81,790	62,960	81,832	94,302	89,254	83,305	77,778	82,190	71,966	67,034	50,206	39,910	882,527
2002	86,969	77,026	64,134	83,022	93,188	86,786	80,865	75,601	80,450	69,752	51,618	40,468	889,879
2003	86,916	82,454	75,931	66,033	82,383	92,341	84,514	81,154	73,200	81,739	51,746	39,644	898,055
2004	104,105	82,130	81,489	76,781	66,060	82,574	89,614	85,053	78,964	80,756	54,199	39,451	921,176
2005	93,515	94,231	80,695	80,809	74,984	66,141	81,953	88,778	82,169	81,577	56,657	39,303	920,812
2006	87,650	85,972	89,828	80,443	77,811	73,106	65,347	78,926	80,595	83,29	57,536	40,198	900,941
2007	92,818	82,562	83,914	89,973	78,674	78,021	72,733	66,406	80,697	86,495	61,938	42,624	916,855
2008	91,853	83,267	79,454	85,891	87,116	78,290	76,146	71,410	72,914	79,133	63,819	43,470	912,763
2009	93,601	82,158	80,385	83,150	82,382	85,621	76,262	75,227	79,795	68,405	60,812	45,692	913,490

Bron: Jaarlikse Skoleopname 2009

Figuur 1 toon die inskrywings per graad vir die jare 1998 tot 2009, en toon dat die retensiesyfer in die skoolstelsel tot Graad 10 goed is. Daar moet werk gemaak word van die afname in getalle in Grade 11 en 12.

Bron: Jaarlikse Skoleopname 2009

Een van die ernstigste redes vir skoolverlating is onvoldoende grondslagleer. Ander redes vir skoolverlating wat in die Algemene Huishoudingsopname vir 2009 gegee word, is "werk", "geen geld", "opvoeding voltooi", "opvoeding is nutteloos", "gesinsverpligtings", "swangerskap" en "eksamen gedruip".

5. Oorsig van die organisatoriese omgewing in 2009/10

Die WKOD bestaan uit die Provinsiale Ministerie van Onderwys, die provinsiale hoofkantoor, agt distrikskantore en onderwysinstansies met inbegrip van openbare gewone en spesiale skole, VOO-kolleges, gemeenskapsleersentrums vir volwassenes, en VKO-persele.

In Mei 2009 is 'n nuwe minister van onderwys aangestel, en 'n nuwe departementshoof is in November 2009 aangestel. In die tweede helfte van 2009 is die WKOD herstruktureer om ondersteuning aan skole te maksimaliseer. Ondersteuning vir onafhanklike skole is aan hoofkantoor opgedra om distrikskantore in staat te stel om op daardie skole te konsentreer wat ondersteuning die nodigste het.

Die herstrukturering beoog om die volgende te voorsien

1. beamptes wat omgee, ingelig en georganiseer is om skole, onderwysers en leerders te ondersteun;
2. onderwysers wat aanwesig en voorbereid is en tekste gebruik;
3. befondsing wat aangewend word om welslae te maksimaliseer;
4. voldoende en veilige skole; en
5. 'n omgewing wat vennote in die onderwys bekwaam om 'n bydrae tot gehalte-onderwys te maak: onderwysvakbonde, skoolbeheerliggame, die private sektor, nie-regeringsorganisasies, private skole, kolleges, en hoërondwysinstansies en -kolleges.

WKOD-aktiwiteite – omvang en skaal

Leerders *	953 865
Openbare gewone skole **	1 456
Skole vir leerders met spesiale onderwysbehoefes	74
Verdere onderwys en opleidingsinstansies (tegniese kolleges)	6 (43 persele)
Gemeenskapsleersentrums vir volwassenes	112 (301 persele)
Distrikskantore	8
Opvoeders	31 498
Staatsdienspersoneel (goedgekeurde diensstaat)	11 677***

* 2009: Jaarlike opname vir skole (voor Graad R tot na matriek)

** Huidige instansies (alle openbare gewone skole, grade: voor Graad R tot na matriek) (31 Maart 2010)

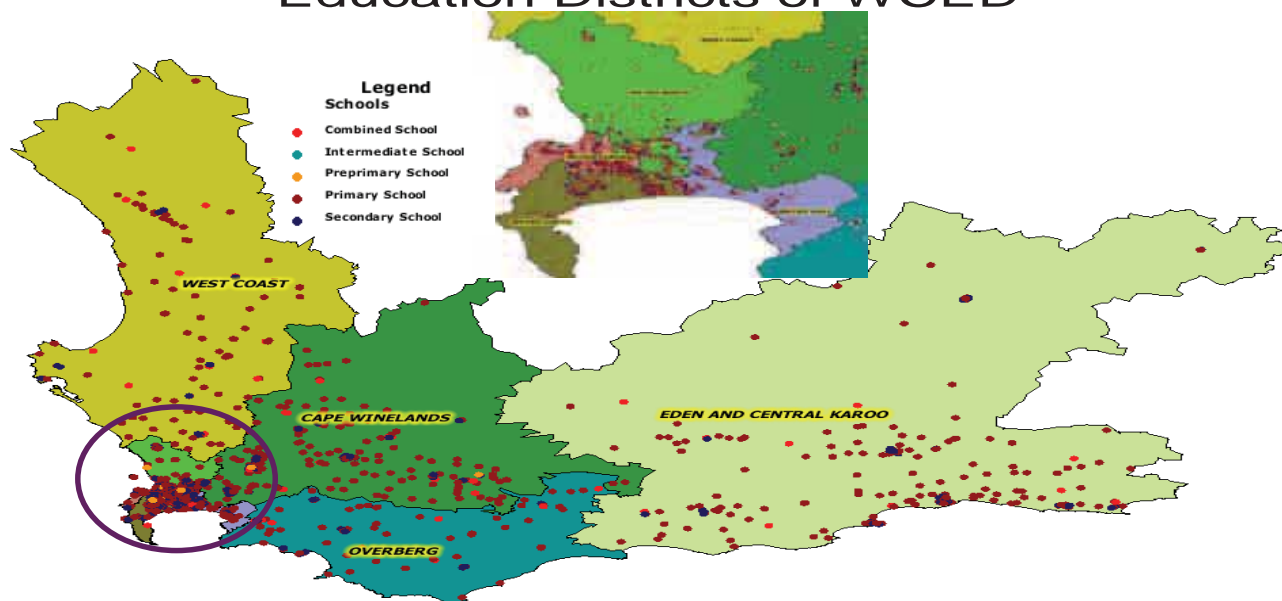
*** Die totaal van 11 677 staatsdiensposte sluit 1 865 poste in wat geskep is om poste in die beroepskategorie klerk tot SL5 op te gradeer. Die poste is programmaties geskep. Die poste kan slegs na 31 Maart 2010 afgeskaf word, en daarom is hulle by die groototaal ingesluit.

Die agt onderwysdistrikskantore is in kringe verdeel, wat direkte ondersteuning aan skole bied. In 2009 is die grense van die nuwe distrikte en hul kringe gevestig om met munisipale grense ooreen te stem en reisafstande te verlaag. Die kringspanne is multifunksionele spanne wat aan kringspanbestuurders verslag doen. Elke span bedien 'n kleiner aantal skole as voorheen.

Die kringspan bestaan uit drie afdelings met 'n *kringspanbestuurder* aan die hoof.

1. *Kurrikulumadviseurs*: Grondslagfase en Intermediêre/Seniorfase
2. *Spesiale onderwysdiens-beroepslui*: sielkundige, maatskaplike werker, leerondersteuningsadviseur
3. *Institusionele bestuur en beheer en skoolgebaseerde bestuur (skole)* IBB-bestuurder, administratiewe ontwikkelingsadviseur

Education Districts of WCED

Die verspreiding van skole is soos volg:

Openbare gewone skole en leerders per onderwysdistrik en kring										
ONDERWYSDISTRIK	Kring Skole Leerders	1	2	3	4	5	6	7	8	Groot- totaal
KAAPSE WYNLANDE	Skole	40	35	33	38	30	30	32	36	274
	Leerders	24 917	25 618	21 900	12 873	14 879	22 542	9 094	9 639	141 462
EDEN EN SENTRAAL-KAROO	Skole	33	32	24	32	40	40	28		229
	Leerders	8 786	22 184	23 213	18 642	12 670	14 357	14 068		113 920
METRO SENTRAAL	Skole	45	44	36	37	25	25			212
	Leerders	28 508	21 252	21 907	24 741	17 976	17 461			131 845
METRO OOS	Skole	36	20	19	18	18	25			136
	Leerders	37 977	21 825	20 637	19 633	21 177	26 407			147 656
METRO NOORD	Skole	27	26	27	26	33	31	30		200
	Leerders	23 550	18 420	28 836	22 866	22 936	21 683	30 466		168 757
METRO SUID	Skole	35	33	28	16	17	30	30		189
	Leerders	26 042	20 802	18 135	12 734	18 021	31 933	27 388		155 055
OVERBERG	Skole	29	27	25						81
	Leerders	10 577	17 995	10 224						38 796
WESKUS	Skole	27	27	21	26	31				132
	Leerders	13 432	9 480	15 924	7 241	10 297				56 374
TOTAAL skole		272	244	213	193	194	181	120	36	1 453
TOTAAL leerders		173 789	157 576	160 776	118 730	117 956	134 383	81 016	9 639	953 865
<i>Nota: Bron: Jaarlikse opname 2009 – Alle grade: Voor Graad R tot Graad 12 plus OLSO</i>										
<i>3 skole gesluit: Lagunya Finishing School, Ganskraal SSKV Primary en Kliphoek SSKV Primary</i>										
<i>6 skole geopen: Wallacedene Prim, Bardale Sec, Solomon Qatyana Prim, Gansbaai Academia, Avian Park Prim en Witteklip Prim</i>										
<i>Die aantal skole soos op 31 Maart 2010: 1456</i>										1456

6. Strategiese oorsig en sleutel-beleidsontwikkelings vir die 2009-10 finansiële jaar

Die strategiese verklaring stel die drie strategiese doelstellings van die WKOD:

1. Verbeterde prestasie in geletterdheid en syfervaardigheid in Grade 1-6
2. Toename in die aantal wat Graad 12 slaag, met inbegrip van 'n toename in die aantal wat met matriek-endorsement, wiskunde en wetenskap slaag
3. Afname in die aantal skole wat onderpresteer

Ten einde hierdie doelstellings te verwesenlik, mik die WKOD:

1. Om te verseker dat uitkomste vir geletterdheid en syfervaardigheid verbeter, deur die maksimum hulpbronne (menslik sowel as finansiël) aan die eerste drie skooljare te bestee. Vanaf 2010 sal dit gepaard gaan met universele en verpligte toetsing van leerders vanaf Graad 1 tot 6. Norms en teikens sal by elke skool gestel word.
2. Om uitmuntende bestuur van skole te verseker met beamptes, prinsipale en onderwysers wat verantwoordelik gehou word vir hul rol om individuele skoolprestasie te verbeter.
3. Om die meelewendheid en doeltreffendheid van die WKOD te verbeter deur op die verbetering van die departement se besigheidsprosesse en -stelsels te fokus.
4. Om die administratiewe werkklas van onderwysers te verminder om meer tyd vir onderrig te voorsien. Onderwysers sal betyds van tekste voorsien word, en geleenthede vir voortgesette professionele ontwikkeling en opleiding kry. Beamptes sal administratiewe en akademiese ondersteuning soos benodig aan onderwysers en skole voorsien.
5. Om te verseker dat elke klaskamer teks-ryk is met leesboeke vir elke Graad 1-6 klaskamer, en teksboeke vir alle Grade 4 tot 12 vir elke vak, en om meer gebruik van tegnologie te maak ten einde 'n kurrikulum van gehalte in die klaskamer te lewer.
6. Om voedsel en ander armoede-verligting en veiligheidsmaatreëls te verskaf ten einde in die behoeftes van arm leerders te voorsien.
7. Om 'n lys van prioriteite vir instandhouding van infrastruktuur te ontwikkel, en die mees koste-effektiewe en doeltreffende prosedure vir die instandhouding van skole te aanvaar.
8. Om menslike en finansiële hulpbronne na daardie distrikte en skole te ontplooi wat histories onderbesteding ervaar het.
9. Om in-migrasie na die Wes-Kaap te beplan en navorsingstendense te gebruik om te verseker dat skole en onderwysers beskikbaar is om gehalte-onderwys aan kinders te voorsien wat die provinsie binnekom.
10. Om geteikende bestuursopleiding en ondersteuning in skole aan alle skoolbestuurslede en SBL'e te bied.

Deurslaggewende nuwe rigtings wat gedurende die verslagjaar ingeslaan is, sluit die volgende in:

1. Hulpbronne (menslik, teks- en finansiël) is aangewend om duideliker en uitdrukliker by verbeterde ondersteuning vir skole in te skakel: Stappe wat gedoen, sluit in dat poste nagegaan word (byvoorbeeld kontrakte wat nie hernu word nie en gesekondeerdes wat na skole terugkeer, poste wat geadverteer word, en bykomstige poste wat aan behoeftige skole voorsien word).
2. Ontwikkeling en uitbreiding van 'n koste-effektiewe, geprioritiseerde en vernuwende infrastruktuurplan om aan agterstande en groei in leerdergetalle aandag te gee.
3. 'n Besluit dat beamptes i.p.v. diensverskaffers kursusse by die Kaapse Onderrig- en Leierskapinstituut (KOLI) sal aanbied.
4. Dat hoofkantoorvakatures (vanaf SBD-vlak deur alle posvlakke heen) nie gevul word terwyl die behoefte vir alle poste en strukture geëvalueer word nie. Die implikasie is dat beamptes meer funksies oorneem ten einde meer fondse vir direkte steun aan skole beskikbaar te stel. Hieraan is 'n verskuiwing in die rolle gekoppel sodat hoofkantoorpersoneel verantwoordelikheid vir onafhanklike skole aanvaar, waardeur die taak van distrikskantore verlig word.
5. Heroriëntering van die stelsel in elke opsig ten einde die doelstellings van verbeterde akademiese prestasie in skole te verwesenlik. Dit sluit die vestiging van toerekenbaarheidstrukture in om te verseker dat die akademiese teikens wat deur skole gestel word, die lewerbare teikens van alle WKOD-beamptes op alle vlakke word.
6. Verbeterde en vaartbelynde kommunikasie met skole – byvoorbeeld vroeë bekendstelling van die jaarkalender.

7. Die besluit om vyf vakaturelyste per jaar te hê in plaas van die vorige twee, ten einde groter meelewendheid met die mensehulpbronvereistes te toon.
8. Stelsels wat in plek geplaas word om ontwrigting van onderrigtyd te minimaliseer. Dit sluit voortdurende vermanings aan prinsipale en personeel in dat daar geen ontwrigting van onderrigprogramme deur besoekers, NRO's en ander aktiwiteite toegelaat moet word. Alle vergaderings met onderwysers begin om 15:00, na die normale skooldag. Die aantal vergaderings met prinsipale en onderwysers is verminder, en inligting wat elektronies versprei sou kon word, is met hierdie medium gestuur. Die WKOD het die regulasie geïmplementeer wat bepaal dat 'n skool by die distrikdirekteur aansoek moet doen voordat leerders op 'n ekskursie geneem word. Die WKOD het skooldatums bepaal wanneer interne eksamens kan begin (Junie en November), sowel as die vroegste datum vir eksamens om afgehandel te wees. Gedurende die skoolvakansies is ontwikkelingskursusse in geletterdheid en syfergeletterdheid vir onderwysers gehou.

Sleutel-beleidsontwikkelings:

Basiese Wysigingswetsontwerp op Onderwyswette, 2009: Op 9 Desember 2009 het die Departement van Basiese Onderwys die Basiese Wysigingswetsontwerp op Onderwyswette, 2009, vir kommentaar in die *Staatskoerant* Nr. 32790 gepubliseer. Die doel van die wetsontwerp is onder meer: om voorsiening te maak vir die skep van twee nasionale onderwysdepartemente en verwante sake, waardeur die Wet op Nasionale Onderwysbeleid (WNOB) en die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASW) gewysig word; om die definisies van "ouer" en "lening" te wysig, en voorsiening te maak vir verskeie tipes spesiale skole, bykomstige funksies vir skoolprinsipale, en opleiding van beheerliggame deur 'n erkende beheerliggaamvereniging.

Die Wes-Kaapse Provinsiale Wysigingswetsontwerp op Skoolonderwys, 2010, is op 5 Maart 2010 vir kommentaar in die *Buitengewone Provinsiale Staatskoerant* nr. 32790 gepubliseer, en openbare kommentaar moes op of voor 16 April 2010 gelewer word. Die wetsontwerp poog onder meer om die Wes-Kaapse Provinsiale Skolewet, 12 van 1997, met die Suid-Afrikaanse Skolewet, 84 van 1996, wat gedurende dieselfde tydperk agt (8) maal gewysig is, in lyn te bring; beleidmakingsmagte na die provinsiale minister, en reëlmakingsmagte na die departementshoof uit te brei; voorsiening vir skoolinspeksie te maak; opnuut die vestiging en funksies van 'n onderwysraad vir die provinsie te reguleer; voorsiening te maak vir die onderskeid tussen spesiale skole vir leerders met leerhindernisse, en spesiale skole wat onderrig met 'n gespesialiseerde fokus bied; die provinsiale minister te magtig om genoemde norms en standaarde aangaande basiese infrastruktuur en kapasiteit in openbare skole voor te skryf; gevaarlike voorwerp, onwettige dwelms, en alkoholiese drank op skoolpersele te verbied; politieke aktiwiteite gedurende skooltyd by die skool te verbied; betaling van ongemagtigde vergoeding aan sekere werknemers te verbied; voorsiening te maak dat sekere opvoeders onder bepaalde omstandighede as ontslaan beskou sal word, en die tydsduur vir die indien van sekere griewe te verminder. Kommentaar oor die wetsontwerp is ontvang, en konsultasie met relevante deelhebbers het plaasgevind.

7. Ontvangste deur die Departement

Ontvangste word in Tabel ST100 ingesluit.

Departementele inkomste ten bedrae van R26,747 is gedurende 2009/10 ontvang. Die hoofbronne van eie inkomste wat ontvang is, was die volgende.

- Administrasiefoeie (invordering van assuransiepremium)
- Foeie vir reprografiese dienste
- Terugbetalings m.b.t. vorige jare en finansiële transaksies, d.w.s. afskrywing na inkomste

8. Departementele Betalings

Betalings word in Tabel ST100 ingesluit.

Die werklike uitbetalings vir 2009/10 was 99,5% van die goedgekeurde aangepaste begroting. Die onderbesteding is hoofsaaklik weens 'n onderbesteding in die kapitale begroting. Daar was verdragings met by 'n aantal kontrakte waar daar nie met konstruksiewerk begin kon word nie omdat persele onwettig beset was, omgewingsimpakstudies nie gedoen is nie, en/of tenderverkrygingsprosesse langer geneem het as wat verwag was.

Verreweg die grootste gedeelte van die uitgawes is in die primêre en sekondêre skoolstelsel belê, met inbegrip van skole vir OLSO. In die skoolstelsel word personeel in terme van die posvoorsieningsnorms toebedeel volgens gerapporteerde leerdergetalle, armoede-rangorde van die gemeenskap, en vakke wat aangebied word. Norms- en standarde-befondsing word toebedeel volgens nasionale armoede-kwintiele, waar die armste kwintiel gemiddeld ses maal meer ontvang as die mins arm kwintiel.

Nie-personeel besteding verteenwoordig 22,9% van totale besteding vir die 2009/10 finansiële jaar. Nie-personeel besteding sluit in fondse vir norms en standarde; befondsing vir gewone openbare primêre en sekondêre skole; leerdervoerskemas en infrastruktuur. Dit sluit ook in oordragbetalings aan onafhanklike skole, spesiale openbare skole, VOO-kolleges, BOOV-sentrums en VKO-skole en -terreine.

Openbare gewone skoolonderwys was vir 80,6% van die totale besteding vir 2009/10 verantwoordelik. Die hoofdienste wat onder hierdie program ingesluit word, is primêre en sekondêre skoolonderwys by openbare gewone skole (met inbegrip van infrastruktuur), die onderwysdistrikskantoor se steun aan onderwysinstansies m.b.t. bestuur en ontwikkeling, mensehulpbronontwikkeling vir inrigtinggebaseerde personeel, en die voorwaardelike toekenning vir die nasionale skoolvoedingprogram. Die besteding aan die nasionale skoolvoedingprogram was 55.1% vir primêre en 38.8% vir sekondêre skole.

Vroeëkindontwikkeling het gegroei en bykomstige hulpbronne is voorsien om deelname in Graad R te bevorder, en vir die uitgebreide openbare werke program om vir die opleiding van VKO-praktisyns en VKO-personeel te voorsien, en om hulpbronnepakkette vir hierdie personeel te voorsien.

9. SEKTOR-, PROGRAM- EN SUBPROGRAMPRESTASIE

9.0 Die Provinsiale Onderwyssektor

Vordering met belangrike lewerbare bates vir 2009/10

1.1. *Graad R Ontwikkeling:*

- 30 modelpersele is geopen en gebruik om beste praktyk aan naburige skole te demonstree;
- 5 973 studente is as VKO-praktisyns opgelei vir kinders van 0 tot 4 jaar as deel van die uitgebreide openbare werke-program
- Die uitleg en konstruksie van Graad R-klaskamers is verbeter, en 13 van die 104 Graad R-klaskamers wat vir VKO-ontwikkeling beplan was, is teen die einde van die finansiële jaar voltooi. Die oorblywende 91 klaskamers is in verskillende stadiums van voltooiing;
- Die subsidie-toewysing aan openbare en onafhanklike skole vir Graad R-leerders is verhoog;
- 'n Opleidingsprogram vir alle Graad R-onderwysers in die provinsie is ontwikkel, en sal in Junie en Julie 2010 geïmplementeer word.

1.2. *Kurrikulumondersteuning vir Algemene Onderwys en Opleiding (AOO)*

Daar is ondersteuning deur en in distrikskantore om die vlakke van geletterdheid en syfergeletterdheid van alle kinders in primêre skole te verbeter. Die in diens-opleidingsprogram vir onderwysers by die Kaapse Onderrig- en Leierskap-Instituut (KOLI) konsentreer op die onderrig van lees, skryf en wiskunde, en het meer as 3 000 onderwysers bereik. In Maart 2010 het meer as 1 000 onderwysers 'n leeskongres by die KOLI bygewoon.

1.3. *Toename in getalle in die VOO-band wat vir relevante programme ingeskryf is*

Oorkoepelende inskrywing vir Graad 12 het van 39 803 in 2005 tot 46 862 in 2009 toegeneem. Tussen 2008 en 2009 het die getalle van diegene wat die nasionale senior Sertifikaat-eksamens geskryf het van 43 953 tot 44 931 toegeneem. Die aantal leerders wat die nasionale senior Sertifikaat-eksamens geslaag het, het van 34 577 tot 34 017 afgeneem. Die slaagsyfer het van 78.67% in 2008 tot 75.71% in 2009 gedaal.

Vanaf 2008 tot 2009 was daar ook 'n 1,2% afname in die persentasie van diegene wat vir studie vir 'n Baccalaureusgraad gekwalifiseer het. Die stappe wat gedoen is om hierdie afname te voorkom, word in Program 2 uitgestippel.

Die teiken van 11 970 studente wat vir NS (V) by kolleges ingeskryf is, is met die inskrywing van 12 742 studente oorskry. Inskrywing by die ses Wes-Kaapse VOO-kolleges vir 2010 is 29 887. Uitslae vir die kolleges toon dat in totaal 63% van die studente geslaag het. In totaal was daar 'n vakgemiddeld van 68% vir NS (V) en NATED-programme.

1.4. *Verhoog die aantal leerders wat toegang het tot doelgedrewe programme vir (Basiese) Onderwys en Opleiding vir Volwassenes ((B)OOV).*

11 173 leerders het vir die Kha Ri Gude-programme (BOOV vlak 1) ingeskryf. Daarbenewens het 38 053 leerders in 2009/10 vir OOV-programme ingeskryf. Weens die uitfasering van Senior Sertifikaat was daar 2 212 meer inskrywings vir AOO-programme, en 'n geringe afname in getalle wat vir VOO ingeskryf was (tans 17 892 vir Graad 12). Daar was 652 vennootskap-leerders wat deur ander departemente befonds is. Laastens het 241 leerders in die Presidensiële Nodale Sones vaardigheidskursusse in Tuisversorging, Spyseniering, Meubelherstelwerk en Toerustingherstelwerk voltooi.

1.5. *Verbeterde dienslewering aan opvoedkundige terreine*

Alle direktorate het vooruitbeplanning vir 2010-2014 uitgevoer ten einde intervensies vaartbelyn te maak en duidelik te definieer hoedat alle intervensies tot verbeterde leer by skoolterreine sal lei. Beplanning is deur 'n beoordelingsproses voorafgegaan, en alle teikens is teen prestasiemylpale of programprestasie-aanwysers gestel. 'n Opname van kliëntetevredenheid is in 209 skole gedoen, wat insette vir diensstandaarde vir 2010 gelewer het. Die rolle van hoofkantoor en distrikte is verfyn en verduidelik. Daar was 'n afname in die aantal vergaderings, en aandag word gegee aan ander administratiewe laste op skole wat gerapporteer is.

Die WKOD het 'n departementele koerant, *WKOD-nuus*, ingevoer om kommunikasie tussen skole en die administrasie te fasiliteer. Daarbenewens is 'n reeks briewe aan skole gestuur om met voorafbeplanning en bestuur te help. Die aantal besoekers aan die WKOD se webwerf het met 19.7% van 722 009 in 2008/09 tot 864 021 toegeneem. Die WKOD se oproepsentrum het 140 259 oproepe ontvang, 'n toename van 5,3% oor die vorige jaar.

1.6. *Versterkte distrikskantore*

Die aanvang van die kringspanne en die opening van die Overberg-distrikskantore het verbeterde diens teweeg gebring en dit nader aan onderwyspersele gebring. Sekondering vanaf skole is gestaak, en gesekondeerdes is na skole teruggestuur. 136 Sleutelposte is geadverteer en gevul. Die opleiding van ondersteuningspersoneel in distrikte is stelselmatig uitgevoer – IBB-bestuurders (Augustus 2009), leerondersteuningsadviseurs (Januarie 2010), maatskaplike werkers (Maart 2010) en alle personeel wat by die monitering van skole se finansiële bestuur betrokke is (beplan vir April 2010). Die skole se jaarverslae is in April 2010 na die Minister van Onderwys gestuur, en verbeteringsplanne vir Graad 12 is per distrik en per skool opgestel met implementering vanaf Januarie 2010.

1.7. *Versterkte inklusiewe onderwys*

Die aantal OLSO-eenhede by vollediesskole het in 2009/2010 tot 100 gegroei. Om 'n inklusiewe onderwys- en opleidingstelsel te bou, beteken om strukture, hulpbronne en programme in plek te plaas om leer- en ontwikkelingshindernisse te verhoed, te verwyder, of om daarvoor te kompenseer. Gespesialiseerde ondersteuningspersoneel is deel van die personeeldiensstaat van die distrikgebaseerde ondersteuningspanne en spesiale skole/hulpbronsentrums. Met die vestiging van twee nuwe vaardigheidsskole is groter toegang tot die kurrikulum gebied.

1.8. *Konsolideer e-lewing en e-stelsels en brei dit uit*

Vanaf Augustus tot Oktober 2009 is telematiese onderrig (die gebruik van satellietegnologie) in Wiskunde, Natuurwetenskap, Lewenswetenskappe, Engels Eerste Addisionele Taal (EAT) en Rekeningkunde by 10 onderpresterende skole op die proef gestel.

Die volgende is sommige van die resultate wat deur telematiese onderrig bereik is, en wat tot die besluit gelei het om die loodsprojek in 2010 na 120 skole uit te brei. Konsepte waarmee opvoeders en leerders geworstel het, is verduidelik; na die kontakssessies het opvoeders en leerders voortgegaan met hersiening en konsolidering; die vertroue van leerders en opvoeders het 'n hupstoot gekry; 'n kultuur van interaktiewe onderrig, leer en bespreking is na die klaskamer gebring; daar was verbeterde pedagogie in die klaskamer; die selfbeeld van leerders het verbeter; leerders is met eksamenwenke gehelp en moeilike konsepte is aan hulle verduidelik.

Die Departement van Basiese Onderwys het die rekord- en inligtingopspringstelsel van leerder-eenhede (LURITS) ontwikkel, waaraan provinsies unieke leerderdata voorsien. Aan elke provinsie is teikens gestel, en die Wes-Kaap het sy teikens vir die 2009/10 finansiële jaar oorskry met 1 436 skole en 88 104 leerders wat suksesvol op LURITS vasgelê is. In die 2010/11 finansiële jaar sal verdere opdatings oor drie fases plaasvind, totdat al die leerder- en opvoederdata vasgelê is.

Fase 1 van die distriksbestuur-inligtingstelsel (DIMIS) is in alle distrikte geloods om alle skoolbesoeke en ondersteuning deur distrikbeampies vas te lê en daarvoor verslag te doen. Fase 2 van DIMIS, wat vir 2010/11 beplan word, sal op bykomstige funksionaliteite fokus wat uit die loodsstudie en bestuursverslag oor EduInfoSearch geïdentifiseer is.

Die SA-SABS (nasionale Skooladministrasie- en Bestuurstelsel) is by 100 skole geloods as deel van die bevordering van web-bekwaamheid tot I-SABS. I-SABS sal skole in staat stel om hul skooladministrasieprosesse in 'n netwerkomgewing af te handel. Die stelsel sluit modules vir leerders, opvoeders, ouers, kurrikulum, finansies en die rooster in. Skooldata sal dan op 'n sentrale databasis beskikbaar wees waar provinsiale data opgespoor kan word en "lewend" via EduInfoSearch gerapporteer kan word. Die I-SABS programmatuur sal gedurende die 2010/11 finansiële jaar uitgerol word.

Die Khanya-teiken vir die 2009/2010 finansiële jaar was om 150 fasiliteite te voorsien, meestal aan nuwe skole, maar ook 'n aantal tweede fasiliteite aan groot skole wat bykomende tegnologie benodig om 50 ouer fasiliteite op te gradeer. Dit was nodig om die investering in tegnologie in party van die Khanya-skole te beskerm wat in die periode 2001-2003 toegerus was. Teen die einde van 2010 is 150 fasiliteite voltooi en 110 ouer fasiliteite opgegradeer – wat die teiken met 60 oorskry het. Daarbenewens is 450 interaktiewe witborde by 150 skole geïnstalleer. Telkom het R22 miljoen vir die apparatuur geskenk, en die WKOD het die koste vir projekbestuur en die voorbereiding van infrastruktuur gedek. Khanya het ook interaktiewe witborde vir 'n verdere 89 skole voorsien, en tegnologie-toevoegings by 28 skole. Oorkoepelend is 1 145 skole bygestaan om tegnologiefasiliteite te bekom, 135 skole is in die proses om tegnologiefasiliteite te ontvang, 43 993 rekenaars is voorsien, 25 038 onderwysers het verskillende vlakke van tegnologieopleiding ontvang (of is daarmee besig), 826 390 leerders het toegang tot tegnologiefasiliteite, en 2 100 klaskamers het interaktiewe witborde.

1.9. *Uitrol van ondersteuning aan skole in nasionale kwintiele 1-3*

R42 miljoen is begroot om biblioteek-infrastruktuur en hulpbronmateriaal te verstewig en sodoende boeke en verwante materiaal, rakke, meubels, rekenaars, programmatuur en opleiding vir biblioteek-administrasie, en onderwysopleiding vir skole in nasionale kwintiele 1-3 deur die PGOOO-Skoolbiblioteek-projek te voorsien. 654 Skole het biblioteekhulpbronne ontvang. Fondse is ook vir heelskoolevaluering in 30 primêre en sekondêre skole voorsien. 'n Verskeidenheid onderwysondersteuningsmateriaal vir Lewensoriëntering, Natuurwetenskap en VKO is voorsien.

1.10. *Maak werk van fisiese veiligheid vir kwesbare skole*

Metaalverklidders is onder 109 kwesbare skole versprei, en dit blyk doeltreffend te wees by die bekamping van wapens op skoolterreine. GBT-installasies is voltooi, en 'n evaluering van die program sal bepaal wat die impak was. Die werksverhouding met die Suid-Afrikaanse Polisiediens (SAPD) en die Departement van Gemeenskapsveiligheid gaan voort met gereelde vergaderings om skoolveiligheidskwessies te bespreek en werk daarvan te maak. Lukraak soek- en beslagleggingsoefeninge is met die medewerking van die SAPD by geselekteerde skole uitgevoer. Skoolkomitees betrek die gemeenskap, ander regeringsdepartemente en NRO's om skoolveiligheid in die algemeen te versterk.

1.11. *Gekonsolideerde Fokus en Dinaledi-Skole*

Die verbetering in Graad 12-resultate bly stadig. Alhoewel 176 meer leerders in 2009 as in 2008 Wiskunde geskryf het, en 30 meer Natuurwetenskap geskryf het, het die slaagsyfer in Wiskunde en Natuurwetenskap gedaal. In 2009 het die aantal leerders in die provinsie wat hierdie twee vakke in Dinaledi-skole geslaag het, 16% van die provinsie se totaal vir Wiskunde en 15% van die provinsie se totaal vir Natuurwetenskap uitgemaak. Dertien van die Dinaledi-skole het Wiskunde Vraestel 3 geskryf. Daar word aandag geskenk om hierdie skole te ondersteun en ontwikkel ten einde die klaarblyklike uitdagings die hoof te bied.

In 2008 was die oorkoepelende slaagsyfer vir die kunstevakke in die fokusskole 78,64%. Vir 2009 is 681 leerders in die kunstevakke geregistreer, en 604 (88,69%) het geslaag, wat op 'n verbetering van 10,05% dui.

Uit 'n totaal van 3 081 leerders wat Ekonomie, Bedryfsekonomie, en Rekeningkunde by fokusskole geskryf het, het 2 539 (82,4%) geslaag. Dit is 2,26% laer as die uitslae vir 2008, en kan aan die algehele agteruitgang van die uitslae in Rekeningkunde en Ekonomie toegeskryf word.

1.12. *Handhaaf 'n byderwetse en behoeftesgebaseerde program vir infrastruktuur-voorsiening*

In die verslagjaar is 10 skoolgeboue voltooi. Daarbenewens is 184 primêre klaskamers en 101 sekondêre klaskamers plus 16 primêre en 24 sekondêre spesialistekamers gebou. 75 Mobiele klaskamers is gelewer om skole met akkommodasiedruk in die finansiële verslagjaar te help.

1.13. *Verbeter geletterdheid en syfervaardigheid in primêre skole*

Sedert 2003 het daar om die beurt provinsiale toetsing van leerders in Graad 3 en Graad 6 plaasgevind ten einde probleme te diagnoseer en vordering na te speur. Die mees onlangse Graad 3-uitslae dateer terug na 2008 en is: Geletterdheid 54% en Syfervaardigheid 35%.

Die uitslae van die Graad 6-toetsing, wat in November 2009 vrygestel is, toon 'n volgehoue verbetering in die taaltoetstellings, met 48,6% van leerders wat bo 50% behaal. Dit verteenwoordig 'n 3,8% verbetering op die 44,8% van 2007.

Oor die afgelope ses jaar het die persentasie van Graad 6-leerders in die Wes-Kaap wat 50% of meer vir geletterdheid behaal steeds toegeneem:

2003	2005	2007	2009
35%	42.1%	44.8%	48.6%

Dit is 'n toename van 13.6% sedert 2003.

Die uitslae vir Wiskunde het egter gewissel. Die tellings vir Graad 6 het van 'n laagtepunt van 14,0% tot 17,4% toegeneem. Daar is dus steeds minder as 1 uit 5 leerders wie se prestasie aanvaarbaar is. Die aantal Graad 6-leerders met voldoende prestasie op items wat vir Graad 4 en 5-vlakke geld, neem egter toe.

2003	2005	2007	2009
15.6%	17.2%	14.0%	17.4%

Hierdie uitslae oorskry in 2010 die teikens vir die verbetering van prestasievlakke in geletterdheid (teiken 45%) en syfervaardigheid (teiken 15%). Vir 2014 is die teiken vir geletterdheid 65% en vir syfervaardigheid 50%.

'n Mediaveldtog om ouers meer aktief by hul kinders se opvoeding betrokke te maak, is in Januarie 2010 van stapel gestuur.

Verdere besonderhede word onder Program 2 gegee.

1.14. *Voer programme vir heelskoolevaluering en gehaltebestuur en -ontwikkeling uit.*

Heelskoolevaluering is in 99 skole i.p.v. die geteikende 90 skole uitgevoer. Soos die kringspanne sterker geword het, het hulle toenemend pasklaar ondersteuning nader aan skole gebring. 'n Omvattende tendensverslag, wat op bevindings by hierdie skole gebaseer is, is saamgestel en gebruik om as insette vir strategiese intervensies te dien.

1.15. *Ontwikkel prinsipale en onderwysers professioneel*

2 281 Onderwysers is by tersiêre instansies ingeskryf om hul kennis en kwalifikasies te verbeter. 1 724 Onderwysers is vir die Gevorderde Onderwysertifikaat ingeskryf; 349 vir die Nasionale Professionele Diploma in Opvoedkunde, en 145 vir die Hons B Ed nagraadse kursus. 5 253 het programme by die Kaapse Onderwys- en Leierskap-Instituut bygewoon. Hiervan was 652 prinsipale, departementshoofde en adjunkte, en 4 601 onderwysers.

- 1.16. *Verseker dat alle onderwysers voorsien word van die gehalte-ondersteuning wat hulle nodig het: dit deur begrotings-intervensies en -ondersteuning op 'n doelgerigte, doelmatige en konstruktiewe wyse te stuur.* In die verslagjaar is R2,463m vir nie-personeelbesteding toegewys, waarvan R223,123m aan LOOM en R66,701m aan onderwyser-ontwikkeling bestee is. Ten einde die dringende behoeftes die hoof te bied wat in Januarie 2010 met die skoleopening geïdentifiseer is, is byvul-handboeke in sleutelvakke vir Graad 12-leerders voorsien (R1,5m). Graad 11-handboeke ter waarde van R52 450 740 is aan die 359 openbare gewone skole voorsien.

Om die onderrig van korrekte konsepte te versterk in die 154 openbare gewone skole waar Xhosa die onderrigmedium is, is onderwysers op die vlak van Grade 4-6 van handboeke in Xhosa voorsien. Hulle is ook van woordeboeke met wetenskap- en wiskunde-konsepte voorsien. Binne hierdie groep skole is daar 16 Taaltransformasieprojek-skole waar onderrig tot Graad 6 deur die medium van Xhosa geskied. Alle leerders in Grade 4-6 is van hierdie handboeke voorsien (R3 418 734).

Ter ondersteuning van die nasionale Grondslae vir Leer Veldtog is muurkaarte vir Graad 1-6-klaskamers aan 1097 openbare gewone skole teen 'n koste van R8 532 833 voorsien.

Probleme met Verslagdoening

In terme van hierdie Jaarverslag moet kennis van die volgende kwessies geneem word:

Hierdie verslag is op twee patrone gebaseer: die bepalings van die Nasionale Tesourie aan die een kant, en die Departement van Basiese Onderwys se sektorbepalings aan die ander.

Dit is ook gebaseer op die teikens wat in die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 gestel word. Weens probleme met data-insameling vir die Nasionale Prestasiemaatstawwe (PM) wat in vorige jare gebruik is, is 'n nuwe stel Prestasiemetings vir 2009/10 aangeneem. Hierdie besluit het egter 'n uwe stel probleme opgelewer:

- Betroubare aanwysers oor prestasie in nasionale toetsing kan nie voorsien word nie aangesien die gedetailleerde data vir die Graad 6-toetsing nog nie beskikbaar is nie. Die laaste toetse vir Graad 3 was in 2004. Opvolgend tot die sistemiese toetse van die nasionale departement is die "Jaarlikse Nasionale Assesserings" (Grade 1-6) van stapel gestuur.
- Aangesien die meerderheid van die Nasionale Prestasiemetings van 2009/10 óf nuut was of met verstellde parameters en/of nie-bestaande of tentatiewe datastelle opgestel is, was dit moeilik om vir hulle teikens te stel. Dit is in die betrokke JPP aangeteken.

Sommige Prestasiemetings berus op veronderstelde bevolkinggebaseerde data. Die databron is die middel van die jaar aanwysers van Statistiek Suid-Afrika (StatSA) wat in die Algemene Huishoudingsopname (AHO) vervat is. Hierdie is slegs 'n stelsel vir steekproefneming, en die vertraging om die data te onttrek, is aansienlik. Dit beteken nie slegs dat die teikens wat gestel is op 'n verouderde stel aanwysers berus nie, maar ook dat die "werklikes" van 2009/10 nog steeds nie "werklikes" is nie, maar verouderde skattings.

ST001	PROVINSIALE ONDERWYSSEKTOR - Sleuteltendense	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Telken	2009/10 Werklik
INKOMSTE (R'000)*					
Bilike deel		7,387,687	8,782,197	10,236,557	10,183,421
Voorwaardelike toekennings		271,718	282,736	302,764	302,345
Donateurbefondsing		0	0	0	0
Finansiering		47,000	105,000	100,800	100,800
Eie inkomste		31,392	22,545	23,691	26,747
TOTAAL		7,737,797	9,192,478	10,663,812	10,613,313
BETALINGS VOLGENS PROGRAM (R'000)*					
1 Administrasie		361,470	393,529	416,038	415,605
2 Openbare gewone skoolonderwys (sien verdere verdeling hieronder)		6,221,983	7,410,535	8,630,807	8,587,360
3 Subsidies aan onafhanklike skole		39,713	44,119	55,522	55,522
4 Openbare spesiale skoolonderwys		434,325	510,390	626,223	623,604
5 Verdere onderwys en opleiding		317,228	367,190	368,917	368,917
6 Basiese onderwys en opleiding vir volwassenes		25,821	26,838	29,479	29,479
7 Vroeëkindontwikkeling		142,259	228,748	292,620	288,620
8 Hulp- en verwante dienste		194,998	211,129	244,206	244,206
TOTAAL		7,737,797	9,192,478	10,663,812	10,613,313
BETALINGS VIR OPENBARE GEWONE SKOOLONDERWYS (R'000)*					
2.1 Openbare primêre skole		3,503,102	4,085,516	4,915,753	4,885,119
2.2 Openbare sekondêre skole		2,428,511	2,874,010	3,157,191	3,149,110
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
Lopende betaling)		6,667,613	7,908,367	9,229,956	9,217,862
Vergoeding van werknemers		5,904,035	7,089,690	8,214,843	8,214,843
Opvoeders		5,150,845	6,262,879	7,249,591	7,249,591
Nie-opvoeders		753,190	826,811	965,252	965,252
Goedere en dienste en ander lopende betalings		763,578	818,677	1,015,112	1,003,113
Oordragte en subsidies		917,516	1,077,123	1,169,442	1,164,546
Betaling vir kapitale bates		152,668	206,988	264,415	230,811
TOTAAL		7,737,797	9,192,478	10,663,812	10,613,313

ST001	PROVINSIALE ONDERWYSSEKTOR – Sleuteltendense (vervolg)				
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
PRESTASIESTATISTIEK					
PERSONEEL					
Aantal opvoeders (in openbare diens)	31 462	31 401	31 581	31 965	
Aantal nie-opvoeders (in openbare diens)	9 112	8 750	8 600	8 851	
INSKRYWING OP VERPLIGTE VLAK*					
Leeders van 6 tot 15 jaar in openbare gewone skole	696 927	715 151	693 000	721 443	
Leeders van 6 tot 15 jaar in openbare spesiale skole	9 012	9 208	9 200	10 047	
Leeders van 6 tot 15 jaar in onafhanklike skole	15 502	20 064	21 000	25 776	
TOTAAL	721 441	744 423	723 200	757 266	
INSKRYWING OP NA-VERPLIGTE VLAK*					
Leeders van 16 tot 18 jaar in openbare gewone skole	182 136	182 454	183 000	181 645	
Leeders van 16 tot 18 jaar in openbare spesiale skole	6 082	6 614	6 700	6 917	
Leeders van 16 tot 18 jaar in onafhanklike skole	3 245	6 599	7 000	7 290	
Studente van 16 tot 18 jaar in VOO-kolleges	3 593	4 000	3 593	6 170	
TOTAAL	195 056	199 667	200 293	202 022	
BEVOLKING					
Bevolking van 6 tot 15 jaar	881 808	994 084	914 227	1 006 113	
Bevolking van 16 tot 18 jaar	257 185	286 337	268 158	289 167	
▶ PRESTASIEMAATSTAWWE					
▶ PM001: Persentasie van die bevolking van 6 tot 15 jaar wat skole bywoon		**[77.9%]	Sien notas 5 en 6 hieronder	74.59%	
▶ PM002: Persentasie van die bevolking van 16 tot 18 jaar wat onderwysinrigtings bywoon		***	Sien notas 5 en 7 hieronder	71.6%	
▶ PM003: Openbare nie-personeel-besteding aan die armste 20% leeders in kwintiel-1 skole as 'n persentasie van openbare nie-personeel-besteding op die mins arm leeders in kwintiel-5 skole		396%	396%	391.71%	

ST001	PROVINSIALE ONDERWYSSEKTOR – Sleuteltendense (vervolg)			2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
▶ PRESTASIEMAATSTAWWE (vervolg)							
▶ PM004:	Persentasie volwassenes wat Graad 9 voltooi het	Nuwe nasionale prestasiemaatstaf, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie		69,2%	69,3%		71%
▶ PM005:	Persentasie volwassenes wat Graad 12 voltooi het	Nuwe nasionale prestasiemaatstaf, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie		13,4%	13,4%		39%
▶ PM006:	Geletterdheidsyfer van volwassenes	Nuwe nasionale prestasiemaatstaf, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie		85%	85,2%		83,9%
▶ PM007:	Aantal deelnemers aan die Kha Ri Gude geletterdheidsveldtog/-program	Nuwe nasionale prestasiemaatstaf, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie		4 762	7 262		11 173
▶ PM008:	Aantal deelnemers aan die provinsiale geletterdheidsveldtog/-program (sonder Kha Ri Gude)	Nuwe nasionale prestasiemaatstaf, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie		0	0		0
Notas:							
1. Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel nasionale prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of verondersteelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasie van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" nie in hierdie konteks beskou word nie.							
2. Al die prestasiemaatstawwe behalwe PM003, PM007 en PM008 is in 'n mate op algemene huishoudelike opnamedata gebaseer. Die historiese syfers is uit algemene huishoudelike opnames van voor 2008 geneem, en mag effens verskil van inskrywing oor bevolking wat elders weerspieël word.							
3. PM 007: Hierdie is 'n nasionale inisiatief en is nie onder provinsiale bestuur nie. Die teikens is dus van nasionale planne afklik.							
4. PM 008: Daar is besluit om pogings van die provinsie op die Kha Ri Gude-program te konsentreer, en daarom is daar geen provinsiale teikens vir PM008 nie.							
5. * Let daarop dat die nuwe ouderdomgroeperings 6-15 en 16-18 is, in plaas van die vorige groeperings van 7-14 en 15-17.							
6. ** In die JPP van 2009/10 is 99,2% as basis vir berekening gebruik. Die jongste AHO-data suggereer dat 77,9% 'n meer korrekte 2008-syfer is.							
7. *** In die JPP van 2009/10 is 84% as die basis vir berekening gebruik. Die jongste AHO-data suggereer dat 69,7% 'n meer korrekte 2008-syfer is. Hierdie PM moet per definisie data gebruik wat deur die AHO voorsien is. Sien die verduideliking in die tabel hieronder.							
8. Bronne: Provinsiale Begrotingstaat 2010 [finansiële syfers vir 2009/10 is aangepaste berekenings]; Persal [werknemersyfers vir 2007 en 2008 en 2009 verwy na Maart]; inskrywingsyfers vir OBIS 2009 is soos per die 2009-jaaroorlog; bevolkingsyfers is deur die DBO van Statistiek SA voorsien. Mid-jaar bevolkingsberamings vir 2008 en 2009. Die syfers vir personeel in die openbare diens in hierdie tabel, en alle ander tabelle met sleuteltendense, weerspieël 'n telling van unieke werknemers op Persal, ongeag werknemerstatus (byvoorbeeld of hulle permanent of tydelik is).							

ST002	Prog 1	Prog 2	Prog 3	Prog 4	Prog 5	Prog 6	Prog 7	Totaal
	Admin	POS	Onafh	Spes	VOO	BOOV	VKO	
Besteding (R 000)	12,343	59,065	-	-	-	-	-	71,408
Leerlinge	12,700	19,500	-	-	-	-	-	32,200
Opvoeders	8,000	20,000	-	-	-	-	-	28,000
Vaardigheidsprogramme	2,250	13,900						16,150
Opleiding in kurrikulumverandering	0	5,700	-	-	-	-	-	5,700
Ander indiensopleiding	3,750	700	-	-	-	-	-	4,450
MIV/VIGS-opleiding	-	250	-	-	-	-	-	250
Nie-opvoeders	5,120	1,803	-	-	-	-	-	6,923

Nota: Hierdie tabel weerspieël al die departementele besteding aan die ontwikkeling van departementpersoneel. Dit sluit die koste van opleiers in wat deur die departement in diens geneem word. Dieselfde opvoeder kan tweemaal getel word indien 'n opvoeder byvoorbeeld gedurende die betrokke jaar kurrikulum- sowel as MIV/VIGS-opleiding ondergaan het. Die syfers in die 'Opvoeders'-ry weerspieël egter geen dubbele telling van opvoeders nie.
Bron: Interne Mensekapitaalontwikkeling, WKOD

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings
<p>► PM001: Persentasie van die bevolking van 6 tot 15 jaar wat skole bywoon</p> <p>Teiken Nuwe bevolkingsberamingsdata toon dat 77% van hierdie groepering in 2008/09 ingeskryf was. Vorige AHO-datastelle het nie aanwysers vir hierdie groepering voorsien nie. Werklik 74.59%</p> <p>Hierdie PM spoor inskrywings in die nuwe ouderdomskategorieë op (nou 6-15 voorheen 7-14). Hierdie nuwe definisie brei uit met 'n jaar, om sesjarige wat nog nie in die skool is nie, sowel as die groep ouer leerders, in te sluit. Inskrywingsyfers toon dat daar in 2009 oor die 6 000 meer leerders in hierdie groep was vergeleke met 2008. (721 443 Leerders in hierdie ouderdomsgroep is in 2009 ingeskryf, vergeleke met 715 151 in 2008.) Terselfdertyd toon die bevolkingsberamings dat tussen 2008 en 2009 die Wes-Kaap 'n toename in hierdie ouderdomsgroep van 12 029 leerders ervaar het. Dit verklaar die afname in inskrywings oor bevolking in hierdie groep, nl. dat albei die stelle veranderlikes verskuif het.</p>
<p>► PM002: Persentasie van die bevolking van 16 tot 18 jaar wat onderwysinrigtings bywoon</p> <p>Teiken: Nuwe bevolkingsberamingsdata toon dat 69,7% van hierdie groepering in 2008/09 ingeskryf was. Vorige AHO-datastelle het nie aanwysers vir hierdie groepering voorsien nie. Werklik 71.6%</p> <p>Die data uit die algemene huishouding-opname wat deur die DBO voorsien is, gee die totale syfers vir 16- tot 18-jarige kinders wat onderwysinrigtings bywoon as 194 739, met 'n totale bevolking in hierdie groep van 272 096. Dit beteken dat 71,6% van 16-18-jarige kinders onderwysinrigtings bywoon. Die WKOD-data toon egter 'n inskrywing van 199 493, en ander datastelle van die AHO toon in dieselfde tydperk 'n bevolking van 289 167. Ten tyde van die betrokke JPP het die AHO-data die syfer van 83% opgelewer, vandaar die oorspronklike JPP-teiken van 84%.</p> <p>Die databron wat landwyd vir hierdie PM voorgeskryf word, is die AHO eerder as die eintlike data. In beide gevalle oorskry die WK-inskrywing vir 2009/10 dié vir 2008 met ongeveer 2%.</p> <p>Dit illustreer die probleme wanneer ontledings en projeksies op beramings en steekproewe gebaseer word. Verder illustreer hierdie data-probleem waarom die Programprestasiemetings vir 2010/11 nie meer data naspeur wat bevolkinggebaseerd is nie, en eerder hierdie metings as "Sektoraanwysers" klassifiseer.</p>
<p>► PM003: Openbare nie-personeel-besteding aan die armste 20% leerders in kwintiel-1 skole as 'n persentasie van openbare nie-personeel-besteding op die mins arm leerders in kwintiel-5 skole</p> <p>Teiken: 396 % Werklik: 391.71 %</p> <p>Die nie-personeel-besteding word deur verskeie items opgemaak. Veranderinge in die teikengroep vir spesiale intervensies (nl. PGOOO, NSVP, handboekvoorrade, ens.) sowel as bouprojekte beïnvloed die verhouding van besteding tussen kwintiele 1 en 5.</p>

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings
<p>▶ PM004: Persentasie volwassenes wat Graad 9 voltooi het</p> <p>Teiken: 69.3% Werklik: 71%</p> <p>Hierdie statistieke word op 'n bevolkingsteekproefmetode deur Statistiek SA voorsien. Die toename in getalle van leerders in Grade 9 en 10 oor die afgelope 10 jaar steun hierdie toename.</p>
<p>▶ PM005: Persentasie volwassenes wat Graad 12 voltooi het</p> <p>Teiken: 13.4% Werklik: 39%</p> <p>Hierdie statistieke word op 'n bevolkingsteekproefmetode deur Statistiek SA voorsien. Die getal sou deur die toenemende aantal matrikulante beïnvloed word wat die skoolstelsel verlaat, en die leerders wat hul Seniorsertifikaat via die VOO-sentrums met welslae voltooi.</p>
<p>▶ PM006: Geletterdheidsyfer van volwassenes</p> <p>Teiken: 85.2% Werklik: 83.9%</p> <p>Hierdie statistieke word op 'n bevolkingsteekproefmetode deur Statistiek SA voorsien.</p>
<p>▶ PM007: Aantal deelnemers aan die Kha Ri Gude geletterdheidsveldtog/-program</p> <p>Teiken: 7 262 Werklik: 11 173</p> <p>Hierdie program word deur voorsieners bedryf wat op 'n nasionale vlak in diens geneem en bestuur word. Die provinsie het geen bestuursgesag oor die statistieke nie. Hierdie inligting is in April 2010 deur die Departement van Basiese Onderwys voorsien.</p>
<p>▶ PM008: Aantal deelnemers aan die provinsiale geletterdheidsveldtog/-program (sonder Kha Ri Gude)</p> <p>Teiken: 0 Werklik: 0</p> <p>Die WKOD het verkies om die nasionale Kha Ri Gude-program te ondersteun, sodat geen teiken in hierdie opsionele kategorie gestel is nie.</p>

Vordering

In die verslagtydperk is 'n toename van 9 055 leerders vir Graad R by openbare gewone skole geregistreer, vergeleke met 2008; 'n toename in leerders by openbare gewone skole en by spesiale skole. Die aantal voltydse kandidate vir die nasionale seniorcertifikaat het van 45 408 in 2008 tot 46 862 in 2009 toegeneem, 'n toename van 1 454 kandidate. Daar was ook 'n toename van 38 053 in die aantal volwassenes wat by gemeenskapsleersentrums ingeskryf was. Die aantal vlak 1-studente was 11 173. Dit is 'n toename van 4 762 vanaf 2008. Daar was ook 2 201 bykomstige (B)OOV-kandidate wat in die verslagjaar vir AOO-kwalifikasies geregistreer het.

Die enigste instansies wat 'n effense afname in die aantal studente ervaar het, was VOO-kolleges.

Daar was ook blyke van 'n verbetering in die gehalte van onderwys. Die Graad 6-uitslae vir die taal- en wiskundetoetse het 'n toename vanaf 44.8% wat geletterdheid in 2007 geslaag het tot 48.6% in 2009 getoon, en vanaf 14% wat syfervaardigheid in 2007 geslaag het tot 17.4% in 2009.

Die eerste 690 NS (V) vlak 4 gegradueerdes het 'n vak-slaagsyfer van 84.7% getoon.

Daar was 2 281 onderwysers aan tersiêre inrigtings verbonde.

Kwessies wat voortgesette aandag benodig

Die inskrywing, behoud en akkommodasie vir die toenemende aantal kinders in die provinsie sal voortgaan om aandag te verg, asook om toepaslik gekwalifiseerde personeel, en leer- en onderwysondersteuningsmateriaal te voorsien.

9.1 Program 1: Administrasie

Programdoelwit

Om oorkoepelende bestuur van, en steun aan die onderwysstelsel te voorsien ingevolge die Wet op Nasionale Onderwysbeleid, die Suid-Afrikaanse Skolewet, en die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, en ander relevante beleidsbepalings.

Die Administrasieprogram bestaan uit die volgende subprogramme:

Kantoor van die Minister van Onderwys

- om vir die funksionering van die kantoor van die Minister van Onderwys te sorg

Korporatiewe dienste

- om vir die onderwysstelsel bestuursdienste te voorsien wat nie onderwysspesifiek is nie

Onderwysbestuur

- om onderwysbestuursdienste vir die onderwysstelsel te voorsien

Mensehulpbronontwikkeling

- om mensehulpbronontwikkeling vir hoofkantoorbaseerde personeel te verskaf

Onderwysbestuur-inligtingstelsels (OBIS)

- om onderwysbestuur-inligting te voorsien ingevolge die Nasionale Onderwysinligtingbeleid

Programbeleidsontwikkelings gedurende 2009/10

Om alle aspekte van finansiële bestuur en rekeningkunde te verbeter ten einde 'n Vlak 4-oudit te verkry.

ST101	ADMINISTRASIE – Sleuteltegnisse	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
BETALINGS VOLGENS PROGRAM (R'000)*					
1.1	Kantoor van die LUR	3,829	3,522	4,200	4,200
1.2	Korporatiewe dienste	186,652	214,259	218,176	217,745
1.3	Onderwysbestuur	142,806	136,384	154,576	154,574
1.4	Mensehulpbronontwikkeling	12,215	17,078	15,878	15,878
1.5	Onderwysbestuur-inligtingstelsel (OBIS)	15,968	22,286	23,208	23,208
	TOTAAL	361,470	393,529	416,038	415,605
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
	Lopende betaling	324,340	327,798	355,877	355,847
	Vergoeding van werknemers	170,919	192,440	228,456	228,456
	Opvoeders	35,893	86,367	81,850	81,850
	Nie-opvoeders	135,026	106,073	146,606	146,606
	Goedere en dienste en ander lopende betalings	153,421	135,358	127,421	127,391
	Oordragte en subsidies	25,775	34,841	40,566	40,564
	Betalings vir kapitale bates	11,355	30,890	19,595	19,194
	TOTAAL	361,470	393,529	416,038	415,605
PRESTASIESTATISTIEK					
PERSONEEL					
	Aantal opvoeders (in openbare diens)	170	131	144	117
	Aantal nie-opvoeders (in openbare diens)	1 237	858	827	872
STATISTIEK OOR ADMINISTRATIEWE STELSELS					
	Aantal skole met SABS (a)	1 452	1 452	1 455	1 456
	Aantal skole met e-pos	1 427	1 450	1 455	1 450

ST101	ADMINISTRASIE – Sleuteltendense					
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik		
▶ PRESTASIEMAATSTAWWE						
▶ PM101: Aantal skole wat SA-SABS gebruik om data oor die nasionale leerderopvoorstelsel tydens die verslagtydperk te voorsien	Nuwe PM	1 452	1 455	1456		
▶ PM102: Aantal skole wat volledig opgelei is in die kern-registrasiemodules in die Skool-Administrasie- en Bestuurstelsel tydens die verslagtydperk (skoolinligting, leerderinligting en opvoederinligting)	Nuwe PM	100	850	100		
▶ PM 103: Aantal skole wat elektronies (e-pos) deur die departement bereik kan word	Nuwe PM	1 450	1 455	1450		
▶ PM104 Persentasie kantoorgebaseerde vroue in senior bestuurdiens	Nuwe PM	33.3%	35%	28.85%		
▶ PM105 Persentasie vroulike skoolprinsipale	Nuwe PM	25.2%	33%	28.32%		
▶ PM106: Persentasie van lopende uitgawes wat aan nie-personeel-items in skole bestee word	22.20%	21.1%	22.7%	20.84%		
<p>Nota:</p> <p>1. Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasie van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" nie in hierdie konteks beskou word nie.</p> <p>2. Die SA-SABS-projek word aan 'n loodsstudie onderwerp voordat dit volkskaals toegepas word.</p> <p>3. Die teikens vir PM104 en PM105 sal verwezenlik word soos mense poste ontruim.</p> <p>4. *Die 2009/10-teikens vir besteding is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.</p>						

ST102	Besteding volgens item (2009/10) R000										Totaal
	1 Admin	2 POS	3 Onafh	Spes:	5 VOO.	6 BOOV:	7 VKO	8 Hulp			
Lopende betalings	355,753	7,891,316	0	490,034	212,675	6,901	119,332	141,851		9,217,862	
Vergoeding van werknemers	228,456	7,151,029	0	484,441	212,670	6,621	58,740	72,886		8,214,843	
KS-opvoeders	81,850	6,503,866	0	389,140	180,045	5,662	58,415	30,611		7,249,589	
Salarisse en lone	71,387	5,665,713	0	339,481	157,362	5,551	49,990	27,099		6,316,583	
Maatskaplike bydraes	10,463	838,153	0	49,659	22,683	111	8,425	3,512		933,006	
Nie-opvoeders	146,606	647,163	0	95,301	32,625	959	325	42,275		965,254	
Salarisse en lone	131,786	561,996	0	82,281	27,671	861	292	38,083		842,970	
Maatskaplike bydraes	14,820	85,167	0	13,020	4,954	98	33	4,192		122,284	
Goedere en dienste	117,902	740,287	0	5,593	5	280	60,592	68,965		993,624	
Inventaris	10,124	330,426	0	227	0	34	222	20,333		361,366	
Leerondersteuningsmateriaal	24	191,119	0	165	0	-	125	720		192,153	
Skryfbehoeftes en drukwerk	5,808	9,173	0	9	0	34	97	19,573		34,694	
Ander	4,292	130,134	0	53	0	0	0	40		134,519	
Konsultante, kontrakteurs en spesiale dienste	31,616	7,483	0	0	0	0	10,621	13,202		62,922	
Toerusting minder as R5 000	2,926	10,659	0	0	0	0	46	29		13,660	
Instandhouding van geboue	9,851	150,199	0	0	0	0	14,419	378		174,847	
Bedryfsverhuurings	2,078	4,158	0	0	0	0	-	592		6,828	
Leerdervoer	749	145,728	0	0	0	8	1,122	10		147,617	
Ander goedere en dienste	60,558	91,634	-	5,366	5	238	34,162	34,421		226,384	
Rente en huurgeld op grond	0	0	0	0	0	0	0	0		0	
Rente	0	0	0	0	0	0	0	0		0	
Huurgeld op grond	0	0	0	0	0	0	0	0		0	
Finansiële transaksies in bates en laste	9,489	0	0	0	0	0	0	0		9,489	
Ongemagtigde besteding	0	0	0	0	0	0	0	0		0	

ST102	Besteding volgens item (2009/10) R'000 (vervolg)									
	1 Admin	2 POS	3 Onafh	Spes:	5 VOO.	6 BOOV:	7 VKO	8 Hulp	Totaal	
Oordragte en subsidies		513,983	55,522	104,246	156,242	22,578	169,288	102,123	1,164,656	
Municipaliteit									-	
Departementele agentskappe en rekeninge									-	
Instansies sonder winsbejag	37,117	487,986	55,522	102,011	126,988	22,578	169,154	100,118	1,101,474	
Artikel 21-skole	5	303,938	0	0	0	0	0	74	304,017	
LOOM	0	254,077	0	0	0	0	0	0	254,077	
Nutsitens	0	41,045	0	0	0	0	0	74	41,119	
Instandhouding	5	8,816	0	0	0	0	0	0	8,821	
Dienste gelewer	0		0	0	0	0	0	0	0	
Ander onderwysinstansies	37,003	184,048	55,522	102,011	126,988	22,578	169,154	100,044	797,348	
Huishoudings	3,556	25,997	0	2,235	29,254	-	134	2,005	63,181	
Betalings vir kapitale bates	19,207	182,061	0	29,324	0	0	0	232	230,824	
Geboue en ander vaste strukture	0	180,089	0	29,324	0	0	0	0	209,413	
Geboue	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Hostels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nuwe skole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bykomstige klaskamers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ander toevoegings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ander	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ander vaste strukture	0	180,089	0	29,324	0	0	0	0	209,413	
Masjinerie en toerusting	9,907	1,972	0	0	0	0	0	109	11,988	
Vervoertoerusting	123	58	0	0	0	0	0	0	181	
Ander masjinerie en toerusting	9,784	1,914	0	0	0	0	0	109	11,807	
Programmatuur en ander ontasbare bates	9,287	0	0	0	0	0	0	123	9,410	
GROOTTOTAAL	415,605	8,587,360	55,522	623,604	368,917	29,479	288,620	244,206	10,613,313	

Prestasiemaatstawwe Bespreking oor Afwykings
<p>► 101: Aantal skole wat SA-SABS gebruik om data oor die nasionale leerderopspoorstelsel tydens die verslagtydperk te voorsien</p> <p>Teiken: 1 455 Werklik: 1 456</p> <p>Die WKOD het verkies om 'n leerderopspoorstelsel ((SOBIS) in te voer voordat SA-SABS ingevoer is. Alhoewel nie al die skole die Skooladministrasie- en Bestuurstelsel (SABS) in plek het nie, het al die skole die Sentrale Onderwysbestuur- en Inligtingsdiens (SOBIS). SOBIS is direk geskakel met die nasionale opspoorstelsel, rekord- en inligtingopsporingstelsel van leerder-eenhede (LURITS) en alle SOBIS-skole, en kan die data lewer wat SA SABS verlang.</p>
<p>► PM 102: Aantal skole wat volledig opgelei is in die kern-registrasie-modules in die Skooladministrasie- en Bestuurstelsel tydens die verslagtydperk (skoolinligting, leerderinligting en opvoederinligting)</p> <p>Teiken: 850 Werklik: 100</p> <p>Leerder- en skoolinligting is vir alle skole op SOBIS beskikbaar, en opvoederinligting is van die Mensekapitaal – Verlofbestuurstelsel (MK-VBS) vir openbare skole beskikbaar. Die web-bemagtigde SA-SABS (i-SABS) is ontwerp om met SOBIS en MK-VBS te integreer. Weens die spesifikasiekompleksiteit en omgewingsuitdagings van die WKOD) (tydsberekening by skole en SITA-aanpasbaarheid) en die hulpbronbeperkings van die diensverskaffer, is die i-SABS ontwikkeling vertraag en is dit geskeduleer om in die 2010/11 finansiële jaar geïmplementeer te word. Gevolglik is slegs die 100 loodsskole in die kernmodules van SA-SABS opgelei, terwyl sommige loodsstudies met die gebruikersaanvaardingstoetsing van i-SABS gedoen het. Vandaar dat die teiken onhaalbaar was, en dat 'n hernude, realistiese, beraming, wat op die lesse gebaseer was wat uit die loodsstudie geleer is, vir die 2010/11-JPP aangeneem is.</p>
<p>► PM 103: Aantal skole wat elektronies (e-pos) deur die departement bereik kan word</p> <p>Teiken: 1 455 Werklik: 1450 van 1456</p> <p>Ses skole kan nie met e-pos bereik word nie.</p> <p>Bardale Secondary Solomon Qatyana en Witteklip Primary het op 1 Januarie 2010 geopen. Hulle is met die proses besig om via hul gekose internet-diensverskaffers verbinding te bekom. Hindle Road West Primary, Pietersfontein NGK Primary en Vleiplaas NGK Primary ervaar probleme met koperdiefstal van Telkom.</p> <p>Die WKOD verken tans bekostigbare alternatiewe draadlose oplossings vir skole met geen, of swak verbinding. Weens swak verbinding en kabeldiefstal in sommige areas, het sommige skole slegs onderbroke e-pos-funksionaliteit. Breëbandverbinding word op 'n nasionale vlak ondersoek.</p>
<p>► PM 104: Persentasie kantoorgebaseerde vroue in senior bestuurdiens</p> <p>Teiken: 35% Werklik: 28.85%</p> <p>4 Vroulike en 1 manlike SBD-lede het die diens van die WKOD in die verslagjaar verlaat en die nuwe DH het by die departement aangesluit. Aangesien daar 'n besluit was om nie enige hoofkantoorvakatures in die korttermyn te vul nie, het dit 'n negatiewe impak op die teiken gehad.</p>
<p>► PM 105: Persentasie vroulike skoolprinsipale</p> <p>Teiken: 33% Werklik: 28.32%</p> <p>Hoewel hierdie 'n aspirasieteiken is, is daar tog in 'n mate vordering gemaak. Die inhiberende faktor is dat die pas van verandering van die aantal prinsipale afhang wat die diens in die gegewe tydperk verlaat.</p>
<p>► PM 106: Persentasie van lopende uitgawes wat aan nie-personeel-items in skole bestee word</p> <p>Teiken: 22.7% Werklik: 20.84%</p> <p>Die besteding vir nie-personeel is minder as die teiken weens die hoër as verwagte aanpassing aan vergoeding van werknemers, sowel as die koste om die BSD te betaal.</p>

Vordering

Die vul van poste

Die aantal vakaturelyste het van 2 tot 5 vermeerder. Die koers waarteen aanstellings gefinaliseer word, is met die aanstelling van 135 aangesteltes binne die beloofde tydperk in die distrikskantore uitgetoets. Soos elders aangetoon, is die sekondering van gesecondeerde en gekontrakteerde beamptes beëindig, of is hul kontrakte herbeding, en was die betrokke geprioritiseerde distrikposte in Januarie geadverteer en betyds gevul vir diegene wat aangestel is om hul poste teen 1 April op te neem.

Hertoewysing van begroting

Die fokus vir die verslagtydperk was Graad 11. Graad 11-handboeke ter waarde van R52 450 740 is aan die 359 openbare gewone sekondêre skole voorsien.

Addisionele fondse is toegewys vir die aankoop van handboeke by alle skole wat 'n slaagsyfer van onder 60% behaal het. Ten einde die dringende behoeftes die hoof te bied wat in Januarie 2010 met die skoleopening geïdentifiseer is, is byvul-handboeke in sleutelvakke vir Graad 12-leerders voorsien (R1,5m).

Uitbreiding van die Sentrale Onderwysbestuur-Inligtingstelsel (SOBIS)

WKOD-stelsels is met i-SABS geïntegreer. Skole kan nou SOBIS *aanlyn* gebruik om vir Grade 3, 6, en 9-toetse en Graad 12-eksamens te registreer. EdulInfoSearch (EIS) word gebruik om oor die status van opnames te rapporteer, en bykomstige verslae word op aanvraag by die EIS gevoeg. Personeeldiensstate vir skole is met gebruikmaking van EIS bereken. Daar is nuwe aanlynfunktionaliteit om begrotingsveranderinge vir Grade 10-12 te bestuur. 'n Fasiliteit om onderwysdistrikte in staat te stel om data in stand te hou is ontwikkel en ingevoer.

Distrikbestuur- en Inligtingstelsel (DBIS)

DBIS poog om distrikte van 'n metode te voorsien om tred te hou met skoolbesoeke. Die waarde hiervan is dat kwessies aanhangig gemaak kan word en tot by 'n oplossing nagespeur kan word. Die metode stel bestuurders in staat om prestasie hetsy op 'n mikrovlak (gedetailleerd) te log en na te speur, of op die vlak van tendense vir 'n beampte, 'n kring of 'n distrik. Dit sal alles toerekenbaarheid verhoog, die tyd verminder wat aan rapportering bestee word, en die oplos van probleme fasiliteer en ondersteuningsdienslewering ondersteun. Die meeservlakopleiding op DBIS is vir 7 uit die 8 distrikte voltooi, en hierdie 7 distrikte is besig om interne opvolg-opleidingsessies te hou. Al 8 distrikte het op 1 April begin om die stelsel lewend te gebruik.

VOO-stelsels

Na langdurige onderhandelings tussen die diensverskaffer, SITA, VOO-kolleges en die WKOD, is 'n ooreenkoms op 4 Maart 2010 gesluit wat 'n skakel geïnkorporeer het tussen SOBIS en die voorgestelde VOO-besigheid-bestuurstelsel om die leerder-naspeuring vanaf openbare gewone skole na die VOO-kolleges te verseker. Die spesifikasies van die breër stelsel sal gedurende die volgende paar maande gefinaliseer word.

Spesifieke Uitdagings en Response

Uitdaging 1

Die integrasie van die verskillende maatreëls vir gehalteversekering en toerekenbaarheid is 'n uitdaging vir die WKOD. Dit is belangrik om te verseker dat hierdie maatreëls tot verbeterde onderrig en leer lei, en nie as doelwitte in eie reg beskou word nie.

Respons op Uitdaging 1

Die WKOD is aan 'n breë reeks monitering-, evaluering- en toerekenbaarheidsprosesse onderhewig. Benewens die formele skakels met die Departement van Basiese Onderwys en met die Provinsiale en Nasionale Tesourie, sluit hierdie prosesse die volgende in.

- Ouditering van finansiële bestuursprosesse op 'n jaarlikse basis deur die Ouditeurgeneraal se kantoor: om 'n ongekwalifiseerde auditverslag te handhaaf, moet die departement die gehalte van finansiële bestuur verseker. Die interne auditdirektoraat help met die verbetering van die kontrole-omgewing;
- Bywoning van gereelde sittings van die Portefeuljekomitee vir Onderwys en die Staande Komitee vir Openbare Rekenings in die Provinsiale Parlement;
- Vergaderings met gereelde tussenposes van verskillende onderwysdeelhebbers met die LUR en die Superintendentgeneraal om inligting oor die jongste ontwikkelings in die onderwys te deel, of van probleme te hoor wat opvoeders en skoolbestuurders ervaar;
- 'n Verpligting om 'n jaarliks 'n verslag oor sy aktiwiteite aan die Wetgewer voor te lê; die Jaarverslagdokument is vir die breër publiek toeganklik en stel die onderwysgemeenskap in staat om die prosesse van die departement in terme van sy wetgewende en beleidsmandate en strategiese planne te moniteer.
- Voortgesette monitering en evaluering deur die gehalteversekeringsfunksie in die departement.
- Al die prosesse insake assessering en eksamens in die AOO- en VOO-bande word gewoonlik deur Umalusi, die Raad vir Gehalteversekering, verseker, ingevolge die Wet op Gehalteversekering van Verdere Onderwys en Opleiding, 2001 (Wet nr. 58 van 2001).

Uitdaging 2

Meelewendheid en dienslewingsverbeterings is kwessies wat in enige burokrasie aandag nodig het, veral in een wat so groot is soos die WKOD.

Respos op Uitdaging 2

Verbetering van besigheidsprosesse is 'n sleutelarea vir verbetering, en die Plan vir die Verbetering van Dienslewering fokus op elemente wat in die Kliëntetevredenheidsopname geïdentifiseer en vir die eerste keer in 2009 uitgevoer is.

Kwessies wat voortgesette aandag benodig

Onderwysbestuur Inligtingstelsel (OBIS)

OBIS sal die voortgaan om die WKOD te ondersteun deur inligtingstelsels op te stel en in stand te hou om te help om vordering te karteer en te monitor. Die inligtingrooster moet toeganklik, omvattend en gebruikersvriendelik wees diegene wat nodig het om die hulpmiddels te gebruik om besluite te neem en te bekragtig. Die web-gesteunde programmatuur vir sentrale skooladministrasie (i-SAMS) sal geleidelik oor die volgende drie jaar as die operasionele skooladministrasiestandaard by skole ingevoer word. Die hulpmiddel vir bestuursrapportering (EdulInfoSearch) sal uitgebrei word. Aanlynfunktionaliteit sal uitgebrei word deur kartering van die besigheidsproses.

DBIS sal die sentrale berging van inligting verskaf om besigheidsprosesse in distrikte te bevorder, doeltreffende monitering en evaluering moontlik te maak, en doeltreffende rapportering te verseker. Verder is dit 'n vereiste dat die oplossing 'n raakvlak aan ander WKOD-stelsels moet bied, soos EdulInfoSearch, SOBIS, gebeurkalender, die Mensekapitaal Verlofbeheerstelsel (MKVBS), Persal, ens.

'n Distriks-MIS sal die oorkoepelende doeltreffendheid van die distrikte verbeter deur doeltreffende dienslewering deur die volgende stappe te verseker:

- voorsiening van 'n georganiseerde rekord van inligting vir bestuur;
- vaartbelynde en gestandaardiseerde besigheidsprosesse in distrikte;
- doeltreffende monitering en evaluering van intervensies;
- verbeterde rapportering en beplanning; en
- doeltreffende gebruik van mensehulpbronne in distrikte.

Ondernemingsinhoudbestuur (OIB)

Die plan is om vanaf 'n papiergebaseerde argiefstelsel na 'n elektroniese een te verskuif deur 'n Ondernemingsinhoudbestuur (ECM)-oplossing in die WKOD in te voer via 'n fases-benadering, wat begin deur dit met die e-Lêerstrategie van die Departement van die Premier (DvdP) in lyn te bring.

9.2 Program 2: Openbare Skoolonderwys

Programdoelwit

Om gewone onderwys vanaf Grade 1 tot 12 ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1999 te voorsien.

Die Gewone Skoolonderwysprogram bestaan uit die volgende subprogramme:

Openbare primêre skole

- om spesifieke primêre gewone skole met die hulpbronne toe te rus wat vir Grade 1 tot 7 vereis word

Openbare sekondêre skole

- om spesifieke openbare sekondêre skole met die hulpbronne toe te rus wat vir Grade 8 tot 12 vereis word

Professionele dienste

- om opvoeders en leerders van departementeel bestuurde ondersteuningsdienste te voorsien

Mensehulpbronontwikkeling

- om in die professionele en ander ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders te voorsien

Nasionale Skoolvoedingprogram

- om geïdentifiseerde arm en honger leerders in openbare gewone primêre skole van die minimum voedsel te voorsien wat hulle nodig sal hê om doeltreffend op skool te leer

Programbeleidsontwikkelings gedurende 2009/10

Die Norms en standarde-befondsing van skole m.b.t. die stelsel vir die ordening van kwintiele wat deur die Departement van Basiese Onderwys gebruik word, word tans hersien. Dit sou die vervanging van die kwintielstelsel kon behels wat gebruik word met die doel om 'n skoletoewysing te bepaal, met 'n stelsel wat skoletoewysings bepaal wat op hul "doeltreffende fooi", nl. die gemiddelde ingevorderde fooi, gebaseer is.

Die Departement van Basiese Onderwys oorweeg tans 'n stelsel om skole vir fooikwytskeldings wat toegestaan is, te kompenseer.

Basiese Wysigingswet op Onderwyswette, 2009: Op 9 Desember 2009 het die Departement van Basiese Onderwys die Basiese Wysigingswet op Onderwyswette, 2009, vir kommentaar in die Staatskoerant Nr. 32790 gepubliseer. Die doel van die wetsontwerp is onder meer: om vir de daarstel van twee nasionale onderwysdepartemente en verwante sake voorsiening te maak – waardeur die Wet op Nasionale Onderwysbeleid (WNOB) en die Suid-Afrika Skolewet (SASW) gewysig word; om die definisies van "ouer" en "lening" te wysig, en voorsiening te maak vir verskeie tipes spesiale skole, bykomstige funksies vir skoolprinsipale, en opleiding van beheerliggame deur 'n erkende beheerliggaamvereniging.

Die Wes-Kaapse Provinsiale Wysigingswetsontwerp op Skoolonderwys, 2010, is op 5 Maart 2010 vir kommentaar in die Buitengewone Provinsiale Staatskoerant nr. 6705 gepubliseer, en openbare kommentaar moes op of voor 16 April 2010 gelewer word. Die wet poog onder meer om die Wes-Kaapse Provinsiale Skolewet, 12 van 1997, met die Suid-Afrikaanse Skolewet, 84 van 1996 in lyn te bring, wat gedurende dieselfde tydperk agt (8) keer gewysig is; om beleidsmakingsmagte na die provinsiale minister, en reëlmakingsmagte na die Departementshoof uit te brei; om voorsiening vir skoolinspeksie te maak; om opnuut die vestiging en funksies van 'n onderwysraad vir die provinsie te reguleer; om voorsiening te maak vir die onderskeid tussen spesiale skole vir leerders met leerhindernisse, en spesiale skole wat onderrig met 'n gespesialiseerde fokus bied; om die provinsiale minister te magtig om genoemde norms en standarde aangaande basiese infrastruktuur en kapasiteit in openbare skole voor te skryf; om gevaarlike voorwerp, onwettige dwelms, en alkoholiese drank op skoolpersele te verbied; om politieke aktiwiteite by die skool gedurende skooltyd te verbied; om betaling van ongemagtigde vergoeding aan sekere werknemers te verbied; om voorsiening te maak dat sekere opvoeders onder sekere omstandighede as ontslaan beskou sal word, en die tydsduur vir die indien van sekere griewe te verminder.

Kommentaar oor die wetsontwerp is ontvang, en konsultasie met relevante deelhebbers het plaasgevind.

Die NKV vir Grade R – 12:

1. Na die publikasie van die verslag van die taakspan vir die implementering van die NKV in Oktober 2009 is aangekondig (Staatskoerant 32836 nr.1227 van 29 Desember 2009) dat leerderportefeuiljies vir assessering (Graad 9 GTA's) onmiddellik gestaak sou word. Die aantal projekte wat vereis word, is tot een per vak verminder.
2. Ten einde skole met beplanning te help, het die WKOD prinsipale, onderwysers en ouers van hierdie veranderings in kennis gestel voordat die skole in 2009 gesluit het.
3. Verdere veranderings wat in 2011 ingevoer word, is ook aangekondig: minder leerareas in die Intermediêre Fase; onderrig in Engels Eerste Addisionele Taal as 'n prioriteit vanaf Graad 1; gereelde eksterne sistemiese assessering van Wiskunde, Huistale en Engels Eerste Addisionele Taal in Grade 3, 6 en 9; en die ontwikkeling van Nasionale Kurrikulum- en Assesseringsbeleiddokumente per vak.

WKOD Leerdervoerbeleid vir Openbare Skole

Die doel van die beleid is om kriteria neer te lê vir besluite oor die voorsiening van vervoer vir leerders wat openbare gewone skole van die WKOD bywoon, en om die voorsiening van vervoer te prioriteer vir randgebiede en afgeleë areas wat 5km of meer van die naaste geskikte skool is en waar geen openbare vervoer beskikbaar is nie. Die beleid is vir kommentaar in die Buitengewone Provinsiale Staatskoerant van 27 Maart 2009 gepubliseer, en op 8 April onder skole en deelhebbers versprei, met 30 Mei 2009 as die sluitingsdatum vir kommentaar.

Hersiening van die WKOD se beleid oor die voorsiening, opening, samesmelting en sluiting van openbare skole

Die konsepbeleid verskaf 'n raamwerk wat die WKOD sal help om die vestiging, opening, samesmelting en sluiting van openbare skole of openbare onderwysinrigtings te versnel. Hierdie beleid sal die prosesse beskrywe wat 'n bydrae tot groter, beter toegeruste skole in die Wes-Kaap Provinsie lewer. Wysigings tot die bestaande beleid is voltooi. Wanneer die konsepdokument gefinaliseer is, sal dit met gepaste rolspelers onderhandel word.

Die Wet op die Regering se Bestuur van Vaste Bates (WRBVB) – Infrastruktuurbeplanning.

Gedurende 2009/10 is werksinkels gehou om beamptes in staat te stel om hierdie Wet te implementeer. Vanaf 2010/11 moet Infrastruktuurplanne ingevolge die regulasies van hierdie Wet ontwikkel word. Die Infrastruktuurplan wat deur die Nasionale Tesourie gestipuleer is, sal in die toekoms deur die Gebruikerbatesbestuursplan (G-BBP) vervang word wat deur die Nasionale Openbare Werke gestipuleer is.

Nasionale Beleid vir die Billike Voorsiening van 'n Bemagtigende Fisiese Onderrig- en Leeromgewing by Skole (21 November 2008)

Die konsepbeleid en die Norms- en Standaarddokumente is vir openbare kommentaar is deur ROM en die Kabinet goedgekeur en is in November 2008 vir kommentaar gepubliseer. Openbare kommentaar en aanbevelings is oorweeg en die konsepte is toepaslik gewysig.

Die twee dokumente is in Julie 2009 deur die Minister goedgekeur en is vir goedkeuring aan die Minister van Finansies voorgelê. Die beleid wag om geproklameer te word.

Beleid vir Leerderbywoning

'n Studie oor leerderafwesigheid in die Suid-Afrikaanse Skoolstelsel het bevind dat die administrasie van leerderafwesigheid tussen skole en provinsies oneweredig is. In 2008 het die Departement van Onderwys aanbeveel dat 'n beleid oor leerderbywoning ontwikkel word. Die beleid is vir openbare kommentaar in 2009 gepubliseer. 'n Beleidstudie in KZN en die Vrystaat is onderneem, en die Leerderbywoningsbeleid moet in Mei vir implementering in Januarie 2010 gepromulgeer word.

ST201	OPENBARE GEWONE SKOLE - Sleutelendense	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
BETALINGS VOLGENS SUBPROGRAM (R'000)*					
	2.1 Openbare primêre skole	3,503,102	4,085,516	4,915,753	4,885,119
	2.2 Openbare sekondêre skole	2,428,511	2,874,010	3,157,191	3,149,110
	2.3 Professionele dienste:	216,841	339,108	380,940	376,208
	2.4 Mensehulpbronnontwikkeling	20,454	30,615	59,172	59,172
	2.5 Voorwaardelike toekennings	53,075	81,286	117,751	117,751
	Totaal	6,221,983	7,410,535	8,630,807	8,587,360
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
	Lopende betaling	5,625,189	6,779,686	7,897,209	7,891,316
	Vergoeding van werknemers	5,091,264	6,164,427	7,151,029	7,151,029
	Opvoeders	4,597,411	5,601,008	6,503,866	6,503,866
	Nie-opvoeders	493,853	563,419	647,163	647,163
	Goedere en dienste en ander lopende betalings	533,925	615,259	746,180	740,287
	Oordragte en subsidies	455,517	454,906	518,767	513,983
	Betalings vir kapitale bates	141,277	175,943	214,831	182,061
	TOTAAL	6,221,983	7,410,535	8,630,807	8,587,360
PRESTASIESTATISTIEK					
	Leeders (a)	911 412	912 763	922 763	913 965
	Totale maontlike leerderdae per leerder (b)	191	200	195	198
	Aantal opvoeders (in openbare diens) Prim. en Sek. (d)	28 457	27 271	29 513	28 995
	Aantal permanente opvoeders wat openbare gewone skole verlaat het (e)	1 320	1 521	1 300	1 046
	Afsluytingkoers vir permanente opvoeders (e/d)	4.60%	5.60%	4%	3.6%
	Totale maontlike werksdae per opvoeder (f)	195	204	199	200
	Nie-artikel 21 skole wat LOOM op dag een van die skooljaar ontvang het (h)	456	422	405	405

ST201 OPENBARE GEWONE SKOLE – Sleutelendense (vervolg)					
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
INKLUSIEWE ONDERWYSSTATISTIEK					
Leeders met spesiale onderwysbehoefes in openbare gewone skole (i)	15 110	12 758	13 258	13 765	
SKOOLVOEDINGSTATISTIEK					
Leeders wat by die skoolvoedingprogram gebaat het (j)	233 420	334 287	335 000	334 287	
Programomvang in terme van gemiddelde dae per leerder (k)	170	198/184	198/184	198/170**	
SKOLIERVERVOERSTATISTIEK					
Leeders wat by skoliervoer baat (l)	44 495	44 496	46 500	47 753	
► PRESTASIEMAATSTAWWE					
► PM201: Aantal leeders wat by die skoolvoedingprogram gebaat het	233 420	334 287	335 000	334 287	
► PM202: Leeders met spesiale onderwysbehoefes in openbare gewone skole	15 110	12 758	13 258	13 765	
► PM203: Aantal volienskole in die provinsie	10	11	68	95	
► PM204: Aantal openbare gewone skole sonder watervoorsiening	0	0	0	0	
► PM205: Aantal openbare gewone skole sonder elektrisiteit	0	0	0	0	
► PM206: Aantal skole sonder funksionele toilette	0	0	0	0	
► PM207: Totale openbare begrotingstoewysing vir geskeduleerde instandhouding as 'n persentasie van die waarde van skoolinfrastruktuur	0,2%	0,5%	0,4%	0,61%	
► PM208: Aantal primêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 40 leeders per klaseenheid	0	0	0	0	
► PM209: Aantal sekondêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 35 leeders per klaseenheid	0	0	0	0	
► OM210: Aantal openbare gewone skole waar alle LOOM- en ander vereiste materiaal teen dag een van die skooljaar soos bestel afgelewer was	1 452	1 452	1 455	1 456	

Nota:

- Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasie van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" nie in hierdie konteks beskou word nie.
- ** Verskillende syfers vir sekondêre skool (170) en primêre skool leeders (198) aangesien hoërskoolleeders nie gedurende die eksamentyd, wanneer bywoning varieer, gevoed word nie.
- *Die 2009/10-teiken vir Uitgawes is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.

ST202	OPENBARE PRIMÊRE SKOLE - Sleutelitendense	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
	Lopende betaling)	3,166,583	3,734,042	4,451,374	4,450,212
	Vergoeding van werknemers	2,920,292	3,538,917	4,148,094	4,148,094
	Opvoeders	2,637,024	3,220,414	3,774,765	3,774,765
	Nie-opvoeders	283,268	318,503	373,329	373,329
	Goedere en dienste en ander lopende betalings	246,291	195,125	303,280	302,118
	Oordragte en subsidies	262,151	283,953	323,898	319,115
	Betalings vir kapitale bates	74,368	67,521	140,481	115,792
	TOTAAL	3,503,102	4,085,516	4,915,753	4,885,119
PRESTASIESTATISTIEK					
PERSONEEL					
	Aantal opvoeders (in openbare diens) (a)	17 178	16443	17 717	17 217
	Aantal nie-opvoeders (in openbare diens)	3 539	3 652	3 612	3 534
INSKRYWING					
	Leeders in openbare primêre skole (b)	589 041	598 119	595 799	591 441
	L:O-verhouding in openbare primêre skole (b/a)	34.3	36	33.6	34.4
	Leeders Graad 1 tot Graad 7 (c)	581 683	584 484	587 017	584 034
	waaran gestremde leeders	11 737	10 108	13 321	9 516*
	waaran vroulike leeders	287 107	288 419	294 720	288 146

ST202	OPENBARE PRIMÊRE SKOLE – Sleuteltendense (vervolg)	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
INSTANSIES EN INFRASTRUKTUUR					
	Skole	1 096	1 096	1 096	1 097
	Aantal skole met Artikel 21-funksies van die SASW	736	783	795	805
	Aantal skole wat as geenfooi-skole verklaar is	547	547	546	546
	Aantal skole met watervoorsiening	1 096	1 096	1 096	1 097
	Aantal skole met elektrisiteit	1 096	1 096	1 096	1 097
	Aantal skole met (n toereikende aantal funksionele) toilette	663	845	626	1 097
	Klaskamers (d)	20 243	20 243	20 399	19 362**
	Leerder/klaskamer-verhouding (b/d)	29.1	29.5	29.2	30.5
	Skole met meer as 40 leerders per klas	0	0	0	0
	BESTEDING AAN INSTANDHOUDING (R'000)*				
	Besteding aan skoolinstandhouding	7,700	36 381	49,146	28,712
	Vervanging van alle vaste skoolinfrastruktuur (R'000)	R10,035,200	R10,035,200	R10,035,200	R11,407,191
	UITSETTE EN DOEL TREFFENDHEIDSTATISTIEK				
	Aantal Graad 3-leerders wat gestandaardiseerde toetse (e) aflê – Nasionale Toetse	Laaste toetse in 2007	Laaste toetse in 2007	n.v.t.	n.v.t.
	Aantal Graad 3-leerders wat aanvaarbare uitkomst behaal het (f) – Nasionale Toetse	Laaste toetse in 2007	Laaste toetse in 2007	n.v.t.	n.v.t.
	Aantal Graad 6-leerders wat gestandaardiseerde toetse (g) aflê – Nasionale Toetse	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data
	Aantal Graad 6-leerders wat aanvaarbare uitkomst behaal het (h) – Nasionale Toetse	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data
	Aantal Graad 1 tot 7 leerders wat hul graad herhaal het (i)	49 380	52 608	50 000	55 358

ST202	OPENBARE PRIMÊRE SKOLE – Sleuteltoelendense (vervolg)				
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
▶ PRESTASIEMAATSTAWWE					
▶ PM211: Persentasie van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Syfervaardigheid behaal het	49%	49%	50%	50%	Geen data
▶ PM212: Persentasie van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Geletterdheid behaal het	48%	48%	50%	50%	Geen data
▶ PM213: Die prestasieverhouding van die armste 20% kwintiel 1-leerders teenoor die mins arm 20% kwintiel 5-leerders in Graad 3	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data
▶ PM214: Persentasie van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Taal behaal het	Laaste toetse in 2007 (58.79%)	Laaste toetse in 2004 (58.79%)	50%	50%	Geen data
▶ PM215: Persentasie van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal het	Laaste toetse in 2004 (40.22%)	Laaste toetse in 2004 (40.22%)	50%	50%	Geen data
<p>Nota:</p> <p>1. Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasie van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" nie in hierdie konteks beskou word nie.</p> <p>2. Hierdie nasionale prestasiemaatstawwe berus op stelle toetse wat nie sedert 2007 afgeneem is nie, en toe slegs in 'n steekproef van skole. Volledige data is nie deur die benoemde databron, nl. die Departement van Basiese Onderwys voorsien nie, en dus kan dit nie hierby ingesluit word nie. Die historiese data oor die JPP van 2009 was nie met die ter perse gaan beskikbaar nie. Dit is weens die dataprobleme dat hierdie prestasiemeetings by die JPP vir 2010 op 'n nasionale vlak uitgelaat is.</p> <p>3. * Let daarop dat hierdie syfer weens beter databestuur en verfynde definisies in hierdie kategorie verlaag is.</p> <p>4. * Let daarop dat hierdie lesing verander het weens die besluit om slegs werklike klaskamers eerder as alle getewe te tel, ooreenkomstig die veranderende definisies op 'n nasionale vlak.</p>					

ST203	OPENBARE PRIMÊRE SKOLE – Sleutelfondense	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
	Lopende betaling)	2,189,101	2,613,291	2,910,869	2,910,869
	Vergoeding van werknemers	2,006,353	2,365,738	2,692,203	2,692,203
	Opvoeders	1,811,737	2,129,164	2,422,982	2,422,982
	Nie-opvoeders	194,616	236,574	269,221	269,221
	Goedere en dienste en ander lopende betalings	182,748	247,553	218,666	218,666
	Oordragte en subsidies	173,524	162,788	173,771	173,771
	Betalings vir kapitale bates	65,886	97,931	72,551	64,470
	TOTAAL	2,428,511	2,874,010	3,157,191	3,149,110
PRESTASIESTATISTIEK					
PERSONEEL					
	Aantal opvoeders (in openbare diens) (a)	10 748	10 318	10 708	10 247
	Aantal nie-opvoeders	2 600	2 714	2 634	2 428
INSKRYWING					
	Leeders in openbare sekondêre skole (b)	322 371	322 567	327 177	322 524
	L:O-verhouding in openbare sekondêre skole (b/a)	30	31.3	30.6	31.5
	Leeders Graad 8 tot Graad 12 (c)	329 729	327 202	335 746	329 931
	waarvan vroulike leeders (d)	175 764	175 034	173 518	176 489
	Vroulike leeders in Graad 12 wat Wiskunde neem	13 402	11 183	11 000	10 670
	Vroulike leeders in Graad 12 wat Wetenskap neem	6 640	6 824	6 500	6 815

ST203	OPENBARE SEKONDÊRE SKOLE – Sleutelitemdise (vervolg)	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
INSTRUKSIES EN INFRASTRUKTUUR					
Skole		356	356	359	359
Aantal skole met Artikel 21-funksies van die SASW		242	249	260	255
Aantal skole wat as geenfooi-skole verklaar is		106	106	107	107
Aantal skole met watervoorsiening		356	356	359	359
Aantal skole met elektrisiteit		356	356	359	359
Aantal skole met (n toereikende aantal funksionele) toilette#		87	147	99	359
Aantal skole met 'n wetenskapslaboratorium		354	357	354	357
Klaskamers (f)		11 661	11 645	11 661	9 387*
Leerder/klaskamer-verhouding (b/d)		27.6	27.7	27.8	34.4
Skole met meer as 40 leerders per klas		0	0	0	0
BESTEDING AAN INSTANDHOUDING (R'000)*					
Besteding aan skoolinstandhouding		R29 624	R40 119	R20 573	R46 326
Vervanging van alle vaste skoolinfrastruktuur (R'000)		R5 017 600	R5 017 600	R5 017 600	R5 722 268
UITSETSTATISTIEK					
Aantal Graad 9-leerders wat gestandaardiseerde toetse (g) afgelê het		73 877	65 780	76 000	74 836
Aantal Graad 9-leerders wat aanvaarbare uitkomst behaal het (h)		54 693	46 409	63 840	53 651
Aantal Graad 8 tot 12 leerders wat hul graad herhaal het (i)		68 906	66 042	66 042	62 454
Bevolking van 18-jarige ouderdom (j)		86 392	95 216	88 200	97 273
Aantal leerders wat NSS-eksamens geskryf het (k)		41 922	43 953	43 000	44 931
Aantal leerders wat NSS-eksamens geskryf het (k)		33 787	34 577	35 260	34 017
Aantal leerders wat met endossement geslaag het		10 300	14 522	11 200	14 324
NSS-slaagsyfer (lk)		80.60%	78.67%	82%	75.7%
Aantal NSS-kandidate wat beide Wiskunde en Wetenskap geslaag het		8 241	8 103	16 800	6 633
Aantal skole wat NSS-eksamens geskryf het		399	406	401	417

ST203	OPENBARE SEKONDÊRE SKOLE – Sleuteltegnisse (vervolg)	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
UITSETSTATISTIEK (vervolg)					
Aantal skole met 'n NSS-slaagsyfer onder 40%	6	17	0	17	
NSS-slaagsyfer van kwintiel 1-skole (n)	72.7%	70.2%	72%	60.2%	
NSS-slaagsyfer van kwintiel 5-skole (o)	98.2%	91.6%	96%	89.1%	
► PRESTASIEMAATSTAWWE					
► PM216: Persentasie van meiseleerders wat in Graad 12 vir Wiskunde ingeskryf het	Nuwe PM	50%	50%	40%	
► PM217: Persentasie van meiseleerders wat in Graad 12 vir Natuurwetenskap ingeskryf het	Nuwe PM	24%	28%	26%	
► PM218: Die prestasieverhouding van die 20% armste leerders in kwintiel 1-skole teenoor die mins arm 20% leerders in kwintiel 5-skole met betrekking tot die graad 12-slaagsyfer	Nuwe PM	0.77	0.78	0.56	
► PM219: Graad 12 slaagsyfer	Nuwe PM	78.67%	80%	75.7%	
► PM220: Slaagsyfer in Graad 12 vir Wiskunde	Nuwe PM	65%	67%	65%	
► PM221: Slaagsyfer in Graad 12 vir Natuurwetenskap	Nuwe PM	50%	71%	53%	
► PM222: Aantal leerders wat by gratis leerdervoer baat	Nuwe PM	46 000	46 500	47 753	
► PM223: Aantal leerders wat by die "Geen-foo"-skoolbeleid baat	Nuwe PM	Nuwe PM	346 139	349 373	
Nee:					
1. Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasie van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" nie in hierdie konteks beskou word nie.					
2. Let daarop dat die 2008-data vir die bevolking van 18-jariges nie met die ter perse gaan beskikbaar was nie, toe dit as 88 200 weerspieël is, wat op die teiken van 88 200 geïmpakteer het. Dit is hierbo aangepas tot die syfer van 59 216 wat as bron die AHO-beraming vir midjaar 2008 gehad het.					
Die werklike syfer berus op die 2009-beramings (AHO van Statistiek Suid-Afrika)					
3. * Let daarop dat die definisie verander het - vandaar die oënskynlike eksponensiële groei. 4. * Let daarop dat hierdie lesing verander het weens die besluit om slegs werklike klaskamers eerder as alle geteue te tel, ooreenkomstig die veranderende definisies op 'n nasionale vlak.					
5. Die 2009/10-teiken vir Uitgawes is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.					

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings
<p>201: Aantal leerders wat by die skoolvoedingprogram gebaat het Teiken: 335 000 Werklik: 334 287</p> <p>Vasgestelde maaltydpryse is in die Wet op die Verdeling van Inkomste as 'n minimumvereiste aangedui. Dis NSVP-begroting kon nie vir meer as 334 287 leerders voorsiening maak nie.</p>
<p>► PM 202: Aantal leerders met spesiale onderwysbehoefes in openbare gewone skole</p> <p>Teiken: 13 258 Werklik: 13 765</p> <p>Met die uitbreiding van die inklusiewe onderwysondersteuningstrukture, met inbegrip van die vestiging van meer LOOM eenhede, kon meer leerders met spesiale behoeftes ingeskryf word en ondersteun word met toegang tot die kurrikulum.</p>
<p>► PM 203: Aantal voltdiensskole in die provinsie</p> <p>Teiken: 68 Werklik: 95</p> <p>Tans is daar 95 voltdiensskole wat versterk is. By hierdie voltdiensskole is daar 'n totaal van 100 OLSO-eenheid klasse. Die groei in hierdie sektor is van die beskikbaarheid van hulpbronne afhanklik (finansiële and mensekapitaal).</p>
<p>► PM 204: Aantal openbare gewone skole sonder watervoorsiening</p> <p>Teiken: 0 Werklik: 0</p> <p>Alle openbare gewone skole het watervoorsiening.</p>
<p>► PM 205: Aantal openbare gewone skole sonder elektrisiteit</p> <p>Teiken: 0 Werklik: 0</p> <p>Alle openbare gewone skole het elektrisiteit.</p>
<p>► PM 206: Aantal skole sonder funksionele toilette</p> <p>Teiken: 0 Werklik: 0</p> <p>Alle openbare gewone skole het funksionele toilette.</p>
<p>► PM 207: Totale openbare begrotingstoewysing vir geskeduleerde instandhouding as 'n persentasie van die waarde van skoolinfrastruktuur</p> <p>Teiken: 0.4% Werklik: 0.61%</p> <p>'n Beginsel wat in die beboude omgewing van die Staatsdienskode voorgeskryf word, is om vir 'n bedrag gelyk aan 1,5% tot 2% van die bateswaarde van geboue te begroot wat vir instandhouding beskikbaar moet wees. Tans word 0,5% van die bateswaarde as infrastruktuurfondse vir instandhouding beskikbaar gemaak. Die oorspronklike teiken is op 'n berekening gebaseer wat die toegewysde instandhoudingsfondse gebruik het. Deel van die PG000-begroting is aan instandhouding toegewys. Die teiken is dus oorskry.</p>
<p>► PM 208: Aantal primêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 40 leerders per klaseenheid</p> <p>Teiken: 0 Werklik: 0</p> <p>Geen primêre openbare gewone skool het 'n gemiddeld van meer as 40 leerders per klaseenheid nie. In sommige gevalle het wisselende inskrywings van jaar tot jaar, tesame met klaskamertekorte, tog individuele klasse met meer as 40 leerders per klas tot gevolg. Die kurrikulumaanbieding beïnvloed ook klasgroottes.</p>
<p>► M 209: Aantal sekondêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 35 leerders per klaseenheid</p> <p>Teiken: 0 Werklik: 0</p> <p>Geen sekondêre openbare gewone skool het 'n gemiddeld van meer as 35 leerders per klaseenheid nie. Vakkombinasies en klaskamertekorte het egter in sommige gevalle tot gevolg dat klasse van meer as 35 leerders onderrig word. Die kurrikulumaanbieding beïnvloed ook klasgroottes.</p>
<p>► PM210: Aantal openbare gewone skole waar alle LOOM- en ander vereiste materiaal teen dag een van die skooljaar soos bestel afgelewer was</p> <p>Teiken: 1 455 Werklik: 1 456</p> <p>Teiken bereik. 100% van die nie-Artikel 21-skole het 100% van LOOM- en ander materiaal op dag een van die skooljaar ontvang.</p>

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings

- ▶ **PM211** Persentasie van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in syfervaardigheid behaal het
- ▶ **PM212** Persentasie van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in geletterdheid behaal het
- ▶ **PM213:** Die prestasieverhouding van die armste 20% kwintiel 1-leerders teenoor die mins arm 20% kwintiel 5-leerders in Graad 3
- ▶ **PM214:** Persentasie van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Taal behaal het
- ▶ **PM215:** Persentasie van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal het

Hierdie word nie by dié bespreking betrek nie: Sien "Nota" by die tabel hierbo.

▶ **PM216: Persentasie van meiseleerders wat in Graad 12 vir Wiskunde ingeskryf het**

Teiken: 50%

Werklik: 40%

Die aantal leerders wat bepaalde vakke neem, is 'n faktor van individuele leerderbesluite. Die WKOD moet 'n teiken stel, die omstandighede bepaal wat dit haalbaar sal maak, en uitbreiding bevorder. Die Dinaledi-program en die Wiskunde- en Wetenskap-fokusskole is deel van die WKOD se program om leerdergetalle te verhoog. Die WKOD het fokus- en beroepsvoortligtingprogramme vir Wiskunde, Wetenskap en Tegnologie aangeneem om leerders, en veral meiseleerders, aan te spoor om Wiskunde en Natuurwetenskap te neem. Daar is 'n persepsie dat hierdie moeilike vakke is, en dié persepsie word gesteun deur die feit dat die slaagsyfer in die NSS vir hierdie twee vakke veel laer as vir ander vakke is.

▶ **PM217: Persentasie van meiseleerders wat in Graad 12 vir Natuurwetenskap ingeskryf het**

Teiken: 28%

Werklik: 26%

Sien PM 216 hierbo

▶ **PM218: Die prestasieverhouding van die 20% armste leerders in kwintiel 1-skole teenoor die mins arm 20% leerders in kwintiel 5-skole met betrekking tot die graad 12-slaagsyfer**

Teiken: 0.78

Werklik: 0.56

Daar is slegs 4 skole in die Wes-Kaap in die laagste 20% van kwintiel 1-skole, sodat variasie op hierdie PM verag kan word.

PM219: Graad 12-slaagsyfer

Teiken: 80%

Werklik: 75.7%

Die NKV is 'n nuwe kwalifikasie. Die eerste eksamen is in 2008 afgeneem. Daar is nog nie enige voorspelbaarheid in die slaagsyfer van vakke of die NKV nie.

Die slaagsyfer vir 2009 was 2.96% laer as dié van 2008.

Jaar	Geskryf	Geslaag	% Slaag	B. Grd	% B. Grd
2008	43953	34 577	78.67	14 522	33.04
2009	44931	34 017	75.71	14 324	31.88

Alhoewel die WKOD oorkoepelend die hoogste slaagsyfer in die NSS-eksamens vir 2009 gehad het, was die uitslae teleurstellend. Planne is ontwikkel om die teikens wat vir 2010 gestel is, te verwesenlik. Vakke waar daar 'n afname in die slaagsyfer was, sluit Wiskunde, Natuurwetenskap, Rekeningkunde en Aardrykskunde in.

Die afname in die slaagsyfer van Natuurwetenskap en Aardrykskunde was beduidend. Die tabel hieronder toon die prestasie van die Wes-Kaap in die vakke met groot inskrywings in die Wes-Kaap, vergeleke met die oorkoepelende nasionale slaagsyfer in hierdie vakke.

Vak	WKOD-slaagsyfer 2008	Nasionale slaagsyfer 2008	WKOD-slaagsyfer 2009	Nasionale slaagsyfer 2009
Wiskunde	65.2 %	45.7 %	64.9 %	45.9 %
Natuurwetenskap	71.2 %	54.9 %	52.9 %	36.8 %
Rekeningkunde	78.2 %	61.4 %	74.1 %	61.5 %
Aardrykskunde	92.6 %	80.3 %	78.0 %	72.3 %

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings

► PM220: Slaagsyfer in Graad 12 vir Wiskunde

Teiken: 67%

Werklik: 65%

Alhoewel daar 'n toename as teiken gestel is, is die uitslae van 65% gelyk aan die gemiddeld wat in 2008 behaal is, d.w.s. daar was slegs 'n afname van 0,3%. Die opmerking by PM 219 hierbo is van toepassing.

PM219: Slaagsyfer in Graad 12 vir Natuurwetenskap

Teiken: 71%

Werklik: 53%

Prestasie in Natuurwetenskap in die Wes-Kaap

	Aantal geskryf	Aantal geslaag	Slaagsyfer
2008	13612	9691	71.19%
2009	13349	7064	52.92%

Etlieke klagtes is van skole ontvang oor laer as verwagte punte. 'n Ondersoek is afgehandel. Die prestasie in Natuurwetenskap oor die provinsies verskyn hieronder:

Natuurwetenskap-uitslae 2008 – 2009					
Provinsie	Jaar	Geskryf	Geslaag (30%)	Slaagsyfer (%)	Verskil
O-Kaap	2008	25 595	11 119	43.4	
	2009	30 121	8 628	28.6	-14.8
N-Kaap	2008	3 058	1 917	62.7	
	2009	12 010	4 789	39.9	-22.8
N-Wes	2008	13 713	8 768	63.9	
	2009	12 006	4 593	38.3	-25.6
Vrystaat	2008	12 469	7 870	63.1	
	2009	12 010	4 789	39.9	-23.2
Gauteng	2008	40 340	25 998	64.4	
	2009	39 688	16 910	42.9	-21.5
KZN	2008	54 251	26 774	49.4	
	2009	50 470	19 800	39.2	-10.2
Limpopo	2008	34 926	18 022	51.6	
	2009	39 469	12 558	31.8	-19.8
Mum.	2008	20 193	9 667	47.9	
	2009	20 666	5 979	28.9	-19.0
W-Kaap	2008	13 612	9 691	71.2	
	2009	13 349	7 064	52.9	-18.3

Oorkoepelende nasionale prestasie in Natuurwetenskap

	Jaar	Geskryf	Geslaag (30%)	Slaagsyfer (%)	Verskil
RSA	2008	218 156	119 823	54.9	
	2009	220 882	81 356	36.8	-18.1

Die afname in die WKOD se slaagsyfer in Natuurwetenskap vanaf 2008 tot 2009 is in lyn met die afname in die nasionale slaagsyfer van 54,9% in 2008 tot 36,8% in 2009.

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings

► PM222: Aantal leerders wat by gratis leerdervoer baat

Teiken: 46 500

Werklik: 47 753

Dit is die aantal leerders in openbare gewone skole wat by gratis leerdervoer baat. Party roetes is gesluit, maar daar was ook toenemende aanvraag. In Januarie 2010 het 606 bykomstige leerders toegang tot leerdervoer verkry, hetsy op bestaande roetes of op twee nuwe roetes wat ingestel is, naamlik Primêre Skool Karookop (39 leerders) en Bardale Hoërskool (498 leerders). Die toename kan verder toegeskryf word aan die feit dat leerders na die provinsie migreer.

► PM223: Aantal leerders wat by die "Geen-fooi"-skoolbeleid baat

Teiken: 346 139

Werklik: 349 373

Die teiken is met 3 234 oorskry. Dit is weens die toename in leerders in geenfooi-skole soos nuwe grade ingevoer word, en omdat nuwe skole in die vorige jaar geopen was.

Hlulastraat Primêre Skool en Maksa Primêre Skool is nuwe skole, en St Mary's RC Primêre Skool is geherklassifiseer. Die ander skole het toenames in leerderinskrywings gehad.

Vordering

Ten einde herhaling in die dokument as 'n geheel te verminder, word vordering wat onder "Sleutel-Lewerbare Bates" beskrywe word, nie hier gerapporteer nie.

Versterking van Geletterdheid en Syfervaardigheid

Die WKOD het 'n omvattende plan om geletterdheid en syfervaardigheid in Grade 1-6 te verbeter. Een van die maatreëls wat geneem word, is die toepassing van WKOD-toetse vir Grade 3 en 6. Die uitslae van hierdie toetse verskaf insette vir intervensies.

In 2008 het die uitslae van die toetse getoon dat 53,5% van Graad 3-leerders op die ouderdom-/graadnorm vir Geletterdheid en 35% vir Syfervaardigheid presteer het. In 2009 het die toetse onthul dat 48,6% van Graad 6-leerders op die ouderdom-/graadnorm vir Geletterdheid, en 17,4% vir Syfervaardigheid presteer het.

Gesien dat elke Graad 6-toets ontwerp is om prestasievlakke vir Grade 3, 4, en 5 te assesser, word verbetering oor die jare soos volg waargeneem.

PROVINSIALE UITSLAE: GRAAD 6-ASSESSERINGS 2003 – 2009								
Graadvlakke vir Syfervaardigheid	2003 Slaag (%)	2005 Slaag (%)	2007 Slaag (%)	2009 Slaag (%)	2003 Gemiddeld (%)	2005 Gemiddeld (%)	2007 Gemiddeld (%)	2009 Gemiddeld (%)
Graad 3	40.4	43.2	43.0	48.5	42.3	43.9	43.1	46.8
Graad 4	29.1	31.4	37.8	45.1	37.4	39.1	43.7	48.2
Graad 5	24.1	25.9	23.6	26.7	33.3	34.4	34.2	36.9
Graad 6	15.6	17.2	14.0	17.4	27.5	29.0	27.9	31.9
Graad 7	10.0	11.2	15.1	19.3	17.0	18.2	23.4	27.9
Aantal leerders getoets	34,596	31,726	71,854	81,005	34,596	31,726	71,854	81,005
Aantal skole getoets	1,079	1,040	1,034	1,046	1,079	1,040	1,034	1,046

PROVINSIALE UITSLAE: GRAAD 6-ASSESSERINGS 2003 – 2009								
Graadvlakke vir Geletterdheid	2003 Slaag (%)	2005 Slaag (%)	2007 Slaag (%)	2009 Slaag (%)	2003 Gemiddeld (%)	2005 Gemiddeld (%)	2007 Gemiddeld (%)	2009 Gemiddeld (%)
Graad 3	82.8	84.8	84.1	85.8	75.5	77.7	72.5	72.8
Graad 4	67.4	70.5	50.1	57.0	61.5	63.8	51.4	56.1
Graad 5	78.3	80.7	54.7	59.8	67.0	70.2	50.7	54.1
Graad 6	35.0	42.1	44.8	48.6	36.8	40.6	45.0	48.2
Aantal leerders getoets	34,596	31,726	71,854	81,005	34,596	31,726	71,854	81,005
Aantal skole getoets	1,079	1,040	1,034	1,046	1,079	1,040	1,034	1,046

Gedurende die verslagjaar het die volgende intervensies plaasgevind:

- Distrikte is gestruktureer om ondersteuning aan skole te bied wat dit die nodigste het.
- Elke skool het 'n gereedskappakket vir Wiskunde, Wetenskap en Tegnologie vir die Grondslagfase en die Intermediêre Fase ontvang.
- Elke onderwyser van Grade 1 tot 6 het 'n Hoofwiskundeboek ontvang.
- Onderwysers in die Intermediêre fase het 'n stel assesseringstake vir Wiskunde ontvang.
- 250 skole het leesskemas (Grade 1 tot 3) en leesboeke (Grade 4 tot 6) ontvang.
- Alle skole met die Intermediêre Fase het 'n Leesintervensieprogram ontvang. Hierdie leesboeke is vir die opleiding van onderwysers in die Gebalanseerde Taalprogram gebruik.
- 342 skole het gereedskappakette vir Geletterdheid en Syfervaardigheid ontvang.
- 25 skole het aan 'n spesifiek ontwerpte intensiewe Syfergeletterheidsprogram deelgeneem, en 125 skole aan 'n intensiewe Geletterdheidsprogram.
- Jaarplanne vir Grade 7 tot 9 is vir 2010 ontwikkel, en werkskedules vir Graad R is vir 2010 ontwikkel.
- 'n Studie van 64 skole het onderrig- en leerpraktyke geassesseer, en 'n grondlyn vir Geletterdheid- en Syfervaardigheidintervensies bepaal.
- 'n Algemene provinsiale moniteringsinstrument is vir die implementering van Geletterdheid en Syfervaardigheid ontwikkel, en toe is 'n program vir Grondlynassessering vir Graad 1-onderwysers ontwikkel.
- 100 Beampptes is opgelei om die Geletterdheid- en Syfervaardigheidspraktyk te moniteer.

Hoërskoolprogram ingevoer

In 2009 is die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens (NSS) deur 44 931 leerders by 417 eksamensentra afgelê. Die Wes-Kaap het die hoogste slaagsyfer van 75,71% gehandhaaf. Daar was egter 'n afname van 2,96% vergeleke met die slaagsyfer van 78,67% wat in 2008 behaal is. 'n Totaal van 14 324 (31,88%) kandidate het die NSS behaal, wat hulle vir studie vir 'n Baccalaureusgraad kwalifiseer.

Vanaf 2008 tot 2009 was daar 'n afname van 1,16% van leerders wat vir graadstudie gekwalifiseer het. Daar was 'n toename tot 'n syfer van 85 in die aantal skole wat minder as 'n 60% slaagsyfer behaal het.

'n Intervensieprogram vir hoërskole is vir implementering in Januarie 2010 ontwikkel. Die proses vir die ontwikkeling van die program was soos volg:

gedetailleerde ontleding van die Graad 12-uitslae per skool; die ontwikkeling van 'n breë strategie as respons op die 2009-uitslae; die identifisering van die besondere vakke met 'n hoë druipsyfer; die kommunikeer van vakdata vir die 2009 Senior Sertifikaat aan elke skool; en die daarstel en kommunikeer van gedifferensieerde teikens en intervensies vir die aantal leerders per skool wat die NSS in 2010 behoort te slaag.

Distrikte het 'n aantal studieleiers per vak met 'n hoë inskrywingsyfer geselekteer, en 'n program en kalender vir studieleiding opgestel. Bykomstige handboeke is verkry, na gelang van die beskikbare fondse, en stelsels is in plek geplaas om die gebruik en terugkry van handboeke deur leerders en opvoeders te verseker. Skryfbehoeftes is ook voorsien.

Planne is in plek geplaas om elke leerder van 'n hoeveelheid vorige eksamenvraestelle, sowel as 'n boekie "Wenke vir Sukses in die NSS" te voorsien. Daar is inligtingsessies met ouers en ander deelhebbers oor voorbereiding vir die eksamen.

Om onderrig en leer te ondersteun, word daar addisionele klasse deur opvoeders aangebied (middae / naweke / vakansies), en daar sal hiermee voortgegaan word; vakspesifieke steun deur kurrikulumadviseurs tydens besoeke aan skole, minstens tweemaal per kwartaal; die maksimum benutting van alle skooldae en onderrigtyd; en die monitering van onderwyser- en leerderbywoning en kurrikulumlewering.

Junie-eksamens moet binne 'n goedgekeurde tydperk geskryf word. Daar is 'n Telematika-program by 120 geselekteerde skole, en daar word klustervergaderings en vergaderings om standarde te bepaal deur distrikte gehou.

Die bywoning deur prinsipale en onderwysers word gemoniteer, en daar is bestuursondersteuning deur spanbestuurders en mentorprinsipale.

Onderwysersopleiding en -ondersteuning

'n Bedrag gelyk aan 1% van die WKOD se salarisbesteding word aangewend om die vaardighede en bevoegdheid van alle WKOD-werknemers te verbeter.

Die vaardigheidsvlakke van onderwysers word deur verskeie ontwikkelingsintervensies (Werkplekvaardigheidsprogramme – WVP's) opgebou. Hier word op opleidingsbehoefte gefokus wat deur Skoolverbeteringsplanne en Distrikverbeteringsplanne geïdentifiseer is, en op distriksvlak gefasiliteer word.

'n Verskeidenheid opleidingskursusse, seminare en kongresse word deur die Kaapse Onderwys en Leierskapinstituut (KOLI) aangebied, wat die kernfasiliteit vir indiensopleiding van die WKOD is. Die kursusse bied kurrikuluminhoud en metodologie in die Grondslag-, Intermediêre en Seniorfases aan. Nog 'n prioriteitsarea is programme vir skoolbestuur- en leierskapontwikkeling. Benewens intensiewe twee- en vierweek-kursusse in hierdie areas, bied die KOLI ook verskillende seminare en konferensies oor aktuele kwessies aan. Deur hierdie intervensies het die KOLI in die finansiële jaar oor die 3 000 opvoeders bereik.

Geteikende formele kursusse soos die Gevorderde Sertifikaat in Onderwys (GSO) wat op 'n verskeidenheid terreine fokus, onder meer Wiskunde, Wetenskap, Skoolleierskap, Biblioteekkunde, Lewensoriëntering, Grondslagfase en Taal, word by hoëronderwysinstansies aangebied. Hierdie kursusse word deur die WKOD gekonseptualiseer en befonds in 'n poging om die kwalifikasies van opvoeders te verbeter, en om die gehalte van leer en onderrig in die klaskamer te verhoog. 2 100 beurse is aan indiens-onderwysers toegeken ten einde hul kwalifikasies te verbeter, en 106 voordiens-beurse in skaars-vak-areas toegeken.

Skoolveiligheid

Die Veiligeskoleprogram het 'n driegaffel-strategie, naamlik: 'n Veilige Skole Inbelsentrum, waar verskillende kwessies aangaande skoolgebaseerde geweld aangemeld kan word; berading deur die inbelsentrum vir geaffekteerde en getraumatiseerde individue; en die voorsien van fisiese veiligheid.

In 2008 het die Oproepsentrum vir Veilige Skole 'n totaal van 19 449 oproepe ontvang, waarvan 3 840 oproepe met ondersteunende intervensies opgevolg is. Vir 2009 was daar 'n totaal van 17 554 oproepe met 3 588 opvolgevalle.

In 2008 het 321 uit 3 840 inligting gevra oor hoe om 'n bepaalde bedreiging te hanteer, inligting oor MIV/VIGS, tienswangerskap, of wangedragprosedures, ens. In 2008 was 660 oproepe in verband met misbruik (fisies, emosioneel, middele) en in 2009 was daar 623 gevalle van misbruik. Die Oproepsentrum vir Veilige Skole bied ondersteuning met aanvanklike aanlyn-ondervraging of "sielkundige eerstehulp", en verwys die geval daarna na diensverskaffers vir indiepte berading.

Die Oproepsentrum vir Veilige Skole rapporteer 'n afname in inbraak en vandalisme gedurende die jaar, vanaf 796 gevalle in 2008 tot 750 gevalle in 2009. In 2008 was 24 skole gedurende die Desembervakansie ge vandaliseer, en in 2009 21. Aangemelde gevalle van misbruik het van 660 tot 623 afgeneem. Trauma gevalle het van 348 in 2008 tot 297 in 2009 afgeneem. Daar was 'n toename in aangemelde misdaad van 605 gevalle in 2008 tot 645 in 2009.

'n Totaal van 240 skole het sekuriteitsinfrastruktuur ontvang. 63 skole het alarmstelsels ontvang wat met gewapende responseenhede gekoppel is; 13 skole het diefwering ontvang; 50 skole het veiligheidshekke ontvang; 28 skole het klipskerms ontvang; 25 skole het interkomstelsels vir ontruimingsdoeleindes ontvang; 4 skole het geslotebaan televisiekameras ontvang, en 57 skole is van gedeeltelike omheining voorsien om gapings te sluit. Noodsekuriteitpatrollies is gedurende die skoolvakansies georganiseer om met die vermindering van eiendomverwante misdaad te help.

Benewens die Oproepsentrum vir Veilige Skole en veiligheidsinfrastruktuur, bied die WKOD opvoedkundige programme aan om positiewe betrokkenhede soos sport, kuns, drama, en toekomstige loopbane te bevorder. Die

program fokus op houdings- of gedragsveranderings, kreatiewe en konstruktiewe benaderings tot konflikbestuur, en bemiddelingsopleiding.

Veiligheidshulpbronbeamptes word ingespan om skole met skoolveiligheidskomitees en skoolveiligheidsplanne te ondersteun; om ondersteunings en/of voorkomende programme te vestig, en om as positiewe rolmodelle en mentors by 109 hoërisikoskole op te tree.

Leerderondersteuningsbeamptes doen opvolgwerk met wegblyleerders en verseker assessering van leerderprobleme. Hulle voorsien mentor- en afrigwerk aan kwesbare leerders en verseker dat leerders die dienste wat hulle benodig, kan assesser. Leerderondersteuningsbeamptes fasiliteer die "Jeug in Beheer"-projek as deel van die vakansieprogram. Die projek poog om positiewe houdings en gedrag te versterk deur toepaslike kanalisering van kwesbare leerders na geskikte opvoedkundige strukture en die ontwikkeling van vaardighede om gemeenskapsprojekte te implementeer.

Infrastruktuurvoorsiening

In die verslagjaar is 10 skoolgeboue voltooi. Daarbenewens is 184 primêre klaskamers en 101 sekondêre klaskamers plus 16 primêre en 24 sekondêre spesialistekamers gebou. 75 mobiele klaskamers is gelewer om skole te help wat akkommodasiedruk beleef.

Die infrastruktuurplan vir 2010/11 – 2012/13 is in Maart ter tafel gelê en stel soos volg voor om infrastruktuurvoorsiening oor die MTUR te berejder.

1. Die gebruik van onderbenutte klaskamers in bestaande skole
2. Die bou van 322 klaskamers by bestaande skole om groei van leerdergetalle en oorlading te verlig
3. Die bou van 25 nuwe skole om groei van leerdergetalle en oorlading te verlig
4. Die vervanging van 20 bestaande skole wat van ongeskikte materiaal is, en die vervanging van ongeskikte klaskamers by 20 bestaande skole, en
5. Instandhoudings- en herstelwerk

In die MTUR sal die WKOD ook 150 Graad R-klaskamers, 4 spesiale skole, en 6 vaardigheidskole bou. Die opsies vir nie-konstruksie wat oorweeg sal word, is huidige leerdervervoerstelsels, die optimale gebruik van hostels, die huur van skoolgeboue, amalgamering en konsolidering van bestaande fasiliteite, meubelgrootte, en die wegdoen met geboue en grond.

Spesifieke Uitdagings, Response en Kwessies wat voortgesette aandag benodig

Al die items wat onder "Vordering" gelys word, verg voortgesette aandag. Elemente hiervan is in die WKOD se Strategiese Verklaring en Strategiese Plan gedefinieer.

Intervensie om Geletterdheid- en Syfervaardigheid te versterk

Dit is onder die opskrif "Vordering" (Deel 2, bladsye 41 en 42 hierbo) voorsien. Dit sluit in die voorsiening van 'n intensiewe ondersteuningsplan in 25 skole, die vestiging van grondlyne vir provinsiale intervensies, die voorsiening van toerusting en jaarplanne aan alle skole, en 'n langtermyn perseelgebaseerde intervensieplan. 'n Groot hupstoot van hierdie veldtog is om elke primêre skool in die provinsie in geletterdheid en syfervaardigheid op te lei. Dit word vergesel van die voorsiening van voldoende LOOM in Huistaal en Eerste Addisionele Taal.

Die provinsiale geletterdheid- en syfervaardigheidstrategie van 2006 voorsien 'n algemene raamwerk wat beide eenvormigheid en soepelheid bied. Dit stel 'n model vir sterk in-klas-opleiding en ondersteuning, monitering, rapportering, definiëring van rolle en verantwoordelikhede van WKOD-rolspelers en toerekenbaarheid vir nie-verbetering, en berus op die volgende pilare:

- 'n Voorskoolse program
- Versterking van, en veranderings aan klaskamerpraktyk
- Onderwysersopleiding en Ontwikkeling
- Leer-en-onderrigondersteuningsmateriaal
- Navorsing
- Monitering en Ondersteuning
- Koördinerende en volhoubaarheid
- Voorspraak, gemeenskap- en openbare bewustheid, en gesinsgeletterdheid

Teikens is vir die volgende gestel – reg deur tot 2019:

- % van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Geletterdheid behaal het
- % van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Syfervaardigheid behaal het
- % van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Geletterdheid behaal het
- % van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Syfervaardigheid behaal het
- % van leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomst in Taal behaal het
- % van leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal het

Verbetering van Graad 12-prestasie

Dit behels 'n gemoniteerde program gebaseer op teikenstelling, studieleiding, voorsiening van handboeke, intensiewe ondersteuning vir eksamenvoorbereiding deur plekgebaseerde ontledings, dokumente en 'n program om uitmuntendheid van onderrig, maksimum gebruik van inrigtingtyd en versterking van skoolbestuur te verseker.

Teikens is vir die volgende gestel – reg deur tot 2019:

- Verlaging in die aantal skole met 'n slaagsyfer waar <60% slaag
- Slaagsyfer vir Nasionale Senior Sertifikaat
- Aantal wat Nasionale Senior Sertifikaat slaag
- % leerders wat vir studie vir 'n Baccalaureusgraad kwalifiseer
- Aantal leerders wat vir studie vir 'n Baccalaureusgraad kwalifiseer
- Aantal leerders wat Wiskunde in die Nasionale Senior Sertifikaateksamens slaag
- Aantal leerders wat Natuurwetenskap in die Nasionale Senior Sertifikaateksamens slaag

9.3 Program 3: Onafhanklike Skole Subsidies

Programdoelwit

Om onafhanklike skole ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 te ondersteun

Die Onafhanklike Skoolsubsidieprogram bestaan uit die volgende subprogramme:

Primêre fase

- om onafhanklike skole wat Grade 1 tot 7 aanbied, te ondersteun

Sekondêre fase

- om onafhanklike skole wat Grade 8 tot 12 aanbied, te ondersteun

Ingevolge die Suid-Afrikaanse Grondwet mag enigeen 'n onafhanklike skool vestig en vir eie rekening bedryf, onderworpe aan streng kriteriums. Hierdie skole mag nie op grond van ras diskrimineer nie, moet 'n gehalte van onderwys handhaaf wat nie laer as dié van 'n soortgelyke openbare skool is nie, en moet by die provinsiale departement van onderwys geregistreer wees.

Programbeleidsontwikkelings gedurende 2009/10

In die Staatskoerant nr. 31848 van 30 Januarie 2009 het die Minister van Onderwys bekendgemaak dat die datum vir die kategorisering van onafhanklike skole vir studiedoelindes in terme van die Nasionale Norms en Standaarde vir Skoolbefondsing (NNSB) van Januarie 2004 na Januarie 2008 verander sou word.

Die WKOD het met hierdie proses van kategorisering voortgegaan. Onafhanklike skole is versoek om vir die WKOD 'n aanduiding van hul skoolfooi te gee, en van hoedat hierdie fooi bepaal was. Na die kategorisering van die skole, is alle skole van hul toewysing vir 2009/10 in kennis gestel.

In 2010 het die Wes-Kaap ondersteuning vir onafhanklike skole na Hoofkantoor verskuif ten einde distriksbeambtes in staat te stel om openbare skole te ondersteun. Die WKOD het 127 onafhanklike skole besoek. Skole ontvang al die omsendbriewe en korrespondensie van die WKOD, en word aangemoedig om die WKOD-webwerf te gebruik.

Regulasies in verband met die registrasie van, en subsidies aan onafhanklike skole

Ingevolge Artikels 46 en 48 van die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig, het die LUR vir onderwys in die Wes-Kaap die regulasies afgekondig wat die volgende sake bepaal:

1. Vereistes en voorwaardes vir registrasie
2. Prosedures vir registrasie
3. Toestemming vir leerders om eksamens af te lê
4. Inspeksie van onafhanklike skole
5. Subsidies aan onafhanklike skole
6. Terugtrekking van registrasie en sluiting van onafhanklike skole
7. Appèl aan die LUR

Die konsepdokument is voltooi.

ST301	SUBSIDIES AAN ONAFHANKLIKE SKOLE – Sleuteltegnense	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
BETALINGS VOLGENS SUBPROGRAM (R'000)					
3.1 Primêre fase		19,042	19,500	22,610	22,610
3.2 Sekondêre fase		20,671	24,619	32,912	32,912
TOTAAL		39,713	44,119	55,522	55,522
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
Lopende betaling		0	0	0	0
Vergoeding van werknemers		0	0	0	0
Goedere en dienste en ander lopende betalings		0	0	0	0
Oordragte en subsidies		39,713	44,119	55,522	55,522
Betalings vir kapitale bates		0	0	0	0
TOTAAL		39,713	44,119	55,522	55,522
PRESTASIESTATISTIEK					
PERSONEEL					
Aantal opvoeders (in openbare diens)		-	-	-	-
INSKRYWING					
Leeders in onafhanklike skole wat 'n subsidie ontvang		16 703	17 397	18 432	17 928
- Primêre fase		8 626	11 115	12 106	11 657
- Sekondêre fase		8 077	6 282	6 326	6 271
Leeders in nie-gesubsidieerde onafhanklike skole		8 532	13 744	8 532	9 096
- Grade 1 tot 7		6 474	6 871	6 474	6 218
- Grade 8 tot 12		2 058	6 873	2 058	2 878
TOTAAL (alle leeders in onafhanklike skole)		25 235	31 141	26 964	27 024
Nota:					
1. Die wisselende leerderdata is 'n faktor van die onbetroubare patroon waarvolgens datastelle in die verlede ingedien is. Aanduidings vir 2010 is dat onafhanklike skole op die ouditbesoek gereageer het deur hul data vrywillig in te dien, wat in die toekoms tot meer betroubare data sal lei.					
2. *Die 2009/10-teiken vir Uitgawes is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.					

ST301	SUBSIDIES AAN ONAFHANKLIKE SKOLE – Sleuteltoendense (vervolg)					
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Telken	2009/10 Werklik		
INSTANSIES						
Skole wat 'n subsidie ontvang (a)	87	98	100	106		
3.1 Primêre fase	65	66	65	80		
3.2 Sekondêre fase	22	26	22	26		
Skole wat nie 'n subsidie ontvang nie	118	115	129	125		
TOTAAL	205	213	229	231		
Gesubsidieerde skole wat gedurende die jaar vir moniteringsdoeleindes besoek is (b)	-	61	45	106		
► PRESTASIEMAATSTAF						
► PM391: Aantal befondsde onafhanklike skole wat vir moniteringsdoeleindes besoek is	0.00%	45	45	106		
► PM302 Aantal leerders in gesubsidieerde onafhanklike skole	Historiese data nie beskikbaar nie	17 397	18 432	17 928		
<p>Nota: Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlike Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe tekens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasië van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die Jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" dienoreenkomstig beskou word.</p>						

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings

► PM301: Aantal befondsde onafhanklike skole wat vir moniteringsdoeleindes besoek is

Teiken: 45

Werklik: 106

Alle skole is besoek. Distrikskantore het 'n rekord gehou van die aard van die ondersteuning wat gebied is.

► PM302 Aantal leerders in gesubsidieerde onafhanklike skole

Teiken: 18 432

Werklik: 17 928

Die werklike syfers vir leerders is uit die aansoekvorms verkry van die onafhanklike skole wat om subsidies aansoek gedoen het. Weens die her kategorisering van onafhanklike skole vir studiedoelindes, het minder skole in terme van die Norms en Standaard vir Skoolbefondsing vir subsidies gekwalifiseer. Dit het bygedra tot die afname in die aantal leerders in gesubsidieerde onafhanklike skole.

Vordering

Die oudit vir skole is in die eerste kwart van 2010 deur Hoofkantoorpersoneel uitgevoer. 'n Verslag oor besoeke is voltooi, en daar is oor aanbevelings ooreengekom. Die WKOD het 127 skole besoek. 106 skole het subsidies ontvang indien hul verlangde WKOD 043 kwartaalopgawes betyds ingedien is. Onderwysers in onafhanklike skole het werkwinkels bygewoon wat deur die WKOD aangebied is.

Die indien by die WKOD van geskikte data was nie konsekwent nie. Behalwe vir 2008 was daar oor die algemeen 'n hoër opgawekoers vir die Kitsopname as vir die Jaarlikse Skoolopname. Die program vir besoeke aan onafhanklike skole vir 2010 het tot 'n skerp toename in opgawes van die Kitsopname in 2010 gelei.

	KITS 07 Ingedien	KITS 08 Ingedien	KITS 09 Ingedien	ASS 07 Ingedien	ASS 08 Ingedien	ASS 09 Ingedien	KITS 10 Ingedien
Nee	73	63	96	59	86	62	105
%	57.48	49.61	75.59	46.46	67.72	48.82	82.6

Tabel 2 Konsekwentheid van ASS- en SS-voorleggings gebaseer op 'n steekproef van 127 skole (Bron: OBIS)

Spesifieke Uitdagings en Response en Kwessies wat voortgesette aandag vereis

Bestuur van die raakvlak met onafhanklike skole in die konteks van kompeterende verantwoordelikhede

Respons:

- Hoofkantoorbeamptes sal in 2010 'n basiese papiergebaseerde oudit van alle onafhanklike skole en tuisskole op die WKOD se databasis uitvoer.
- 80% van onafhanklike skole dien geouditeerde finansiële verslae in soos in die regulasies voorgeskryf.
- Onafhanklike skole wat vir subsidies kwalifiseer, sal hulle betyds ontvang.
- Tot 25% van opvoeders in onafhanklike skole woon opleiding- en ontwikkelingswerkwinkels by wat deur die distrik aangebied word, veral dié vir Geletterdheid en Syfervaardigheid.

9.4 Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys

Programdoelwit

Om openbare onderwys in spesiale skole te voorsien ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996, en Onderwyswitskrif 6 oor Inklusiewe Onderwys

Die Openbare Spesiale Skoolonderwysprogram bestaan uit die volgende subprogramme:

Skole

- om spesifieke openbare spesiale skole van hulpbronne te voorsien

Professionele dienste

- om openbare spesiale skole te ondersteun

Menshulpbronontwikkeling

- om in die professionele ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders in openbare spesiale skole te voorsien

Programbeleidsontwikkelings vir 2009/10

Op 1 April 2010 het die Kinderwet, 2005 (Wet 38 van 2005) in werking getree. Ingevolge Artikel 196 (3) van die Kinderwet, 2005 (Wet 38 van 2005), word nywerheidskole en verbeteringskole, wat die verantwoordelikheid van 'n provinsiale Departement van Onderwys is, op die datum wanneer hierdie artikel in werking tree, die verantwoordelikheid van die provinsiale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling. Dit sal gebeur binne twee jaar nadat die betrokke hoofstuk in die Wet in werking tree. Dit impliseer dat nywerheidskole en verbeteringskole in Suid-Afrika teen die einde van April 2012 na die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling oorgedra moet word. Die Departement van Basiese Onderwys sal die proses fasiliteer, in samewerking met die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling en ander relevante departemente.

Tans is daar slegs drie sulke instansies in die Wes-Kaap wat leerders akkommodeer na wie in terme van die betrokke wette verwys word.

ST401	OPENBARE SPESIALE SKOOLONDERWYS - Sleutelfondense	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
BETALINGS VOLGENS SUBPROGRAM (R'000)*					
4.1 Skole		434,279	510,390	626,223	623,604
4.2 Professionele dienste		46	0	0	0
4.3 Mensehulpbrontontwikkeling		0	0	0	0
TOTAAL		434,325	510,390	626,223	623,604
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
Lopende betaling		354,586	414,963	490,034	490,034
Vergoeding van werknemers		349,223	411,090	484,441	484,441
Opvoeders		276,235	328,379	389,141	389,141
Nie-opvoeders		72,988	82,711	95,300	95,300
Goedere en dienste en ander lopende betalings		5,363	3,873	5,593	5,593
Oordragte en subsidies		79,739	95,427	106,446	104,246
Betalings vir kapitale bates		0	0	29,743	29,324
TOTAAL		434,325	510,390	626,223	623,604
PRESTASIESTATISTIEK					
PERSONEEL					
Aantal opvoeders (in openbare diens)		1 649	1 646	1 644	1 746
Aantal nie-opvoeders (in openbare diens)		950	963	915	984
INSKRYWING					
Tot en met Graad 7		9 665	6 143	10 244	8 522
Graad 8 en hoër		6 050	7 772	6 866	9 444
INSTANSIES en INFRASTRUKTUUR					
Skole		72	72	75	74

ST401	OPENBARE SPESIALE SKOOLONDERWYS – Sleuteltendense (vervolg)				
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
► PRESTASIEMAATSTAWWE					
► PM401: Aantal kinders van 6 tot 15 jaar met spesiale behoeftes wat nie by onderwysinstansies ingeskryf is nie	Nuwe PM	306	204	1 800* [295]	
► PM402: Aantal leerders wat by Spesiale Skole ingeskryf is	15,764	15 790	17 110	17 966	
<p>Nota:</p> <p>1. Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolering van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" nie in hierdie konteks beskou word nie.</p> <p>2. * Let daarop dat die teiken gestel was met gebruikmaking van data uit werklike toepassings wat deur die WKOD gedoen is. Die syfer van 1800 is inligting wat deur die DBO voorsien is, afkomstig uit die Algemene Huishoudelike Opname (AHO) van Statistiek Suid-Afrika. Daardie dokument rapporteer dat die totale Wes-Kaapse bevolking van gestremde kinders in hierdie ouderdomstrek 10 416 is, dus 17,3% van die totale aantal woon nie opvoedkundige inrigtings by nie.</p> <p>3. Databron: vir PM402: "Jaarverslag vir Openbare Spesiale Skole" (2009)4. Die 2009/10-teiken vir Uitgawes is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.</p>					

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings

PM401: Aantal kinders van 6 tot 15 jaar met spesiale behoeftes wat nie by onderwysinstansies ingeskryf is nie

Teiken: 204

Werklik: 295

Hierdie prestasiemaatstaf kon nie bevestig word nie. Onlangse tendense toon 'n toename in leerders wat nie voorheen by spesiale skole ingeskryf was nie, veral van die Oos-Kaap, ander provinsies, en vlugteling. Sien die nota by die tabel hierbo.

► PM402: Aantal leerders wat by Spesiale Skole ingeskryf is

Teiken: 17 110

Werklik: 17 966

Die toename in die aantal leerders in hierdie sektor is die gevolg van die inkrementele groei van bestaande vaardigheidskole oor 'n tydperk van vier jaar, sowel as die vestiging van twee bykomstige vaardigheidskole elke jaar.

Vordering

Strukture om uitbreiding te ondersteun

Ingevolge Onderwyswitskrif 6 het die WKOD strukture in plek geplaas om die uitbreiding van inklusiewe onderwys (IO) te fasiliteer deur (1) distrikgebaseerde ondersteuningspanne, (2) versterking van spesiale skole sodat hulle hulpbronsentrums kan word, (3) die vestiging van OLSO-eenhede by benoemde openbare gewone skole sodat hulle voldiensskole kan word, en (4) die ontwikkeling van ondersteuningspanne op institusionele vlak.

(1) Distrikgebaseerde ondersteuningspanne

Distrikgebaseerde ondersteuningspanne en kringspanne het die volgende gespesialiseerde onderwysondersteuningspersoneel tot hul beskikking: sielkundiges, maatskaplike werkers, leerondersteuningsadviseurs, senior terapeute, spesialeskooladviseurs, MIV/VIGS- en voedingsberoepslui.

(2) Spesiale skole as hulpbronsentrums

Tans het die WKOD 74 spesiale skole wat ongeveer 17 970 leerders met spesiale behoeftes akkommodeer. Hierdie syfer oorskry die beraamde teiken van 17 110 met 856 leerders. Die toename in die aantal leerders in hierdie sektor is die gevolg van die inkrementele groei van bestaande vaardigheidskole oor 'n tydperk van vier jaar, sowel as die vestiging van twee bykomstige vaardigheidskole elke jaar. Die departement het 'n program van stapel gestuur om benoemde spesiale skole te versterk sodat hulle beide hulpbronsentrums en spesiale skole kan word. Benoemde hulpbronsentrums-cum-spesiale skole het bykomstige poste gekry vir eksterne spanne om steun te bied aan openbare gewone skole en OLSO-eenhede by voldiensskole. Hierdie bykomstige poste sluit opvoederterapeute, sielkundiges en leerondersteuningsopvoeders in.

(3) Openbare gewone skole as voldiensskole

Die aantal OLSO-eenhede by 95 voldiensskole het tot 100 toegeneem. Die meeste van die leerders in die OLSO-eenhede is leerders wat voorheen na spesiale skole verwys sou geword het.

Die aantal leerondersteuningopvoeders wat leerders in openbare gewone skole en voldiensskole ondersteun, het met 32 tot 552 poste vermeerder. Hierdie leerondersteuningopvoeders word deur die distrikgebaseerde ondersteuningspanne, kringspanne, en hulpbronsentrums ondersteun.

(4) Institusionele vlak ondersteuningspanne (IVOS'e)

Institusionele vlak ondersteuningspanne word by openbare skole gevestig, en word op 'n deurlopende basis versterk.

Vaardigheidskole

Twee bykomstige vaardigheidskole, Cafda en Faure Vaardigheidskole, is gedurende 2009/2010 gestig om die totale aantal in die provinsie na 15 te verhoog. Akkommodasie vir leerders is by die Siviwi Vaardigheidskool vermeerder deur 5 bykomstige klaskamers te bou. Ses spesiale skole het eenhede by die huidige 15 vaardigheidskole gevoeg om die akademiese en praktiese vaardighedsprogramme by vaardigheidskole te bied.

Kurrikulum

Aangepaste NKV-kurrikulums word vir vaardigheidskole ontwikkel. Die kurrikulum vir vaardigheidskole poog om voorsiening te maak vir die spesiale opvoedkundige behoeftes van kwesbare leerders wat uit die skool uitsak voordat hulle Graad 9 bereik. Die kurrikulum vir vaardigheidskole voorsien leerders van vaardighede in areas soos messelwerk, houtwerk, soldeerwerk en ander verwante areas, wat dit vir hulle moontlik maak om aktief in die arbeidsmark te raak. Die voorgestelde kurrikulum dek vier jaar. Jaar 1 is 'n oorbruggingsjaar en alle leerders word met die grondlyn evalueringinstrument geassesseer. Geletterdheid- en syfervaardighedsbehoefte van

leerders word vir intervensie en ondersteuning bepaal. Leerders word ook aan verskillende vaardighede blootgestel om 'n ingeligte keuse vir Jaar 2 te maak. Jare 2 – 4: Die klem bly op geletertheid en syfervaardigheid met 'n hoofvaardigheid en 'n subvaardigheid.

Mensehulpbronontwikkeling

'n Seminaar oor beste praktyk vir mediese en terapeutiese dienste is deur 162 onderwysterapeute en beroepsverpleegkundiges bygewoon.

Skoolsielkundiges is verplig om by die etiese kodes te hou wat op die praktyk van sielkundiges van toepassing is. Die WKOD het opleidingsgeleenthede in *Etik vir Sielkundiges: Inleiding tot Vertroulikheid* vir geregistreerde sielkundiges voorsien, en 82 sielkundiges het die opleiding bygewoon.

Maatskaplike werkers by skole het opleiding ontvang om hul begrip en ontleding van, en respons op skool- en onderwysprobleme te verbeter. Maatskaplike werkers by skole het opleiding in die Kinderwet, 2005 (Wet 38 van 2005) en die Wet op Seksuele Misdring ontvang, sowel as tien prioriteitsareas van die WKOD. 'n Konsepstrategie van die WKOD vir die voorkoming en bestuur van dwelmmisbruik in skole is vir die provinsiale strategie voorsien om dwelmmisbruik te voorkom. Maatskaplike werkers by skole is deur die Kaapstad DwelMBERADINGSsentrum in motiveringsdewelMBERADING opgelei. 'n Konsepplan vir kinderbeskerming is in samewerking met beamptes van die Premier se kantoor en ander staatsdepartemente in afwagting van die Sokkerwêreldbeker ontwikkel.

'n Kongres met die fokus op *Leerondersteuning binne die Paradigma van Inklusiewe Onderwys* is deur 141 leerondersteuningsbeamptes en leerondersteuningsopvoeders bygewoon. Leerondersteuningsbeamptes en leerondersteuningsopvoeders het die opleidingsprogram in Wiskunde vir leerders in primêre skole bygewoon, en is van 'n hulpbronnêr vir leerondersteuning voorsien om beste praktyk te ondersteun.

Die WKOD bemoedig positiewe dissipline, jeugontwikkeling en herstelstrategieë. Opleiding in die program in positiewe gedragbestuur is voortgesit. 'n Totaal van 613 opvoeders en distrikpersoneel is in drie grondslagprogramme opgelei.

Verdere uitrol van die Strategie vir Keuring, Identifisering, Assessering en Ondersteuning het die opleiding van 'n bykomstige 1 929 skool- en distrikgebaseerde beamptes tot gevolg gehad.

Spesifieke Uitdagings en Response

Uitdaging: Druk op akkommodasie

Die groeiende behoefte aan gespesialiseerde ondersteuning het die beskikbare menslike, fisiese en finansiële hulpbronne in die provinsie verbygesteek, met die gevolg dat daar by die meeste spesiale skole waglyste is. Ondanks hierdie uitdagings is die voorsiening van gespesialiseerde onderwysondersteuning met bykomstige befondsing uitgebrei. Die meeste van die befondsing is toebedeel vir die daarstel van bykomstige poste om spesiale skole-cum-hulpbronsentrums, voldiensskole en distrikgebaseerde ondersteuningspanne te versterk.

Kwessies wat voortgesette aandag benodig

Uitbreiding van inklusiewe onderwys verg voortdurende aandag. Die projek bly steeds 'n nasionaalbefondsde inisiatief. Mettertyd sal die WKOD die befondsing vir die uitbreiding van inklusiewe onderwys in sy lynbegroting moet inkorporeer.

Die verbetering van leerderdissipline in skole bly 'n uitdaging wat 'n gestruktureerde en gekoördineerde benadering vereis. Die WKOD se strategie om leerders tot positiewe gedrag aan te spoor, bied 'n raamwerk vir die transformering van skole om omgewings te word wat diegene met problematiese gedragspatrone help om hierdie gewoontes te verander, en opleidingsgeleenthede vir opvoeders om doeltreffend en gepas op probleemgedrag in en buite die klaskamer te repondeer.

9.5 Program 5: Verdere Onderwys en Opleiding

Programdoelwit

Om VOO by openbare VOO-kolleges te voorsien, ingevolge die Wet op Verdere Onderwys en Opleidingskolleges (2006).

Die VOO-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Openbare instansies

- o om spesifieke openbare VOO-kolleges van hulpbronne te voorsien

Professionele dienste

- o om openbare VOO-kolleges te ondersteun

Menshulpbronontwikkeling

- o om in die professionele ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders in openbare VOO-kolleges te voorsien

Voorwaardelike toekenning

- o om vir die herkapitalisering van openbare VOO-kolleges te voorsien

Programbeleidsontwikkeling gedurende 2009/10

Die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding (DHOO) is in Mei 2009 gevestig. Hierdie departement plaas hoëronderwysinstansies, VOO-kolleges, SOOO'e en Onderwys en Opleiding vir Volwasseenes onder een dak en konsentreer op naskoolse onderwys en opleiding. Met die vestiging van die DHOO sal die VOO-kolleges 'n nasionale bevoegdheid word. Die DHOO en provinsiale onderwysdepartemente sal 'n ooreenkomsprotokol onderteken oor die oordrag en tussentydse beheer en bestuur van die kolleges.

Die Norms en Standaarde-beleid vir die befondsing van VOO-kolleges. Ingevolge Artikel 23 van die Wet op Verdere Onderwys en Opleiding 16 van 2006, word van die minister verwag om minimum norms en standarde vir die befondsing van VOO-kolleges te bepaal. Hierdie norms en standarde is deur konsultasie ontwikkel soos deur die voormelde Wet bepaal, en is op 16 Maart 2009 in die Staatskoerant nr. 32010 van 16 Maart 2009 gepubliseer. Die datum vir die implementering van die befondsingsnorms was 1 April 2010.

Die norms en standarde is hoofsaaklik gebaseer op die koste om onderwys en opleiding vir die Nasionale Sertifikaat: Beroepsprogramme te voorsien: Afdeling 13 van die befondsingsnorms stel dit soos volg: "Die befondsingsformule het drie komponente. Die eerste is die regeringsubsidie wat 80% van die programkoste dek. Die tweede is om 'n grens op kollegevlakke te plaas, en so daardie deel van programkoste te beperk wat van 20% van die programkoste geveerg kan word. Die derde is die vestiging van 'n nasionale beurskema om te verseker dat studente, wat akademies bekwaam maar arm is, gehelp word om kollegefooi te betaal. Die oordrag van fondse na kolleges by die toepassing van hierdie norms vind plaas in die vorm van 'n voorwaardelike toekenning, met maandelikse oordragte,

ST501	VERDERE ONDERWYS EN OPLEIDING - Sleuteltegnendense				
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
5.1 Openbare instansies	237,228	289,885	368,917	368,917	
5.2 Professionele dienste	0	0	0	0	
5.3 Mensehulpbronnontwikkeling	0	0	0	0	
5.4 Voorwaardelike toekennings	80,000	77,305	0	0	
TOTAAL	317,228	367,190	368,917	368,917	
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
Lopende betaling)	169,049	200,850	212,675	212,675	
Vergoeding van werknemers	169,049	200,850	212,670	212,670	
Opvoeders	142,508	169,098	180,045	180,045	
Nie-opvoeders	26,541	31,752	32,625	32,625	
Goedere en dienste en ander lopende betalings	0	0	5	5	
Oordragte en subsidies	148,179	166,340	156,242	156,242	
Betalings vir kapitale bates	0	0	0	0	
TOTAAL	317,228	367,190	368,917	368,917	
*Die 2009/10-teiken vir Ufgawes is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.					
PERSONEEL					
Opvoeders	1 176	1 123	24	24	
INSKRYPING					
Voltyds-ekwivalente studente	23 945	29 868	20 000	28 053	
Studente (hoofdetelling) (a)	54 721	39 083	39 551	29 887	
waarvan vroulike leerders	22 737	17 918	19 343	15 247	
van wie vroulike leerders in tegniese velde (b) *	2 321	1 810	8 500	1 154	
Studente wat programme gedurende die jaar met welslae voltooi (c)	38 304	20 744	30 000	21 665	

ST501	VERDERE ONDERWYS EN OPLEIDING - Sleuteltegnese				
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
STATISTIEK OOR LEERLINGSKAPPE					
Aktiewe leerlingskap-ooreenkomst in die provinsie (c) **		Geen data beskikbaar nie	5 000	4 196	
Aantal ooreenkomste wat VOO-kolleges as verskaffer betrek (e) **	4 500	4 200	1 090	4 196	
► PRESTASIEMAATSTAWWE					
► PM501: Aantal NS(B)-studente wat by private VOO-kolleges ingeskryf is	Nuwe PM	5 720	11 970	12 742	
► PM502: Aantal NS(B)-studente wat in tegniese velde ingeskryf is (Siviele, Meganiese, Ontwerp Elektriese velde, slegs een hiervan, geen dubbele tellings nie)	Nuwe PM	8 147	5 027	4 280	
► PM503: Aantal leerders in leerlingskappe in VOO-kolleges geplaas	Nuwe PM	2 470	6 500	4 196	
► PPM501: Aantal studiebeurse aan studente by VOO-kolleges toegeken	Nuwe PM	6 260****	10 000	8 124	
Nota:					
1. Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikers gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasie van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" nie in hierdie konteks beskou word nie.					
2. Let daarop dat die definisie van tegniese velde tot velde binne die Ingenieurswese verou is ten einde in lyn met die NS(B)-definisie t wees.					
3. ** Openbare en private-verskaffers is by die lewering van leerlingskappe betrokke. Hierdie data verteenwoordig "slegs openbare VOO-kolleges"-data.					
4. *** Kolleges onderteken ooreenkomste met studente in leerlingskapprogramme, daarom is die getalle dieselfde as in PM503.					
5. **** Let daarop dat die oorspronklike syfer wat in die betrokke JPP gegee word, en vanwaar die teiken gestel is, 9 250 was. Die JPP-publikasiedatum kom voor die ouditproses aan die einde van die jaar, en derhalwe was die teiken op 'n onjuiste veronderstelling gebaseer.					

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings
<p>► PM501: Aantal NS(B)-studente wat by openbare VOO-kolleges ingeskryf is</p> <p>Teiken: 11 970 Werklik: 12 742 Die teiken is oorskry.</p>
<p>► PM502: Aantal NS(B)-studente wat in tegniese velde ingeskryf is (Siviele, Meganiese, Ontwerp, Elektriese velde, slegs een hiervan, geen dubbele tellings nie)</p> <p>Teiken: 5 027 Werklik: 4 280 Teiken nie verwesenlik nie. Alle NS(B)-programme word gelyk bemark, maar studente word gekeur en in NS(B)-programme geplaas na gelang van hul belangstelling en potensiaal.</p>
<p>► PM503: Aantal leerders in leerlingskappe in VOO-kolleges geplaas</p> <p>Teiken: 6 500 Werklik: 4 196 Teiken nie verwesenlik nie. WKOD- en VOO-kolleges is met 'n deurlopende proses besig waar verhoudings met SOOO'e versterk word, wat daartoe behoort te lei dat openbare kolleges hul voorkeurvoorsieners word. Die feit dat SOOO'e en VOO-kolleges nou albei onder die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding ressorteer, behoort tot 'n meer doeltreffende inskrywing vir leerlingskappe te lei.</p>
<p>► PPM501: Aantal studiebeurse aan studente by VOO-kolleges toegeken</p> <p>Teiken: 10 000 Werklik: 14 071 Teiken oorskry. Weens die stygende koste van programme kon daar slegs 8 124 <i>iKapa Elihlumayo</i> beurse toegeken word. Verder is daar egter 4 876 DHO VOO-kollege (NS(B)) -beurse aan NS(B)-studente toegeken, sowel as 1 071 Toegang (TECSAT) -beurse.</p>

In die Staatskoerant nr. 31848 van 30 Januarie 2009 het die Minister van Onderwys bekendgemaak dat die datum vir die kategorisering van onafhanklike skole vir studiedoeleindes in terme van die Nasionale Norms en Standaarde vir Skoolbefondsing (NNSSB) van Januarie 2004 na Januarie 2008 verander sou word.

Vordering

Herkapitalisering

Die herkapitalisering van VOO-kolleges het in 2006 begin en in 2009 geëindig. Die totale bedrag wat aan die Wes-Kaapse Kolleges toegewys is, was R227 305 000. Dien bedrag is in sewe strategiese areas bestee, wat daartoe gelei het dat

- 1 700 dosente en bestuurders in NS(B)-lewering en bestuur opgelei is;
- opgradering van kollegeadministrasiestelsels en verbeterde kollegeaansluitbaarheid;
- opgradering van werksinkels, klaskamers, rekenaarkamers en studentehulpbronsentrums;
- opgradering van kollegepersele;
- bou van nuwe werksinkels, klaskamers, kantore, hulpbronsentrums en rekenaarkamers by 'n aantal kampusse; en
- aankoop van toerusting en leer- en onderrigmateriaal vir NS(B).

Die herkapitaliseringproses het puik infrastruktuur en stelsels vir die huidige lewering van beroeps- en tegniese programme van 'n hoë gehalte gevestig. Dit het ook gehelp om 'n aantal vennootskappe vanuit die nywerhede te bekom, bv.

- *Belhar Campus and Building Industry*
- *Vredendal Campus and Namaqua Sands*
- *Wingfield Campus and Toolmaking*

Verder het die provinsiale *iKapa Elihlumayo*-befondsing die uitwerking van die herkapitaliseringtoekenning verhoog

- Bootbou by die Falsbaai-kollege
- 'n IKT-geïntegreerde inisiatief vir kunsteontwikkeling by die Kollege van Kaapstad
- Ingenieurswese by die Bellville-kampus.

Kurrikulum en eksamenuitslae

Die NS(B) Vlak 4-programme is in 2009 ingevoer. Die kolleges het 690 NS(B) Vlak 4-studente vir die November 2009-eksamen ingeskryf, en 'n vakslaagsyfer van 84.8% behaal. Aan die einde van 2008 was die NS(B)-uitslae aan onaanvaarbare verdragings onderworpe, en weer aan die einde van 2009. Die redes hiervoor is wydlopend en kompleks, en is die onderwerp van 'n voortgaande ondersoek. Die Vlak 3-studente het 'n vakslaagsyfer van 74,8% behaal, en die Vlak 2-studente 'n vakslaagsyfer van 67.4%. Die Wes-Kaapse kolleges het die hoogste vakslaagsyfer in die land behaal.

NATED-Ingenieurswesestudies het 'n gemiddelde vakslaagsyfer van 58.4% behaal, en Besigheidstudies 68,8%. Hierdie kategorie sluit *Nasionale Onderwysbeleidprogramme 191 en 190* in, wat op vlakke vanaf N1 tot N6 georden is.

Die WKOD-Kurrikulumbeplanners ondersteun NS(B) kurrikulumimplementering. Hul assesseringsinstrumente en modereringsprosesse is daarop gemik om die gehalte van kurrikulumlewering te verbeter.

Akademie Ondersteuning

Die kolleges voorsien intensiewe akademiese ondersteuning aan studente. Dit het tot 'n styging in die vakslaagsyfer vir die November 2009-eksamens gelei. Die akademiese ondersteuning het onder meer wiskunde-ondersteuning, remediërende klasse, studieklassie, bykomstige leermateriaal, en basiese voedingskemas ingesluit. Die akademiese ondersteuning is deur die Studente-ondersteuningsprogram van *iKapa Elihlumayo* befonds. Hierdie spesiale intervensie lewer steeds positiewe resultate deur toegang en akademiese ondersteuning vir studente te bied.

Studente-inskrywings vir 2010

Vir 2010 het die kolleges 12 742 NS(B)-studente en 9 919 NATED-studente ingeskryf. 7 226 studente is in beroepsprogramme ingeskryf, wat meebring dat daar tans 29 887 studente in die stelsel ingeskryf is. Alhoewel daar 'n afname in die groototaal is, het die NS(B)-syfers van 10 164 tot 12 742 toegeneem (42% van die totale studentegeetal). In terme van die registrasies vir NS(B) is die syfers vir Maart 7790 Vlak2-studente, 3 354 op Vlak 3 en 1 479 op Vlak 4, wat 'n totaal van 12 623 uitmaak. Van die 9919 N studente wat in 2010 ingeskryf is, was 1 840 N3-studente, 4 276 N4 studente, 1 634 N5 studente and 2 169 N6 studente.

Toegang

Kolleges brei hul metodes en leweringstermyne uit om meer studente in te skryf. In die meeste gevalle word fasiliteite vir voltydse sowel as deeltydse lewering tot hul volle kapasiteit benut. Die meeste kolleges bedryf hul oop leersentrums ten bate van sowel hul eie studente en die omliggende gemeenskappe.

Beurse

Gedurende 2009 is baie studente deur verskeie beursfondse ondersteun

- 8 124 *iKapa Elihlumayo*-beurse
- 4 876 DHOO VOO-kollege (NS(B)) beurse
- 1 071 Toegang (TECSAT)

'n Aantal kolleges het met hul eie beursfondse begin om behoeftige studente te help.

Besigheidbestuurstelsels

Die WKOD het VOO-kolleges met aanvangsbefondsing ondersteun om ITD as 'n nuwe administrasieprogram te bekom. Die konfigurering van die program en die personeelopleiding word tans gedoen. Die stelsel sal in Januarie 2011 ten volle geïmplementeer word. Die WKOD het ook die plaaslike ontwikkeling van 'n programbestuurstelsel ondersteun wat as ASSET (*Advanced Software Solutions to Education and Training*) bekendstaan. Hierdie program help akademiese bestuurders om programimplementering te beplan en te monitor.

Implementering van Norms en Standaarde vir NS(B)-Befondsing

Die beplanning van programlewering vir 2010 is op die norms vir nasionale befondsing gebaseer, wat tans op die volgende drie-jaar Nasionale Sertifikate toegepas word. (Beroeps-) programme:

- Nasionale Sertifikaat Kantooradministrasie
- Nasionale Sertifikaat Bemarking
- Nasionale Sertifikaat Finansies, Ekonomie en Rekeningkunde
- Nasionale Sertifikaat Bestuur
- Nasionale Sertifikaat Siviele Ingenieurswese en Boukonstruksie
- Nasionale Sertifikaat Ingenieurswese en Verwante Ontwerp
- Nasionale Sertifikaat Elektriese Infrastruktuur en Konstruksie
- Nasionale Sertifikaat Inligtingstechnologie en Rekenaardiens
- Nasionale Sertifikaat Primêre Landbou
- Nasionale Sertifikaat Gasvryheid
- Nasionale Sertifikaat Toerisme
- Nasionale Sertifikaat Veiligheid in die Samelewing
- Nasionale Sertifikaat in Mekatronika
- Nasionale Sertifikaat in Opleiding en Ontwikkeling

Spesifieke Uitdagings en Response

Uitdaging 1

Oorskakeling van VOO-kolleges na DHOO

Die protokolooreenkoms tussen die WKOD en die DHOO sal in Mei 2010 onderteken word.

Uitdaging 2

Nuwe Mandaat vir VOO-kolleges

Daar word van die kolleges verwag om hul programlewering uit te brei en hul studentesyfers te verhoog. Die meeste kampusse repondeer reeds met uitgebreide leweringure. Die huidige infrastruktuur laat egter nie die beoogde studentesyfers toe nie. Die oplossing is om in nuwe en uitgebreide infrastruktuur te belê.

Kwessies wat voortgesette aandag benodig

NS(B)-assessering en eksamens

Protokolooreenkoms tussen WKOD en DHOO

Monitering van die Skedule 4-Voorwaardelike Toekenning, waardeur die kolleges in 2010.2011 befonds word

9.6 Program 6: Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes

Programdoelwit

Om BOOV ingevolge die Wet op Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes, 2000, te voorsien.

Die VOO-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Subsidies aan private sentrums

- om spesifieke private BOOV-sentrums deur subsidies te ondersteun

Professionele dienste

- om BOOV-sentrums te ondersteun

Mensehulpbronontwikkeling

- om in die professionele ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders in BOOV-sentrums te voorsien

Programbeleidsontwikkelings vir 2009/10

Konsepreulasies met betrekking tot die registrasie van private BOOV-sentrums is op 8 Februarie 2010 vir kommentaar in die Provinsiale Koerant nr. 6695 gepubliseer. Die sluitingsdatum vir indiening van kommentaar was 23 Maart 2010. Openbare kommentaar word tans oorweeg.

Tussentydse Algemene Onderwys- en Opleidingsertifikaat (AOOS) Onderwys en Opleiding vir Volwassene (BOOV)

Die Minister van Hoër Onderwys en Opleiding het die publiek op 11 Desember 2009 van die hersiene tussentydse Algemene Onderwys en Opleiding-sertifikaat (AOOS) Onderwys en Opleiding vir Volwassenes (OOV) onder die ID 64309 by SAKO in kennis gestel. Die kwalifikasie is op 5 November 2009 gepubliseer, en is vir volwasse leerders op BOOV Vlak 4 (NKR Vlak 1) vir openbare en private sentrums goedgekeur.

ST601	BASIESE ONDERWYS EN OPLEIDING VIR VOLWASSENES - Sleutelitemense	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik
BETALINGS VOLGENS SUBPROGRAM (R'000)					
6.1	Subsidies aan private sentrums	25,821	26,838	29,479	29,479
6.2	Professionele dienste	0	0	0	0
6.3	Mensehulpbrontontwikkeling	0	0	0	0
TOTAAL		25,821	26,838	29,479	29,479
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)					
	Lopende betaling	6,585	4,803	6,901	6,901
	Vergoeding van werknemers	6,524	4,487	6,621	6,621
	Opvoeders	4,971	3,618	5,663	5,663
	Nie-opvoeders	1,553	869	959	959
	Goedere en dienste en ander lopende betalings	61	316	280	280
	Oordragte en subsidies	19,236	22,035	22,578	22,578
	Betalings vir kapitale bates	0	0	0	0
TOTAAL		25,821	26,838	29,479	29,479
PERSONEEL					
	Aantal opvoeders (in openbare diens)	4	4	4	3
	Aantal nie-opvoeders (in openbare diens)	9	8	8	8
INSKRYWING					
	AOO-vlak	16 612	16 682	20 655	18 894
	VOO-vlak	23 405	19 902	21 845	19 159
	TOTAAL (a)	40 017	36 584	42 500	38 053
BEVOLKING					
	Bevolking van 18 tot 60 jaar (b)	2 821 443	3 059 745	2 874 777	3 118 622
INSTANSIES					
	Gesubsidieerde sentrums	368	296	368	102

ST601	BASIESE ONDERWYS EN OPLEIDING VIR VOLWASSENES - Sleuteltendense (vervolg)				
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
▶ PRESTASIEMAATSTAWWE					
▶ PPM601: Aantal BOOV-leerders in die provinsie	Nuwe PM	16 684	42 500	38 053	
▶ PPM601: Aantal BOOV-leerders vir VOO geregistreer	22 110	19 902	21 845	19 159	
<p>Nota :</p> <p>Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaatrkse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe telkens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasië van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe Prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die Jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" dienoreenkomstig beskou word. Bevolkingsdata vir 2008/09 was nie beskikbaar met die ter perse gaan van die JPP van 2009/10 nie, vandaar die verskil tussen die totale. Databron: Algemene Huishoudingsopname van Statistiek Suid-Afrika vir 2008 en 2009.</p> <p>*Die 2008/09-teiken vir Uitgawes is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.</p>					

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings

PM601: Aantal BOOV-leerders in die provinsie

Teiken: 42 500

Werklik: 38 053

Die implementering van die NKV, die beoogde einde van Verslag 550 in 2011, en die gevolglike besluit om die registrasie van nuwe leerders in die VOO te staak, het 'n afname in inskrywings veroorsaak. Dit het egter tot 'n hernude fokus op BOOV Vlak 1-4 (AOO Vlak) gelei, waar daar gedurende 2009/10 'n toename van 2 201 leerders was. 11 173 leerders het vir die Kha Ri Gude-programme ingeskryf. Hierdie nasionaal bestuurde veldtog is op BOOV Vlak 1-leerders gemik.

PM601: Aantal BOOV-leerders vir VOO geregistreer

Teiken: 21 845

Werklik: 19 159

Met die implementering van die NKV in Graad 12 en die beoogde einde van Senior Sertifikaat/ Verslag 550 in 2011, gewr GLS'e nie nuwe leerders in die VOO-band geregistreer nie. Daarom was daar op hierdie vlak 'n afname in leerders.

Vordering

Regulasies ontwikkel en gepubliseer

Op 8 Februarie 2010 het die WKOD "Regulasies vir die Registrasie van Private Sentrums" in die Provinsiale Koerant nr. 6695 gepubliseer. Hierdie regulasies is daarop gemik om die verskaffing van VOO-dienste deur private verskaffers in die Wes-Kaap te reguleer. Hulle verplig sulke verskaffers om by die WKOD te registreer en definieer duidelik die infrastruktuurvereistes en leer- en onderrigomgewing vir die suksesvolle implementering van VOO-programme deur hierdie verskaffers.

Na 'n proses van wye beraadslaging is die "Konsepregulasies vir die Sentrum se Beheerliggame" gefinaliseer, en dit sal binnekort gepubliseer word. By hierdie regulasies is daar ook 'n raamwerk vir die funksionering van VRL'e by VOO-instansies ingesluit.

Kha Ri Gude

Die Kha Ri Gude massageletterdheidveldtog is in April 2008 van stapel gestuur met die bedoeling om 4,7 miljoen Suid-Afrikaners in staat te stel om teen 2012 in een van die elf amptelike tale geletterd en syfervaardig te word. Leerders word onderrig om in hul moedertaal te lees en skryf, in lyn met BOOV vlak1-standaarde.

Leerders moet twintig assesseringsaktiwiteite (10 vir geletterdheid en 10 vir syfervaardigheid) in hul Leerderassesseringportefeuljes (LAPS) voltooi. Die LAPS word deur SAKO gemodereer en bekragtig. Suksesvolle leerders sal hul rekords op die SAKO se Nasionale Leerderrekorddatabasis (NLRD) oorgedra kry.

Vir 2009 is 11 173 leerders in die Wes-Kaap geregistreer. Van hulle het 9 430 hul LAPS ingedien, en 7 525 is bevoeg verklaar.

OOV-uitslae

Op Vlakke 1 – 3 word geen eksamen afgelê nie. Vlakke 1 en 2 bestaan uit Kommunikasie en Syfervaardigheid, terwyl in Vlak 3 Kernleerareas by Kommunikasie en Syfervaardigheid gevoeg is.

Die proses is soos volg:

- Elke leerder doen 'n plasingtoets (provinsiale instrument wat gebruik word, deur die opvoeder nagesien) om die vlak van die leerder te assesseer.
- Grondlynaktiwiteit vind aan die begin van elke module plaas (deur die opvoeder opgestel) om die bevoegdheid van leerders te bepaal.
- Elke module dek die kurrikulum.
- Na voltooiing van die module word die vermoë/bevoegdheid van die leerders met 'n bevoegdheidstoets geassesseer.
- Daar is 5 modules per leerarea, nl.
 - 5 bevoegdheidstake vir kommunikasie (Vlak 2 en 3)
 - 5 bevoegdheidstake vir syfervaardigheid (Vlak 2 en 3)
 - 5 bevoegdheidstake vir Bane (slegs Vlak 3). Die sentrum voltooi 'n behoeftebepaling en daarna selekteer leerders een van die volgende bane: a) Lewens- en Sosiale Bane; b) Ekonomiese Entrepreneurskapbaan, en c) Wetenskap en Tegnologie

- Die norm vir vooruitgang en bevordering is 50%, maar leerders moet al 5 bevoegdheidstake per leerarea voltooi. 'n Totaal van 2 738 leerders het vir die 2008 Junie- en November-eksamens vir BOOV Vlak 4 geregistreer, waarvan 1 901 volwasse leerders inderdaad die eksamens afgelê het. Die oorkoepelende uitslae vir 2009 verskyn in die tabel hieronder.

LEERAREA	BOOV Vlak 1	BOOV Vlak 2	BOOV Vlak 3
Hulpgesondheidsorg	120	87	110
Toegepaste Landbou			
Kuns en Kultuur	195	20	154
Ekonomiese en Bestuurswetenskappe	31		383
Mens- en Sosiale Wetenskappe			194
Tale, Geletterdheid en Kommunikasie	3 631	2 435	2 262
Lewensoriëntering	268	244	888
Wiskunde en Wiskundige Geletterdheid	2 940	1 991	1 866
Wiskunde en Wiskundige Wetenskappe	59	42	44
Natuurwetenskap	31		88
Ander	55	34	141
Klein, Medium en Mikro-Ondernemings			150
Tegnologie	72	22	230
Toerisme			
TOTAAL	7 402	4 875	6 510

Oorkoepelende uitslae vir 2009 BOOV Vlak 4-eksamens

	Ingeskryf	Afgelê	% Afgelê	Vak Ingeskr.	Vak Afgelê	% V. Afg.	Vak Slaag	% Slaag
2009	2 738	1 901	69.43	11 950	7 440	62.26	4 759	63.97

Leerders in Vaardigheidskursusse

258 leerders het vaardigheidskursusse in tuisversorging en meubel- en toerustingherstelwerk voltooi.

Volwasseneonderwysprogramme vir werknemers van staatsdepartemente

Die WKOD sit sy lewering van Volwasseneonderwysprogramme vir werknemers van Provinsiale en Nasionale Departemente voort. Daar is tans 628 vennootskopleerders in die stelsel. Daar is tien provinsiale vennootskappe wat deur Aktes van Verstandhouding (AVV's) met ander provinsiale departemente en met die nasionale Departemente van Waterwese en Korrektiewe Dienste bereël word. Deur hierdie vennootskappe word hierdie werknemers van provinsiale departemente die geleentheid gebied om 'n AOOS te verkry. Daar is 'n transversale beleid vir die lewering van BOOV aan werknemers van provinsiale staatsdepartemente in plek. Vennootskappe word op provinsiale en sentrumvlak ontwikkel.

Voorsiening van materiaal

Die WKOD het 'n leidende rol ingeneem in die ontwikkeling van materiaal (handboeke) vir alle BOOV Vlak 2-leerders. Deur hierdie inisiatief sal elke Vlak 2-leerder in 2010 toegang tot 'n handboek in alle leerareas hê, terwyl opvoeders van 'n Fasiliteerdersgids en Assesseringsriglyne voorsien sal word.

Spesifieke Uitdagings en Response

Die vertraging in die verklaring van Norms en Standaard-befondsing vir VOO het die volgende uitwerkings gehad:

- Gebrek aan 'n uniforme befondsingsmodel vir VOO-sentrums
- Weens gebrek aan hulpbronne repondeer VOO-sentrums nie voldoende op gemeenskapsbehoefes nie.

Die norms is op 14 Desember 2008 gepromulgeer. Die huidige WKOD-beleid/praktyk het baie van die inhoud van hierdie regulasies beïnvloed. Die implementering van hierdie regulasies is tot 2011 deur die Departement van Basiese Onderwys uitgestel. Ten einde die regulasies en programgebaseerde befondsing te implementeer, moet alle leersentrums vir volwassenes gesertifiseer word. Sertifisering impliseer die bevestiging of verklaring deur die WKOD dat "'n leersentrum vir volwassenes as bevoeg beskou word om openbare fondse te bestuur en rekenskap daarvan te gee in lyn met die BOOV-wet en die WBOF" (par. 23). As 'n voorvereiste vir implementering sal alle GLS'e dus in 2010 gesertifiseer word.

Kwessies wat voortgesette aandag benodig

Die Verslag 550 vir Graad 12 of die vroeëre "Senior Sertifikaat" sal in 2011 vir die laaste keer aangebied word. Die WKOD sal voortgaan om 'n rol in die herkonfigurering van volwassene-onderwys op provinsiale en nasionale vlak te speel. Op nasionale vlak word 'n Witskrif opgestel, sowel as 'n nuwe kwalifikasie om die Senior Sertifikaat te vervang. Dit sal die implementering fasiliteer van 'n kwalifikasie wat op die behoeftes van volwassenes ingestel is, en behoort die behoudsyfer in leersentrums vir volwassenes te verbeter. Die kwalifikasie sal die studie van minder leerareas vereis, en sal op die naskoolse jeug fokus, veral dié wat nie werk het of by onderwys en opleiding betrokke is nie.

Tydens die verslagtydperk is sekere stappe gedoen om toegang tot alternatiewe vaardigheidgebaseerde VOO-programme te verkry.

Die uitreiking van diensvoorwaardes van VOO-personeel kry deurlopend aandag, en word gereeld met die Departement van Basiese Onderwys bespreek.

9.7 Program 7: Vroeëkindontwikkeling

Programdoelwit

Om VKO ingevolge Witskrif 5 op die Graad R en vroeëre vlakke te voorsien

Die VOO-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Graad R in openbare skole

- om spesifieke openbare gewone skole van die hulpbronne te voorsien wat vir Graad R vereis word

Graad R in gemeenskapsentrums

- om bepaalde gemeenskapsentrums op die Graad R-vlak te ondersteun

Professionele dienste

- om VKO-sentrums te ondersteun

Mensehulpbronontwikkeling

- om in die professionele ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders in VKO-sentrums te voorsien

Programbeleidsontwikkelings vir 2009/10

Nasionale Norms en Standaard vir Graad R-befondsing:

Die WKOD het die implementering van die registrasie van gemeenskapsentrums as onafhanklike skole geïnisieer, sowel as die Nasionale Norms en Standaard vir Graad R-befondsing soos in Januarie 2008 gepubliseer.

Lewerbare bates sluit die bou van Graad R-klaskamers in: die voorsiening van leer- en onderrigondersteunende materiaal (LOOM); *Jungle Gyms (buitemuurse toerusting)*;

Graad R-leerderssubsidies aan alle geregistreerde Graad R klasse by openbare gewone en onafhanklike skole; en die voorsiening van professionele ontwikkeling vir VKO-praktisyns by die geregistreerde VKO-gemeenskapsentrums/kinderhawens.

ST701	Vroeëkindontwikkeling - Sleutelendense	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Telken	2009/10 Werklik
BETALINGS VOLGENS SUBPROGRAM (R'000)*					
7.1	Graad R in openbare skole	70,382	137,345	178,502	174,502
7.2	Graad R in gemeenskapsentrums	29,399	34,468	45,869	45,869
7.3	Professionele dienste	0	0	0	0
7.4	Mensehulpbrontwikkeling	42,478	56,935	68,249	68,249
7.5	Voorwaardelike toekennings	0	0	0	0
	TOTAAL	142,259	228,748	292,620	288,620
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
	Lopende betaling	99,794	67,715	123,332	119,332
	Vergoeding van werknemers	69,649	53,202	58,740	58,740
	Opvoeders	69,649	53,202	58,416	58,416
	Nie-opvoeders	0	0	324	324
	Goedere en dienste en ander lopende betalings	30,145	14,513	64,592	60,592
	Oordragte en subsidies	42,465	161,033	169,288	169,288
	Betalings vir kapitale bates	0	0	0	0
	TOTAAL	142,259	228,748	292,620	288,620
PERSONEEL					
	Aantal opvoeders (in openbare diens)	278	265	266	251 ^{1*}
	Aantal nie-opvoeders (in openbare diens)	-	-	0	0

* Die 2009/10-teiken vir Uitgawes is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.

ST701	Vroeëkindontwikkeling - Sleutelfondense				
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
INSKRYWING (SLEGS MET OPENBARE BEFONDING)					
Graad R in openbare skole* (a)	32 428	37 045	43 932	46 100	
Graad R in gemeenskapsentrums (b)	24 899	31 556	24 000	21 077	
Voor Graad R in openbare skole*	1 375	1 644	1 700	1 820	
Voor Graad R in gemeenskapsentrums	Hierdie statistiek kan nie bereken word nie aangesien databronne in die verband nie in die WKOD beskikbaar is nie.				
TOTAAL	58 702	70 245	69 632*	68 997	
BEVOLKING					
Bevolking van 5 jaar (c)	91 757	92 829	92 829	100 799	
► PRESTASIEMAATSTAWWE					
► PM701: Aantal Graad R-leerders in openbare skole	31 916	37 045	43 932	46 100	
► PM702: Aantal vyfjarige kinders in onderwysinrigtings	Nuwe PM	Nuwe PM	Nuwe PM	55 357	
► PPM701: Aantal praktisyne wat vir VKO-leerlingskappe (volle kwalifikasie) ingeskrif is	0	3 000	4 000	5 973	
Nota:					
1. Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolasie van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die jaarverslag van 2008/09 weerspieël word nie, moet die beskrywing daarvan as "werklikes" nie in hierdie konteks beskou word nie.					
2. Die databron vir PM702 is Statistiek Suid-Afrika, Algemene Huishoudingsopname, 2008 3. * Let op dat daar 'n berekeningsfout in die statistiek vir die JPP van 2009 was.4. ** 248 van die 251 opvoeders in Program 7 is Pre-Primêre Personeel – hierdie personeel word almal in bykomende poste getra					

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings

► PM701: Aantal Graad R-leerders in openbare skole

Teiken 43 932

Werklik: 46 100

Die totale aantal Graad R-leerders in openbare skole het die teiken oorskry. Terwyl die aantal Graad R-leerders in openbare gewone skole toegeneem het en die teiken oorskry, het die aantal Graad R-leerders in onafhanklike skole afgeneem. Dit is in lyn met Onderwyswitskrif 5 wat voorstel dat Graad 3-leerders hul onderrig in Graad R-klasse in alle openbare skole en sommige geselekteerde onafhanklike skole moet ontvang.

► PPM702: Aantal vyfjarige kinders in onderwysinrigtings

Teiken: Ten tyde van die publikasie van APP 2009/10 word daar op bevestigde data van Statistiek SA gewag.

Werklik: 55 357

Aangesien daar teen die publikasiedatum van die JPP geen inligting beskikbaar was nie, is geen teiken gestel nie.

► PPM701: Aantal praktisyns wat vir VKO-leerlingskappe (volle kwalifikasie) ingeskryf is

Teiken: 4 000

Werklik: 5 973

Die aantal praktisyns wat vir VKO-leerlingskappe ingeskryf is, het die teiken oorskry. Meer VKO-praktisyns as wat verwag was, het vir die opgradering van hul kwalifikasies aansoek gedoen. Die UOWP-voorspraakstrategie en die voorneme van SARO om praktisyns met Vlak 4- en Vlak 5-kwalifikasies te registreer, het belangstelling in die verwerwing van volle kwalifikasies verhoog.

Vordering

Die opleiding van VKO-praktisyns as deel van die Uitgebreide Openbare Werke-program word regdeur die provinsie geïmplementeer. In hierdie leerlingskappe word daar ook vir praktisyns uit landelike gebiede voorsiening gemaak. Die 3 653 praktisyns wat reeds vir die volle kursus vir praktisyns ingeskryf was, is met 'n verdere inname van 2 320 vermeerder, wat die totale aantal studente onder opleiding op 5 973 te staan gebring het.

In 2009 is die nuwe uitleg en konstruksie van die Graad R-klaskamers verbeter. Dit bevoordeel Graad R-leerders, wat aan 'n omgewing blootgestel sal word wat die gehalte van onderrig en leer verhoog.

30 Graad R-klasse is gevestig om as model te dien, en om beste praktyke in VKO met nabygeleë skole te deel.

13 van die 104 Graad R-klaskamers wat vir VKO-uitbreiding beplan was, is teen die einde van die finansiële jaar voltooi. Die oorblywende 91 klaskamers is in verskillende stadiums van voltooiing.

Alle skole met nuwe Graad R-klaskamers het ook befondsing vir meubels en 'n basiese VKO-afskoppakket ontvang.

Die subsidie-toewysing vir Graad R-leerders aan openbare en onafhanklike skole is verhoog om dit in lyn te bring met die vereistes van die Nasionale Norms en Standaarde vir Graad R-befondsing. Befondsing is soos volg verhoog: Nasionale Kwintielbefondsing (NQ 1) het van R12 tot R17 per dag toegeneem, tot 'n totaal van R3 400 per leerder per jaar. NQ2-subsidies het van R12 tot R16 per dag, d.w.s. tot R3 200 per jaar toegeneem; NQ3-subsidies het van R9 tot R13 per dag, d.w.s. tot R2 600 per jaar toegeneem;

NQ4-subsidies het van R6 tot R9 per dag, d.w.s. tot R1 800 per jaar toegeneem, en NQ5 het R5 per dag, of R1 000 per jaar gebly.

Alle gemeenskapsentrums word versoek om as onafhanklike skole te registreer. Tot op datum het 65% van hierdie sentrums geregistreer.

Graad R-leerders wat by onafhanklike skole is, het voorheen nie by SOBIS geregistreer nie. Die WKOD beplan tans vir al hierdie leerders om by SOBIS geregistreer te word.

Spesifieke Uitdagings en Response

Uitdaging 1

Lae geletterdheidsvlakke van praktisyns en lede van die SBL.

Respons op Uitdaging 1

Geletterdheidsklasse vir volwassenes sal aan sekere praktisyns (bv. versorgers) en lede van die SBL by VKO-sentrums gebied word. Die uitbreiding van inskrywings in die UOWP-program sal help om die vlakke te verhoog. 'n Vaardigheidsprogram vir 60 VKO-praktisynsassistente sal aangebied word om die uitdagings van lae geletterdheidsvlakke die hoof te bied.

Uitdaging 2

Insamel van data, bv. die Jaarorsig en SOBIS

Respons op Uitdaging 2

VKO-assistente wat op leerlingskappe is, word tans gebruik om met die insamel en vaslê van SOBIS-data van die Graad R-leerders by onafhanklike skole te help.

Alle gemeenskapsentrums, ongeag hul vorige registrasie, word ook versoek om as onafhanklike skole te registreer. Hierdie is 'n vereiste van die Departement van Basiese Onderwys. Die SBL'e van onafhanklike skole sal SOBIS-opleiding ontvang sodat die data van Graad R-leerders meer akkuraat kan wees.

Uitdaging 3

Laat lewering van 150 Graad R-klaskamers in 2009/10

Respons op Uitdaging 3

Die SBS'e en SBL'e van die geselekteerde skole is van die vertraging in die lewering van die klaskamers kennis gestel, en is versoek om alternatiewe reëlins vir die Graad R-leerders te tref totdat die klaskamers voltooi is.

Kwessies wat voortgesette aandag benodig

Ondersteuning aan hierdie sentrums en toegang tot landelike en afgeleë sentrums bly steeds 'n uitdaging. Dit verhoed die insameling van akkurate data m.b.t. Graad R in gemeenskapsentrums, aangesien baie hiervan informele nedersettings is met weinig pos- of fisiese adresse vir die aflewering van vorms vir jaarlikse opnames. Om die korrektheid van eise te verseker, is dit essensieel om ouderdomme by alle sentrums te verifieer.

Ander kwessies wat voortgesette aandag benodig, sluit die volgende in:

- Die stipendium vir landelike VKO-praktisyns in die leerlingskapprogram is onvoldoende. Vervoerkoste na die opleidingsgeriewe is hoog. Daar word van praktisyns verwag om hierdie bykomstige koste te dra, en dit dra heel dikwels tot wegblyery en uitsakking by. 'n Nasionale taakspan ondersoek die moontlikheid van 'n gestandaardiseerde stipendiumkoers wat in alle provinsies geïmplementeer sal word, om werk te maak van die behoeftes van leerders uit landelike gebiede.
- Infrastruktuur: Die voorsiening van Graad R-klaskamers aan skole wat nie die nodige akkommodasie het nie, of wat ongeskikte akkommodasie het, sal voortgesit word. Dit sal op 'n formule van 50 geïdentifiseerde sentrums per jaar in areas met die grootste behoeftes op armoede-indekse, demografiese druk (waar daar byvoorbeeld 'n groot aantal Graad 1-leerders is), en beskikbaarheid van grond en finansiële bestuur gebaseer wees.
- Om doeltreffende gebruik van befondsing en doeltreffende lewering van die VKO-program te verseker, is die vaslegging, verifisering en instandhouding en voortgesette monitering en evaluering van VKO-databasisse noodsaaklik.

9.8 Program 8: Hulp- en Verwante Dienste

Programdoelwit

Om onderwysinstansies as 'n geheel van ondersteuning te voorsien

Die Hulp en Verwante Dienste-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Betalings aan S000

- om ingevolge die Wet op Vaardigheidsontwikkeling mensehulpbronontwikkeling vir werknemers te voorsien

Voorwaardelike toekennings-projekte

- om vir projekte voorsiening te maak soos deur die Departement van Onderwys gespesifiseer, wat op meer as een program van toepassing is en uit voorwaardelike toekennings befonds word

Eksterne eksamens

- om vir departementeel bestuurde eksamendienste voorsiening te maak

Onderwyseropleiding

- om met die voorsiening van gekwalifiseerde en bevoegde onderwysers vir die onderwysberoep te help

iKapa Elihlmayo

- om met die bou van mensehulpbronne te help

Programbeleidsontwikkelings vir 2009/10

Geen nuwe verwickelinge

ST801	Hulp- en Verwante Dienste – Sleuteltegnisse	2007/08	2008/09	2009/10	2009/10
		Werklik	Werklik	Teiken	Werklik
BETALINGS VOLGENS SUBPROGRAM (R'000)*					
8.1	Betalings aan SOOO	3,944	4,255	4,604	4,604
8.2	Voorwaardelike toekennings-projekte	13,001	13,727	14,626	14,626
8.3	Ekssterne eksamens	64,442	87,865	101,914	101,914
8.4	Onderwyseropleiding	1,909	0	2,000	2,000
8.5	ikapa Eilhlumayo	111,702	105,282	121,062	121,062
	TOTAAL	194,998	211,129	244,206	244,206
BETALINGS VOLGENS EKONOMIESE KLASSIFIKASIE (R'000)*					
	Lopende betaling	88,070	112,552	141,851	141,851
	Vergoeding van werknemers	47,407	63,194	72,886	72,886
	Opvoeders	24,178	21,207	30,611	30,611
	Nie-opvoeders	23,229	41,987	42,275	42,275
	Goedere en dienste en ander lopende betalings	40,663	49,358	68,965	68,965
	Oordragte en subsidies	106,892	98,422	102,123	102,123
	Betalings vir kapitale bates	36	155	232	232
	TOTAAL	194,998	211,129	244,206	244,206
PERSONEEL					
	Aantal opvoeders (in openbare diens) (a)	19	12	10	7*
	Aantal nie-opvoeders	234	114	117	91

ST801	Hulp- en Verwante Dienste – Sleuteitendense (vervolg)				
	2007/08 Werklik	2008/09 Werklik	2009/10 Teiken	2009/10 Werklik	
▶ PRESTASIEMAATSTAWWE					
▶ PPM801: Jaarlikse persentasie MIV-voorkomsvlakke onder jeugdiges van 15-19 jaar	4.3%	5.4%	4.7%	Data nog nie deur DOH vrygestel nie	1 255
▶ PPM802: Aantal openbare skole met minstens een rekenaarfasieliteit vir onderdig en leer	950	1 029	1 239		
<p>Nota:</p> <p>1. Hierdie Jaarverslag rapporteer oor 'n nuwe stel prestasiemaatstawwe. In die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) van 2009/10 lui die nota soos volg: "Nuwe Nasionale Prestasiemaatstawwe, daarom geen historiese data vir daardie besondere formules en omstandighede nie". Omdat daar nuwe teikens gestel moes word, is 'n benadering gebruik vir 'n waarskynlike of veronderstelde vlak vir 2008/09, gebaseer op ekstrapolاسie van soortgelyke datastelle. Aangesien die data-items wat vir hierdie nuwe prestasiemaatstawwe beskrywe is nie in die Jaarverslag van 2008/09 weerspieel word nie, moet die beskrywing daarvan as "werkliktes" dienoreenkomstig beskou word.</p> <p>2. Die 6 opvoeders in Program 8 is MIV-personeel en word almal in bykomstige poste gedra. Een permanente opvoeder is ook deel van hierdie totaal.</p> <p>3. Die 2009/10-teiken vir Uitgawes is die syfer vir die Finale Toewysing 2009/10.</p>					

Prestasiemaatstawwe Bespreking van Afwykings
▶ PPM801: Jaarlikse persentasie MIV-voorkomsvlakke onder jeugdiges van 15-19 jaar
Teiken: 4.7% Werklik: Data nog nie beskikbaar nie
▶ PPM802: Aantal openbare skole met minstens een rekenaarfasiliteit vir onderrig en leer
Teiken: 1 239 Werklik: 1 255 1 145 skole is histories van fasiliteite voorsien. In die verslagjaar het 150 skole nuwe installasies ontvang, en het 110 skole by 'n opgradering gebaat. Die teikens is dus oorskry.

Vordering

Party van die befondsing van hierdie program dek statutêre betalings aan SOOO en is befondsing wat befondsing in ander programme komplementeer, byvoorbeeld befondsing vir geletterdheid en syfervaardigheid, vir beurse, vir vaardighedsopleiding en ander programme vir mensehulpbronontwikkeling wat onder "Sleutel Lewerbare Bates" gelys word. Ander projekte wat uit hierdie program befonds word, val onder "Voorwaardelike Toekennings", en word onder Punt 10 (bladsy 78) gerapporteer.

Eksamens

Die WKOD administreer jaarliks vier groot eksamens: Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen in Oktober/ November; Nasionale Senior Sertifikaat Aanvullende Eksamen in Februarie/Maart; Senior Sertifikaat-eksamen (ou leerplan) in Mei/Junie en die BOOV L4-eksamens in Mei/Junie en Oktober.

Die eksamenvraestelle vir die vier eksamens word deur die Departement van Basiese Onderwys opgestel. Die provinsie verseker streng sekerheidsmaatreëls en beheerstelsels tydens die druk-, verpakking- en verspreidingsprosesse. Skoolprinsipale en hoofopsieners word opgelei om die eksamens te bestuur en administreer in terme van die *Regulasies met Betrekking tot die Beheer, Administrasie en Bestuur van Assessering vir die Nasionale Senior Sertifikaat*.

Die eksamenafdeling het 28 640 miljoen vraestelle vir 4 eksamens gedruk. Hierdie was BOOV Vlak 4-eksamens in Mei (47 sentrums); midjaar-eksamens vir die SS (251 sentrums); jaareind-eksamens in 417 sentrums, en die Februarie-eksamens in 156 sentrums.

Dit het die voorbereiding van vraestelle vir druk, verpakking en verspreiding behels, wat gekyktydig en met inagneming van sperdatums gedoen is. Sperdatums vir die voorbereidingstadiums van die verskillende eksamens oorvleuel, wat eise aan beampstes stel om doeltreffende en doelmatige eksamens te verseker.

Die proses het 2 194 Hoof- en Assistent-opsieners vir die jaareindeksamens vereis (met inbegrip van BOOV); 358 vir die aanvullende eksamens, en 759 vir die April/Mei-eksamens. Daar was 3 735 nasieners en 66 interne moderators vir die November/Desember-eksamens; 'n totaal van 184 vir Februarie/Maart en 627 vir die April/Mei-eksamens.

Khanya-projek

Hieroor word daar uitvoerig onder "Sleutel Lewerbare Bates op bladsy 12 gerapporteer. Oorkoepelend het 1 145 skole tegnologiefasiliteite bekom, 135 skole is in die proses om tegnologiefasiliteite te ontvang, 43 993 rekenaars is voorsien, 25 038 onderwysers het verskillende vlakke van tegnologieopleiding ontvang (of is daarmee besig), 826 390 leerders het toegang tot tegnologiefasiliteite, en 2 100 klaskamers het interaktiewe witborde.

Spesifieke Uitdagings en Response

Uitdaging 1 Die Khanya-projek is vir die afgelope agt jaar in werking, en sommige van die ouer installasies het nou instandhouding nodig.

Respons op Uitdaging 1

Gedurende die verslagjaar is 110 fasiliteite opgegradeer, waardeur voortgesette toegang tot rekenaarlaboratoriums en die gebruik van rekenaartoerusting verseker word.

Uitdaging 2

Die behoefte om die volle potensiaal van IKT- en Biblioteekhulpbronne in te span.

Respons op Uitdaging 2

Die volgende response sal bewerkstellig word:

Beleidsontwikkeling:

1. Ontwikkel en implementeer beleidsbepalings wat op die opvoedkundige benutting van inligting- en kommunikasietegnologie (IKT) betrekking het.
2. Ontwikkel en implementeer beleidsbepalings wat op die Konsep Nasionale Riglyne vir Skoolbiblioteekdienste betrekking het.

Professionele Ontwikkeling

3. Professionele ontwikkeling in IKT wat uit aangesig-tot-aangesig opleidingsessies by alle ingangsvlakke bestaan, aanvaarding, aanpassing en vernuwing vir alle onderwysers, kurrikulumbeplanners en kurrikulumadviseurs.
4. Om voorspraak te maak en ondersteuning te werf vir die implementering van die Konsep Nasionale Riglyne vir Skoolbiblioteekdienste, deur voordragte aan onderwys- en bestuursgroepe wanneer die dokument gefinaliseer en amptelik verklaar is.
5. Bykomstige professionele ontwikkeling vir onderwysers in bevel by skoolbiblioteke, wat nog nie opleidingskursusse bygewoon het nie.

Toegang tot IKT- en Biblioteekhulpbronne

6. Voorsien toegang tot IKT-infrastruktuur en -stelsels in alle skole in die WKOD.
7. Voorsien toegang vir WKOD-beamptes, onderwysers en leerders tot digitale, elektroniese, audio-visuele en gedrukte inligting by die EDULIS-biblioteek, sy takke, en distrikshulpbronsentra.

Hulpbronne en e-Inhoud

8. Toegang tot digitale inhoud vir leerders, onderwysers en kantoorgebaseerde personeel. Toegang vir alle skole tot 'n lys aanbevole programmatuur wat aan kurrikulum- en tegniese evaluering blootgestel was.
9. Ontwikkel 'n groep ontwerpers en ontwikkelaars van digitale inhoud uit onderwysers en kurrikulumadviseurs wat in die praktyk staan.
10. Teken vir toepaslike e-hulpbronne in.

Gemeenskapsbetrokkenheid

11. Bevorder gemeenskapsbetrokkenheid deur skole met IKT-infrastruktuur en biblioteke/ hulpbronsentra aan te spoor om hul skole en persele vir hul gemeenskappe oop te stel ten einde insluiting en lewenslange leer te bevorder, en sodoende as e-leer en e-inligtingentrums te fungeer.

Navorsing en Ontwikkeling

12. Wees betrokke by navorsing en ontwikkeling ten einde huidige praktyke te assesser, en nuwe tegnologieë, metodologieë en tegnieke te verken, uit te toets en daarmee te eksperimenteer, ten einde besluite te rig wat met die ontplooiing en gebruik daarvan saamhang, ten einde leer, onderrig en administrasie van gehalte te bevorder.
13. Ondersoek beste biblioteekpraktyk en inligtingstegnologie ten einde opvoedkundige navorsing, beleid en pedagogie te ondersteun.

Aansluitbaarheid

14. Verseker aansluitbaarheid sodat skole toegang sal hê tot stelsels en hulpbronne vir onderrig-, administrasie-, en leerdoeleindes.

Voortdurende kwessies

Eksamenprosesse

Die eksamenprogram word uit Program 8 befonds. Hierdie voortdurend uitdagende funksie hou hoë risiko's in en vereis noukeurige tydsberekening. Skedulering is 'n uitdaging aangesien die projekte oorvleuel en eise aan personeel, kopieerprosesse, toerusting, en sekuriteit en vervoer van eksamenvraestelle na sentrums stel.

Voorwaardelike Toekennings-programme

Oor die skoolvoedingsprogram en die MIVVIGS-program word afsonderlik op bladsy 78 gerapporteer.

Voeding: Hierdie program het 'n baie groot rol om op 'n daaglikse basis te speel. Sleutelkwessies is die hoeveelheid en gehalte van voedsel. Die projek is aan noukeurige monitoring onderworpe. Tyd wat vir voeding gebruik word, moet ondersoek word om te verseker dat dit nie op onderrigtyd inbreuk maak nie.

MIVVIGS Die uitdaging is om 'n gefokusde program te handhaaf wat vars genoeg bly om nuwe leerders te akkommodeer. Die program sal uiteindelik in die daaglikse werkinge van die WKOD geïntegreer word, en nie as 'n aparte program bedryf word nie.

2. Oordragbetalings

Naam van Instansie/Begunstigdes	Bedrag Oorgedra (R'000)	Nakoming van Artikel 38(1)(j) van die WBOF
Program 1	30,224	
Waarvan		
Telekommunikasieprojek by openbare gewone skole	7,118	J
Wiskunde- en Wetenskap-projek by openbare gewone skole	11	J
Veiligeskoleprojek by openbare gewone skole	15,858	J
VOO BIS vir VOO-kolleges	7,237	J
Program 2	484,954	
Waarvan		
Openbare gewone primêre skole	304,177	J
Openbare gewone sekondêre skole	164,945	J
Nasionale Skoolvoedingprogram	15,832	J
Program 3	55,522	
Waarvan		
Onafhanklike primêre skole	22,610	J
Onafhanklike sekondêre skole	32,912	J
Program 4	102,011	
Waarvan		
Openbare spesiale skole	102,011	J
Program 5	126,988	
Waarvan		
Openbare VOO-instansies	126,988	J
VOO Voorwaardelike toekenning	N.V.T	
Program 6	22,578	
Waarvan		
Gemeenskapsleersentrums	22,578	J
Program 7	135,173	
Waarvan		
Vroeëkindonderwys in openbare skole	89,441	J
Vroeëkindonderwys in gemeenskapsentrums	45,732	J
Program 8	100,118	
Waarvan		
OOOP S000	4,604	J
Khanya-projek by openbare gewone skole	61,145	J
<i>iKapa Elihlumayo</i> -projekte by VOO-kolleges	3,000	J
<i>iKapa Elihlumayo</i> -projekte by fokusskole	18,366	J
<i>iKapa Elihlumayo</i> -projekte by vaardigheidskole	13,003	J
Totale Oordragbetalings	1,057,568	

10. Voorwaardelike Toekennings

Tabel: Samevatting van Voorwaardelike Toekennings vir 2009/10 (R'000)

Voorwaardelike Toekenning	Werklike Besteding 2008/09	Oorrol van 2998/09	Totale Toewysing 2009/10	Totale Oordragte Ontvang	Werklike Besteding 2009/10	% Besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
MIV/VIGS	13,727		14,626	14,626	14,626	100%
Nasionale Skoolvoeding-program (NSVP)	81,301	5,195	117,751	117,751	117,751	100%
Verdere Onderwys en Opleiding-kolleges Sektor – herkapitalisering	77,305		-	-	-	-
Provinsiale Infrastruktuur-toekenning	120,478		170,395	170,395	169,976	99,75%
TOTAAL	292,811	5,195	302,772	302,772	302,353	99,86%

Aan al die vereistes ingevolge die Wet op die Verdeling van Inkomste, 2007 (Wet nr. 1 van 2007) t.o.v. die bogenoemde voorwaardelike toekennings is voldoen, nl.

- Al die oordragte wat ontvang was, is in die departement se bankrekening gedeponeer;
- Al die fondse is bestee;
- Daar is aan al die voorwaardes van die voorwaardelike toekennings voldoen, soos in die goedgekeurde besigheidsplanne uiteengesit.

Lewensvaardighede: MIV/VIGS	
SLEUTEL-PRESTASIEAREAS	VORDERING
<p>SPA 1: Voorspraak <i>Kommunikasie en verspreiding van beleid- en programinligting; bevordering van koöperatiewe vennootskappe ter ondersteuning van Hoër Onderwys-doelstellings; en die ontwikkeling van 'n geïntegreerde, veelsektor bekwaamende omgewing om strategieë vir gesondheid-in-onderwys te ondersteun.</i></p>	<p>Voorspraak duur voort op die vlakke van provinsie, distrik, kringspan, en skoolgemeenskap. Dit sluit 'n nuwe kwartaalike nuusbrieff aan skole (in vennootskap met NACOSA, DvG, en DSO) in; 'n verskeidenheid deelhebersvergaderings; distriksondersteuning vir ouervergaderings (51 gerapporteer); en die handhawing van 1 450 Skool MIV/VIGS-Koördineerders. Die voorspraak-inisiatief is opsetlik verskuif van die 'VIGS-bewustheid' van etlike jare gelede na strategiese beplanning rondom bewysgebaseerde response op MIV/VIGS (en verwante psigososiale en ekonomiese kwessies soos dwelm- en alkoholmisbruik) wat 'n afname in MIV-voorkomsvlakke onder jeugdiges van 15-24 jaar sal verseker. Buitemuurse, naskoolse en skoolvakansieprogramme word deur verskeie vennootskappe ondersteun om leerders veilig en in die skool te hou. 'Skoolgemeenskap', 'openbaar-privaat' en 'regering-burgerlike samelewing' vennootskappe en tussensektorale samewerking word in alle SPA's bevorder om plaaslik-relevante, kostedoeltreffende en volhoubare response te verseker, wat die staatmaak op finansiële hulpbronne en beperkte ondersteuningspersoneel verminder. Holistiese gesondheid-deur-onderwys-modelle soos <i>Child-Friendly Schools (UNICEF)</i>, <i>Health Promoting Schools (WHO)</i>, <i>Caring Schools (UCT)</i> and <i>Schools as Nodes of Care and Support (SNOG)</i> word steeds bevorder om risikovermindering en VIGS-voorkoming te bolwerk. Doeltreffende MIV-voorkoming word egter steeds deur waninligting en hardnekkige stigmatisering ondergrawe.</p>

Lewensvaardighede: MIV/VIGS (vervolg)	
SLEUTEL-PRESTASIEAREAS	VORDERING
<p>SPA 2: Opvoederontwikkeling Kurrikulum <i>Ingevolge die Nasionale Onderwyswet op MIV/VIGS en die bepalings van die NKV, is die onderrig van MIV/VIGS lewensvaardighede en seksualiteit verpligtend vir elke graad. Die provinsiale teiken om te verseker dat 80% van alle primêre skool opvoeders en 80% van sekondêre skool Lewensoriëntering-opvoeders voldoende opgelei is om MIV/VIGS-lewensvaardighede te onderrig bly van krag.</i></p>	<p>Hierdie SPA moet verseker dat opvoeders voldoende opgelei is en dat skole toegerus en ondersteun is. Teen 'n 2009/10-teiken van 1 000 opvoeders wat opgelei moet word, is die JPP-teiken oorskry. 1007 Graad 1-7 en 220 Graad 8-9 Lewensoriëntering-opvoeders is opgelei. Nuwe Graad 10-12 meesteropleiers is ook in die voorbereiding vir verdere implementering in 2010 van die WKOD se 'Today's Choices'-programme opgelei. 'n Teiken vir 2010/11 van 100 opvoeders vir Graad 1-7, 100 vir Graad 8-9 en 50 vir Graad 10-12 per distrik is deur elke distrik aanvaar. Die opleiding van opvoeders vir Lewensoriëntering (Lewensoriëntering) in Graad 8-9 in die besonder bly steeds 'n kritieke kwessie. Opleiding verken alternatiewe onderrigmetodologieë wat bedoel is om VIGS-moegheid teen te werk. 180 Meesteropleiers is ter voorbereiding vir die implementering in 2010/11 opgelei.</p>
<p>SPA 3: MIV/VIGS Leierskap, Bestuur en Beheer in skole <i>Die voorsiening van opleiding en inligting vir sowel Skoolbestuurspanne (SBS'e) as Beheerliggame (SBL'e), gekontekstualiseer in heelskoolontwikkeling in die verpligte Skoolverbeteringplanne (SVP's).</i></p>	<p>Ingevolge die Wet op Nasionale Onderwysbeleid: MIV/VIGS-beleid vir Opvoeders en Leerders (1996), is dit verpligtend vir elke skool om sy eie MIV/VIGS-implementeringsplan te ontwikkel. Dit sal in die SVP van elke skool geïnkorporeer word. Deur 'n proses van die kartering van hulpbronne word skole aangespoor om gemeenskapsvennote te identifiseer en om, waar toepaslik, hulpbronnepersone op hul SBL'e te koöpteer. Opleiding-/hulpbronnêers is vir verspreiding aan alle skole voorberei, en opleiding sal via die kringspanne onderneem word, maar 'n brand by Paarl Pring het implementering vertraag. Die strategie is dus weereens vir 2010/11 gevestig. Implementering sal deur Kringspanne bestuur word, en die kostedoeltreffende betrokkenheid van die Vereniging vir Afgetrede Onderwysers is verkry. Vrywillige MIV-toetsing en berading word in hoërskole bevorder, met 5 000 tot 10 000 leerders wat elke kwartaal getoets word, en met 'n VBT-deelname wat by sommige skole so hoos as 95% is. In lyn met die Wet op Nasionale Onderwysbeleid oor MIV/VIGS help baie skole in hoë-risiko-gemeenskappe seksueel aktiewe leerders op 'n toepaslike wyse en konteks met toegang tot kondome. Daar word geglo dat albei strategieë 'n beduidende uitwerking in hierdie provinsie se afname in voorgeboortelike MIV-voorkoms onder tieners oor die afgelope vyf jaar gehad het.</p>
<p>SPA 4: Versorging en Ondersteuning <i>Opleiding van opvoeders (Versorging en Ondersteuning) en Skoolbeheerliggame en Gemeenskapdeelhebbers (SNVV), sowel as opleiding vir geselekteerde opvoeders in Basiese Berading- en Verwysingsvaardighede en 'n reeks ondersteuningsprogramme – almal daarop ingestel om weeskinders, MIV-besmette en geaffekteerde en kwesbare leerders te ondersteun – om gevolglike uitsak van leerders te verminder.</i></p>	<p>Tot 5 opvoeders en 5 SBL-lede per skool (na gelang van die grootte van die skool) word geteiken. Opleiding in die <i>Soul City 'Schools as Nodes of Care and Support' (SNOC)</i> model vi SBL'e en skoolgemeenskapvennote, word steeds via Kringspanne geïmplementeer. 80 bykomstige meesteropleiers is hierdie jaar opgelei, en 251 opleidingsessies is aangebied. 'n Parallele program vir opvoeders sal ook via die Kringspanne aangebied word, om deur 90 spesiaal opgeleide departementele sielkundiges en maatskaplike werkers ondersteun te word. Hierdie program, wat deur DBO en SAOG ontwikkel is en as 'Care and Support for Teaching and Learning' (CSTL) bekendstaan, sal teen 2011 gefinaliseer word. 25 bykomstige distrikspersoneel is ook hierdie jaar in Verliesbestuur opgelei, en 473 opvoeders is in MIV/VIGS-strategieë vir inklusiewe onderwys opgelei.</p>
<p>Portuur-onderwys <i>Portuuronderwys is 'n voorkomingstelsel tussen jeugdiges, en is van sterk toesig deur volwassenes afhanklik. Portuuroopvoeders, in die diens van hul eweknieë, speel vyf onderling verwante rolle. onderwys (lesselewering), herkenning en verwysing (van leerders wat volwasse hulp benodig), informele invloed en rolmodellering, voorspraak en psigososiale steun. Onderwys is die hoofrol deurdat dit die ander vier rolle moontlik maak en versterk.</i></p>	<p>Gedurende 2009 het meer as 5 000 'jong leiers', ondersteun deur <i>loveLife</i> en <i>groundBreakers</i>, aan die <i>lifeStyle</i>-program in 176 sekondêre skole deelgeneem; meer as 7 500 portuuroopvoeders het die Wes-Kaap se portuuronderwysstrategie in 150 sekondêre skole geïmplementeer; meer as 10 000 primêre skool 'Buddyz' het aan die program van die <i>Soul City</i> buitemuurse klub deelgeneem, en 250 portuuroopvoeders van VOO-kolleges is deur vennote van die WCYPE-vereniging opgelei. Alle implementerende organisasies en sekondêre skole is besoek, en prestasie geassesseer. Oor die afgelope vyf jaar is die program vir sekondêre skole hoofsaaklik deur die Globale Fonds (GF) befonds, toe slegs in GF-skole 37 348 junior (Graad 10) portuuroopvoeders opgelei is. Hiervan het 21 169 as senior (Graad 11) portuuroopvoeders voortgegaan, en 7 822 as Graad 12-mentors. Hierdie program is saam met die provinsiale Departement van Gesondheid (DvG) bestuur. Op grond van 'n A+ prestasiegradering het die GF die Wes-Kaap genooi om vir 'n verdere 6 jaar se befondsing aansoek te doen.</p>

Lewensvaardighede: HIV/AIDS (continued)	
SLEUTEL-PRESTASIEAREAS	VORDERING
SPA 5: Portuur-onderwys (vervolg)	Teen 2012 sal die program tot 110 GF-skole en 254 GF- en WKOD-skole uitgebrei wees – met 'n waardetoevoeging van ongeveer R60m (en R1,2m met inbegrip van ander nie-skool MIV/VIGS-programme). 'n Assessering deur die DvG in 2009 het onthul dat in areas waar portuuronderrig oor die afgelope 5 jaar in sekondêre skole geïmplementeer is, voorkomsvlakke van tiener-MIV afgeneem het – terwyl dit in areas waar daar geen portuuronderrig was nie, toegeneem het. 'n Provinsiale kongres is in November 2009 gehou om die hersiene model vir sekondêre skole te bespreek. Daar is tans 454 geregistreerde <i>SoulBuddyz</i> -klubs by primêre skole (minder as die ongeveer 540 in 2008/09) en 'n bykomstige 144 opvoeders is opgelei om klubaktiwiteite te koördineer en te handhaaf.
SPA 6: Leer- en onderrig-ondersteuningsmateriaal <i>Opvoedergids en leerderaktiwiteitboeke ter ondersteuning van Lewensorientering veral Leeruitkomst 1), en bykomstige materiaal wat aan skole en distrikskantore voorsien word ter ondersteuning van die ander MIV/VIGS-strategieë.</i>	Die Wes-Kaap produseer Leer- en Onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM) vir MIV/VIGS-Lewensvaardighede in drie tale (Afrikaans, Engels en Xhosa) en versprei dit jaarliks onder geselekteerde skole. In 2009 kon LOOM vir Grade 1-7 egter nie aan skole gelewer word nie aangesien die nuwe LOOM wat deur die DBO geproduseer is (om die ouer K2005-gerigte LOOM te vervang) nog geredigeer en vertaal moes word om 'n hoë gehaltevlak te verseker. Lewering is vir 2011 bestem. LOOM vir Grade 8-9 en 10-12 is in 2009 aan geselekteerde skole gelewer. Gespesialiseerde LOOM is ook aan verskeie kategorieë van OLSO-skole voorsien. Die MIV/VIGS-LOOM word voorsien om die kurrikulum te ondersteun, en word as bykomstige materiaal beskou wat vrywilliglik deur opvoeders in die klaskamer gebruik kan word.
SPA 7: Monitering, Ondersteuning en Evaluering <i>Oorkoepelende program M en E. Skole word deur die distrikgebaseerde MIV/VIGS-koördineerders en veldwerkers ondersteun, en toenemend deur die multifunksionele Kringspanne.</i>	Die unieke Wes-Kaapse stelsel van benoemde MIV/VIGS-koördineerders (ook deur vrywillige Klusterkoördineerders ondersteun) binne die verpligte Gesondheidsadvieskomitee (NEPA) en WWP 6 Inrigting-gebaseerde LOS'e (ILOS'e), is een wat versterk behoort te word ten einde skole se onafhanklikheid en selfstandigheid te verhoog in die wyse waarop hulle die impak van MIV/VIGS op onderwys en die skoolgemeenskap die hoof bied. 1 216 besoeke vir monitering en ondersteuning van skole het hierdie jaar plaasgevind, 185 klustervergaderings is gehou, en 'n verdere 8 vergaderings van klusterkoördineerders het plaasgevind. Een onafhanklike nasionale evaluering het plaasgevind (DBO) sowel as een onafhanklike (AG) evaluering, en een evaluering van die provinsie-na-distrik – program. Verder is 'n onafhanklike evaluering en twee onafhanklike opnames van die Portuuronderwysprogram gedoen, sowel as 'n aantal assesserings wat van loodsprogramme en diensverskaffers gedoen is. Die Wes-Kaapse program dra steeds by tot die ontwikkeling van nasionale MIV/VIGS-onderwys, -voorkoming, en -versorging en ondersteuningstrategieë.
SPA 8: Bestuur en Administrasie <i>Die provinsiale program is ontwerp sodat die respons van Onderwys tot VIGS strategies transversaal bestuur word oor alle WKOD-takke en relevante direktorate heen, en progressief deur sy 8 Distrikte en 49 Kringspanne na die hoofstroom verplaas word (eerder as om as 'n aparte program bestuur te word met weinig of geen belang in die res van Onderwys en/of riskante keuses m.b.t. gedrag en gesonde leefwyse nie).</i>	Leierskap en bestuur van hierdie program word gefokus op die uitset- en impakaanduiders vir die mediumtermyn wat in die internasionale UNGASS-raamwerk en die Nasionale en Provinsiale regerings se 2007-2011 strategiese planne vervat is, waarin die onderwys se primêre verantwoordelikheid is om te verseker dat (i) vir elke jaar en vir alle leerders in grade 1-12 doeltreffende klaskamergebaseerde onderrig in MIV/VIGS-Lewensvaardighede plaasvind, sodat (ii) die onderwys wesenlik kan bydra tot die geteikende 50% vermindering in MIV-voorkomsvlakke onder jeugdiges van 15-24 jaar (teen 2011). Deur intersektorale samewerking het hierdie provinsie MIV-voorkoms onder die jeug doeltreffend verminder. Die voorwaardelike toekenning bied 'n belegging van ongeveer R15 per leerder per jaar – R150 oor 10 jaar – met inbegrip van opvoederopleiding, LOOM, en programpersoneelvoorsiening. Die hoofstroomplasing van programverantwoordelikheid wil die provinsie se ambisieuse teikens en dié van die Kabinet se Nasionale MIV/VIGS-Strategiese Plan 2007-2011 verwesenlik, en dit bestuur. Daar word geglo dat hierdie program tot die Wes-Kaap se 50% verlaging van voorgeboortelike MIV-voorkomsyfers onder tieners (15-19 jaar) bygedra het (laer as die 8,7% van 2004 tot 4,3% in 2007, maar met 'n styging tot 5,4% in 2008 – teenoor die landwye 14,1% in 2008) en dalende voorkomsvlakke onder 20 tot 24-jariges (van 17,4% in 2004 tot 13,6% in 2008 – teenoor die landwye 26,9% in 2008).

Skoolvoedingprogram	
Prioriteit	Vordering
Om voldoende toegang tot die Nasionale Skoolvoedingprogram deur geteikende skole te verseker	<p>34 287 leerders is van voedsame maaltye by 997 geteikende skole voorsien [een geteikende skool het gesluit en die leerders was na ander skole oorgedra]. Kwintiel 2 sekondêre skole is gereed om alle leerders vanaf 1 April 2010 te voed. Personeelopleiding vir die Nasionale Skoolvoedingprogram (NSVP) is met die volgende onderwerpe uitgevoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nasionale perspektief op Voedingsonderwys [25 Junie 2009] • Monitering en evaluering [29-30 Junie 2009]. • Mentorondersteuning: monitering en evaluering [17 September 2009] • Doeltreffende gebruik van brandblussers en voedselprosesseerders, gasinstandhouding riglyne vir nuwe spyskaartopsies, en meesteropleiding. Vrywillige Voedselhanteerders [21 Januarie 2010] • Personeelprestasiebestuur en -ontwikkelingstelsel [30 Maart 2010] <p>566 werkwinkels vir kapasiteitsbou is vir Vrywillige Voedselhanteerders gehou oor voedsel- en gasveiligheid en higiëne.</p> <p>Bykomstige opleidingsmateriaal is ontwikkel m.b.t. kapasiteitsbou vir Vrywillige Voedselhanteerders oor voedsel- en gasveiligheid en higiëne.</p> <p>Skole het bykomstige kombuistoerusting aangekoop om vars vrugte en groente en ingemaakte sardyne voor te berei, wat deel van die nuwe spyskaartopsies sal vorm wat in die 2010/11 finansiële jaar ingevoer gaan word.</p> <p>Geteikende skole is op 'n gereelde basis vir moniteringsdoeleindes besoek.</p> <p>Die pakhuis vir al die huidige en nuwe diensverskaffers word tweemaal per jaar gemoniteer om vas te stel of voedselprodukte aan die voorgeskrewe vereistes voldoen.</p> <p>Voedselonderwysmateriaal is onder 873 primêre en spesiale skole versprei.</p> <p>159 behoefte skole het mobiele kombuise aangekoop om as voedselvoorbereidingsareas te dien. 61 van hierdie skole is in vennootskap met die PGOOO-program finansiële bygestaan. Tot op datum is 297 behoefte skole in staat gestel om mobiele kombuise aan te koop.</p> <p>Goeie ondersteuning m.b.t. voedselveiligheid en voeding is deur beamptes van die Departement van Gesondheid gebied.</p>
Om die ontwikkeling van voedseltuine en ander volhoubare voedselproduksie-aktiwiteite by geteikende skole waar daar infrastruktuur beskikbaar is en personeel en die gemeenskap toegewy is, aan te spoor, te adviseer en te ondersteun.	<p>29 Voedselproduksiewerkwinkels is gedurende die 2009/10 finansiële jaar oor Onderwysdistrikte in die provinsie heen gehou. 21 van hierdie werkwinkels is deur die NSVP gefasiliteer en 8 is deur <i>Eduplant</i>, 'n Woolworths-inisiatief wat op opleiding in organiese tuinbou fokus, gehou.</p> <p>Hierdie werkwinkels het oor die volgende aspekte gehandel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuinvestiging • Tuinbestuur • <i>Perm</i>-verbouing • Grondvrugbaarheid • Die plant van vrugtebome <p>Die aantal skole in die provinsie het van 284 tot 303 toegeneem.</p> <p>Die Departement van Landbou (DvL) was gasheer vir 'n provinsiale Wêreldvoedseldag (WFD) aan die Weskus. NSVP-vertegenwoordigers het aan die program deelgeneem. Die NSVP het ook sy Wêreldvoedseldagviering in die Overberg Onderwysdistrik gehou.</p> <p>Junior grondversorgingskampe is in die Overberg Onderwysdistrik gehou. Die leerders is aan Tuinbou, Natuurlike Hulpbronne, en Geografiese Inligtingstelsels (GIS) blootgestel Die Departement van Landbou (DvL) het hierdie kampe gehou.</p> <p>Skole met voedseltuine is op 'n gereelde basis vir ondersteuningsdoeleindes besoek.</p> <p>Die Departement van Basiese Onderwys, in vennootskap met die Mediese Navorsingsraad (MNR) en die Landbounavorsingsraad (LNR) is met 'n navorsingsprojek oor skoolvoeding by 10 skole in die Weskus Onderwysdistrik en spesifieke distrikte in ander provinsies besig. Die doel met die navorsing is om leer- en onderrigmateriaal vir onderrig in voedselproduksie en voeding te ontwikkel.</p>

11. Kapitaalbelegging, batesbestuur en -instandhouding

Die regering het meer fondse vir infrastruktuur beskikbaar gemaak, en die Nasionale Tesourie is van plan om infrastruktuurlewering te verbeter deur die Plan vir die Verbetering van Infrastruktuurontwikkeling (PVIO). Hierdie PVIO stel provinsies in staat om beter prosedures toe te pas om die gaping vas te stel tussen die infrastruktuur wat beskikbaar is en die infrastruktuur wat benodig word.

12.1 Belegging van vaste kapitaal

12.1.1 Bouprojekte wat gedurende 2009/10 voltooi is

Opsomming:

Kapitaalprojekte	Aantal projekte voltooi		Skole
Skoolbouprojekte	Primêre skole	7 uit 5 (oorspronklike teiken van skole om te voltooi – 5)	Gedurende die eerste kwartaal voltooi: Klapmuts PS Gedurende die tweede kwartaal voltooi: Table View PS Gedurende die derde kwartaal voltooi: Vredenburg PS, Avian Park PS Gedurende die vierde kwartaal voltooi: Zwelihle PS, Nomzamo PS, Bongolethu PS Geen konstruksie het plaasgevind nie, tender laat toegestaan: Westlake PS
	Sekondêre skole	3 uit 3 (oorspronklike teiken van skole om te voltooi)	Gedurende die eerste kwartaal voltooi Gansbaai SS, Bloekombos SS Gedurende die tweede kwartaal voltooi Wellington SS Steeds onder konstruksie Wallacedene SS
	Spesiale skole	0 uit 1 (oorspronklike teiken van skole om te voltooi)	Laat lewering van skool steeds onder konstruksie Tafelberg Skool
Klaskamers by nuwe of bestaande skole voltooi	Spesiale skole	Klaskamers by spesiale skole – 0 uit 46	Onderrigkamers steeds onder konstruksie by nuwe skole Tafelberg Skool (40) Onderrigkamers steeds onder konstruksie by 'n bestaande skool Karitas (6)
Onderrigkamers van steen as deel van elke nuwe skool of as aparte projekte	Primêre skole	184 uit 142 voltooi (oorspronklike teiken van klaskamers om te voltooi was 193)	In vorige finansiële jaar voltooi: Gordonsbaai PS (3), Marine PS (3), FJ Conradie PS (2), Chris Nissen PS (4), Gansbaai PS (2), Lukhanyo PS (8), Thembaletu PS (6), Heidedal PS (6) Onderrigkamers by nuwe skole voltooi Gedurende die tweede kwartaal voltooi: Table View PS (30) Gedurende die derde kwartaal voltooi: Vredenburg PS (22), Avian Park PS (32) Gedurende die vierde kwartaal voltooi: Zwelihle PS (32), Nomzamo PS (30), Bongolethu PS (32) Onderrigkamers by bestaande skole voltooi Gedurende die vierde kwartaal voltooi: Meulenhof PS (6)

Kapitaalprojekte	Aantal projekte voltooi	Skole	Kapitaalprojekte
			<p>Geen konstruksie het plaasgevind nie, tender laat toegestaan: Westlake PS (17)</p> <p>Klaskamers steeds onder konstruksie: Bloekombos PS (6), Stawelklip PS (5)</p>
	Sekondêre skole	Voltooi 101 uit 139 (oorspronklike teiken van skole om te voltooi was 142):	<p>Onderrigkammers by nuwe skole voltooi: Gedurende die eerste kwartaal voltooi: Gansbaai SS (22) , Bloekombos SS (35), Gedurende die tweede kwartaal voltooi: Wellington SS (35), <i>92 onderrigkammers by nuwe skole voltooi</i></p> <p>Onderrigkammers by bestaande skole voltooi Gedurende die vierde kwartaal voltooi: Masibambane SS (9), <i>9 onderrigkammers by bestaande skole voltooi</i></p> <p>Permanente klaskamers steeds onder konstruksie: Wallacedene SS (35), Waveren SS (3) (drie minder klaskamers onder konstruksie as geteiken)</p>
	Hervestiging van bestaande mobiele klaskamers Ad-hoc Voorsiening van mobiele	0 uit 75 mobiele klaskamers hervestig	<p>In die 2009/10 Jaarlikse Prestasieplan is getoon dat 75 mobiele klaskamers beskikbaar sou raak en op nuwe plekke hervestig sou word.</p> <p>Die buitensporige groei van primêre leerdergetalle in Wallacedean het beteken dat 30 beskikbare klaskamers nie meer vir hervestiging beskikbaar sou wees nie.</p> <p>25 klaskamers by Wellington was ook nie hervestig nie aangesien daar nie toegang tot die nuwe perseel in Mfuleni voorsien is nie.</p> <p>Weens groei in die sekondêre leerdertalle in Nomzamo is 15 mobiele by Simanyeye SS nie na ander plekke verskuif nie.</p> <p>Die tender om 5 mobiele klaskamers vanaf Table View Primêre Skool na Malmesbury te hervestig, maar die kontrakteur het nie die klaskamers hervestig nie.</p> <p>Die Departement van Vervoer en Openbare Werke is versoek om 41 eenhede te hervestig.</p>
		5 vervalle en onveilige mobiele klaskamers is uit skoolpersele verwyder 20 mobiele onderrigkammers by nuwe skole	<p>Verwydering van vervalle klaskamers van skole 1 van Cathkin HS 1 van Murray HS 2 van Lutzville PS 1 van Jurie Hayes PS</p> <p>Onderrigkammers by nuwe skole Gedurende die eerste kwartaal voltooi: Klapmuts PS(20)</p> <p>'n Versoek is ook gerig vir die voorsiening van 67 Graad R-klaskamers gedurende die 2009/10 finansiële jaar. Uitlegplanne vir Graad R-klaskamers is deur die DVOW voorberei voordat die projekte geadverteer is. Onaanvaarbare pryse is vir projekte gevra, en daar is besluit om nie die tenders toe te ken nie en te heradverteer.</p>

Kapitaalprojekte	Aantal projekte voltooi	Skole	Kapitaalprojekte
		55 van 151 mobieles (plasing van mobieles weens tekorte aan ruimte.	'n Versoek is laat in die finansiële jaar gemaak vir bykomstige mobiele klaskamers, en tot op datum is 13/25 sekondêre skool-mobieles, 2/4 spesiale skool-mobieles, en 40/95 primêre skool-mobieles gelewer.
	Forums/sale	Primêre skole – 1 van 3 (oorspronklike teiken van sale om te voltooi was 3)	Gedurende die derde kwartaal voltooi: De Heide PS Steeds onder konstruksie Plantation Rd, Siyazakha PS
		Sekondêre Skole – 1 van 3 (oorspronklike teiken van sale om te voltooi was 3)	Gedurende die derde kwartaal voltooi: Diazville SS Steeds onder konstruksie Indwe SS, Forest Heights SS (opgraderingsprojek deur SBL)
Toilette	Primêre skole	235 van 160 (oorspronklike teiken van toilette om te voltooi was 160)	Gedurende die tweede kwartaal voltooi: Table View PS (35) Gedurende die derde kwartaal voltooi: Vredenburg PS (35), Avian Park PS (41) Gedurende die vierde kwartaal voltooi: Zwelihle PS (41), Nomzamo PS (41), Bongolethu PS (42) Steeds onder konstruksie Westlake PS (20)
	Sekondêre skole	117 van 115 (oorspronklike teiken van toilette om te voltooi was 115)	Gedurende die eerste kwartaal voltooi: Gansbaai SS (36) , Bloekombos SS (44), Gedurende die tweede kwartaal voltooi: Wellington SS (37), Steeds onder konstruksie Wallacedene SS (37)
Opgraderingsprojekte	Primêre skole	0 van 1	Steeds onder konstruksie Cloeteville PS, Klapmuts PS
		Sekondêre Skole – 0 van 0	
		Spesiale skole – 1 van 1	Karitas Skool steeds onder konstruksie:
Skole waar tenders toegeken is	Primêre skole	0	Onder konstruksie: Blue Downs PS, Westlake PS, Delft N2 Gateway PS 1; Delft N2 Gateway PS 2
	Sekondêre skole	0	Konstruksie naby: Delft N2 Gateway SS 1, Delft N2 Gateway SS 2,
Skole waar met beplanning begin is	Primêre skole	0	Nali'kamva PS
	Sekondêre skole	0	Northpine SS, New Eisleben SS, Brackenfell SS

12.1.2 Instandhoudingsprojekte gedurende 2009/10 onderneem

Aantal projekte	Begroting vir 2009/10 R'000	Geraamde koste (R'000)
541	R75,038m	R75,038m

*'n Aantonende aantal projekte

Uitgebreide Openbare Werke-program (UOWP)

Tot aan die einde van die 2009/10 finansiële jaar het die WKOD vir die Gebouefasiliteite-Onderhoudprogram (GFOP) begroot, wat by 480 skole gefunksioneer het. In die toekoms sal die Departement van Vervoer en Openbare Werke vir hierdie program begroot en oor GFIP-kwessies rapporteer. Aktiwiteite sluit die opruim van persele, sny van gras, diep skoonmaak van toilette, voorsiening van opleiding, toerusting en hulpbronne vir GFIP-werkers, skoonmaak van klaskamers, en skoonmaak van reënwatergeure in. Die volgende tipes onderhoudtake is in die program ingesluit, en kry dus ook aandag.

- Loodgieterij en dreineringsherstelwerk
- Herstel of vervanging van reënwaterstelsels
- Herstelwerk aan vloere, plafonne en mure
- Herstelwerk en vervanging van deure en slotte
- Herstel van vensterrame
- Verfwerk en herversiering.

12.2 Batebestuur

Onroerende bates

Die WKOD gebruik die Onderwysbestuur en Inligtingstelsel (OBIS) en die Skoleregister en Behoeftesinligtingstelsel (SRBIS) om onroerende bates te bestuur.

Groot roerende bates

Hoofkantoor en Onderwysdistrikte (met inbegrip van kantore wat by Onderwysdistrikte inskakel)

Wat roerende bates betref, het die WKOD 'n batesbestuureenheid gevestig. Hierdie eenheid is een van die hoekstene van die Aanvoerkettingeenheid.

Alle meubels en toerusting wat vir die hoofkantoor en die onderwysdistrikskantore nodig was, is sentraal aangekoop en is op 'n inventaris van roerende bates vasgelê ingevolge die vereistes wat deur die Nasionale Tesourie voorgeskryf is. 'n Jaarlikse bestekopname (November 2009 tot Maart 2010) is onderneem.

Die volgende maatreëls is geneem om 'n doeltreffende batesregister te verseker wat rekeningkundige standaard handhaaf, en 'n doeltreffende, doelmatige en akkurate rekonsiliasie van inligting verseker.

- Jaarlikse bestekopnames deur die departement onderneem, soos in die Tesourieregulasies voorgeskryf.
- Afteken van inventarisse deur die verantwoordelike beampptes en sertifisering deur die Verantwoordelikhedsbestuurders
- Uitstuur van omsendbriewe in lyn met Hoofstuk 10 van die Tesourieregulasies
- Verkrygingsprosedures vir bates in die Rekeningpligtige Beampte se stelsel
- Maandelikse rekonsiliasie van aankope op LOGIS en die uitgewes op BRS
- Byhou van 'n batesregister wat al die inligting bevat wat ingevolge Tesourieregulasies vereis word

Die meganismes wat geïmplementeer is om 'n doeltreffende stelsel te verseker m.b.t. die identifisering, beveiliging, monitering en rekord-hou van roerende bates was soos volg:

- Alle bates was van staafkodes voorsien, met "RSA" gemerk, en op inventarisse aangeteken.
- Alle bates is in die register van roerende bates geïdentifiseer in alle bateskategorieë wat deur Tesourie aangedui is, en is van unieke nommers en staafkodes voorsien.
- Verantwoordelikhedsbestuurders is vir die beveiliging van hul bates verantwoordelik,
- Alle roerende bates is per kostesentrum en plek op 'n inventaris aangeteken. Inventarisse is deur die kostesentumbestuurders as korrek gesertifiseer, en by elke terrein op 'n sigbare plek gehou.

Skole

Die WKOD het meubels en werkhulptoerusting vir skole gekoop, en hierdie items vorm nie deel van die WKOD se batesregister nie. Ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet nr. 84 van 1996), word hierdie as inventarisitems van die skole beskou. Skole moet dus in hul jaarlikse finansiële state oor hierdie inventarisitems rapporteer. Die WKOD se Batesregister weerspieël slegs die inventaris vir Hoofkantoor en die onderwysdistrikte en hul onderskeie dienspunte.

Planne aangaande roerende bates, soos motorvoertuie

Die Provinsiale Departement van Vervoer en Openbare Werke (Regeringsmotorvervoer) bestuur die voorsiening, onttrekking en vervanging van ou en/of beskadigde Regeringsgarage (GG) motorvoertuie. Die Departement is verantwoordelik vir die lisensiering, instandhouding en brandstofaanvulling van die voertuie, sowel as vir die byhou van 'n batesregister op die Fleetman-stelsel. Hulle formuleer ook provinsiale beleid m.b.t. die gebruik van GG-voertuie.

Die WKOD verseker dat die provinsiale beleid toegepas word. Dit hou ook 'n register by van voertuie in gebruik deur die WKOD, en monitor voertuiggebruik deur middel van logblaie.

Die vloot voldoen tans aan die huidige behoeftes van die WKOD.

13. Koördinerings-, samewerking- en uitbestedingsplanne

13.1 Interdepartementele skakeling

Gereelde vergaderings en besprekings in forums soos die Raad van Onderwysministers, die Onderwyshoofdekomitee (HEDCOM) en sy verskillende subkomitees word met die Departement van Basiese Onderwys en die ander provinsiale onderwysdepartemente aangaande onderwysbeleid gehou.

Besprekings met susterdepartemente oor tussensektorale samewerking vind ook gereeld plaas, veral met die Departemente van Gesondheid (MIV/VIGS en lewensvaardighede, gesondheid en welsyn in skole, vroeë identifisering, en skoolgesondheidsdienste), Gemeenskapsveiligheid (Veiligeskoleprojek en Ondersteunings-beamptesprojek om wegblyery en jeugoortreding te bekamp), die Premier (waaronder die Kantoor van die Status van Gestremde Persone en die Batho Pele-netwerk), Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme, en Vervoer en Openbare Werke (kapitaalprojekte en onderhoud). Saam met provinsiale en plaaslike regeringskantore is 'n Geïntegreerde Provinsiale Strategiese Plan vir MIV en VIGS 2007-2011 ontwikkel en deur die Provinsiale VIGS-raad onderskryf.

Die BOOV-subdirekoraat van die WKOD is by tien provinsiale vennootskappe betrokke wat deur Aktes van Verstandhouding (AVV's) met ander provinsiale departemente en twee met die Nasionale Departemente van Waterwese en Korrektiewe Dienste bereël word. Deur hierdie vennootskappe word werknemers van provinsiale departemente die geleentheid gebied om 'n Algemene Onderwys en Opleiding (AOOS) -Sertifikaat te verkry. Daar is 'n transversale beleid vir die lewering van BOOV aan werknemers van provinsiale staatsdepartemente in plek. Vennootskappe word op provinsiale en sentrumvlak ontwikkel. Riglyne vir vennootskappe sluit onder meer fases in vir die implementering van 'n vennootskap; rolle en verantwoordelikhede van die betrokkenes; koste en koste-aandrywers.

13.2 Plaaslike regering-skakeling

Die WKOD werk met die Stad Kaapstad saam aangaande die Stedelike Hernuingsplan (SHP), en met die Sentraal Karoo Munisipaliteite aangaande die Geïntegreerde Volhoubare Landelike Ontwikkelingsplan (GVLOP). Die doel met albei die programme is om met ander departemente en regerings saam te werk om armoede te verlig deur vaardighedsontwikkeling vir werklose jeugdiges. Die program is (vir Khayelitsha en Mitchells Plain) deur die Valsbaai Kollege toegepas, met die fokus op loodgiery; spuitverfwerk; duikklopwerk en VKO; die Suid-Kaap Kollege (in vennootskap met die Beaufort-Wes GLS), en in die Kannidood-projek van die Boland Kollege.

Die teikensyfer van agtien (18) studente het vir die Kannidood-projek geregistreer, en die WKOD het vyftien befonds. Daar was opleiding in tekstielverfwerk, glaswerk, papiermaak en erdewerk/pottebakkerie (gebaseer op die Handwerkproduksie Vlak 2-kwalifikasie). Hulle is ook in besigheidsvaardighede opgelei. Die Kollege was in vennootskap met die Distriksmunisipaliteit wat die geriewe verskaf het, met die Toerismeburo van Laingsburg om hul produkte te bemark, en met die Laingsburg Hoërskool wat vir die fasiliteerders verblyf in die koshuise verskaf het.

Vir (B)OOV-leerders in hierdie areas is ook kredietdraende kursusse aangebied – waaroor elders gerapporteer word – met 'n totaal van 258 leerders in Vaardigheidskursusse.

13.3 Openbare entiteite

Daar is tans geen openbare entiteite waarvoor die WKOD verantwoordelik is nie.

13.4 Openbare-private vennootskappe en uitbesteding

Alhoewel die WKOD geen formele openbare-private vennootskappe (OPV's) het nie, het die departement 'n aantal intervensies en projekte ingevoer in 'n poging om aan verskillende aspekte van gehalteonderwys in skole aandag te gee. Hierdie projekte en intervensies word of direk deur die WKOD bestuur (deur die onderwysdistrikte) of deur die etlike onderwys-nieregeringsorganisasies (NRO's). Hierdie vennootskappe is oor die algemeen transversaal (binne die WKOD) en/of multisektooriaal van aard, en bestaan om psigososiale en ekonomiese kwessies die hoof te bied wat, tensy hulle doeltreffend gehanteer word, die verskaffing van gehalteonderwys in skole ondergrawe.

Die Globale Fonds, deur die Departement van Gesondheid, ondersteun 'n MIV/VIGS-portuuronderwysinisiatief in 94 skole. 'n Bykomstige 42 skole implementeer ook hierdie program deur ander befondsing. Daar is ook 'n aantal ander samewerkingsvennootskappe binne die WKOD se MIV/VIGS-program.

Die WKOD het met PETROSA saamgewerk aan 'n R12m skoolgebou vir Rietvlei Primêre Skool in Mosselbaai. PETROSA het ook al vier die gewese DOO-skole in Mosselbaai met die mees moderne rekenaar- en Wetenskaplaboratoriums toegerus.

'n Memorandum van ooreenkoms is tussen PETROSA en die WKOD onderteken vir die R15m skenking vir die oprigting van 'n nuwe primêre skool in Vredenburg. Witteklip Primêre Skool (Weskusdistrik) het in Januarie 2010 geopen. Die nuwe skool bring verligting aan leerders wat busse moes gebruik of lang afstande moes stap, en maak voorsiening vir die kultuurdiversiteit van die gemeenskap wat dit dien.

Garden Cities Edms. Bpk. beplan en bestuur die oprigting van skoolsale. Die oprigting van die sale by Matthew Goniwe SS (Khayelitsha), Intshukumu Comprehensive School (Guguletu), Knysna SS (Knysna), Rocklands SS (Mitchells Plain), Sarepta SS (Kuilrivier), Scottsville SS (Kraaifontein), Phoenix SS (Manenberg) en Mountview SS (Hanover Park) is gedurende 2007/08 voltooi. Tans is die saal van Mzamomtsha PS steeds onder konstruksie. Die voltooiing van 'n skoolsaal by Westridge High is in Januarie 2010 verseker nadat die Wes-Kaap Onderwysstigting (WKOS) 'n R4m gesamentlike onderneming beding het waarby die *Garden Cities Archway*-stigting en die *Vodacom*-stigting betrokke was.

13.5 Donateurbefondsing

Gedurende die 2009/10 finansiële jaar het die WKOD geen donateurbefondsing ontvang nie.

Die departement het die Wes-Kaap Onderwysstigting daargestel om vennootskappe met organisasies uit die private sektor te smee, en om bykomstige befondsing vir onderwyslewering in die provinsie te bekom.

Gedurende die 2009/10 finansiële jaar het die WKOD die volgende befondsing ontvang.

R1.6m van *Airports Company South Africa (ACSA)* vir die voorsien van skoolbiblioteke en verwante hulpbronne in skole naby die lughawe. Die befondsing sal gebruik word om 'n e-leer hulpbronsentrum te vestig. Hierdie voorkeurprojek van ACSA betrek sowel bibliotekehulpbronvoorsiening as infrastruktuurontwikkeling – albei sleutelprioriteite van die WKOD. 'n Biblioteek sal by die e-leer hulpbronsentrum gevoeg word, wat ter wille van maklike toegang op 'n skoolgrens gevestig sal word.

R1,25m is van BMW ontvang om hulpbronne vir onderrig en leer in Wiskunde en Natuurwetenskap in Grade 10 tot 12 te voorsien. Die projek sal hulpbronne vir twee Wiskunde en Natuurwetenskap-laboratoriums verskaf.

R500 000 is deur BP (Suider-Afrika) voorsien vir 'n doenbaarheidstudie om die lewensvatbaarheid van die ontwikkeling en volhoubaarheid van wetenskapklubs in 15 Dinaledi Skole in die Wes-Kaap te assesser. Die positiewe respons op die BP-befondsde wetenskapklub-voorstel illustreer die potensiaal van hierdie inisiatief om soliede fundamente te lê en die onderrig en leer van wetenskap in hierdie skole te transformeer. Die tweede fase van die projek is met die ontwikkeling van BP se besigheidsplan vir die vestiging van wetenskapklubs in geselekteerde Dinaledi-skole voltooi. Vyftien skole sal hierby baat.

Opsomming: Prestasiemaatstawwe			
Programme / Subprogramme / Prestasiemaatstawwe	Bepaalde Geraamde Teiken 2009/10	Werklike Teiken Bereik 2009/10	Verskil tussen Raming en Werklike Prestasie
Program 1: Administrasie			
▶ PM001: Persentasie van die bevolking van 6 tot 15 jaar wat skole bywoon	[77.9%] ¹	74.59%	-3.3%
▶ PM002: Persentasie van die bevolking van 16 tot 18 jaar wat onderwysinrigtings bywoon	[69.7%] ²	71.6%	1.9%
▶ PM003: Openbare nie-personeel-besteding aan die armste 20% leerders in kwintiel-1 skole as 'n persentasie van openbare nie-personeel-besteding op die mins arm leerders in kwintiel-5 skole	396%	391.71%	-4.29%
▶ PM004: Persentasie volwassenes wat Graad 9 voltooi het	69.3%	71%	1.7%
▶ PM005: Persentasie volwassenes wat Graad 12 voltooi het	13.4%	39%	25.6%
▶ PM006: Geletterdheidskoers van volwassenes	85.2%	83.9%	-1.3%
▶ PM007: Aantal deelnemers aan die Kha Ri Gude geletterdheidsveldtog-program	7 262	11 173	3 911
▶ PM008: Aantal deelnemers aan die provinsiale geletterdheidsveldtog-program (sonder Kha Ri Gude)	0	0	0
▶ PM101: Aantal skole wat SA-SABS gebruik om data oor die nasionale leerderopspoorstelsel tydens die verslagtydperk te voorsien	1 455	1 456	1
▶ PM102: Aantal skole wat volledig opgelei is in die kern-registrasie-modules in die Skool-Administrasie en -Bestuurstelsel tydens die verslagtydperk (skoolinligting, leerderinligting en opvoederinligting)	850	100	-750
▶ PM 103: Aantal skole wat elektronies (e-pos) deur die departement bereik kan word	1 455	1 450	-5
▶ PM104 Persentasie kantoorgebaseerde vroue in senior bestuursdiens	35%	28.85%	- 6.15%
▶ PM105 Persentasie vroulike skoolprinsipale	33%	28.32%	- 4.68%
▶ PM106: Persentasie van lopende uitgawes wat aan nie-personeel-items in skole bestee word	22.7%	20.84%	-1.86%
Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys.			
▶ PM201: Aantal leerders wat by die skoolvoedingprogram gebaat het	335 000	334 287	-713
▶ PM202: Leerders met spesiale onderwysbehoefes in openbare gewone skole	13 258	13 765	507
▶ PM203: Aantal voldiensskole in die provinsie	68	95	27
▶ PM204: Aantal openbare gewone skole sonder watervoorsiening	0	0	0
▶ PM205: Aantal openbare gewone skole sonder elektrisiteit	0	0	0
▶ PM206: Aantal skole sonder funksionele toilette	0	0	0
▶ PM207: Totale openbare begrotingstoewysing vir geskeduleerde instandhouding as 'n persentasie van die waarde van skoolinfrastruktuur	0.4 %	0.61%	0.21%
▶ PM208: Aantal primêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 40 leerders per klaseenheid	0	0	0
▶ PM209: Aantal sekondêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 35 leerders per klaseenheid	0	0	0
▶ OM210: Aantal openbare gewone skole waar alle LOOM- en ander vereiste materiaal teen dag een van die skooljaar soos bestel afgelewer was	1 455	1 456	1

¹ Sien volledige verduideliking in Program 2

² Sien volledige verduideliking in Program 2

Opsomming: Prestasiemaatstawwe			
Programme / Subprogramme / Prestasiemaatstawwe	Beplande Geraamde Teiken 2009/10	Werklike Teiken Bereik 2009/10	Verskil tussen Raming en Werklike Prestasie
▶ PM211 Persentasie van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in syfervaardigheid behaal het	50%	Geen data	Nie in staat om te bereken nie
▶ PM212 Persentasie van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in geletterdheid behaal het	50%	Geen data	Nie in staat om te bereken nie
▶ PM213: Die prestasieverhouding van die armste 20% kwintiel 1-leerders teenoor die mins arm 20% kwintiel 5-leerders in Graad 3	Geen data	Geen data	Nie in staat om te bereken nie
▶ PM214: Persentasie van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Taal behaal het	50%	Geen data	Nie in staat om te bereken nie
▶ PM215: Persentasie van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal het	50%	Geen data	Nie in staat om te bereken nie
▶ PM216: Persentasie van meiseleerders wat in Graad 12 vir Wiskunde ingeskryf het	50%	40%	-10%
▶ PM217: Persentasie van meiseleerders wat in Graad 12 vir Natuurwetenskap ingeskryf het	28%	26%	-2%
▶ PM218: Die prestasieverhouding van die 20% armste leerders in kwintiel 1-skole teenoor die mins arm 20% leerders in kwintiel 5-skole met betrekking tot die graad 12-slaagsyfer	0.78	0.56	-0.22
▶ PM219: Graad 12 slaagsyfer	80%	75.7%	-4.3%
▶ PM220: Slaagsyfer in Graad 12 vir Wiskunde	67%	65%	-2%
▶ PM221: Slaagsyfer in Graad 12 vir Natuurwetenskap	71%	53%	-18%
▶ PM222: Aantal leerders wat by gratis leerdervoer baat	46 500	47 753	1 253
▶ PM223: Aantal leerders wat by die "Geen-fooi"-skoolbeleid baat	346 139	349 373	3 234
Program 3: Onafhanklike skole			
▶ PM391: Aantal befondsde onafhanklike skole wat vir moniteringsdoeleindes besoek is	45	106	61
▶ PM302 Aantal leerders in gesubsidieerde onafhanklike skole	18 432	17 928	-504
Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys:			
▶ PM401: Aantal kinders van 6 tot 15 jaar met spesiale behoeftes wat nie by onderwysinstansies ingeskryf is nie	204	[1800] 295	- 91
▶ PM402: Aantal leerders wat by Spesiale Skole ingeskryf is	17 110	17 966	856
Program 5: Verdere Onderwys en Opleiding			
▶ PM501: Aantal NS(B)-studente wat by openbare VOO-kolleges ingeskryf is	11 970	12 742	772
▶ PM502: Aantal NS(B)-studente wat in tegniese velde ingeskryf is (Siviele, Meganiese, Ontwerp, Elektriese velde, slegs een hiervan, geen dubbele tellings nie)	5 027	4 280	-747
▶ PM503: Aantal leerders in leerlingskappe in VOO-kolleges geplaas	6 500	4 196	-2 304
▶ PPM501: Aantal studiebeurse aan studente by VOO-kolleges toegeken	10 000	14 071	4 071
Program 6: Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes			
▶ PM601: Aantal BOOV-leerders in die provinsie	42 500	38 053	-4 447
▶ PPM601: Aantal BOOV-leerders vir VOO geregistreer	21 845	19 159	-2 686
Program 7: Vroeëkindontwikkeling:			
▶ PM701: Aantal Graad R-leerders in openbare skole	43 932	46 100	2 168
▶ PM702: Aantal vyfjarige kinders in onderwysinrigtings	Nuwe PM	55 357	Geen teiken gestel nie

Opsomming: Prestasiemaatstawwe			
▶ PPM703: Aantal praktisyns wat vir VKO-leerlingskappe (volle kwalifikasie) ingeskryf is	4 000	5 973	1 973
Program 8: Hulp- en Verwante Dienste			
▶ PPM802: Programme vir Lewensvaardighede en MIV/VIGS: Jaarlikse persentasie MIV-voorkomsvlakke onder jeugdiges van 15-19 jaar (8,7 in 2003, 7,2 in 2005)	4.7%	Nog nie deur DvG vrygestel nie	Nog nie deur DvG vrygestel nie
▶ PPM802: Aantal openbare skole met minstens een rekenaarfasiliteit vir onderrig en leer	1 239	1 255	16

PRESTASIEMAATSTAWWE (2009/10)

Afgekorte definisies en formules soos deur die Departement van Basiese Onderwys voorsien

PM 001: Persentasie van die bevolking van 6 tot 15 jaar wat skole bywoon**Definisie**

Hierdie is die persentasie van kinders van verpligte skoolgaande ouderdom in die provinsie wat 'n skool bywoon. Hierdie prestasiemaatstaf dui aan hoe doeltreffend die opvoedkundige regte van kinders, soos in die Grondwet uitgedruk, verwesenlik word, en hoe ver die bepalings van die Suid-Afrikaanse Skolewet oor verpligte onderwys nagekom word.

Formule

Die volgende formule moet gebruik word om hierdie PM te bereken.

$$ASER_{6-15} = \frac{E_{6-15}}{P_{6-15}} * 100$$

Waar:

$ASER_{6-15}$ die persentasie van kinders van 6-15 in die provinsie is wat skole bywoon.

E_{6-15} is die bevolking van 6 tot 15 jaar wat by enige skool ingeskryf is (alle openbare en onafhanklike skole, met inbegrip van Spesiale skole).

P_{6-15} is bevolking van 6 tot 15 jaar.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databronne

- Onderwysbestuur en Inligtingstelsel (OBIS): Jaarlikse Skoleopname (JSO)
- Statistiek SA se Mid-jaar Bevolkingskattings

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 002: Persentasie van die bevolking van 16 tot 18 jaar wat onderwysinrigtings bywoon**Definisie en doel**

Hierdie is die persentasie van die bevolking van 16 tot 18 jaar wat 'n onderwysinrigting bywoon. Dit sluit skole en Verdere Onderwys en Opleiding-kolleges in. Dit dui aan hoe suksesvol die regering en die land is met die voorsien van skool- en ander onderrig ná die basiese onderwysvlak. Die Grondwet verplig die regering om verdere onderwys progressief beskikbaar en toeganklik vir sestien- tot agtienjariges te maak.

Formule

Die volgende formule moet gebruik word om hierdie PM te bereken.

$$ASER_{16-18} = \frac{E_{16-18}}{P_{16-18}} * 100$$

Waar:

$ASER_{16-18}$ die persentasie van sestien- tot agtienjariges in die provinsie is wat 'n onderwysinrigting bywoon.

E_{16-18} die bevolking van 16 tot 18 jaar is wat by enige onderwysinrigting ingeskryf is.

P_{16-18} bevolking van 16 tot 18 jaar is

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Algemene Huishoudingsopname van Statistiek Suid-Afrika (AHO)

Data deur die Nasionale Departement van Onderwys voorsien

Die data sal teen November 2009 aan POD'E voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 003: Openbare nie-personeel-besteding aan die armste 20% leerders in kwintiel 1-skole as 'n persentasie van openbare nie-personeel-besteding op die mins arm 20% van leerders in kwintiel 5-skole
Definisie en Doel

Hierdie is die regering se nie-personeel besteding aan die armste een-vyfde van leerders as 'n persentasie van die regering se besteding aan die mins arm een-vyfde. Gedurende die laaste jare van apartheid was die persentasie ongeveer 20%, m.a.w. vir elke R1 wat aan nie-arm leerders bestee was, was R0.20 aan arm leerders bestee. Dit is die regering se doel om hierdie persentasie na meer as 100% vir alle provinsies te verhoog. Daar is baie faktore wat hierdie persentasie laat styg en daal: die pro-arm voorsiening en die regering se beleidsbepalings vir skooltoewysings; die regering se skoolbouprogramme (stoot die persentasies op); probleme om onderwysers na landelike areas te lok (hierdie faktore stoot die persentasie af).

Hierdie maatstaf is die maklikste om te bereken indien die data per leerdertoewysing gebruik word. Om dus nie-personeel-uitgawes van die geteikende leerders te bereken, moet die toewysing per leerder, soos deur die provinsie voorsien, gebruik word.

Dit beteken dat hierdie maatstaf kapitaalbesteding op geteikende leerders sal uitsluit, en dat dit daarom nie presies is soos dit in die titel van die prestasiemaatstaf gestel word nie. Die afwyking van die titel van die PM bied 'n makliker berekening van hierdie Prestasiemaatstaf.

Formule

Die volgende formule moet gebruik word om hierdie PM te bereken.

Exp is die nie-personeeluitgawes op die 20% armste van die leerders in kwintiel 1-skole
Nie-personeeluitgawes op die 20% mins arm leerders in kwintiel 5-skole

Dit is:

$$EXP = \frac{NonPE_{20\% Q1}}{NonPE_{20\% Q5}} * 100$$

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databronne

- Per Leerder Toewysing
- Hulpbronteikenlys
- Provinsiale Begrotingverklaring

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 004: Persentasie volwassenes wat Graad 9 voltooi het

Definisie en Doel

Hierdie maatstaf poog om toegang tot die voltooiing van verpligte onderwys, graad 1-9 te assesser. Ons Grondwet waarborg die reg op 'n basiese opvoeding vir almal. Om menseregteredes, maar ook ter wille van ekonomiese ontwikkeling, is hierdie 'n belangrike prestasie-meting vir die regering. Ons doel moet wees om 100% basiese onderwys te verwesenlik.

Formule

Die volgende formule moet gebruik word om hierdie PM te bereken.

$$PAAG9 = \frac{T}{N * 100}$$

Waar:

PAAG 9 = Die persentasie van volwassenes in die bevolking wat Graad 9 behaal het.

T = Die totale aantal van alle mense van 20 jaar en ouer in die bevolking met Graad 9,

N = Die bevolkingsgroep van mense in die land wat 20 jaar en ouer is.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Algemene Huishoudingsopname van Statistiek Suid-Afrika (AHO)

Data deur die Nasionale Departement van Onderwys voorsien

Die data sal teen November 2009 aan POD'e voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 005: Persentasie volwassenes wat Graad 12 voltooi het**Definisie en Doel**

Soos ons bevolking meer geleerd raak, behoort die waarde vir hierdie prestasiemeting toe te neem. Ons behoort geleidelike toenames te verwag, aangesien dit baie jare neem vir skoononderwys en BOOV om die oorkoepelende onderwysvlakke oor die hele volwasse bevolking heen te verander.

Formule

Die volgende formule moet gebruik word om hierdie PM te bereken.

$$PACG12 = \frac{T}{N * 100}$$

Waar:

PACG 12 = Die persentasie van volwassenes in die bevolking wat Graad 12 behaal het.

T = Die totale aantal van alle mense van 20 jaar en ouer in die bevolking wat Graad 12 voltooi het.

N = Die bevolkingsgroep van mense in die land wat 20 jaar en ouer is.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Algemene Huishoudingsopname van Statistiek Suid-Afrika (AHO)

Data deur die Nasionale Departement van Onderwys voorsien

Die data sal aan POD'e voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 006: Geletterdheidskoers van volwassenes**Definisie en Doel**

Hierdie is die persentasie van volwassenes wat in staat is om te lees en skryf, ten minste op 'n basiese vlak. Ons Grondwet waarborg die reg op 'n basiese opvoeding vir alle volwassenes. Om menseregteredes, maar ook ter wille van ekonomiese ontwikkeling, is hierdie 'n belangrike prestasiemeting vir die regering. Ons doel moet 'n 100% geletterdheidskoers vir volwassenes wees.

In die verslag deur die Ministeriële Komitee (Departement van Onderwys 2006) oor geletterdheid, word 'n persoon as funksioneel geletterd gedefinieer indien hy/sy minstens sewe jaar se skoolonderwys gehad het (d.w.s. primêre skool voltooi het). 'n Persoon word as funksioneel ongeletterd gedefinieer indien hy/sy die skool verlaat het voordat graad 7 voltooi is. 'n Persoon word as ongeletterd gedefinieer indien hy/sy hoegenaamd geen onderwys ondergaan het nie.

Formule

Die volgende formule moet gebruik word om hierdie PM te bereken.

$$LIT = \frac{T}{P} * 100$$

Waar:

LIT die geletterdheidskoers van volwassenes is

T die totale aantal persone van 20 jaar en ouer is wat 'n graad 7-vlak van onderwys volgens die AHO-data vir die relevante jaar voltooi het.

P die totale aantal persone van 20 jaar en ouer is volgens die mees resente AHO-data.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Algemene Huishoudingsopname van Statistiek Suid-Afrika (AHO)

Data deur die Nasionale Departement van Onderwys voorsien

Die data sal aan POD'e voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 007: Aantal deelnemers aan die Kha Ri Gude geletterdheidsveldtog/-program**Definisie en Doel**

Hierdie aanwyser meet die deelname van volwassenes aan die Kha Ri Gude geletterdheidsprogram. Volgens die amptelike syfers van Statistiek SA is daar 4,7m mense in Suid-Afrika wat ongeletterd is. Daarom moet hierdie maatstaf teen die nasionale teikens gerapporteer word.

Inligting verskaf deur:

Nasionale Departement van Onderwys

Databron

Programbestuurder (Nasionaal)

Data voorsien deur:

Departement van Basiese Onderwys

Rapporteerfrekwensie

Kwartaalliks

PM 008: Aantal deelnemers aan die provinsiale geletterdheidsveldtog/-program (sonder Kha Ri Gude)**Definisie en Doel**

Hierdie aanwyser meet die deelname van mense aan 'n provinsiale geletterdheidsprogram (sluit nie die Kha Ri Gude geletterdheidsveldtog in nie). Hierdie maatstaf moet teen teikens gerapporteer word wat in die provinsie gestel is.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

Provinsiale Programbestuurder vir Geletterdheid/BOOV

Teiken Gestel

Om provinsiale teikens in die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) vir hierdie maatstaf te stel, moet Provinsiale Onderwysdepartemente (POD'e) vasstel wat die agterstand m.b.t. geletterdheid is. Gebruik die syfers wat in PM 006 gegee word, om die teikens te help bepaal.

Rapporteerfrekwensie

Kwartaalliks

PM 101: Aantal skole wat SA-SABS gebruik om data oor die nasionale leerderopspoorstelsel tydens die verslagtydperk te voorsien**Definisie en Doel**

Die Suid-Afrikaanse Skooladministrasie en -Bestuurstelsel (SA SABS) is 'n nasionaal benoemde en gerekenariseerde stelsel wat skole in staat stel om hul inligting aangaande leerders, personeel, geriewe en finansies meer doeltreffend te organiseer en te gebruik. SA SABS sal die beplanningskapasiteit van skole verbeter, en gevolglik kan beter diens van hierdie skole verwag word.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

Onderwysbestuur Inligtingstelsel (OBIS) – Provinsie

Rapporteerfrekwensie

Kwartaalliks

PM 102: Aantal skole wat volledig opgelei is in die kern-registrasie-modules in die Skooladministrasie- en Bestuurstelsel tydens die verslagtydperk (skoolinligting, leerderinligting en opvoederinligting)

Definisie en Doel

Daar is 'n aantal skole wat in die kernregistrasie-modules van SA SABS opgelei is. Kernregistrasie-modules is die basiese modules wat gebruik word om skool-, leerder-, en opvoederinligting vas te lê. Die inligting in hierdie modules is deurslaggewend vir die Leerdereenheid Rekordprestasie-opspoorstelsel (LERPOS).

In 'n poging om die gehalte van administrasie en bestuur in skole te verseker, het die Departement van Basiese Onderwys die Suid-Afrikaanse Skooladministrasie- en Bestuurstelsel (SA SAMS) ontwikkel, wat die administrasie en bestuur van skole sal verbeter. Die stelsel het die potensiaal om 'n reeks inligting oor leerders, opvoeders, en die skool se begroting vas te lê.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Onderwysbestuur Inligtingstelsel (OBIS) Programbestuurder – Provinsie

Rapporteerfrekwensie

Kwartaalliks

PM 103: Aantal skole wat elektronies (e-pos) deur die departement bereik kan word

Definisie en Doel

Dit is die aantal skole wat toegang tot e-pos het. E-pos help skole om met die Departement te skakel wanneer daar 'n probleem is waarvan die Departement werk moet maak. Hierdie vorm van kommunikasie stel die Departement ook in staat om inligting oor beleidsveranderings, lopende projekte en algemene omsendbriewe vinnig en goedkoop te kommunikeer. Die regering se doel is om te verseker dat alle skole e-aansluitbaarheid geniet.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Programbestuurder (bv. IT)

Rapporteerfrekwensie

Kwartaalliks

PM 104: Persentasie kantoorgebaseerde vroue in Senior Bestuursdiens

Definisie en Doel

Hierdie maatstaf poog om billikheid na te gaan en reg te stel in terme van die Wet op Diensbillikheid van 1998 en die Witskrif oor Regstellende Aksie in die Staatsdiens. Dit beklemtoon waarom dit nodig is om toepaslik gekwalifiseerde vroue in senior bestuursposisies aan te stel.

Aangesien die aanduiding op administratiewe program 1 fokus, verwys "bestuursposisies" na die rang van Direkteure en gelykstaande posisies, sowel as hoër posisies. Instansiegebaseerde personeel word uit hierdie PM uitgesluit. Hierdie PM verwys slegs na kantoorgebaseerde personeel.

Formule

$$WSMS = \frac{NWSM}{TSM} * 100$$

Waar:

WSMS die persentasie van kantoorgebaseerde vroue in Senior Bestuursdiens in die Provinsiale Onderwysdepartement is

NWSM die aantal vroue is wat direkteursposte of hoër in die Provinsiale Onderwysdepartement beklee (met personeel wat in skole, VOO-kolleges, en ander instansies gebaseer is, uitgesluit).

TSM die totale aantal van alle kantoorgebaseerde Senior Bestuursdiensposisies in die Provinsiale Onderwysdepartement is

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

PERSAL

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 105: Persentasie vroulike skoolprinsipale

Definisie en Doel

Daar is 'n persentasie van vroue in posisies van skoolprinsipaal, en dit is 'n billikeidsaanwyser. Alhoewel diensbillikheid 'n aantal areas dek, is vroue in prinsipaalposisies belangrik om vordering tot diensbillikheid in Provinsiale Onderwysdepartemente uit te lig.

Formule

$$WSP = \frac{NWSP}{TSP} * 100$$

Waar:

WSP die persentasie van vroue in posisies van skoolprinsipale in Provinsiale Onderwysdepartemente beklee

NWSP is die aantal vroue wat posisies van skoolprinsipale in Provinsiale Onderwysdepartement beklee

TSM is die totale aantal van alle skoolprinsipale in die Provinsiale Onderwysdepartement

Bereken deur

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

PERSAL

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 106: Persentasie van lopende uitgawes wat aan nie-personeel-items in skole bestee word

Definisie en Doel

Hierdie is die persentasie van huidige provinsiale onderwysbesteding wat aan nie-personeelitems soos handboeke, skryfbehoeftes en skoliervoer ens. bestee word. Dit gee 'n aanduiding daarvan of opvoeders die nodige gereedskap beskikbaar het om hul pligte na te kom.

Formule

$$NonPE_{curr} = \frac{Curr - PE}{Curr} * 100$$

Waar:

NonPE_{curr}

die Persentasie van die lopende besteding is wat na nie-personeelitems gaan

Curr is die lopende uitgawes vir 'n finansiële jaar

Lopende Uitgawes is vergoeding van werknemers en besteding aan goedere en dienste (nie-kapitaalbesteding)

PE = is vergoeding van werknemers

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

BRS

Rapporteerfrekwensie

Kwartaalliks

PM201: Aantal leerders wat by die skoolvoedingprogram gebaat het

Definisie en Doel

Dit verwys na die aantal leerders wat by minstens een maaltyd per dag vir minstens 156 dae per jaar deur die nasionale skoolvoedingprogram baat.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Programbestuurder

Rapporteerfrekwensie

Kwartaalliks

PM 202: Aantal leerders met spesiale behoeftes in openbare gewone skole

Definisie en Doel

Dit is die aantal leerders met spesiale behoeftes in openbare gewone skole. Hierdie maatstaf sluit leerders in spesiale skole uit. Histories het sulke leerders probleme gehad met toegang tot openbare gewone skole, alhoewel in die lig van die regering se inklusiewe onderwysbeleid, stappe gedoen moet word om toegang vir leerders met spesiale behoeftes 'n werklikheid te maak.

"**Leerders met spesiale behoeftes**" is leerders wat deur 'n sifting-, identifikasie- en assesseringsproses geïdentifiseer is as mense wat bykomstige ondersteuningsbehoefte het wat redelike akkommodasie en intervensies van 'n gespesialiseerde aard sal benodig (Departement van Onderwys, 2008).

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Onderwysbestuur Inligtingstelsel (OBIS), Jaarlikse Skoolopname (JSO)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

Teiken Gestel

Die teiken vir hierdie maatstaf moet van PM 401 gestel word.

PM 203: Aantal voldiensskole in die provinsie

Definisie en Doel

Hierdie aanwyser meet die aantal voldiensskole in die provinsie. 'n Voldiensskool word gedefinieer as 'n gewone openbare skool wat spesiaal toegerus en geïntereerd is om 'n volle reeks leerhindernisse in 'n inklusiewe onderwysomgewing die hoof te bied. Hierdie skole ondersteun onderwys vir alle leerders, ongeag hul verskille, en voorsien 'n inklusiewe leeromgewing deur onderwyshindernisse te minimaliseer in terme van die kurrikulum, onderrigmetodologieë en die fisiese omgewing.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

Provinsiale Programbestuurders (Inklusiewe Onderwys)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 204: Aantal openbare gewone skole sonder watervoorsiening

Definisie en Doel

Dit is die aantal openbare gewone skole wat geen toegang tot voorsiening van skoon water het nie. Hierdie maatstaf sluit alle skole in wat nie toegang tot enige die volgende het nie: nie-munisipale boorgate of reënwaterversamelingstelsels, diens deur die munisipaliteit met mobiele tenkwaens, gemeenskaplike waterkrane, of toegewysde erfkonneksies.

Om gesondheid- en ander redes is dit belangrik dat alle skole toegang tot skoon water op die perseel moet hê.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Nasionale Onderwysinfrastruktuur Bestuurstelsel (NOIBS)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 205: Aantal openbare gewone skole sonder elektrisiteit

Definisie en Doel

Dit is die aantal openbare gewone skole sonder 'n bron van elektrisiteit. Dit sluit skole sonder draad- of netwerkkonneksies, kragopwekkers, sonenergie ens. in. Elektrisiteit is 'n belangrike voorvereiste vir die invoer van moderne tegnologieë wat bestuur, onderrig en leer in skole kan verbeter.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Nasionale Onderwysinfrastruktuur Bestuurstelsel (NOIBS)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 206: Aantal skole sonder funksionele toilette

Definisie en Doel

Hierdie is die aantal skole sonder funksionele toilette. Dit sluit skole in wat nie emmerstelsels, putlatrines, VIP- en Enviroloo-toilette en spoeltoilette het nie.

Ter wille van gesondheid- en skoolbywoningsredes is dit vir die skoolstelsel belangrik om na hierdie minimum norm vir alle skole te beweeg.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Nasionale Onderwysinfrastruktuur Bestuurstelsel (NOIBS)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 207: Totale openbare begrotingstoewysing vir geskeduleerde instandhouding as 'n persentasie van die waarde van skoolinfrastruktuur

Definisie en Doel

Dit bied 'n aanduiding van die begroting wat aan instandhouding van bestaande geboue en toerusting bestee word, in verhouding tot die waarde van die skoolinfrastruktuur. Dit is belangrik dat bestaande geboue en toerusting toereikend in stand gehou word, sodat hulle ten volle funksioneel kan wees en vervanging tot die minimum beperk kan word. Beleid bepaal dat jaarlikse besteding aan instandhouding van geriewe minstens 1,5% van die totale waarde van daardie geriewe moet beloop.

Formule

$$M \% = \frac{MExp}{CValue}$$

Waar:

M % die besteding aan instandhouding as 'n persentasie van die waarde van skoolinfrastruktuur is.

MExp die besteding aan instandhouding per jaar in rand is

CValue die waarde van die skoolinfrastruktuur is, soos van NOIBS ontvang

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databronne

- Programbestuurder (bv. Fisiese Beplanning of BRS))
- Nasionale Onderwysinfrastruktuur Bestuurstelsel (NOIBS)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 208: Aantal primêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 40 leerders per klaseenheid

Definisie en Doel

Dit is die aantal primêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 40 leerders per klaseenheid. Baie groot klasse is kennelik nie goed vir onderrig en leer nie, en die doel is om hierdie persentasie na nul (0) te verminder.

Die gemiddelde aantal leerders in 'n klaseenheid (gemiddelde klasgrootte) kan bereken word deur die totale aantal leerders in 'n skool deur die aantal klaseenhede in 'n skool te deel.

Dit is:

Klasgrootte = $\frac{\text{Totale aantal leerders in 'n skool}}{\text{Aantal klaseenhede in 'n skool}}$

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Onderwysbestuur Inligtingstelsel (OBIS) Jaarlikse Skoolopname (JSO)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 209: Aantal sekondêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 35 leerders per klaseenheid

Definisie en Doel

Dit is die aantal sekondêre openbare gewone skole met 'n gemiddeld van meer as 35 leerders per klaseenheid. Baie groot klasse is kennelik nie goed vir onderrig en leer nie, en die doel is om hierdie persentasie na nul (0) te verminder.

Hierdie maatstaf word soos dié van PM 208 bereken.

Klasgrootte = $\frac{\text{Totale aantal leerders in 'n skool ingeskryf}}{\text{Aantal klaseenhede in 'n skool}}$

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Onderwysbestuur Inligtingstelsel (OBIS), Jaarlikse Skoolopname (JSO)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 210: Aantal openbare gewone skole waar alle LOOM- en ander vereiste materiaal teen dag een van die skooljaar soos bestel afgelewer was

Definisie en Doel

Dit is die aantal openbare gewone skole wat die Leer- en Onderrigsteunmateriaal (LOSM) wat hulle bestel het, ontvang. Leer- en Onderrigsteunmateriaal (LOSM) word as een van die belangrikste instrumente beskou om billikheid, regstelling en gehalteleer in die openbare onderwysstelsel te bevorder.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Provinsiale Programbestuurder

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 211 Persentasie van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Syfervaardigheid behaal het

Definisie en Doel

Hierdie aanwyser meet of leerders 'n aanvaarbare vlak van bedrewenheid in Syfervaardigheid op die Graad 3-vlak bereik het. Leerders word deur nasionale toetse geassesseer wat deur die Departement van Onderwys landwyd voorsien word en wat tans as die Jaarlikse Nasionale Assessering bekend staan. Dit dui die persentasie van alle leerders in Graad 3 aan wat gemiddeld aanvaarbare uitkomst in Syfervaardigheid behaal het. 'n Aanvaarbare uitkomst is wanneer leerders 50% of meer in die Jaarlikse Nasionale Assessering behaal.

Formule

$$Gr3Min = \frac{L}{N} * 100$$

Waar:

Gr3Min die persentasie van leerders is wat aanvaarbare uitkomst in Geletterdheid in die Jaarlikse Nasionale Assesserings behaal

L die persentasie van leerders is wat aanvaarbare uitkomst in Syfervaardigheid in die Jaarlikse Nasionale Assesserings behaal

N die persentasie van Graad 3-leerders in die provinsie is wat vir Syfervaardigheid in die Jaarlikse Nasionale Assesserings geassesseer is.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Departement van Onderwys, Jaarlikse Nasionale Assessering (Sistemiese Assesseringsdirekoraat)

Data deur die Nasionale Departement van Onderwys voorsien

Hierdie data sal aan Provinsiale Onderwysdepartemente voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 212 Persentasie van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Geletterdheid behaal het

Definisie en Doel

Die PM dui die persentasie van alle leerders in Graad 3 aan wat gemiddeld aanvaarbare uitkomst in Geletterdheid behaal het. 'n Aanvaarbare uitkomst is wanneer leerders 50% of meer in die Jaarlikse Nasionale Assessering behaal.

Weens die swak uitslae vir geletterdheid in die land is die regering daartoe verbind om die geletterdheid van skoolleerders te verbeter. Hierdie prestasiemaatstaf berus op die pogings van die Departement van Basiese Onderwys om die geletterdheidsuitslae in skole te verbeter.

Formule

$$Gr3Min = \frac{L}{N} * 100$$

Waar:

Gr3Min die persentasie van leerders is wat aanvaarbare uitkomst in Geletterdheid in die Jaarlikse Nasionale Assesserings behaal

L die persentasie van Graad 3-leerders is wat aanvaarbare uitkomst in Geletterdheid in die Jaarlikse Nasionale Assessering behaal

N die totale aantal Graad 3-leerders in die provinsie is wat in Geletterdheidseksamens in die Jaarlikse Nasionale Assesserings geassesseer is.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Departement van Onderwys, Jaarlikse Nasionale Assessering (Sistemiese Assesseringsdirekoraat)

Data deur die Nasionale Departement van Onderwys voorsien

Hierdie data sal aan Provinsiale Onderwysdepartemente voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 213: Die prestasieverhouding van die armste 20% kwintiel 1-leerders teenoor die mins arm 20% kwintiel 5-leerders in Graad 3

Definisie en Doel

Hierdie maatstaf vergelyk die prestasie van die armste 20% Graad 3-leerders in Kwintiel 1 met die mins arm 20% van leerders in kwintiel 5.

Dit is nie slegs belangrik om die apartheid erfenis van ongelyke besteding op leerders die hoof te bied nie. Dit is ook belangrik om te verseker dat ongelykhede in leerderuitslae verminder word, sodat leerders 'n gelyker beginpunt in die lewe kan hê.

Formule

Die volgende formule sou gebruik word om die PM te bereken

$$PR3_{Q1/Q5} = \frac{Perf_{Q1}}{Perf_{Q5}}$$

Waar:

$PR3_{Q1/Q5}$ die Prestasieverhouding van 20% Graad 3-leerders in kwintiel 1 is, relatief tot 20% van leerders in kwintiel 5.

$Perf_{Q1}$ die gemiddelde prestasie van die armste 20% van Graad 3-leerders in kwintiel 1 in die provinsie is. Dit word soos volg bereken:

$$Perf_{Q1} = \left(\frac{\sum Lit}{N} + \frac{\sum Num}{N} \right) / 2$$

met

$$\sum Lit$$

Som van al die Geletterdheidstellings vir die armste 20% van Graad 3-leerders in kwintiel 1 vir die spesifieke provinsie

$$\sum Num$$

Som van al die Syfervaardigheidstellings vir die armste 20% van Graad 3-leerders in kwintiel 1 vir die spesifieke provinsie

$$N$$

Die aantal Graad 3-leerders in kwintiel 1 wat in hetsy Geletterdheid of Syfervaardigheid in die spesifieke provinsie geassesseer is.

$Perf_{Q5}$

die gemiddelde telling van die mins arm 20% van Graad 3-leerders in kwintiel 5 in die provinsie. Dit word soos vir kwintiel 1-leerders bereken.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Departement van Onderwys, Jaarlikse Nasionale Assessering (Sistemiese Assesseringsdirekoraat)

Data deur die Departement van Basiese Onderwys voorsien

Hierdie data sal aan Provinsiale Onderwysdepartemente voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 214: Persentasie van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Taal behaal het

Definisie en Doel

Hierdie PM dui die persentasie van alle leerders in Graad 6 aan wat gemiddeld aanvaarbare uitkomst in Taal behaal het, d.w.s. leerders wat 50% en meer in die Jaarlikse Nasionale Assessering behaal het.

Die Grondwet erken dat ons kultuurdiversiteit 'n waardevolle nasionale bate is, en daarom is dit die taak van die onderwys om al die amptelike tale in die land te bevorder.

Formule

$$Gr6Lan = \frac{L}{N} * 100$$

Waar:

Gr6Lan die persentasie van leerders is wat aanvaarbare uitkomst in Taal in die Jaarlikse Nasionale Assesserings behaal

L die aantal Graad 6-leerders is wat aanvaarbare uitkomst in Taal in die Jaarlikse Nasionale Assessering behaal

N die totale aantal Graad 6-leerders in die provinsie is wat in Taal in die Jaarlikse Nasionale Assesserings geassesseer is

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Departement van Onderwys, Jaarlikse Nasionale Assessering (Sistemiese Assesseringsdirekoraat)

Data deur die Departement van Basiese Onderwys voorsien

Hierdie data sal aan Provinsiale Onderwysdepartemente voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 215: Persentasie van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal het

Definisie en Doel

Hierdie aanwyser meet die persentasie van alle leerders in Graad 6 aan wat gemiddeld aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal het, d.w.s. leerders wat 50% en meer in die Jaarlikse Nasionale Assessering behaal het.

Weens die tekort aan vaardighede in tegniese velde plaas die Departement meer klem op Wiskunde. Daarbenewens presteer leerders in Suid-Afrika swak in internasionale Wiskunde-assesserings.

Formule

$$Gr6Mat = \frac{L}{N} * 100$$

Waar:

Gr6Mat die persentasie van leerders is wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assesserings behaal het.

L die persentasie van Graad 6-leerders is wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assesserings behaal het.

N die totale aantal Graad 6-leerders in die provinsie is wat in Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assesserings geassesseer is.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Departement van Onderwys, Jaarlikse Nasionale Assessering (Sistemiese Assesseringsdirekoraat)

Data deur die Departement van Basiese Onderwys voorsien

Hierdie data sal aan Provinsiale Onderwysdepartemente voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 216: Persentasie van meisieleerders wat in Graad 12 vir Wiskunde ingeskryf het

Definisie en Doel

Hierdie is die persentasie vroulike leerders wat in Graad 12 vir Wiskunde ingeskryf het. Hierdie is meisies in Wiskunde ondervertegenwoordig, sodat verhoogde deelname in Wiskunde 'n belangrike aanwyser van die beweging na genderbalans sou wees. Hierdie PM behoort bereken te word deur die aantal meisieleerders in ag te neem wat Wiskunde in Graad 12 neem. Alle meisies wat in gewone openbare skole ingeskryf is, word vir hierdie PM in ag geneem.

Formule

Om die persentasie van meisies te bereken wat vir Wiskunde in Graad 12 ingeskryf is, moet die volgende formule gebruik word.

$$PGRMat = \frac{GRMat}{N} * 100$$

PGRMat is die persentasie van meisies in die provinsie wat in gewone openbare skole in Graad 12 vir Wiskunde ingeskryf het.

GRMat is die aantal meisies wat in gewone openbare skole in die provinsie in Graad 12 vir Wiskunde ingeskryf het.

N is die totale aantal meisies wat in Graad 12 in gewone openbare skole in die provinsie ingeskryf het.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Die Nasionale Senior Sertifikaat Eksamendatabasis (Graad 12 Eksamens)

Data deur die Departement van Basiese Onderwys voorsien

Hierdie data sal aan Provinsiale Onderwysdepartemente voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 217: Persentasie van meisieleerders wat in Graad 12 vir Natuurwetenskap ingeskryf het

Definisie en Doel

Hierdie is die persentasie van vroulike leerders wat vir Natuurwetenskap in Graad 12 ingeskryf het. Hierdie is meisies in hierdie vakke ondervertegenwoordig, sodat verhoogde deelname daarin 'n belangrike aanwyser van die beweging na groter genderbalans sou wees. Hierdie PM behoort bereken te word deur die aantal meisieleerders in ag te neem wat Wiskunde in Graad 12 neem.

Formule

Om die persentasie van meisies te bereken wat vir Natuurwetenskap in Graad 12 ingeskryf is, moet die volgende formule gebruik word.

$$PGRPS = \frac{GRPS}{N} * 100$$

PGRPS is die persentasie van meisies in die provinsie wat in gewone openbare skole in Graad 12 vir Wetenskap ingeskryf het.

GRPS is die aantal meisies in die provinsie wat in gewone openbare skole in Graad 12 vir Wetenskap ingeskryf het.

N is die totale aantal meisies wat in Graad 12 in gewone openbare skole in die provinsie ingeskryf het.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Die Nasionale Senior Sertifikaat Eksamendatabasis (Graad 12 Eksamens)

Data deur die Departement van Basiese Onderwys voorsien

Hierdie data sal aan Provinsiale Onderwysdepartemente voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 218: Die prestasieverhouding van die 20% armste leerders in kwintiel 1-skole teenoor die mins arm 20% leerders in kwintiel 5-skole met betrekking tot die graad 12-slaagsyfer

Definisie en Doel

Hierdie is die persentasie van die tellings van Graad 12-leerders vir die Nasionale Senior Sertifikaat in kwintiel 1-skole, vergeleke met leerders in kwintiel 5-skole. Om hierdie maatstaf te bereken, word 'n steekproef van 20% van leerders in kwintiel 1, en 20% van die mins arm leerders in kwintiel 5 getrek.

Formule

Die volgende formule sou gebruik word om die PM te bereken:

$$PR12_{Q1/Q5} = \frac{Perf_{Q1}}{Perf_{Q5}}$$

Waar:

$PR12_{Q1/Q5}$ die Prestasieverhouding is van die armste 20% kwintiel 1-leerders vergeleke met 20% van die mins arm kwintiel 5-leerders m.b.t. Graad 12.

$Perf_{Q1}$ die gemiddelde Nasionale Senior Sertifikaat-punte vir 20% Graad 12-leerders in die kwintiel 1-skole in die provinsie is. Dit word soos volg bereken:

$$Perf_{Q1} = \frac{\sum AggrMarks}{N}$$

met

$\sum AggrMarks$ Som van die totale punte vir 20% van Graad 12-leerders in kwintiel 1-skole vir die spesifieke provinsie

N 20% van Graad 12-leerders in kwintiel 1-skole wat die Nasionale Senior Sertifikaat in die verslagtydperk geslaag het

$Perf_{Q5}$ is die gemiddelde Nasionale Senior Sertifikaat-punte vir alle Graad 12-leerders in die kwintiel 5-skole in die provinsie. Dit word soos volg vir kwintiel 1 bereken.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Die Nasionale Senior Sertifikaat Eksamendatabasis (Graad 12 Eksamens)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 219: Graad 12 slaagsyfer

Definisie en Doel

Hierdie is die totale aantal wat die Nasionale Senior Sertifikaat in 'n jaar slaag, gedeel deur die totale aantal leerders wat die Graad 12-Nasionale Eksamens geskryf het. Hierdie prestasiemaatstaf toon die verhouding van ingeskrewe leerders wat 'n Nasionale Senior Sertifikaat sal ontvang. Hierdie PM is bedoel om na te speur hoeveel leerders die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen slaag, uitgedruk in terme van die aantal leerders wat Graad 12-eksamens geskryf het.

Formule

Die volgende formule is van toepassing om hierdie PM te bereken:

$$PR = \frac{LP}{N} * 100$$

Waar:

PR die Slaagsyfer is, d.w.s. die persentasie wat die Nasionale Senior Sertifikaat slaag, uitgedruk as 'n persentasie van die totale aantal leerders wat die Graad 12-eksamens in die provinsie geskryf het.

LP die totale aantal leerders is wat die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens in die provinsie in 'n bepaalde jaar geslaag het.

N die totale aantal leerders is wat die Graad 12-eksamens in 'n provinsie in enige spesifieke jaar geskryf het.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Die Nasionale Senior Sertifikaat Eksamendatabasis (Graad 12 Eksamens)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 220: Slaagsyfer in Graad 12 vir Wiskunde**Definisie en Doel**

Hierdie is die totale aantal leerders wat Wiskunde in die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens in 'n jaar slaag, gedeel deur die totale aantal leerders wat Wiskunde-eksamens afgelê het. Hierdie prestasiemaatstaf bied 'n idee van die lewering van die stelsel op die gebied van skaars vaardighede.

Hierdie PM is bedoel om na te speur hoeveel leerders Wiskunde in die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen slaag, uitgedruk in terme van die verwagte aantal leerders wat Graad 12-wiskunde eksamens kon geskryf het.

Wiskunde is een van die sleutelvakke wat benodig word om die Suid-Afrikaanse mensehulpbronpoel voldoende te ontwikkel in lyn met die regering se 6% ekonomiese groeiakoers.

Daar is tans inisiatiewe onderweg om die aantal leerders te vermeerder wat grade met Wiskunde en Wetenskap verwerf. So byvoorbeeld mik die 528 Dinaledi-skole met 'n spesifieke fokus op Wiskunde en Wetenskap om die aantal hoërskoolleerders wat in Wiskunde en Wetenskap afstudeer, teen 2008 tot minstens 50 000 te vermeerder.

Formule

$$PRMat_{Gr12} = \frac{LPMat}{N} * 100$$

Waar:

$PRMat_{Gr12}$ die slaagsyfer vir Wiskunde in die Graad 12 Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens in die provinsie is.

$LPMat$ die totale aantal leerders in die provinsie is wat Wiskunde in die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens geslaag het.

N die aantal leerders is wat Wiskunde in die nasionale eksamens in Graad 12 in die provinsie geskryf het.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Die Nasionale Senior Sertifikaat Eksamendatabasis (Graad 12 Eksamens)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 221: Slaagsyfer in Graad 12 vir Natuurwetenskap**Definisie en Doel**

Hierdie is die totale aantal leerders wat Natuurwetenskap in die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens in 'n jaar slaag, gedeel deur die totale aantal van alle leerders wat die Natuurwetenskap-eksamens in Graad 12 afgelê het. Hierdie PM is bedoel om na te speur hoeveel leerders Natuurwetenskap in die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen slaag, uitgedruk in terme van die verwagte aantal leerders wat die Natuurwetenskap-eksamens in 'n bepaalde jaar afgelê het.

Wiskunde is een van die sleutelvakke wat benodig word om die Suid-Afrikaanse mensehulpbronpoel voldoende te ontwikkel.

Formule

$$PRPhys_{Gr12} = \frac{LPPhys}{N} * 100$$

Waar:

$PRPhys_{Gr12}$ die slaagsyfer vir Natuurwetenskap in die Nasionale Senior Sertifikaat in die provinsie is.

$LPPhys$ die totale aantal leerders in die provinsie is wat Natuurwetenskap in die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens geslaag het.

N is die totale aantal leerders wat die Natuurwetenskap-eksamens in Graad 12 in 'n spesifieke jaar in die provinsie geslaag het.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Die Nasionale Senior Sertifikaat Eksamendatabasis (Graad 12 Eksamens)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 222: Aantal leerders wat by gratis leerdervoer baat**Definisie en Doel**

Dit is die aantal leerders in openbare gewone skole wat by gratis leerdervoer baat. Hierdie maatstaf sluit leerders in wat probleme het om, weens afstand of die nie-beskikbaarheid van skole in hul omgewing, toegang tot gewone openbare skole te verkry. Hierdie maatstaf sluit nie leerders in wat by gratis leerdervoerskemas baat nie.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Programbestuurder of finansiële data

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 223: Aantal leerders wat by die geenfooi-skoolbeleid baat**Definisie en Doel**

Dit is die aantal leerders in openbare gewone skole wat by die geenfooi-skoolbeleid baat. Artikel 29 (20)(a) van die Suid-Afrikaanse Grondwet bepaal dat elkeen die reg op 'n basiese opvoeding het. Die geenfooi-skoolbeleid doen dus weg met skoolfooi in die armste skole landwyd vir leerders vanaf Graad R tot Graad 12. Skole wat geen fooie vereis nie kry 'n groter bedrag befondsing per leerder om op te maak vir die fooie wat gehef sou gewees het.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Provinsiale Programbestuurder

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 301: Aantal befondsde onafhanklike skole wat vir moniteringsdoeleindes besoek is**Definisie en Doel**

Hierdie is die aantal onafhanklike skole wat 'n regeringsubsidie ontvang, wat gedurende die jaar vir gehaltebeheerdoeleindes deur die Departement besoek word. Dit is belangrik dat die regering die gehalte van onderwys wat in onafhanklike skole gelewer word moniteer, en veral dié wat staatsubsidies ontvang, en stappe doen waar daar nie aan minimumstandaarde voldoen word nie.

Verdere spesifikasies

Hierdie is die aantal onafhanklike skole wat minstens een moniteringsbesoek in 'n jaar van 'n beampte van die Provinsiale Onderwysdepartement ontvang het.

Die moniteringsbesoeke wat vir hierdie PM van belang is, word spesifiek in die Nasionale Norms en Standaarde vir Skoolbefondsing vir onafhanklike skole beskryf. Alle onafhanklike skole wat befondsing van die Departement versoek, moet aan 'n bestuurskontrolelys onderwerp word wat sal vasstel of die skool in staat is om openbare befondsing op verantwoordelik wyse te bestuur. Nadat die aanvanklike goedkeuring gegee is, het Provinsiale Onderwysdepartemente ook die verantwoordelikheid om onaangekondigde inspeksies uit te voer om te verseker dat die skole se praktyke in terme van die kontrolelyste op datum is. Die kontrolelys moet items insluit m.b.t. die skool se kapasiteit om openbare fondse te hanteer en rekenskap daarvan te gee, die kapasiteit om kontraktuele verpligtings jeens goedere- en diensteverskaffers na te kom, en die vermoë om finansiële besluite te neem wat opvoedkundig juis is. Die moniteringsbesoeke wat hierdie PM beoog om na te speur, is dus spesifiek verwant aan die nagaan van inskrywingsyfers teen subsidie-eise, en om te verseker dat gehalte-onderwys gelewer word.

Indien openbare fondse gebruik word om hierdie onafhanklike skole te subsidieer, het Provinsiale Onderwysdepartemente die verantwoordelikheid om te verseker dat die besteding die moeite werd is.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Provinsiale Programbestuurder

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

Teiken Gestel

Die teiken behoort gestel te word teen die totale aantal onafhanklike skole in die provinsie wat subsidies van die regering ontvang.

PM 302 Aantal leerders in gesubsidieerde onafhanklike skole**Definisie en Doel**

Hierdie is die aantal leerders wat in gesubsidieerde onafhanklike skole ingeskryf is. Subsidievlakke staan in verband met fooivlakke op 'n vyf-punt progressiewe skaal. Skole wat vir die laagste vlak vra, sal vir die hoogste vlak van die subsidie kwalifiseer. Skole wat fooie hef wat meer as 2,5 maal die afsonderlike provinsiale gemiddelde raming per leerder in Primêre en Sekondêre fases van gewone openbare skole respektiewelik is, word geag om 'n baie ryk klandisie te dien, en 0% subsidie sal uit openbare fondse aan hulle betaal word, Kennisgewing 20 van 2003. Dit is belangrik dat die regering die gehalte van onderwys wat in onafhanklike skole gelewer word moniteer, en veral dié wat staatsubsidies ontvang, en stappe doen waar daar nie aan minimumstandaarde voldoen word nie.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartement

Databron

Provinsiale Programbestuurder (finansiële data)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

P401: Aantal kinders van 6 tot 15 jaar met spesiale behoeftes wat nie by onderwysinstansies ingeskryf is nie**Definisie en Doel**

Hierdie is die aantal kinders van 6 tot 15 jaar met spesiale behoeftes wat nie by onderwysinstansies ingeskryf is nie. Dit is belangrik dat die regering voldoende en toepaslike toegang tot spesiale en gewone openbare skole vir hierdie leerders moet voorsien. Die ideaal is vir hierdie prestasiemaatstaf om 'n waarde van 0% te dra.

Vir die doel van hierdie PM sal die "kinders met spesiale behoeftes" is, uit die statistieke oor gestremdes soos deur Statistiek Suid-Afrika voorsien, bepaal word.

Bereken deur:

Departement van Basiese Onderwys

Databron

Algemene Huishoudings-opname (AHO)

Data deur die Nasionale Departement van Onderwys voorsien

Hierdie data sal aan Provinsiale Onderwysdepartemente voorsien word

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 402: Aantal leerders wat by Spesiale Skole ingeskryf is**Definisie en Doel**

Hierdie is die aantal leerders in spesiale skole. Dit is belangrik dat die regering voldoende en toepaslike toegang tot spesiale skole vir hierdie leerders moet voorsien.

Hierdie PM is daarop gemik om ten dele rekenskap te gee van daardie leerders met spesiale behoeftes (LSO) wat van enige onderwys uitgesluit is. Die onderwys- en opleidingstelsel is daarop gemik om onderwys vir almal te bevorder en die ontwikkeling van inklusiewe en ondersteunende leersentrums te kweek wat alle leerders in staat sal stel om aktief in die opderwysproses betrokke te wees sodat hulle kan ontwikkel en hul potensiaal uitbrei en as gelyke lede van die samelewing kan deelneem.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

OBIS KITS (Spesiale Skole)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 501: Aantal NS(B)-studente wat by openbare VOO-kolleges ingeskryf is**Definisie en Doel**

Hierdie PM vertel ons van die aantal Nasionale Sertifikaat (Beroep) NS(B) -leerders wat in openbare VOO-kolleges ingeskryf is. Vanaf Januarie 2007 het die Nasionale Sertifikaat (beroep) die NATED-kursusse vervang (N1 – N3). Die Nasionale Sertifikaat (Beroep) is 'n nuwe en moderne kwalifikasie op vlakke 2, 3 en 4 in die Nasionale Kwalifikasiesraamwerk (NKR). Hierdie NS (Beroep) is by VOO-kolleges op NKR-vlak 2 in 2007 ingevoer, op Vlak 3 in 2008, en dit sal in 2009 op vlak 4 ingevoer word.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

OBIS KITS (VOO-kolleges)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 502: Aantal NS(B)-studente wat in tegniese velde ingeskryf is (Siviele, Meganiese, Ontwerp, Elektriese velde, slegs een hiervan, geen dubbele tellings nie)**Definisie en Doel**

Hierdie OM verlang die aantal NS(B)-leerders wat in minstens een kursus in 'n tegniese veld ingeskryf is, uitgedruk as 'n persentasie van die totale aantal NS(B)-leerders wat by openbare VOO-Kolleges inskryf. Vir die doel van hierdie PM word enige kursus wat in die velde van Siviele Ingenieurswese, Meganiese Ingenieurswese, Elektriese Ingenieurswese en ander elektriese programme val, as "Tegniese Velde" beskou. Vir hierdie PM moet geen leerders tweemaal getel word nie.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

OBIS KITS (VOO-kolleges)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

M 503: Aantal leerders in leerlingskappe in VOO-kolleges geplaas**Definisie en Doel**

Hierdie is die aantal leerders wat deur 'n VOO-kolleges in leerlingskappe geplaas is. Hierdie aanwyser meet die aantal leerders in VOO-kolleges wat aan 'n daadwerklike ervaring en werkomgewing blootgestel is.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

Programbestuurders by VOO Kolleges

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 601: Aantal BOOV-leerders in die provinsie

Definisie en Doel

Hierdie is die aantal leerders wat in openbare BOOV-sentrums ingeskryf is. Hierdie prestasie-meting gee 'n aanduiding van hoe ekstensief die openbare voorsiening van BOOV in die provinsie is.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

OBIS KITS (BOOV)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

PM 701: Aantal Graad R-leerders in openbare skole

Definisie en Doel

Hierdie is die aantal Graad R-leerders in openbare skole. Dit sluit Graad R-leerders in openbare spesiale skole in. Dit sluit egter leerders uit wat in onafhanklike skole is, of in onafhanklike persele wat by skole inskakel.

Bereken deur:

Provinsiale Onderwysdepartemente

Databron

OBIS KITS-opname

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

M 702: Aantal vyfjarige kinders in onderwysinrigtings

Definisie en Doel

Hierdie is die aantal vyfjarige kinders in enige onderwysinrigting. Hierdie maatstaf sluit leerders in wat sowel openbare as private inrigtings bywoon (onafhanklik)

Bereken deur:

Nasionale Departement van Onderwys

Databron

Algemene Huishoudings-opname (AHO)

Rapporteerfrekwensie

Jaarliks

WOORDELYS

BOOV:	(Basiese) Onderwys en Opleiding vir Volwassenes	LOOM:	Leer-en-onderrigondersteuningsmateriaal
GOS:	Gevorderde Onderwysertifikaat	WWT:	Wiskunde, Wetenskap en Tegnologie
BBS:	Besigheidbestuurstelsel	MTUR:	Mediumtermyn-uitgaweraamwerk
KA:	Kurrikulumadviseur	NKV:	Nasionale Kurrikulumverklaring
ROM:	Raad van Onderwysministers	NK(B):	Nasionale Kurrikulum (Beroep)
SOBIS:	Sentrale Onderwysbestuur-inligtingstelsel	NPOD:	Nasionale Professionele Onderwysdiploma
GLS:	Gemeenskapsleersentrum	NOEOE:	Nasionale Ontwikkelingseenheid vir Onderwysevaluering
KVP:	Kringverbeteringsplanne	WNOB:	Wet op Nasionale Onderwysbeleid
KOLI:	Kaapse Onderrig en Leerinstituut	NRO:	Nieregeringsorganisasie
DHOO:	Departement van Hoër Onderwys en Opleiding	NKR:	Nasionale Kwalifikasieraamwerk
DVP:	Distrikverbeteringsplanne	NSS	Nasionale Seniorertifikaat
DGVV:	Departement van Gemeenskapsveiligheid	NSVP	Nasionale Skoolvoedingprogram
DBO:	Departement van Basiese Onderwys	NSSB	Norms en Standaarde vir Skoolbefondsing
DBS:	Dokumentbestuurstelsel	WBGV:	Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid
DBIS:	Distrikbestuur- en Inligtingstelsel	POD:	Provinsiale Onderwysdepartement
DOK:	Departementele Opleidingskomitee	WBOF:	Wet op Bestuur van Openbare Finansies
VKO:	Vroeëkindontwikkeling	OPV:	Openbare-privaat Vennootskap
OIB:	Ondermeminginhoudbestuur	PPM'e:	Programprestasiemaatstawwe
OBIS	Onderwysbestuur-inligtingstelsel	PGOOO:	Program vir Gehalteverbetering, Ontwikkeling, Ondersteuning en Opheffing
OIB:	Onderwysinligtingsbeleid	VLR:	Verteenwoordigende Leerderraad
UOWP:	Uitgebreide Openbare Werke-program	SARO:	Suid-Afrikaanse Raad vir Opvoeders
OOOP	Onderwys-, Opleiding- en Ontwikkelingspraktyke	SAKO:	Suid-Afrikaanse Kwalifikasiesowerheid
VOO:	Verdere Onderwys en Opleiding	SASW	Suid-Afrikaanse Skolewet
VOOBIS:	Verdere Onderwys en Opleiding Bestuursinligtingstelsel	SABS	Skooladministrasie- en Bestuurstelsel
AOO:	Algemene Onderwys en Opleiding	SAPD:	Suid-Afrikaanse Polisie diens
HODKOM:	Hoofde van Onderwysdepartemente-komitee	SOOO	Sektorale Onderwys- en Opleidingsowerheid
HOI:	Hoër Onderwys-instansie	SBL:	Skoolbeheerliggaam
IKT:	Inligting- en Kommunikasietegnologie	SVP:	Skoolverbeteringsplan
IBB:	Institusionele Bestuur en Beheer	SITA:	Staats-inligtingstegnologie-agentskap
I-SABS	Geïntegreerde Skooladministrasie- en Beheerstelsel	SBS:	Skoolbestuurspan
GGBS:	Geïntegreerde Gehaltebestuurstelsel	PPBOS:	Personeelprestasiestuur en -ontwikkelingstelsel
KB:	Kennisbestuur	HSE:	Heelskoolevaluering
LSOB:	Leerders met Spesiale Onderwysbehoefes	WVP:	Werkplekvaardigheidsplan

VRYWARING

Hierdie verslag is 'n vertaalde weergawe van die Ouditkomitee verslag wat goedgekeur en onderteken is. Die gedeelde Ouditkomitee aanvaar geen verantwoordelikheid vir moontlike wanvertolkings gedurende die vertalingsproses nie.

Deel 3 – Verslag van die Ouditkomitee

VERSLAG VAN DIE OUDITKOMITEE VAN DIE WES-KAAP PROVINSIALE REGERING OOR DIE ONDERWYSDEPARTEMENT (BEGROTINGSPOS 5) VIR DIE FINANSIËLE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2009

1. Inleiding

Die Ouditkomitee bied die verslag vir bogenoemde finansiële jaar geëindig op 31 Maart 2010 met genoeë aan.

2. Ouditkomiteelede en bywoning

Die Ouditkomitee bestaan uit die lede wat hieronder genoem word: Daar word verwag dat die komitee 'n minimum van VIER keer per jaar sal vergader ooreenkomstig sy goedgekeurde opdrag. In die afgelope jaar is vier (4) vergaderings gehou:

15 Mei 2009

6 Julie 2009

13 Augustus 2009

23 Oktober 2009

Lid	Kommentaar	Aantal vergaderings bygewoon
Me B Daries		4
Prof E Calitz	Aangestel as komiteelid op 1 Januarie 2010 en daarna aangestel as voorsitter met onmiddellike inwerkingtreding	0
Mnr RG Nicholls	Voorsitter – kontrak het verstryk op 31 Julie 2009	2
Dr L Kathan		3
Mnr L Mdunyelwa	As komiteelid aangestel op 1 Oktober 2008 en aangestel as die interim voorsitter vanaf 1 Augustus 2009 tot 31 Desember 2009	4
Me P White		4

3. Ouditkomitee se verantwoordelikheid

Die Ouditkomitee rapporteer dat hulle die verantwoordelikhede nagekom het soos bepaal in artikel 38 (1) (a) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet 1 van 1999) en Tesourieregulasie 3.1.13, soos vereis.

Die Ouditkomitee noem verder dat hulle ingevolge die 2008 Handves die gepaste opdrag as hulle Ouditkomiteehandves aangeneem het en hulle sake gereël en verantwoordelikhede ingevolge hierdie Handves nagekom het.

4. Doeltreffendheid van interne kontrole

Die stelsel van interne beheer was nie doeltreffend vir die jaar onder oorsig nie. In sy 2008/09-verslag het die Komitee genoem dat die operasionele interne kontroleomgewing sekere betekenisvolle gebreke gehad het, wat in die finansiële jaar eindigend Maart 2010 uitgeskakel moes word. Belangrike veranderings in die bestuurstruktuur en die posbkleërs in bestuur in die Departement van Onderwys tydens die periode onder oorsig het die beheer onder druk geplaas, maar daar was alreeds tekens dat dieselfde veranderinge die grondslag gelê het vir belangrike verbeterings in die toekoms. Daar was teen die einde van die finansiële jaar hoogs verbeterde interaksie onder leierskap van die nuwe rekenkundige beampte, tussen die Ouditkomitee en topbestuur.

Die Departement het gerapporteer dat 72% van die bevindings deur die Ouditeur-generaal hanteer is. Implementering was op koers ten opsigte van 'n verdere 11% van die bevindings en geen statusverslae is ontvang ten opsigte van die oorblywende 17% van die bevindings nie. Geeneen van die uitstaande kwessies was Bylae A-sake nie. Die Ouditeur-generaal het daarop gewys dat die aksieplanne geneig het om nie die kernoorsake aan te spreek wat onderliggend was aan die bevindings nie en die Interne Oudit- en die Ouditmoniteringspan is versoek om dit reg te stel. Die Ouditeur-generaal het ook aangedui dat hulle in staat was om op aspekte van interne oudit se risiko-assessering te vertrou, maar nie op enige ander ouditeurswerk nie. Dit bepaal die toekomstige prestasie-evaluering van Interne Oudit.

5. Die gehalte van monitering wat gedurende die jaar plaasvind en maandelikse of kwartaalike verslae voorgelê ingevolge die WOFB en die Wet op die Verdeling van Inkomste

Daar is slegs gedeeltelik voldoen aan die vereistes van die WOFB en die Wet op die Verdeling van Inkomste wat maandelikse en kwartaalike verslae betref. Hierdie verslae is nie gereeld aan die Ouditkomitee voorgelê nie. Die meeste van die niefinansiële prestasieaanduiders in die onderwys het betrekking op skoolprestasie, waarvan die gegewens net jaarliks bekendgemaak word. Die kwartaalike verslaglewering van finansiële bestuur was genoegsaam en het die bestuur van uitgawes binne die toegekende begroting vergemaklik.

6. Risikobestuurfunksie

Die Departement het 'n omvattende oorsig van sy risiko's onderneem en het die benadering tot risikobestuur ten opsigte van elk van sy begrotingsprogramme in sy strategiese plan vir die belastingjare 2010 – 2014 uiteengesit. 'n Aanbieding deur die Departementshoof voor die Ouditkomitee is geskeduleer vir die volgende belastingjaar.

Die Komitee het sy besorgdheid oor die bedrogregister teenoor die Departement uitgespreek. Sommige gevalle was lank uitstaande en onopgeloste uitbestede gevalle is aangedui as gesluit.

7. Evaluering van finansiële state

Die Ouditkomitee het:

- die geouditeerde finansiële state wat in die jaarverslag van die Ouditeur-generaal en die rekenpligtige beampte ingesluit moet word, hersien en bespreek;
- die Ouditeur-generaal se bestuursbrief en die bestuur se respons daarop in hersiening geneem; en
- betekenisvolle aanpassings wat uit die oudit voorgekom het, in hersiening geneem.

Die Ouditkomitee stem saam met en aanvaar die Ouditeur-generaal se gevolgtrekking oor die finansiële jaarstate en is van mening dat die geouditeerde finansiële state aanvaar kan word en saamgelees kan word met die verslag van die Ouditeur-generaal.

Die Departement word weereens gelukkig met die verkryging van 'n ongekwalifiseerde opinie van die Ouditeur-generaal.

8. Interne Oudit

Dit was die eerste volle jaar van die bedryf van die Interne Oudit na die verandering van 'n uitbestede voorsiener na 'n inbestede voorsiener teen die einde van die 2008/09 finansiële jaar. In die jaar onder oorsig het die Interne Oudit uitdagings ervaar ten opsigte van die kapasiteit en verandering van bestuur wat 'n impak gehad het op sy vermoë om sy plan uit te voer. 'n Aantal vakatures is slegs gevul teen die einde van 2009. As gevolg van opleiding en vaardighedeontwikkeling sal die personeelkomplement slegs ten volle operasioneel wees in die loop van 2010/11. Die gevolg is dat die goedgekeurde 2009/10 Interne Ouditplan nie in sy geheel geïmplementeer kon word nie. Die komitee sal in die komende jare voortgaan om Interne Oudit se vordering tot die bereiking van optimale kapasiteit te monitor.

9. Prestasie-inligting

Die gevolgtrekking van die Ouditeur-generaal oor prestasie-inligting in 2008/09 het 'n paar verdere kwessies geïdentifiseer en die Departement is versoek om hieraan aandag te gee en aan die Ouditkomitee verslag te doen. In die Departement se terugvoer aan die Ouditkomitee oor die status van implementering van die Ouditeur-generaal se bevindings (sien Afdeling 4 hierbo) was daar 'n aanduiding dat alle aanbevelings ten opsigte van prestasie-inligting geïmplementeer is. In sy eksterne audit van voorafbepaalde doelwitte met betrekking tot die 2009/10 finansiële jaar het die Ouditeur-generaal verklaar dat daar geen sake was om te rapporteer nie.

10. Kommunikasie

Voor die huidige Departementshoof haar amp opgeneem het op 1 November 2009, was die enigste vorm van direkte kommunikasie wat die Ouditkomitee met die Departement gehad het die bywoning van sekere TOPCO-vergaderings deur die voorsitter. Kommunikasie tussen die Departement en die Ouditkomitee het sedertdien grootliks verbeter. Die Departementshoof het onderneem om Ouditkomitee-vergaderings by te woon en om 'n vergadering te skeduleer (voor en/of na die Ouditkomitee-vergaderings) met die voorsitter van die Ouditkomitee.

11. Ander areas van besorgdheid

As 'n gevallestudie van stelsels en prosedures op skoolvlak het 'n taakspan van die Ouditkomitee besoek afgelê by 'n aantal swak-presterende skole, wat deur die Departement geselekteer is. Die bevindings is aan die Departement gerapporteer en het die volgende onthul:

- tekortkomings ten opsigte van veiligheid en Inkonsekwente kommunikasie tussen die Hoofkantoor, distrikskantore en skole;
- 'n gebrek aan duidelikheid oor rolle en verantwoordelikhede tussen die Hoofkantoor, distrikskantore en skole; en
- tekortkomings ten opsigte van die ondersteuning wat van ander regeringsagente vereis is.

Hierdie kwessies is onder die aandag van die Departement gebring. 'n Respons word in die nuwe finansiële jaar verwag.

12. Ouditeur-generaal

Die Ouditkomitee het met die Ouditeur-generaal vergader en bevestig dat daar geen onopgeloste kwessies was nie.

13. Samevatting

Die Ouditkomitee merk op dat die nuwe bestuur in die Departement ernstig daarvoor is om goeie korporatiewe beheer te verseker en doeltreffende interne kontrole en risikobestuur te vestig. Die uitdaging is om dit in aksie te stel. Sommige van die toetse of dit suksesvol was sal wees: die implementering van strategiese planne en interne kontroles, gegewe begrotingsbeperkings; die gehalte van interne auditondersoeke; die geloofwaardige en vroegetydige respons op interne en eksterne auditbevindings; en die interaksie met die onlangs-gesentraliseerde risikobestuur en interne auditfunksies in die Departement van die Premier.

Estian Calitz
Voorsitter van die Ouditkomitee van die
Wes-Kaap Onderwysdepartement
11 Augustus 2010

Deel 4 – Jaarlikse Finansiële State

Inhoud	Bladsy
Verslag van die rekenpligtige beampte	1
Verslag van die Ouditeur-Generaal	7
Toewysingstaat	11
Aantekenige by die Toewysingstaat	21
Staat van Finansiële Prestasie	22
Staat van Finansiële Posisie	23
Staat van Verandering in Netto Bates	24
Kontantvloeistaat	25
Rekeningkundige beleid	26
Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state	34
Onthullingsnotas by die finansiële state	43
Bylaes tot die jaarlikse finansiële state	52

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Verslag van die Rekenpligtige Beampte aan die Uitvoerende Gesag en Provinsiale Wetgewer van die Republiek van Suid-Afrika.

1. Algemene oorsig van die stand van finansiële sake

- 1.1 Die onderwys bly 'n belangrike fokusgebied vir die land se toekoms. Die finansiële krisis in die wêreld het ook 'n rol gespeel in hoedat die departement se finansies toebedeel is. Alhoewel die begroting vir die departement nie in die algemeen afgeneem het nie, was daar 'n verhoogde toebedeling vir die implementering van die spesifieke beroepsdispensasie en salarisverwante inflasietoenames.

Nietemin was die departement in staat om met groot nasionale intervensieprogramme soos die nasionale skoolvoedingsprogram en PGOOO voort te gaan.

Die departement het 99.96% van die aangepaste begroting bestee, wat 'n verbetering oor die vorige jaar is. Die teiken wat die provinsiale tesourie gestel het, is dat die departement nie met 1% moet onder- of oorbestee nie. Die onderbesteding het op R59 miljoen neergekom.

Redes vir onderbesteding is soos volg.

- Infrastruktuur-onderbesteding was weens betrokkenheid by kapitale projekte. Daar was vertragings by 'n aantal kontrakte waar daar nie met konstruksiewerk begin kon word nie omdat persele onwettig beset was, omgewingsimpakstudies nie gedoen is nie, en tenderverkrygingsprosesse langer geneem het as wat verwag was.
- Daar moet gelet word op die feit dat hierdie verbonde projekte is, en dat versoeke vir hernuwing tot die nasionale tesourie gerig is.

Virement:

Die provinsiale tesourie het die volgende viremente tussen hoofafdelings van die begroting goedgekeur:

Verskuiwing van R19 728 000 vanaf program 1 na program 4 weens diensvoorwaardes en beroepspesifieke dispensasie (BSD).

Verskuiwing van R11 958 000 vanaf program 2 na program 4 weens diensvoorwaardes en beroepspesifieke dispensasie (BSD).

Verskuiwing van R7 631 000 vanaf program 2 na program 4 weens die aankoop van skoolmeubels.

Verskuiwing van R1 108 000 vanaf program 2 na program 4 weens die uitbetaling van verlofgratifikasie.

Verskuiwing van R1 571 000 vanaf program 2 na program 5 weens diensvoorwaardes en beroepspesifieke dispensasie (BSD).

Verskuiwing van R4 684 000 vanaf program 7 na program 5 weens diensvoorwaardes en beroepspesifieke dispensasie (BSD).

Verskuiwing van R183 000 vanaf program 3 na program 5 weens die uitbetaling van verlofgratifikasie.

Verskuiwing van R202 000 vanaf program 3 na program 8 weens die vergoeding wat aan eksaminatore betaal is.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Verskuiwing van R1 479 000 vanaf program 6 na program 8 weens die vergoeding wat aan eksaminatore betaal is.

Verskuiwing van R8 185 000 vanaf program 7 na program 8 weens die vergoeding wat aan eksaminatore betaal is.

- 1.2 Enige ander materiële sake – klere en kaartjies vir Sokker Wêreldbeker.

Die departement het geen sodanige uitgawes aangegaan nie.

2. Diens deur die departement gelewer

- 2.1 Tariefbeleid

Die departement hef fooie vir eksamenverwante dienste soos die nasien van skrifte, versoeke vir kopieë van seniorsertifikate ens., waarvoor tariewe deur die Nasionale Departement van Basiese Onderwys vasgestel word.

- 2.2 Gratis dienste

Die departement het geen diens wat beduidende inkomste kon verdien het, gelewer nie .

- 2.3 Inventarisse

Die inventaris wat op jaareinde bestaan het, is saamgestel uit onvoltooide werk wat verband hou met konstruksiekontrakte. Onvoltooide werk word gedefinieer as daardie konstruksiekontrakte waarvoor dienste gelewer is. Daar nog moet egter nog retensiefondse betaal word, soos ooreengekom is met die verskaffer op grond van kontraktuele verpligtinge. Die betrokke bedrag vir die verslagjaar is R56,6 miljoen.

3. Kap asiteitsbeperkings

Skole beleef uitdagings om personeel met toepaslike kwalifikasies vir sekere vakke soos wiskunde en wetenskap te vind. Die departement het 'n beurstelsel wat die uitdaging deels aanspreek. Die Nasionale Departement van Basiese Onderwys is egter ook besig om moontlike oplossings te ondersoek. Ondertussen bied die departement egter 'n program aan wat by 120 skole uitgesaai word om Graad 12-leerders met daardie kritieke vakke te help.

Die vakante poste in die hoofkantoor, veral in die transversale dissiplines soos Mensehulpbronbestuur, Verkyngingslynbestuur en Finansiële Rekeningkunde bly 'n uitdaging. Die opleiding van bestaande personeel en herevaluering van posvlakke is inisiatiewe wat onderneem word om probleme op te los. Daarby hersien ons egter ook bedryfprosesse op sekere gebiede.

4. Benutting van donateursgeld

Die departement het geen beduidende fondse van donateurs ontvang nie.

5. Handelsentiteite en openbare entiteite

Die departement het geen sodanige entiteite nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

6. Organisasie es waaraan oordragbetalings gemaak is

In Bylae 1B van die jaarlikse finansiële state word 'n lys gegee van die entiteite waaraan oordragbetalings gemaak is. Die departement het ongeveer 1 900 instansies waaraan oordragbetalings gemaak word.

Oordragbetalings word gemaak aan opvoedkundige instansies in terme van die relevante wet van die parlement wat hulle reguleer. Oordragbetalings word byvoorbeeld aan gewone openbare skole gemaak vir norme en standaarde soos uiteengesit in terme van die Suid-Afrikaanse Skolewet., 1996, (Wet nr. 84 van 1996). Verwys asseblief na Bylae1B vir 'n meer gedetailleerde verduideliking vir elke tipe entiteit.

Die departement pas Artikel 38(i)(j) van die WBOF streng toe waar entiteite wat oordragbetalings ontvang moet bewys dat hulle die fondse bestee vir die doeleindes waarvoor dit bestem is. Hier moet die relevante entiteite 'n verklaring maak en 'n sertifikaat uitreik voordat die volgende oordragbetaling gemaak word. Dan is hulle ook in terme van die relevante wet wat op daardie entiteit van toepassing is, verantwoordelik vir die indiening van hul geouditeerde finansiële state teen 'n sperdatum vir oorsig en nakoming. Die onderwysdistrikskantore gee spesiale aandag aan kapasiteitsbou op skoolvlak en voorsien deurlopende ondersteuning. Hierdie proses word op 'n deurlopende basis gemoniteer.

7. Publieke private vennootskappe (PPP)

Die WKOD het nie by enige sodanige reëlings betrokke geraak nie.

8. Korporatiewe bestuursreëlings

Huidige tesourieregulasies bepaal dat 'n risiko-gebaseerde benadering tot 'n interne audit gevolg moet word. Hierdie benadering stem ooreen met die King II-verslag.

'n Risikogebaseerde benadering vereis die dekking van alle beduidende risiko's, maar is nie daartoe beperk om op operasionele en strategiese risiko's te fokus nie.

Die strategiese en operasionele risiko-assesserings is afgehandel. Die nuut-gevestigde interne ouditeenheid het eers laat in die finansiële jaar met hul werk begin. Nogtans was die strategiese risiko altyd onder die aandag van senior bestuur.

Die departement het wel 'n auditkomitee wat uit onafhanklike lede bestaan. Dit is tans vir die sesde jaar in bedryf. Die komitee vergader gereeld en skakel deurlopend met senior bestuur. Die interne auditfunksie rapporteer direk aan die auditkomitee.

Die departement het 'n risiko-assesseringseenheid wat weens skaars vaardighede en interne vakatures nie doeltreffend kon funksioneer nie. Een van die hoof funksies is om saam met die provinsiale tesourie 'n risiko-beleidsraamwerk te ontwikkel. Die risiko-beleid sal in 'n beleid vir die assessering van bedrog-risiko ontvou. Alhoewel laasgenoemde nie in plek is nie, het die departement 'n generiese bedrogvoorkomingsplan wat nie beduidend sou verskil indien 'n bedrog-risiko-assessering afgehandel sou word nie.

Senior bestuurslede moet jaarliks 'n verklaring van "geen botsende belange" voltooi en dit indien. Alle bodkomiteelede en alle personeel in verkrygingslynbestuur moet ook enige belangebotsings verklaar. Die departement vereis nou ook dat alle biëers potensiële verhoudings met die werkgewer of werknemers verklaar. Die auditkomiteelede moet ook 'n verklaring van "geen botsende belange" indien.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Die veiligheid van leerders en opvoeders by skole is 'n groot uitdaging en die departement het 'n vennootskap gevorm met ander relevante provinsiale departemente om met hierdie kwessie te werk. Dit wil voorkom of daar wel vordering is m.b.t. programme wat die departement onderneem het om skole te beskerm.

9. Gestaaakte aktiwiteite/aktiwiteite wat gestaak moet word

Geen

10. Nuwe/voorgestelde aktiwiteite

Geen

11. Batebestuur

Die WKOD het alle mylpale bereik soos uiteengesit in terme van die hervormings m.b.t. batebestuur. Die bateverifikasieproses word tweejaarlike gedoen om volgehoue verbetering te verseker. Alle bates is dus op die bateregister vasgelê en die toestand van elke bate is aangeteken.

12. Gebeure na die verslagdatum

Die Wes-Kaapse Regering het 'n moderniseringsproses van stapel gestuur. Die voltooiing van die proses het tot gevolg gehad dat funksies van die WKOD na die Departement van die Premier verskuif is. Die interne oudit- en risiko-assesseringsfunksies is met ingang 1 April 2010 verskuif. Die gevolglike begroting van R5,859 is derhalwe verskuif.

13. Prestasie-inligting

Daar word op 'n kwartaallikse basis van prestasie-inligting rekord gehou en dit word dan by die provinsiale tesourie ingedien.

In hoofsaak is die stelsels wat in plek is die Sentrale Onderwysbestuurinligtingstelsel (SOBIS) om leerderdata te voorsien, en PERSAL om personeelsyfers en uitgawes te voorsien. Basiese Rekeningkundige Stelsel (BRS) word gebruik om data aangaande uitgawes te voorsien.

Die gehalteversekeringsdirektoraat is verantwoordelik vir die bekragtiging van die data wat vir inligting oor prestasie ingedien word. Dit is nodig om te verseker dat inligting oor prestasie akkuraat en volledig weerspieël word.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

14. SKOOR- resolusies

Verwysing na vorige auditverslag en SKOOR-resolusies	Onderwerp	Bevindings oor vordering
SKOOR-verslag gedateer 31 Maart 2010	Die departement sal maontlik rekenskap moet gee van afskrywings in terme van beweerde vrugtelose en verkwistende uitgawes m.b.t. infrastruktuurprojekte. Die uiteindelijke uitkoms van die saak kan nie nou bepaal word nie, en daar is geen voorsiening vir enige vrugtelose en verkwistende uitgawes gemaak wat mag voorkom nie. Die verlies weens die kansellering van die kontrakte word as vrugtelose en verkwistende uitgawes beskou.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings. Die departement het 'n nota in die finansiële state ingesluit dat 'n bedrag van R1,7 miljoen as maontlike vrugtelose en verkwistende uitgawes geïdentifiseer is, wat aan finalisering onderworpe is.
	Probleme is tydens die audit ervaar i.v.m. verdragings of die onbesikbaarheid van inligting. Dit dui op 'n situasie waar daar 'n gebrek is aan voortdurende monitering en toesig, sowel as 'n gebrek aan doeltreffende beheer rondom die beskikbaarheid van verwagte inligting. Beheer- en/of tenderdokumentasie sou misplaas kon gewees het en 'n betaling sou gemaak kon gewees het wat nie in lyn met die vereistes van die kontrakte of bodinligting of tenderdokumentasie is nie.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings. Die departement het beheermaatreëls rondom die insameling van brondokumentasie geïmplementeer, wat ook op 'n maandelikse basis gemoniteer word.
	SKOOR-resolusies is nie wesenlik geïmplementeer nie. Indien korrektiewe optrede nie op SKOOR-resolusies volg nie sal foute en praktyke uit die verlede waarskynlik weer voorkom.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings.
	Die ondersteunende dokumentasie vir die volgende prestasie-metings is nie vir volwassenes voorsien nie aangesien die eintlike uitset sonder ondersteunende dokumentasie aan die beampte gestuur word wat die prestasieverslag opstel. 'n Duidelike spoor van ondersteunende dokumentasie wat maklik beskikbaar en betyds voorsien is, is dus nie in plek nie. Gevolglik kon die prestasie-inligting wat in die jaarverslag onthul word, nie deur die skrywers bevestig word nie.	Die WKOD aanvaar die komitee se aanbevelings. Die dokumentasie is voorgelê en die saak word as afgehandel beskou.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

15. Vroeëre wysigings van auditverslae

Die Ouditmoniteringspan (OMS) het seker gemaak dat korrektiewe optrede ten opsigte van die Ouditeur-generaal se aanbevelings plaasgevind het en het bystand en leiding aan die bestuurders ten opsigte van die implementering verskaf.

Die OMS het daarin geslaag om bestuurders te help om aan die aangeleenthede gelys onder Aanhangsel A en B van die Ouditeur-Generaal se bestuursverslag van 2008-09 aandag te gee. Die OMS het dit reggekry deur aan die relevante hoofdirekteure opdrag te gee om aksieplanne saam te stel vir implementering en om die vordering daarvan op 'n maandelikse basis te monitor.

Die Departement het 'n strategie ontwikkel om werk te maak van die kommer oor die kwalifikasies van opvoeders en die verwante vakke wat hulle onderrig. 'n Kwalifikasiedatabasis (KDB)-stelsel word tans ontwikkel vir die vaslegging van onderwyskwalifikasies en die uitrol daarvan na skole.

16. Vrystellings en afwykings ontvang vanaf die Nasionale Tesourie

Geen

17. Ander

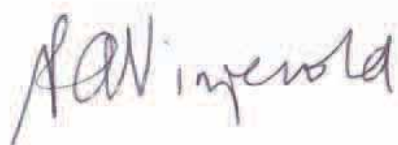
Geen

18. Infrast rukturkweesies: Magqwaka-geval

Die verslag wat deur die hoof van die DTOW aangevra en deur 'n onafhanklike adviseur gelewer is, het standpunt ingeneem m.b.t. beweerde vrugtelose en verkwistende uitgawes op infrastruktuurprojekte vir skole. Die aanbevelings deur die adviseur aangaande besigheidsprosesse en -beheer is opgevolg, finale rekenings is opgestel, en die staatsprokureur het 'n mandaat gekry om waarborge te herroep. Die proses vorentoe is om enige vrugtelose en verkwistende uitgawes in te vorder en om te oorweeg om enige oninvorderbare nalatige en vermorsende uitgawes af te skryf. Die rekeningkundige optrede m.b.t. vrugtelose en verkwistende uitgawes is dat die transaksies slegs in die rekeningboeke aangeteken word nadat die oninvorderbare bedrag gekwantifiseer is. Enige afskrywing sal tegnies vir die rekening van die klientdepartement wees, aangesien die voorwaardes vir infrastruktuurlewering in terme van die Wet op Inkomsteverdeling gesetel is in die begroting van die klientdepartement, naamlik Onderwys. Bestuur het aangedui dat enige vrugtelose en verkwistende uitgawes slegs bepaal kan word nadat die finale rekening intern bekragtig is. Die verwagte datum vir die finale rekeningproses is 31 Augustus 2010.

19. Goedkeuring

Die Jaarlikse Finansiële State soos op bladsye 11 tot 62 uiteengesit, is deur die Rekenpligtige Beampte goedgekeur.

**PA VINJEVOLD
SUPERINTENDEN-GENERAAL
DATUM: 31 Mei 2010**

VRYWARING

Hierdie ouditverslag is 'n vertaalde weergawe van die ouditverslag wat goedgekeur en onderteken is. Die Kantoor van die Ouditeur-generaal aanvaar geen verantwoordelikheid vir moontlike wanvertolkings gedurende die vertalingsproses nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL VAN DIE WES-KAAPSE PROVINSIALE PARLEMENT OOR DIE
FINANSIËLE STATE VAN BEGROTINGSPOS Nr. 5: WES-KAAP ONDERWYSDEPARTEMENT VIR DIE JAAR
GEËINDIG 31 MAART 2010**

VERSLAG OOR DIE FINANSIËLE STATE

Inleiding

1. Ek het die meegaande finansiële state van die Wes-Kaap Onderwysdepartement geoudit, wat bestaan uit die toewysingstaat, staat van finansiële posisie soos op 31 Maart 2009, die staat van finansiële prestasie, die staat van verandering in netto bates. en die kontantvloeietaat vir die jaar geëindig, en 'n opsomming van die beduidende rekeningkundige beleid en ander verduidelikende inligting soos uiteengesit op bladsye 11 tot 62.

Die rekenpligtige beampte se verantwoordelikheid vir die finansiële state

2. Die rekenpligtige beampte is verantwoordelik vir die voorbereiding en billike aanbieding van hierdie finansiële state in ooreenstemming met die gemodifiseerde kontantbasis soos bepaal deur die Nasionale Tesourie en soos uiteengesit in rekeningkundige beleidnota 1.1 en op die wyse vereis deur die Wet op finansiële Bestuur, (Wet Nr. 1 van 1999 (WBOF) en die Wet op die Verdeling van Inkomste, 2008 (Wet Nr. 12 van 2009) (WVI). Hierdie verantwoordelikheid sluit die volgende in: die ontwerp, implementering en handhawing van interne beheer m.b.t. die opstel en billike voorlegging van finansiële state wat sonder wesenlike wanvoorstellings is, hetsy weens bedrog of foutering; die seleksie en toepassing van toepaslike rekeningkundige beleid; en die maak van rekeningkundige beramings wat onder die omstandighede redelik is.

Die Ouditeur-Generaal se verantwoordelikheid

3. Soos vereis word deur artikel 188 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika gelees saam met artikel 4 van die Openbare Ouditwet (Wet Nr. 25 van 2004) (OOW) en artikel 40(2) van die WBOF, is my verantwoordelikheid om 'n opinie uit te spreek oor hierdie finansiële state gebaseer op my audit.
4. Ek het my audit uitgevoer in ooreenstemming met die Internasionale Standaard oor Ouditering saamgelees met die Algemene Kennisgewing 1570 van 2009, uitgereik in die Staatskoerant 31057 van 27 November 2009. Daardie standaard vereis dat ek voldoen aan die etiese vereistes, en die audit beplan en uitvoer om redelike versekering te verkry dat die finansiële state sonder wesenlike wanvoorstellings is.
5. 'n Oudit behels die uitvoer van prosedures om ouditbewyse te verkry oor die bedrae en openbaarmaking in die finansiële state. Die prosedures wat geselekteer word hang af van die ouditeur se oordeel, met inbegrip van die assessering van die risiko's van wesenlike wanvoorstelling van die finansiële state of hetsy weens bedrog of foutering. Tydens die assesseringsproses oorweeg die ouditeur interne kontroles wat relevant is tot die entiteit se voorbereiding en billike aanbieding van die finansiële state om ouditprosedures te ontwerp wat toepaslik is in die omstandighede, maar nie vir die doel om 'n opinie uit te spreek oor die doeltreffendheid van die entiteit se interne kontroles nie. 'n Oudit sluit ook die evaluering van die toepaslikheid van rekeningkundige beleid gebruik en die redelikheid van rekeningkundige beramings wat deur bestuur gemaak is, sowel as die evaluering van die oorhoofse aanbieding van die finansiële state.
6. Ek glo dat die ouditbewyse wat ek verkry het genoegsaam en toepaslik is om 'n basis vir my ouditmening te verskaf.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Mening

7. Na my mening is die finansiële state in alle wesenslike aspekte 'n redelike weergawe van die finansiële posisie van die Wes-Kaapse Onderwysdepartement soos op 31 Maart 2008 en sy finansiële prestasie en kontantvloeï vir die jaar geëindig, in ooreenstemming met die aangepaste kontantbasis van rekeningkunde soos bepaal deur die Nasionale Tesourie, soos uiteengesit in rekeningkundige beleidnota 1.1 en op die wyse soos vereis deur die WBOF en die WVF.

Beklemtoning van aangeleentheid

Ek vestig aandag op die aangeleentheid hieronder. My mening is nie weens hierdie aangeleentheid gewysig nie.

Rekeningkundige basis

8. Die Departement se beleid is om finansiële state voor te berei op die gemodifiseerde kontantbasis van rekeningkunde soos uiteengesit in rekeningkundige beleidnota 1.1 van die finansiële state.

Ander aangeleenthede

Ek vestig aandag op die aangeleentheid hieronder. My mening is nie weens hierdie aangeleentheid gewysig nie.

Ongeouditeerde aanvullende skedules

9. Die aanvullende inligting wat op bladsye 54 tot 62 uiteengesit word, vorm nie deel van die finansiële state nie en word as bykomstige inligting aangebied. Ek het nie hierdie skedules geoudit nie, en gevolglik spreek ek nie menings daarvoor uit nie.

VERSLAG OOR ANDER REGS- EN REGULATIEWE VEREISTES

10. Ingevolge die WOR van Suid-Afrika en Algemene Kennisgewing 1570 of 2009, uitgereik in die Staatskoerant Nr. 32758 van 27 November 2009, sluit ek hieronder my bevindings oor die verslag oor voorafbepaalde doelstellings in, in nakoming van WBOF, WVF en finansiële bestuur (interne kontrole).

Bevindings

Voorafbepaalde doelstellings

11. Geen aangeleenthede vir verslag

Nakoming van wette en regulasies

WVF

Nie-aanhang van wetgewing

Raamwerk vir MIV/VIGS-toekenning (onderwys in lewensvaardighede)

12. Ondanks die bepalings van Artikel 24 (1) (d) van die WVF was MIV/VIGS-ondersteuningsmateriaal vir leerders by sekere skole nie beskikbaar en/of versprei of gebruik nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

13. Ondanks die bepalings van Artikel 24 (1)(d) van die WFV het sekere skole nie 'n geïntegreerde MIV/VIGS-plan/beleid ontwikkel en aangeneem as deel van hul onderrigplan wat die behoeftes, etos en waardes van die skool en sy gemeenskap binne die raamwerk van provinsiale beleid weerspieël nie.

INTERNE KONTROLE

14. Ek het interne kontrole as relevant vir my audit van finansiële state en die verslag oor nakoming van die WVF beskou, maar nie vir die uitspraak van 'n mening oor die doeltreffendheid van interne kontrole nie. Die aangeleenthede wat hieronder vermeld word, is beperk tot tekortkominge wat tydens die audit geïdentifiseer is.

- Leierskap

Die toon m.b.t. die aanhang van interne kontrole word van bo bepaal, maar die rekeningpligtige beampte evalueer nie of bestuur doeltreffende interne kontrole geïmplementeer het deur 'n begrip te ontwikkel vir hoedat senior-bestuur sy verantwoordelikhede nagekom het nie. Daar was twee gevalle van wesenlike nie-nakoming van die WVF m.b.t. 'n voorwaardelike MIV/VIGS-toekenning.

ANDER VERSLAE

Ondersoeke

Lopende ondersoek

15. Gedurende Augustus is 'n ondersoek deur die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika (OGSA) uitgevoer in terme van 'n prestasie-audit van entiteite wat met regeringswerknemers skakel en met departemente van die Wes-Kaapse Provinsiale Administrasie sake doen. Ten tyde van hierdie verslag kon daar nie vasgestel word of enige verdere ondersoeke deur die departement uitgevoer is nie.
16. Die Direkoraat: Die forensiese ondersoekenheid het twee gevalle vir ondersoek en finalisering na die departement verwys. Hierdie aangeleenthede hou verband met 'n ondersoek om te bepaal of magmisbruik en voorkeurverkryging m.b.t. Onderwysbiblioteek- en Inligtingsdienste (OBID), en beweerde ongerymdhede m.b.t. leerdervoer voorgekom het. Ten tyde van hierdie verslag kon nie vasgestel word of hierdie ondersoeke gefinaliseer was nie.
17. Met betrekking tot paragraaf 18 van die rekeningpligtige beampte se verslag oor die finansiële state, sal die departement moontlik rekenskap moet gee van afskrywings weens beweerde vrugtelose en verkwistende uitgawes in verband met infrastruktuurprojekte. Die uiteindelijke uitkoms van die saak kan nie nou bepaal word nie, en daar is geen voorsiening gemaak vir enige vrugtelose en verkwistende uitgawes wat mag voorkom nie. Bestuur het aangedui dat enige vrugtelose en verkwistende uitgawes slegs bepaal kan word nadat die finale rekening intern bekragtig is. Die verwagte datum vir die finale rekeningproses is 31 Augustus 2010.

Prestasie-audits

18. Soos in paragraaf 15 hierbo gemeld, is 'n prestasie-audit uitgevoer van entiteite wat met regeringswerknemers skakel en met departemente van die Wes-Kaapse Provinsiale Administrasie sake doen. Die transaksies in die verslag dek die periode vanaf 1 April 2005 tot 31 Maart 2007, en die verslag is op 12 Junie 2009 ter tafel gelê.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

19. 'n Prestasie-oudit is op die departement se infrastruktuurloweringsproses uitgevoer. Die bestuursverslag het 19 projekte gedek wat R242 miljoen beloop het, en is op 30 November 2009 uitgereik.

Auditor - General

Kaapstad

31 Julie 2010

**AUDITOR - GENERAL
SOUTH AFRICA**

Auditing to build public confidence

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Toewysing per program									
Programme	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike besteding R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike besteding	Variansie	Besteding as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
1. Administrasie									
Lopende betaling)	369,442	(712)	(12,853)	355,877	355,847	30	100.0	327,796	327,796
Oordragte en subsidies	41,453	447	(1,334)	40,566	40,564	2	100.0	34,841	34,841
Betaling vir kapitale bates	24,871	265	(5,541)	19,595	19,194	401	98.0	30,892	30,892
2. Openbare Gewone Skoolonderwys									
Lopende betaling)	7,877,324	34,565	(14,680)	7,897,209	7,891,316	5,893	99.9	6,782,665	6,779,687
Oordragte en subsidies	554,517	(28,162)	(7,588)	518,767	513,983	4,784	99.1	453,895	454,904
Betaling vir kapitale bates	221,234	(6,403)	-	214,831	182,061	32,770	84.7	187,463	175,944
3. Onafhanklike Skole Subsidies									
Oordragte en subsidies	55,907	-	(385)	55,522	55,522	-	100.0	44,119	44,119
4. Openbare Spesiale Skoolonderwys									
Lopende betaling)	460,548	(2,200)	31,686	490,034	490,034	-	100.0	414,963	414,963
Oordragte en subsidies	95,507	2,200	8,739	106,446	104,246	2,200	97.9	95,427	95,427
Betaling vir kapitale bates	29,743	-	-	29,743	29,324	419	98.6	-	-
5. Verdere Onderwys en Opleiding									
Lopende betaling)	206,415	5	6,255	212,675	212,675	-	100.0	200,850	200,850
Oordragte en subsidies	156,064	(5)	183	156,242	156,242	-	100.0	166,341	166,340
6. Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes									
Lopende betaling)	7,414	-	(513)	6,901	6,901	-	100.0	4,803	4,803
Oordragte en subsidies	23,544	-	(966)	22,578	22,578	-	100.0	22,035	22,035
7. Vroeë-kind-ontwikkeling									
Lopende betaling)	157,246	(21,045)	(12,869)	123,332	119,332	4,000	96.8	67,715	67,715
Oordragte en subsidies	148,243	21,045	-	169,288	169,288	-	100.0	161,034	161,033
8. Hulp- en Verwante Dienste									
Lopende betaling)	129,337	2,648	9,866	141,851	141,851	-	100.0	112,582	112,552
Oordragte en subsidies	104,859	(2,736)	-	102,123	102,123	-	100.0	98,422	98,422
Betaling vir kapitale bates	144	88	-	232	232	-	100.0	245	155
Totaal	10,663,812	-	-	10,663,812	10,613,313	50,499	99.5	9,206,088	9,192,478
Rekonsiliasie met staat van finansiële prestasie									
Voeg by									
Ontvangste deur die Departement				3,056				-	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (totale inkomste)				10,666,868				9,206,088	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (uitgawes)					10,613,313			9,192,478	

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Toewysing per ekonomiese klassifikasie									
Ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike besteding R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike besteding	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
Lopende betaling)									
Vergoeding van werknemers	8,200,780	(12,312)	26,375	8,214,843	8,214,843	-	100.0	7,089,690	7,089,690
Goedere en dienste	1,003,438	19,592	(19,483)	1,003,547	993,624	9,923	99.0	816,018	813,020
Finansiële transaksies in bates en laste	3,508	5,981	-	9,489	9,489	-	100.0	5,657	5,657
Oordragte en subsidies									
Departementele agent-skappe en rekeninge	4,604	-	-	4,604	4,604	-	100.0	4,255	4,255
Instansies sonder winsbejag	1,123,555	(17,275)	(2,532)	1,103,748	1,096,762	6,986	99.4	1,016,187	1,017,195
Huishoudings	51,935	10,064	1,181	63,180	63,180	-	100.0	55,674	55,673
Betaling vir kapitale bates									
Geboue en ander vaste strukture	242,602	-	-	242,602	209,413	33,189	86.3	170,674	162,455
Masjinerie en toerusting	19,993	(6,678)	(926)	12,389	11,988	401	96.8	37,257	33,857
Programmatuur en ander ontasbare bates	13,397	628	(4,615)	9,410	9,410	-	100.0	10,676	10,676
Totaal	10,663,812	-	-	10,663,812	10,613,313	50,499	99.5	9,206,088	9,192,478

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Besonderhede per program 1 – Administrasie
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Besonderhede per subprogram	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
1.1 Kantoor van die LUR									
Lopende betaling	4,107	87	-	4,194	4,194	-	100.0	3,501	3,501
Oordragte en subsidies	-	-	-	-	-	-	-	12	12
Betaling vir kapitale bates	-	6	-	6	6	-	100.0	9	9
1.2 Korporatiewe dienste									
Lopende betaling	201,578	(1,569)	(9,563)	190,446	190,416	30	100.0	175,322	175,322
Oordragte en subsidies	17,758	1,246	-	19,004	19,004	-	100.0	19,277	19,277
Betaling vir kapitale bates	12,690	(20)	(3,944)	8,726	8,325	401	95.4	19,660	19,660
1.3 Onderwysbestuur (OBIS)									
Lopende betaling	137,624	(335)	(1,787)	135,502	135,502	-	100.0	121,520	121,520
Oordragte en subsidies	13,932	(110)	(1,334)	12,488	12,486	2	100.0	8,159	8,159
Betaling vir kapitale bates	6,141	445	-	6,586	6,586	-	100.0	6,705	6,705
1.4 Menshulpbrontwikkeling									
Lopende betaling	13,400	2,455	-	15,855	15,855	-	100.0	17,056	17,056
Oordragte en subsidies	2,063	(2,039)	-	24	24	-	100.0	16	16
Betaling vir kapitale bates	165	(166)	-	(1)	(1)	-	100.0	6	6
1.5 Onderwysbestuur-inligtingstelsel (OBIS)									
Lopende betaling	12,733	(1,350)	(1,503)	9,880	9,880	-	100.0	10,397	10,397
Oordragte en subsidies	7,700	1,350	-	9,050	9,050	-	100.0	7,377	7,377
Betaling vir kapitale bates	5,875	-	(1,597)	4,278	4,278	-	100.0	4,512	4,512
Totaal	435,766	-	(19,728)	416,038	415,605	433	99.9	393,529	393,529

Program 1 per ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	228 926	5 796	(6 266)	228 456	228 456	-	100.0	192 440	192 440
Goedere en dienste	137 008	(12 489)	(6 587)	117 932	117 902	30	100.0	129 701	129 701
Finansiële transaksies in bates en laste	3 508	5 981	-	9 489	9 489	-	100.0	5 657	5 657
Oordragte en subsidies									
Instansies sonder winsbejag	39 679	(1 445)	(1 224)	37 010	37 008	2	100.0	31 059	31 059
Huishoudings	1 774	1 892	(110)	3 556	3 556	-	100.0	3 782	3 782
Betaling vir kapitale bates									
Masinerie en toerusting	11 586	(352)	(926)	10 308	9 907	401	96.1	22 014	22 014
Programmatuur en ander ontasbare bates	13 285	617	(4 615)	9 287	9 287	-	100.0	8 876	8 876
Totaal	435 766	-	(19 728)	416 038	415 605	433	99.9	393 529	393 529

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Besonderhede per program 2 – Openbare Gewone Skoolonderwys
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Besonderhede per subprogram	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
2.1 Openbare primêre skole									
Lopende betaling)	4,371,652	79,722	-	4,451,374	4,450,213	1,161	100.0	3,735,045	3,734,042
Oordragte en subsidies	321,943	1,955	-	323,898	319,114	4,784	98.5	283,953	283,953
Betaling vir kapitale bates	140,320	161	-	140,481	115,792	24,689	82.4	75,740	67,521
2.2 Openbare sekondêre skole									
Lopende betaling)	2,991,939	(67,114)	(13,956)	2,910,869	2,910,869	-	100.0	2,613,291	2,613,291
Oordragte en subsidies	183,550	(9,779)	-	173,771	173,771	-	100.0	161,779	162,788
Betaling vir kapitale bates	72,539	12	-	72,551	64,470	8,081	88.9	97,931	97,931
2.3 Professionele dienste:									
Lopende betaling)	368,782	8,991	-	377,773	373,041	4,732	98.7	326,556	326,556
Oordragte en subsidies	803	565	-	1,368	1,368	-	100.0	2,378	2,378
Betaling vir kapitale bates	4,989	(3,190)	-	1,799	1,799	-	100.0	10,174	10,174
2.4 Menselike hulpbronnontwikkeling									
Lopende betaling)	42,654	13,344	(724)	55,274	55,274	-	100.0	30,275	30,275
Oordragte en subsidies	36,161	(24,675)	(7,588)	3,898	3,898	-	100.0	22	22
Betaling vir kapitale bates	-	-	-	-	-	-	-	318	318
2.5 Nasionale Skoolvoedingprogram									
Lopende betaling)	102,297	(378)	-	101,919	101,919	-	100.0	77,498	75,523
Oordragte en subsidies	12,060	3,772	-	15,832	15,832	-	100.0	5,763	5,763
Betaling vir kapitale bates	3,386	(3,386)	-	-	-	-	-	3,300	-
Totaal	8,653,075	-	(22,268)	8,630,807	8,587,360	43,447	99.5	7,424,023	7,410,535

Program 2 Per ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	7,189,403	(23,694)	(14,680)	7,151,029	7,151,029	-	100.0	6,164,427	6,164,427
Goedere en dienste	687,921	58,259	-	746,180	740,287	5,893	99.2	618,227	615,259
Oordragte en subsidies									
Instansies sonder winsbejag	537,476	(37,117)	(7,588)	492,771	487,987	4,784	99.0	435,170	436,179
Huishoudings	17,041	8,955	-	25,996	25,996	-	100.0	18,727	18,727
Betaling vir kapitale bates									
Geboue en ander vaste strukture	212,859	-	-	212,859	180,089	32,770	84.6	170,674	162,455
Masjinerie en toerusting	8,375	(6,403)	-	1,972	1,972	-	100.0	14,998	11,688
Programmatuur en ander ontasbare bates	-	-	-	-	-	-	-	1,800	1,800
Totaal	8,653,075	-	(22,268)	8,630,807	8,587,360	43,447	99.5	7,424,023	7,410,535

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Besonderhede per Program 3 – Onafhanklike Skole Subsidies
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Besonderhede per subprogram	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
3.1 Primêre fase Oordragte en subsidies	23,865	(870)	(385)	22,610	22,610	-	100.0	19,500	19,500
3.2 Sekondêre fase Oordragte en subsidies	32,042	870	-	32,912	32,912	-	100.0	24,619	24,619
Totaal	55,907	-	(385)	55,522	55,522	-	100.0	44,119	44,119

Program 3 Per ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
Oordragte en subsidies Instansies sonder winsbejag	55,907	-	(385)	55,522	55,522	-	100.0	44,119	44,119
Totaal	55,907	-	(385)	55,522	55,522	-	100.0	44,119	44,119

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Besonderhede per program 4 – Openbare Gewone Skoolonderwys
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Besonderhede per subprogram	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
4.1 Skole									
Lopende betaling)	460,548	(2,200)	31,686	490,034	490,034	-	100.0	414,963	414,963
Oordragte en subsidies	95,505	2,202	8,739	106,446	104,246	2,200	97.9	95,427	95,427
Betaling vir kapitale bates	29,743	-	-	29,743	29,324	419	98.6	-	-
4.2 Professionele dienste									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
4.3 Menselike hulpbronnontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	585,798	-	40,425	626,223	623,604	2,619	99.6	510,390	510,390

Program 4 Per ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	449,482	3,273	31,686	484,441	484,441	-	100.0	411,090	411,090
Goedere en dienste	11,066	(5,473)	-	5,593	5,593	-	100.0	3,873	3,873
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oordragte en subsidies									
Instansies sonder winsbejag	94,380	2,200	7,631	104,211	102,011	2,200	97.9	93,919	93,919
Huishoudings	1,127	-	1,108	2,235	2,235	-	100.0	1,508	1,508
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Betaling vir kapitale bates									
Geboue en ander vaste strukture	29,743	-	-	29,743	29,324	419	98.6	-	-
Totaal	585,798	-	40,425	626,223	623,604	2,619	99.6	510,390	510,390

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Besonderhede per program 5: Verdere Onderwys en Opleiding
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Besonderhede per subprogram	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000	Variansie R'000	Uitgawes as % van finale toewysing %		
5.1 O penbare instansies									
Lopende betaling)	206,415	5	6,255	212,675	212,675	-	100.0	200,850	200,850
Oordragte en subsidies	156,062	(3)	183	156,242	156,242	-	100.0	89,036	89,035
5.2 Professionele dienste									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
5.3 Mensehulpbronontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	77,305	77,305
Totaal	362,479	-	6,438	368,917	368,917	-	100.0	367,191	367,190

Program 5 Per ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000	Variansie R'000	Uitgawes as % van finale toewysing %		
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	206,415	-	6,255	212,670	212,670	-	100.0	200,850	200,850
Goedere en dienste	-	5	-	5	5	-	100.0	-	-
Oordragte en subsidies									
Instansies sonder winsbejag	127,316	(328)	-	126,988	126,988	-	100.0	135,407	135,407
Huishoudings	28,748	323	183	29,254	29,254	-	100.0	30,934	30,933
Totaal	362,479	-	6,438	368,917	368,917	-	100.0	367,191	367,190

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Besonderhede per program 6 – Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Besonderhede per subprogram	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uithawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
6.1 Subsidies aan private sentrums									
Lopende betaling)	7,414	-	(513)	6,901	6,901	-	100.0	4,803	4,803
Oordragte en subsidies	23,542	-	(964)	22,578	22,578	-	100.0	22,035	22,035
6.2 Professionele dienste									
Oordragte en subsidies	1	-	(1)	-	-	-	-	-	-
6.3 Menselike hulpbronnontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	-	(1)	-	-	-	-	-	-
Totaal	30,958	-	(1,479)	29,479	29,479	-	100.0	26,838	26,838

Program 6 Per ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Uitgawes as % van finale toewysing		
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%		
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	7,107	-	(486)	6,621	6,621	-	100.0	4,487	4,487
Goedere en dienste	307	-	(27)	280	280	-	100.0	316	316
Oordragte en subsidies									
Instansies sonder winsbejag	23,544	-	(966)	22,578	22,578	-	100.0	22,020	22,020
Huishoudings	-	-	-	-	-	-	-	15	15
Totaal	30,958	-	(1,479)	29,479	29,479	-	100.0	26,838	26,838

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Besonderhede per program 7 – Vroeë-kind-ontwikkeling
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Besonderhede per subprogram	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000	Variansie R'000	Uitgawes as % van finale toewysing %		
	7.1 Graad R in openbare skole								
Lopende betaling)	120,866	(19,070)	(12,869)	88,927	84,927	4,000	95.5	55,417	55,417
Oordragte en subsidies	77,673	11,902	-	89,575	89,575	-	100.0	81,929	81,928
7.2 Graad R in gemeenskap-sentrums									
Lopende betaling)	230	(93)	-	137	137	-	100.0	13	13
Oordragte en subsidies	37,869	7,863	-	45,732	45,732	-	100.0	34,455	34,455
7.3 Professionele dienste									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
7.4 Menselike hulpbronnontwikkeling									
Lopende betaling)	36,150	(1,882)	-	34,268	34,268	-	100.0	12,285	12,285
Oordragte en subsidies	32,700	1,281	-	33,981	33,981	-	100.0	44,650	44,650
Totaal	305,489	-	(12,869)	292,620	288,620	4,000	98.6	228,749	228,748

Program 7 Per ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000	Variansie R'000	Uitgawes as % van finale toewysing %		
	Lopende betalings								
Vergoeding van werknemers	58,403	337	-	58,740	58,740	-	100.0	53,202	53,202
Goedere en dienste	98,843	21,382)	(12,869)	64,592	60,592	4,000	93.8	14,513	14,513
Oordragte en subsidies									
Instansies sonder winsbejag	147,063	22,091	-	169,154	169,154	-	100.0	160,896	160,895
Huishoudings	1,180	(1,046)	-	134	134	-	100.0	138	138
Totaal	305,489	-	(12,869)	292,620	288,620	4,000	98.6	228,749	228,748

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Besonderhede per program 8 – Hulp- en Verwante Dienste
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Besonderhede per subprogram	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000	Variansie R'000	Uitgawes as % van finale toewysing %		
	8.1 Betalings aan SOOO								
Oordragte en subsidies	4,604	-	-	4,604	4,604	-	100.0	4,255	4,255
8.2 Voorwaardelike toekenningsprojekte									
Lopende betaling)	14,626	(25)	-	14,601	14,601	-	100.0	13,757	13,727
Betaling vir kapitale bates	-	25	-	25	25	-	100.0	90	-
8.3 Eksterne eksamens									
Lopende betaling)	91,011	888	9,866	101,765	101,765	-	100.0	87,614	87,614
Oordragte en subsidies	65	(60)	-	5	5	-	100.0	96	96
Betaling vir kapitale bates	144	-	-	144	144	-	100.0	155	155
8.4 Onderwysopleiding									
Oordragte en subsidies	2,000	-	-	2,000	2,000	-	100.0	-	-
8.5 iKapa Elihlumayo									
Lopende betaling)	23,700	1,785	-	25,485	25,485	-	100.0	11,211	11,211
Oordragte en subsidies	98,190	(2,676)	-	95,514	95,514	-	100.0	94,071	94,071
Betaling vir kapitale bates	-	63	-	63	63	-	100.0	-	-
Totaal	234,340	-	9,866	244,206	244,206	-	100.0	211,249	211,129

Program 8 Per ekonomiese klassifikasie	2009/10 2008/09							Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000
	Aangepaste toewysing R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale toewysing R'000	Werklike uitgawes R'000	Variansie R'000	Uitgawes as % van finale toewysing %		
	Lopende betalings								
Vergoeding van werknemers	61,044	1,976	9,866	72,886	72,886	-	100.0	63,194	63,194
Goedere en dienste	68,293	672	-	68,965	68,965	-	100.0	49,388	49,358
Oordragte en subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	4,604	-	-	4,604	4,604	-	100.0	4,255	4,255
Instansies sonder winsbejag	98,190	(2,676)	-	95,514	95,514	-	100.0	93,597	93,597
Huishoudings	2,065	(60)	-	2,005	2,005	-	100.0	570	570
Betaling vir kapitale bates									
Masinerie en toerusting	32	77	-	109	109	-	100.0	245	155
Programmatuur en ander ontasbare bates	112	11	-	123	123	-	100.0	-	-
Totaal	234,340	-	9,866	244,206	244,206	-	100.0	211,249	211,129

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE TOEWYSINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

- 1. Besonderhede van oordragte en subsidies ingevolge die Wet op Toewysing (na virement):**
Besonderhede van hierdie transaksies kan gesien word in die nota oor oordragte en subsidies, onthullingsnotas. en Bylae 1 (A-C) van die jaarlikse finansiële state.
- 2. Besonderhede van spesifieke en eksklusiewe toewysingsbedrae waarvoor gestem is (na virement):**
Besonderhede van hierdie transaksies kan gesien word in nota 1 (Jaarlikse Toewysing) tot die jaarlikse finansiële state.
- 3. Besonderhede oor finansiële transaksies in bates en laste**
Besonderhede van hierdie transaksies kan gesien word in nota 5 (Jaarlikse Toewysing) tot die jaarlikse finansiële state.
- 4. Verduidelikings van materiële variansie van bedrae waarvoor gestem is (na virement):**

4.1 Per program	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Variansie as 'n % van finale toewysing
	R'000 R'000		R'000	%
Administrasie	416,038	415,605	433	0%
Openbare gewone skoolonderwys	8,630,807	8,587,360	43,447	1%
Onafhanklike skole-subsidies	55,522	55,522	-	0%
Openbare spesiale skoolonderwys	626,223	623,604	2,619	0%
Verdere onderwys en opleiding	368,917	368,917	-	0%
Basiese onderwys en opleiding vir volwassenes	29,479	29,479	-	0%
Vroeë-kind-ontwikkeling	292,620	288,620	4,000	1%
Hulp- en verwante dienste	244,206	244,206	-	0%

Die onderbesteding op openbare gewone skoolonderwys is hoofsaaklik weens infrastruktuurprojekte waarmee gedurende die finansiële jaar begin is en wat bedoel is om binne die volgende finansiële jaar voltooi te word. Die besparing op vroeë-kind-ontwikkeling is weens konstruksieverdragings vir bykomstige klaskamers vir Graad 3 by openbare gewone skole.

4.2 Per ekonomiese klassifikasie	Finale toewysing	Werklike uitgawes	Variansie	Variansie as 'n % van finale toewysing
	R'000	R'000	R'000	%
Lopende uitgawes				
Vergoeding van werknemers	8,214,843	8,214,843	-	0%
Goedere en dienste	1,003,547	993,624	9,923	1%
Finansiële transaksies in bates en laste	9,489	9,489	-	0%
Oordragte en subsidies				
Departementele agentskappe en rekeninge	4,604	4,604	-	0%
Instansies sonder winsbejag	1,103,748	1,096,762	6,986	1%
Huishoudings	63,180	63,180	-	0%
Betaling vir kapitale bates				
Geboue en ander vaste strukture	242,602	209,413	33,189	14%
Masjinerie en toerusting	12,389	11,988	401	3%
Programmatuur en ander ontasbare bates	9,410	9,410	-	0%

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN FINANSIËLE PRESTASIE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
INKOMSTE			
Jaarlikse toewysing	1	10,663,812	9,206,088
Departementele inkomste	2	3,056	-
TOTALE INKOMSTE		10,666,868	9,206,088
UITGAWES			
Lopende uitgawes			
Vergoeding van werknemers	3	8,214,843	7,089,690
Goedere en dienste	4	993,624	813,020
Finansiële transaksies in bates en laste	5	9,489	5,657
Totale lopende uitgawes		9,217,956	7,908,367
Oordragte en subsidies			
Oordragte en subsidies	6	1,164,546	1,077,123
Uitgawes vir kapitale bates			
Tasbare kapitale bates	7	221,401	196,312
Programmatuur en ander ontasbare bates	7	9,410	10,676
Totale uitgawes vir kapitale bates		230,811	206,988
TOTALE UITGAWES		10,613,313	9,192,478
SURPLUS VIR DIE JAAR		53,555	13,610
Rekonsiliasie van netto surplus vir die jaar			
Begrote fondse		50,499	13,610
Jaarlikse toewysing		10,663,812	9,206,088
Departementele inkomste	14	3,056	-
SURPLUS VIR DIE JAAR		53,555	13,610

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE
soos op 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
BATES			
Bedryfsbates		109,498	92,052
Kontant en kontantekwivalente	8	16,596	17,220
Voorbetalings en voorskotte	10	3,274	53
Ontvangbare rekeninge	11	89,628	74,779
Nie-lopende bates		13,471	13,324
Beleggings	12	13,471	12,506
Ander finansiële bates	9	-	818
TOTALE BATES		122,969	105,376
LASTE			
Bedryfslaste		72,015	55,324
Begrote fondse wat by die inkomstefonds ingelewer moet word	13	50,498	13,657
Begrote fondse wat by die reserwefonds ingelewer moet word	14	1,493	6,194
Bankoortrekking	15	13,838	5,491
Bedrae betaalbaar	16	6,186	29,982
TOTALE LASTE		72,015	55,324
NETTO BATES		50,954	50,052
Verteenwoordig deur:			
Kapitalisasiereserwe		13,471	12,506
Verhaalbare inkomste		37,483	37,546
TOTAAL		50,954	50,052

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN VERANDERING IN NETTO BATES
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
Kapitalisasiereserwe			
Openingsaldo		12,506	11,191
Oordragte:			
Beweging in operasionele fondse		965	1,315
Eindsaldo		<u>13,471</u>	<u>12,506</u>
Verhaalbare inkomste			
Openingsaldo		37,546	35,440
Oorplasinge		(63)	2,106
Ingevorderde skulde (in departementele ontvangste ingesluit)		(63)	-
Debitering		-	2,106
Eindsaldo		<u>37,483</u>	<u>37,546</u>
Totaal		<u><u>50,954</u></u>	<u><u>50,052</u></u>

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**KONTANTVLOEISTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
KONTANTVLOEI VANAF BEDRYFSAKTIVITEITE			
Ontvangstes		10,690,559	9,228,633
Jaarlikse toegewysde fondse ontvang	1.1	10,663,812	9,206,088
Departementele inkomste ontvang	2	26,747	22,545
Netto toename in bedryfskapitaal		(41,866)	13,421
By inkomstefonds ingelewer		(45,106)	(104,637)
Lopende betalings		(9,217,956)	(7,908,367)
Oordragte en subsidies betaal		(1,164,546)	(1,077,123)
Netto beskikbare kontantvloei vanaf bedryfsaktiwiteite	17	221,085	151,927
KONTANTVLOEI VANAF BELEGGINGSAKTIVITEITE			
Betaling vir kapitale bates	7	(230,811)	(206,988)
Toename in beleggings		(965)	(1,316)
Afname in ander finansiële bates		818	-
Netto kontantvloei vanaf beleggingsaktiwiteite		(230,958)	(208,304)
KONTANTVLOEI VANAF FINANSIERINGSAKTIVITEITE			
Toename in netto bates		902	3,421
Netto kontantvloei vanaf finansieringsaktiwiteite		902	3,421
Netto afname in kontant en kontantekwivalente		(8,971)	(52,956)
Kontant en kontantekwivalente aan begin van tydperk		11,729	64,685
Kontant en kontantekwivalente aan einde van tydperk	18	2,758	11,729

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Die Finansiële State is voorberei in ooreenstemming met die volgende beleide, wat konsekwent toegepas is in alle wesenlike aspekte, tensy anders vermeld. Waar egter gepas en betekenisvol, is addisionele inligting verskaf om die bruikbaarheid van die finansiële state te verhoog en te voldoen aan die statutêre vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, Wet 1 van 1999 (soos gewysig deur Wet 29 van 1999), en die Tesourieregulasies wat uitgereik is ingevolge die Wet en die Wet op die Verdeling van Inkomste, Wet 12 van 2006.

1. Aanbieding van die Finansiële State

1.1 Grondslag van voorbereiding

Die Finansiële State is voorberei op 'n gewysigde kontantboekhoudinggrondslag, tensy anders vermeld. Die gewysigde kontantgrondslag maak die kontantboekhouding uit wat aangevul is met die bykomstige onthullingsitems. Onder die kontantboekhoudinggrondslag word transaksies en ander gebeurtenisse erken wanneer kontant ontvang of betaal word.

1.2 Muntstelsel

Alle bedrae is aangebied in die muntstelsel van die Suid-Afrikaanse Rand (R) wat ook die funksionele muntstelsel van die Departement is.

1.3 Afronding

Tensy anders vermeld, is al die finansiële syfers afgerond tot die naaste eenduisend Rand (R'000).

1.4 Vergelykende syfers

Die vergelykende syfers vir die vorige periode is in die huidige jaar se finansiële state aangebied. Waar nodig is syfers wat in die vorige finansiële state ingesluit is herklassifiseer om seker te maak dat die formaat waarin die inligting aangebied word ooreenstem met die formaat van die huidige jaar se finansiële state.

1.5 Vergelykende syfers - Toewysingstaat

'n Vergelyking tussen werklike bedrae en finale bewilliging per belangrike klassifikasie van uitgawe word by die toewysingstaat ingesluit.

2. Inkomste

2.1 Toegewysde fondse

Toegewysde fondse bestaan uit departementele bewilligings sowel as direkte debiete teen die inkomstefonds (d.w.s. statutêre toewysing).

Toegewysde fondse word in die finansiële rekords erken op die datum waarop die toewysing van krag word. Wysigings wat ingevolge die aanpassingsbegrotingsproses gemaak is, word in die finansiële rekords erken op die datum dat die wysigings van krag word.

Totaal van toegewysde fondse word in die staat van finansiële prestasie weergegee.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Onbestede toegewysde fondse word aan die provinsiale inkomstefonds afgestaan. Bedrae wat aan die einde van die finansiële jaar aan die provinsiale inkomstefonds verskuldig is, word in die Staat van Finansiële Posisie erken.

2.2 Dep artementele inkomste

Alle departementele inkomste word in die staat van finansiële posisie erken wanneer dit ontvang word, en word daarna op die provinsiale inkomstefonds inbetaal, tensy anders vermeld.

Bedrae wat aan die provinsiale inkomstefonds verskuldig is, word as 'n betaalbare rekening in die staat van finansiële posisie erken.

Vanaf die laaste ontvangsdatum tot die einde van die verslagtermyn word geen aanwas vir die ontvangbare bedrag gemaak nie. Hierdie bedrae word egter in die onthullingsnota tot die jaarlikse finansiële state onthul.

2.3 Direkte skatkisontvangste/-betalings

Alle direkte skatkisontvangste word in die staat van finansiële prestasie erken wanneer die kontant ontvang word, en word daarna op die provinsiale inkomstefonds inbetaal, tensy anders vermeld.

Alle direkte skatkisbetalings word in die Staat van Finansiële Prestasie erken wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gegee word (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

Enige bedrag wat aan die einde van die finansiële jaar aan die provinsiale inkomstefonds verskuldig is, word in die staat van finansiële posisie erken.

2.4 Hulpfondse

Hulpfondse word as inkomste erken wanneer dit ontvang word.

Alle in natura hulpfondse word op die ontvangsdatum teen redelike waarde in die bylaes tot die jaarlikse finansiële state onthul.

Die kontantbetalings wat deur die jaar ten opsigte van plaaslike en buitelandse hulpfondseprojekte gemaak is, word as uitgawes in die staat van finansiële prestasie erken wanneer bekragtiging vir betalings op die stelsel geskied (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

Die waarde van die bystand wat voor die ontvangs van die fondse bestee is, word as 'n ontvangbare in die staat van finansiële posisie erken.

Onbehoorlik gespandeerde bedrae wat plaaslike en buitelandse hulp gebruik, en enige ongebruikte bedrae word as betaalbare rekenings in die staat van finansiële posisie erken.

Alle CARA-fondse ontvang, moet as inkomste opgeteken word wanneer fondse ontvang word. Die kontantbetalings wat deur die jaar ten opsigte van CARA-projekte gemaak is, word as uitgawes in die staat van finansiële prestasie erken wanneer bekragtiging vir betalings op die stelsel geskied (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Onbehoorlik gespandeerde bedrae wat plaaslike en buitelandse hulp gebruik, en enige ongebruikte bedrae word as betaalbare rekenings in die staat van finansiële posisie erken. Enige onbestede bedrae word na teruggehoue fondse oorgedra aangesien hulle nie aan die inkomstefonds afgestaan word nie.

3. Uitgawes

3.1 Vergoeding van werknemers

3.1.1 Korttermyn werknemervoordele

Die korttermyn werknemervoordele word in die staat van finansiële prestasie as onkoste gehanteer wanneer finansiële magtiging vir betaling op die stelsel gegee word (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

Korttermyn werknemervoordele wat aanleiding gee tot 'n huidige regs- of konstruktiewe verpligting word in die onthullingsnotas van die finansiële state openbaar. Hierdie bedrae moet nie in die staat van finansiële prestasie of posisie erken word nie.

Wanneer 'n werknemer meer as 50% van sy/haar tyd aan 'n projek bestee, word werknemerskoste tot die koste van die kapitale projek gekapitaliseer. Hierdie betalings vorm deel van die uitgawes vir kapitale bates in die staat van finansiële prestasie.

3.1.2 Na-aftrede-voordele

Werkgewerbydraes (d.w.s. sosiale bydraes) word in die staat van finansiële prestasie as onkoste gehanteer wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gegee word (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

Geen voorsiening is vir aftreevoordele in die finansiële state van die departement gemaak nie. Enige potensiële verpligtings word in die finansiële state van die nasionale reserwefonds geopenbaar, en nie in die finansiële state van die werkgewerdepartement nie.

Sosiale bydraes (soos mediese bystand) wat die departement vir sekere van sy gewese werknemers maak, word in die staat van finansiële prestasie as oordragte aan huishoudings geklassifiseer.

3.1.3 Diensbeëindigingsvoordele

Diensbeëindigingsvoordele soos skeidingspakkette word as uitgawes erken in die staat van finansiële prestasie as 'n oordrag (aan huishoudings) wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel aangebly word (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

3.1.4 Ander langtermyn werknemervoordele

Ander langtermyn werknemervoordele (soos opgehoopte verlof) word erken as uitgawes in die Staat van Finansiële Prestasie as 'n oordrag (aan huishoudings) wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel aangebly word (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

Langtermyn werknemervoordele wat aanleiding gee tot 'n huidige regs- of konstruktiewe verpligting word openbaar in die onthullingsnotas van die finansiële state.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

3.2 Goedere en dienste

Betalings gemaak vir goedere en/of dienste word as uitgawes in die staat van finansiële prestasie erken wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gegee word (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

Die uitgawe word as kapitaal geklassifiseer indien die goedere en dienste vir 'n kapitale projek verkry was, of indien die totale aankoopprys die kapitalisasiedrumpel (tans R5,000) oorskry.

3.3 Rente en huurgeld op grond

Betalings gemaak vir rente of huurgeld word as uitgawes in die staat van finansiële prestasie erken wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gegee word (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar). Hierdie item sluit nie huurgeld vir die gebruik van geboue of ander vaste strukture in nie. Indien dit nie moontlik is om te onderskei tussen betaling vir die gebruik van grond en die gevestigde strukture daarop nie, moet die hele bedrag onder goedere en dienste weergegee word.

3.4 Finansiële transaksies in bates en laste

Skuld word afgeskryf indien dit as onverhaalbaar geïdentifiseer is. Afgeskrewe skuld word beperk tot die besparing op en/of onderbesteding van toegewysde fondse. Die afskrywing vind plaas teen jaareindes of wanneer geld beskikbaar is. Geen voorsiening word vir onverhaalbare bedrae gemaak nie, maar 'n raming word in die onthullingsnotas by die bedrae in die finansiële state ingesluit.

Alle ander verliese word erken wanneer magtiging vir die erkenning daarvan verleen is.

3.5 Oordragte en subsidies

Oordragte en subsidies word as uitgawes erken wanneer finale magtiging vir betaling op die stelsel gegee word (teen nie later nie as 31 Maart van elke jaar).

3.6 Ongemagtigde besteding

Wanneer dit bevestig word, word ongemagtigde besteding erken as 'n bate in die staat van finansiële posisie totdat die uitgawe óf deur die betrokke gesag gemagtig word, teruggekry word van die betrokke persoon, of as onverhaalbaar in die staat van finansiële prestasie afgeskryf word .

Ongemagtigde uitgawe wat met befondsing goedgekeur is, word in die staat van finansiële prestasie de-erken wanneer die ongemagtigde uitgawe goedgekeur is en die betrokke fondse ontvang is.

Waar die bedrag sonder fondse goedgekeur is, word dit as uitgawe erken in die Staat van Finansiële Prestasie op die datum van goedkeuring.

3.7 Vrugtelose en verkwistende uitgawes

Vrugtelose en verkwistende uitgawe word as uitgawe in die staat van finansiële prestasie erken na gelang van aard van die betaling en nie as 'n aparte lynitem op die sigstaat nie. Indien die uitgawe verhaalbaar is, word dit as 'n bate beskou tot dit verhaal is van die verantwoordelike persoon of as onverhaalbaar in die staat van finansiële prestasie afgeskryf is .

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

3.8 Onreëlmatige uitgawes

Onreëlmatige uitgawe word as uitgawe in die staat van finansiële prestasie erken. Indien die uitgawe nie deur die betrokke gesag gekondoneer word nie, word dit as 'n bate beskou totdat dit verhaal is of as onverhaalbaar afgeskryf is.

4. Bates

4.1 Kontant en kontantekwivalente

Kontant en kontant- ekwivalente word in die staat van finansiële posisie teen kosprys gedra.

Bankoortrekkings word apart op die sigstaat van finansiële posisie getoon.

Vir die doeleindes van die kontantvloeistaat bestaan kontantekwivalente uit kontant voorhande, deposito's gehou, ander hoogs likiede korttermynbeleggings, en bankoortrekkings.

4.2 Ander finansiële bates

Ander finansiële bates word in die staat van finansiële posisie teen kosprys gedra.

4.3 Voorbetalings en voorskotte

Bedrae wat vooruitbetaal of voorgeskiet is, word op die staat van finansiële posisie erken wanneer die betalings gemaak word en waar die goedere en dienste nie teen die einde van die jaar ontvang is nie.

Vooruitbetalings en voorskotte wat aan die einde van die jaar uitstaande is, word teen kosprys op die staat van finansiële posisie geplaas.

4.4 Ontvangbare rekenings

Ontvangbare rekenings wat ingesluit is op die staat van finansiële posisie ontstaan uit kontantbetalings wat gemaak is en verhaalbaar is van 'n ander party of uit die verkoop van goedere of die lewer van dienste.

Uitstaande ontvangbare rekenings word teen jaareinde op die staat van finansiële posisie teen kosprys plus opgelope rente gedra.

Bedrae wat potensieel onverhaalbaar is, word in die onthullingsnotas ingesluit.

4.5 Belasting

Gekapitaliseerde beleggings word op die staat van finansiële posisie teen kosprys aangedui.

Beleggings word vir 'n verminderingsverlies getoets wanneer gebeurtenisse of veranderinge in omstandighede aandui dat die belegging mag verswak het. Enige verswakingsverlies word in die onthullingsnotas aangedui.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

4.6 Inventaris

Inventarise wat vir erkenning kwalifiseer, moet aanvanklik teen kosprys weerspieël word. Waar inventarise teen geen koste nie, of vir 'n nominale kostebedrag bekom is, sal hul koste hul billike waarde wees op die datum waarop hulle bekom is.

Alle inventarisitems word aan die einde van die jaar weerspieël deur die geweege gemiddelde koste of EIEU-kosteformule te gebruik.

4.7 Kapitale bates

4.7.1 Roerende bates

Aanvanklike erkenning

'n Kapitale bate word by ontvangs van die item teen kosprys aangeteken. Die koste van 'n bate word as die totale koste van verkryging gedefinieer. Waar die koste nie akkuraat bepaal kan word nie, word die roerende kapitale bate op redelike waarde aangeteken. Waar redelike waarde nie bepaal kan word nie, word die kapitale bate in die batesregister teen R1 ingesluit.

Alle bates wat voor 1 April 2002 bekom is, word in die register teen R1 aangedui.

Latere erkenning

Latere uitgawe van 'n kapitale aard word in die staat van finansiële prestasie as "uitgawe aan kapitale bate" aangeteken, en word in die batesregister van die departement met die voltooiing van die projek gekapitaliseer.

Herstelwerk en onderhoud word as uitgawe gemeld as huidige "goedere en dienste" in die staat van finansiële prestasie.

4.7.2 Onroerende bates

Aanvanklike erkenning

'n Kapitale bate word by ontvangs van die item teen kosprys aangeteken. Die koste van 'n bate word as die totale koste van verkryging gedefinieer. Waar die koste nie akkuraat bepaal kan word nie, word die onroerende kapitale bate op R1 bepaal tensy die billike waarde vir die bate betroubaar bereken is.

Latere erkenning

Onvoltooide werk van 'n kapitale aard word in die staat van finansiële prestasie as "uitgawes vir kapitale bates" opgeteken. Wanneer dit voltooi is, word die totale koste van die projek by die batesregister ingesluit van die departement wat die bate wettig besit, of van die provinsiale departement van openbare werke.

Herstelwerk en onderhoud word as uitgawe gemeld as huidige "goedere en dienste" in die staat van finansiële prestasie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

5. Last e

5.1 Betaalbare rekenings

Erkende betaalbare rekenings bestaan hoofsaaklik uit bedrae wat aan ander staatsentiteite verskuldig is. Hierdie betaalbare rekenings word in die staat van finansiële posisie teen kosprys gedra.

5.2 Voorwaardelike aanspreeklikhede

Voorwaardelike aanspreeklikhede word in die onthullingsnotas by die finansiële state ingesluit wanneer dit moontlik is dat ekonomiese voordele uit die departement sal voortvloei, of wanneer 'n uitvloeï van ekonomiese voordele of dienspotensiaal waarskynlik is, maar nie betroubaar gemeet kan word nie.

5.3 Moontlike bates

Voorwaardelike aanspreeklikhede word in die onthullingsnotas by die finansiële state ingesluit wanneer dit moontlik is dat ekonomiese voordele uit die departement sal voortvloei.

5.4 Verpligtinge

Verpligtinge word nie erken in die staat van finansiële posisie as 'n las of as uitgawe in die staat van finansiële prestasie nie, maar is ingesluit in die onthullingsnotas.

5.5 Aanwasse

Aanwasse word nie erken in die staat van finansiële posisie as 'n las of as uitgawe in die staat van finansiële prestasie nie, maar is ingesluit in die onthullingsnotas.

5.6 Werknemervoordele

Korttermyn werknemervoordele wat aanleiding gee tot 'n huidige regs- of konstruktiewe verpligting word in die onthullingsnotas van die finansiële state openbaar. Hierdie bedrae moet nie in die staat van finansiële prestasie of posisie erken word nie.

5.7 Huurverpligtinge

Finansiële huurkontrakte

Finansiële huurkontrakte word nie as bates en laste in die staat van finansiële posisie erken nie. Finansiële huurbetalings word erken as 'n uitgawe in die staat van finansiële prestasie en word verdeel tussen die kapitale en die renteporsies. Die finansiële verhuurlas word ingesluit by die onthullingsnotas by die finansiële state.

Bedryfsverhuring

Bedryfsverhuringbetalings word erken as 'n uitgawe in die staat van finansiële prestasie. Die bedryfshuurverpligtinge word ingesluit by die onthullingsnotas by die finansiële state.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEID
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

5.8 Voorsienings

Voorsienings word onthul wanneer daar 'n huidige geregtelike of konstruktiewe verpligting is om ekonomiese voordele weens gebeurtenisse in die verlede te ontbeer, en dit moontlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne wat ekonomiese voordele beliggaam benodig sal word om die verpligting af te los en 'n betroubare berekening van die verpligting gemaak kan word.

6. Ontvangbare rekenings vir departementele inkomste

Ontvangbare rekenings vir departementele inkomste word in die onthullingsnota tot die jaarlikse finansiële state onthul.

7. Netto Bates

7.1 Kapitalisasiereserwe

Die kapitalisasiereserwe bestaan uit die finansiële bates en/of laste wat uit 'n vorige verslagperiode ontstaan het maar wat vir die eerste keer in die staat van finansiële posisie in die huidige verslagperiode erken word. Bedrae word in die kapitalisasiereserwes erken wanneer hulle in die huidige periode geïdentifiseer is en na die provinsiale inkomstefonds oorgedra word wanneer die onderliggende bate kwytgeraak en die betrokke fondse ontvang word.

7.2 Verhaalbare inkomste

Bedrae word as verhaalbare inkomste erken wanneer 'n betaling gemaak in 'n vorige finansiële jaar van 'n debiteur in die huidige finansiële jaar verhaalbaar word. Bedrae word óf na die provinsiale inkomstefonds oorgedra wanneer hulle verhaal word, of hulle word na die staat van finansiële prestasie oorgedra wanneer hulle afgeskryf word.

8. Transaksies met verwante partye

Spesifieke inligting ten opsigte van verwante deelnemertransaksies word in die onthullingsnotas ingesluit.

9. Sleutelbestuurpersoneel

Kompensasie wat aan sleutelbestuurpersoneel betaal word met inbegrip van hul familieledes waar van toepassing, word in die onthullingsnotas ingesluit.

10. Publieke private vennootskappe

'n Beskrywing van die PPP-reëling, die kontrakgelde, en huidige en kapitale uitgawe i.v.m. die PPV-reëling is by die onthullingsnotas ingesluit.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

1. Jaarlikse toewysing

1.1 Jaarlikse toewysing

	Finale toewysing	Werklik fondse ontvang 2009/10	Fondse nie aangevra/nie ontvang 2009/10	Toewysing ontvang 2008/09
Programme	R'000 R'000		R'000	R'000
Administrasie	416,038	416,038	-	416,129
Openbare gewone skoolonderwys	8,630,807	8,630,807	-	7,412,214
Onafhanklike skole-subsidies	55,522	55,522	-	48,406
Openbare spesiale skoolonderwys	626,223	626,223	-	509,592
Verdere Onderwys en Opleiding	368,917	368,917	-	346,469
Basiese onderwys en opleiding vir volwassenes	29,479	29,479	-	27,887
Vroeë-kind-ontwikkeling	292,620	292,620	-	227,961
Hulp- en verwante dienste	244,206	244,206	-	217,430
Totaal	10,663,812	10,663,812	-	9,206,088
		Aantekening	2009/10	2008/09
			R'000	R'000

1.2 Voorwaardelike toekennings**

Totale toekennings ontvang	32	<u>302,772</u>	<u>298,188</u>
----------------------------	----	----------------	----------------

**Daar behoort gelet te word op die feit dat voorwaardelike toekennings by die bedrae ingesluit is van die finale toewysing in Nota 1.1)

2. Departementele inkomste

Verkope van goedere en dienste anders as kapitale bates	2.1	9,127	8,297
Boetes, heffings en verbeurings	2.2	383	382
Rente, dividende en huurgeld op grond	2.3	1,394	1,227
Finansiële transaksies in bates en laste	2.4	15,843	12,639
Totale inkomste ingesamel		26,747	22,545
Minus: Eie inkomste by toewysing ingesluit	14	23,691	22,545
Departementele inkomste ingesamel		3,056	-
2.1 Verkope van goedere en dienste anders as kapitale bates	2		
Verkope van goedere en dienste deur die departement geproduseer		9,044	8,297
Verkope deur markvestiging		9,044	8,297
Verkope van afval, oorskot en gebruikte lopende goedere		83	-
Totaal		9,127	8,297

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
2.2 Boetes, heffings en verbeurings	2		
Boetes		383	382
Totaal		383	382
2.3 Rente, dividende en huurgeld op grond	2		
Rente		1,394	1,227
Totaal		1,394	1,227
2.4 Finansiële transaksies in bates en laste	2		
Ontvangbare rekenings		4,184	-
Verouderde tjeks teruggeskryf		-	(28)
Ander ontvangstes met inbegrip van verhaalbare inkomste		11,659	12,667
Totaal		15,843	12,639
3. Vergoeding van werknemers			
3.1 Salarisse en lone			
Basiese salaris		6,188,623	5,308,791
Prestasietoekenning		20,289	11,224
Diensgebaseer		8,369	22,570
Kompenserend/omstandigheid		80,898	75,403
Periodieke betalings		10,334	12,705
Ander niepensioendraende toekennings		855,845	746,654
Totaal		7,164,358	6,177,347
3.2 Maatskaplike bydraes			
Werkgewersbydraes			
Pensioen		694,823	592,975
Medies		353,264	317,019
WVF		4	-
Bedingingsraad		462	454
Amptelike unies en verenigings		1,932	1,895
Totaal		1,050,485	912,343
Totale vergoeding van werknemers		8,214,843	7,089,690
Gemiddelde aantal werknemers		40,558	39,949

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
4. Goedere en dienste			
Administrasiefooie		888	932
Reklame		4,638	11,909
Bates minder as R5,000	4.1	13,660	22,062
Beurse (werknemers)		24,276	17,924
Spyseniering		6,018	-
Kommunikasie		12,468	11,305
Rekenaardienste	4.2	9,887	16,565
Konsultante, kontrakteurs en agentskappe/uitbestuurde dienste	4.3	115,835	56,146
Vermaak		338	226
Ouditkoste – ekstern	4.4	8,283	7,842
Inventaris	4.5	361,364	327,801
Bedryfsverhuring		6,602	6,293
Besteding aan eiendom wat besit of gehuur word	4.6	174,847	120,519
Vervoer as deel van die departementele aktiwiteite voorsien		147,691	113,101
Reis en verblyf	4.7	58,505	58,553
Vergaderplekke en geriewe		17,786	20,689
Opleiding en personeelontwikkeling		20,161	19,441
Ander bedryfsuitgawes	4.8	10,377	1,712
Totaal		993,624	813,020
4.1 Bates minder as R5,000	4		
Tasbare bates		12,763	21,611
Masjinerie en toerusting		12,763	21,611
Ontasbare bates		897	451
Totaal		13,660	22,062
4.2 Rekenaardienste	4		
SITA rekenaardienste		7,675	13,939
Eksterne rekenaardiensverskaffers		2,212	2,626
Totaal		9,887	16,565
4.3 Konsultante, kontrakteurs en agentskappe/uitbestuurde dienste	4		
Besigheid- en adviesdienste		34,755	11,519
Infrastruktuur en beplanning		3,912	1,673
Regskoste		6,469	4,303
Kontrakteurs		17,784	6,615
Agentskap- en ondersteunings-/uitbestede dienste		52,915	32,036
Totaal		115,835	56,146

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
4.4 Ouditkoste – ekstern	4		
Regulatoriese oudits		7,883	6,437
Prestasie-oudits		328	1,315
Ander oudits		72	90
Totaal		8,283	7,842
4.5 Inventaris	4		
Leer-en-onderrigondersteuningsmateriaal		228,395	222,114
Voedsel en voedselvoorraad		97,793	72,668
Ander verbruikbare goedere		460	567
Instandhoudingsmateriaal		21	-
Skryfbehoeftes en drukwerk		34,693	32,452
Mediese voorraad		2	-
Totaal		361,364	327,801
4.6 Besteding aan eiendom wat besit of gehuur word	4		
Munisipale dienste		17,594	12,179
Instandhouding en herstel van eiendom		122,943	-
Ander		34,310	108,340
Totaal		174,847	120,519
4.7 Reis en verblyf	4		
Plaaslik		57,949	57,478
Buitelands		556	1,075
Totaal		58,505	58,553
4.8 Ander bedryfsuitgawes	4		
Professionele liggame, lidmaatskap- en intekenfooie		665	37
Hervestigingskoste		1,796	1,463
Ander		7,916	212
Totaal		10,377	1,712

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
5. Finansiële transaksies in bates en laste			
Wesenlike verliese weens misdadige optrede		4,464	322
Ander wesenlike verliese	5.1	4,464	322
Ander wesenlike verliese afgeskryf	5.2	187	501
Debiete afgeskryf	5.3	4,838	4,834
Totaal		9,489	5,657
5.1 Ander wesenlike verliese	5		
Aard van ander wesenlike verliese			
Insident	Dissiplinêre stappe geneem/ strafregtelike optrede		
GG-ongelukke		406	322
Oorbetalings aan Overtrans Bus Co (bedrog)		3,677	-
Laserherstelspesialis (in verkeerde rekening inbetaal)		343	-
VMS Nazo-bedrog		38	-
Totaal		4,464	322
5.2 Ander wesenlike verliese afgeskryf	5		
Aard van verliese			
Eise teen die staat		100	-
Ongeoorloofde uitgawes		87	-
Vrugtelose en verkwistende uitgawes		-	501
Totaal		187	501
5.3 Debiete afgeskryf	5		
Aard van debiete afgeskryf			
Debiete afgeskryf m.b.t. ongeoorloofde uitgawes		-	1,705
Werknemersbelasting		7	206
Staatswaarborges		47	103
Salarisoorbetalings		779	593
Beurse		400	1,225
Rente op skulde		514	941
Ander		26	61
Uit departemente – opruiming		3,065	-
Totaal		4,838	4,834
5.4 Bates afgeskryf			
Aard van afskrywing			
Meubels en toerusting		138	-
Rekenaartoeusting		3,723	-
Totaal		3,861	-

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
6. Oordragte en subsidies			
Departementele agentskappe en rekeninge	Bylae A	4,604	4,255
Instansies sonder winsbejag	Bylae 1B	1,096,762	1,017,195
Huishoudings	Bylae 1C	63,180	55,673
Totaal		1,164,546	1,077,123
7. Uitgawes vir kapitale bates			
Tasbare bates		221,401	196,312
Geboue en ander vaste strukture	31	209,413	162,455
Masjinerie en toerusting	29	11,988	33,857
Programmatuur en ander ontasbare bates		9,410	10,676
Gekapitaliseerde ontwikkelingskoste	30	-	8,149
Rekenaarprogrammatuur	30	9,410	2,527
Totaal		230,811	206,988
7.1 Ontleding van fondse gebruik om kapitale bates aan te koop – 2009/10			
	Begrote fondse R'000	Hulpverlening R'000	Totaal R'000
Tasbare bates	221,401	-	221,401
Geboue en ander vaste strukture	209,413	-	209,413
Masjinerie en toerusting	11,988	-	11,988
Programmatuur en ander ontasbare bates	9,410	-	9,410
Rekenaarprogrammatuur	9,410	-	9,410
Totaal	230,811	-	230,811
7.2 Ontleding van fondse gebruik om kapitale bates aan te koop – 2008/09			
	Begrote fondse R'000	Hulpverlening R'000	Totaal R'000
Tasbare bates	196,312	-	196,312
Geboue en ander vaste strukture	162,455	-	162,455
Masjinerie en toerusting	33,857	-	33,857
Programmatuur en ander ontasbare bates	10,676	-	10,676
Gekapitaliseerde ontwikkelingskoste	8,149	-	8,149
Rekenaarprogrammatuur	2,527	-	2,527
Totaal	206,988	-	206,988

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
8. Kontant en kontantekwivalente			
Kontant by handelsbanke (plaaslik)		16,596	17,220
Totaal		16,596	17,220
9. Ander finansiële bates			
Nie-lopend			
Plaaslik			
Uit departemente Opruiming		-	818
Totaal		-	818
10. Voorbetalings en voorskotte			
Reis en verblyf		28	53
Voorskotte aan ander entiteite betaal		3,246	-
Totaal		3,274	53

	Aantekening	2009/10			Totaal R'000	2008/09 R'000
		Minder as een jaar R'000	Een tot drie jaar R'000	Ouer as drie jaar R'000		
11. Ontvangbare rekenings						
Verhaalbare eise	11.1					
	Bylae 3	12,194	265	-	12,459	4,467
Personeelskul d	11.2	15,186	3,597	2,776	21,559	20,002
Ander debiteure	11.3	18,277	17,079	20,254	55,610	50,310
Totaal		45,657	20,941	23,030	89,628	74,779
11.1 Verhaalbare eise				11		
Nasionale departemente					799	57
Provinsiale departemente					11,660	2,514
Openbare entiteite					-	1,895
Plaaslike regerings					-	1
Totaal					12,459	4,467
11.2 Personeelskul d				11		
Salarisoorbetalings					6,227	3,738
Debietrekening					15,332	16,177
Ongeoorloofde uitgawes: departementbegroting					-	87
Totaal					21,559	20,002

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
11.3 Ander debiteure	11		
Kontrakbreuk		15,072	17,065
Uit werknemers		29,853	25,091
Staatswaarborge		984	1,085
Onwettige optrede		1,839	1,913
Diverse		2,094	2,106
Klaringsrekenings		5,768	3,050
Totaal		55,610	50,310
12. Beleggings			
Nie-lopend			
Aandele en ander ekwiteite			
Sir David Harris-trust		1	4
JL Bisset-fonds		399	373
Graham-staatsdiensbeursfonds		44	44
Royal Reception-fonds		33	34
Skoolboufonds		12,994	12,051
Totaal		13,471	12,506
Ontleding van nie-bedryfsbeleggings			
Openingsaldo		12,506	11,190
Byvoegings in kontant		965	1,316
Eindsaldo		13,471	12,506
13. Begrote fondse wat by die inkomstefonds ingelewer moet word			
Openingsaldo		13,657	84,982
Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie		50,499	13,610
Gedurende die jaar betaal		(13,658)	(84,935)
Eindsaldo		50,498	13,657
14. Begrote fondse wat by die reserwefonds ingelewer moet word			
Openingsaldo		6,194	3,351
Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie		3,056	-
Eie inkomste by toewysing ingesluit		23,691	22,545
Gedurende die jaar betaal		(31,448)	(19,702)
Eindsaldo		1,493	6,194
15. Bankoortrekking			
Gekonsolideerde rekening van betaalmeester-generaal		13,838	5,491
Totaal		13,838	5,491

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
16. Betaalbare rekenings – lopend			
Bedrae aan ander entiteite geskuld		277	-
Klaringsrekenings	16.1	5,888	29,958
Ander betaalbare rekenings	16.2	21	24
Totaal		6,186	29,982
16.1 Klaringsrekenings	16		
Sal: pensioenskuld		614	-
Sal: ACB herroepings		886	1,974
Sal: inkomstebelasting		3,029	119
Sal: pensioenfonds		203	468
Beheer van salarisomswaaiing		876	812
Salaris: mediese bystand		137	26,480
Ander aftrekkingsrekenings		109	105
Sal: belastingskuld		34	-
Totaal		5,888	29,958
16.2 Ander betaalbare rekenings	16		
Diverse		21	24
Totaal		21	24
17. Netto beskikbare kontantvloei vanaf bedryfsaktiwiteite			
Netto surplus volgens staat van finansiële prestasie		53,555	13,610
Terugtel van kontant/kontantbewegings wat nie as bedryfsaktiwiteite beskou word nie		167,530	138,317
Toename in ontvangbare rekenings - lopend		(14,849)	(2,683)
Toename in voorbetalings en voorskotte		(3,221)	1,428
Afname in betaalbare rekenings - lopend		(23,796)	14,676
Uitgawes vir kapitale bates		230,811	206,988
By inkomstefonds ingelewer		(45,106)	(104,637)
Eie inkomste by toewysing ingesluit		23,691	22,545
Netto kontantvloei deur bedryfsaktiwiteite gegeneer		221,085	151,927
18. Rekonsiliasie van kontant en kontantekwivalente vir kontantvloei doeleindes			
Gekonsolideerde rekening van betaalmeester-generaal		(13,838)	(5,491)
Kontant by handelsbanke (plaaslik)		16,596	17,220
Totaal		2,758	11,729

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000	
19. Voorwaardelike aanspreeklikhede en moontlike bates				
Voorwaardelike aanspreeklikhede				
Verskuldig aan	Aard			
Huisleningwaarborges	Werknemers	Bylae 2A 2,358	2,671	
Eise teen die departement		Bylae 2B 34,815	45,279	
Ander departemente (interdepartementele onbevestigde saldo's)		Bylae 4 1,632	4,926	
Totaal		38,805	52,876	
20. Verbintenis				
Loopende uitgawes				
Goedgekeur en gekontrakteer		199,781	220,166	
Goedgekeur maar nog nie gekontrakteer nie		98,218	-	
		297,999	220,166	
Kapitaaluitgawes (met inbegrip van oordragte)				
Goedgekeur en gekontrakteer		208,903	148,098	
Goedgekeur maar nog nie gekontrakteer nie		249,811	72,516	
		458,714	220,614	
Totale verbintenis		756,713	440,780	
21. Aangroeiing				
Gelys volgens ekonomiese klassifikasie	30 dae	30+ dae	Totaal	Totaal
Goedere en dienste	17,733	4,343	22,076	87,829
Oordragte en subsidies	20,284	2,921	23,205	22,528
Geboue en ander vaste strukture	1,316	-	1,316	4,937
Masjinerie en toerusting	95	-	95	-
Programmatuur en ander ontasbare bates	2	-	2	-
Ander	-	-	-	1,682
Totaal	39,430	7,264	46,694	116,976
Gelys volgens programvlak				
Program 1			10,637	26,780
Program 2			12,762	72,157
Program 3			-	675
Program 4			6,793	1,902
Program 5			-	117
Program 6			121	126
Program 7			11,836	8,800
Program 8			4,545	6,419
Totaal			46,694	116,976
Bevestigde saldo's met departemente	Bylae 4		383	-
Bevestigde saldo's met ander regeringsentiteite	Bylae 4		-	481
Totaal			383	481

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
22. Werknemervoordele			
Verlofgeregtigheid		87,838	79,450
Diensbonus (dertiende tjek)		246,631	205,248
Opgehoopte verlof-verpligtings		973,608	857,540
Ander		20,016	-
Totaal		1,328,093	1,142,238

1.	Die negatiewe verlofkrediete m.b.t. toekomstige verlof wat volgens die gedetailleerde verlofverslag geneem word, is soos volg: Huidige verlofsiklus R483 Opgehoopte verlof R2,718
2.	Die bedrag wat onder "Ander" verskyn, is m.b.t. kompensasie van werknemers. Vir die vorige jaar is hierdie syfer onder "Ander" in die onthullingsnota vir aangroeiings ingesluit, aangesien die ekonomiese klassifikasie van vergoeding van werknemers uit "Aangroeiings" verwyder is.

23. Verhuringsverpligtings

23.1 Bedryfsverhuringsuitgawe

2009/10	Grond R'000	Geboue en ander vaste strukture R'000	Masjinerie en toerusting R'000	Totaal R'000
Nie later as 1 jaar nie	-	-	1,619	1,619
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	969	969
Totale verhuringsverpligtings	-	-	2,588	2,588

2008/09

Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	1,369	1,369
Later as 5 jaar	-	-	778	778
Totale verhuringsverpligtings	-	-	2,147	2,147

23.2 Finansverhuringsuitgawe

2009/10	Grond R'000	Geboue en ander vaste strukture R'000	Masjinerie en toerusting R'000	Totaal R'000
Nie later as 1 jaar nie	-	-	32	32
Totale verhuringsverpligtings	-	-	32	32
Minus: finansieringskoste	-	-	1	1
Totale huidige waarde van verhuringsverpligtings	-	-	31	31

2008/09

Nie later as 1 jaar nie	-	-	348	348
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	172	172
Totale verhuringsverpligtings	-	-	520	520
Minus: finansieringskoste	-	-	520	520
Totale huidige waarde van verhuringsverpligtings	-	-	-	-

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantekening	2009/10 R'000	2008/09 R'000
24. Ongeoorloofde uitgawes			
24.1 Rekonsiliëring van ongeoorloofde uitgawes			
Openingsaldo		2,361	5,181
Tel by: Ongeoorloofde uitgawes – m.b.t. die vorige jaar		70	78
Tel by: Ongeoorloofde uitgawes – m.b.t. die huidige jaar		760	256
Minus: Gekondoneerde bedrae		(364)	(1,449)
Minus: Verhaalbare bedrae (nie gekondoneer nie)		(87)	(1,705)
Minus: Nie-verhaalbare bedrae (nie gekondoneer nie)		-	-
Ongeoorloofde uitgawes wat op kondonering wag		2,740	2,361
 Ontleding van bedrae wat op kondonering wag per ouderdomsklassifikasie			
Huidige jaar		470	78
Vorige jare		2,270	2,283
Totaal		2,740	2,361

Nota

Die 2008/09 vergelykbare is ooraangegee omdat die openingsaldo van R5 199 met R18 m.b.t. die 2007/08 gevalle van ongeoorloofde uitgawes ooraangegee is. Dit het plaasgevind voor die evolusie van die korrekte prosedure vir ongeoorloofde uitgawes.

	2008/09 R'000
24.2 Besonderhede van ongeoorloofde uitgawes – huidige jaar	
Insident	
	Dissiplinêre stappe geneem/ strafregtelike optrede
OBOS Suid-Kaap Karoo – verkryging van goedere en dienste	70
Sechaba-beskermingsdienste	34
HFF Lupkom-meubelvervaardigers	326
Vergaderplekke en geriewe – Distrikskantoor Kaapse Wynland	2
Reis en verblyf nie gemagtig – Kleynhans	2
Tender-ongerymhede - diensprodukte	10
Tender-ongerymhede – Distrikte Overberg en Wynland	379
Oortyd – oorskry 30% van salaris – Hoofkantoor	7
	830
 24.3 Besonderhede van ongeoorloofde uitgawes gekondoneer	
Insident	Gekondoneer (deur kondoneringsgesag)
Sechaba-beskermingsdienste	34
HFF Lupkom-meubelvervaardigers	326
JG Gaffely	4
	364

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

2008/09
R'000

24.4 Besonderhe de van ongeoorloofde uitgawes (nie gekondoneer)
Insident Gekondoneer (deur
kondoneringsgesag)

SAEP - Brainy Bunch – studieleiersfooie

(87)

(87)

24.5 Besonderhe de van ongeoorloofde uitgawes – word ondersoek
Insident

OBOS Suid-Kaap Karoo – verkryging van goedere en dienste

70

Vergaderplekke en geriewe – Distrikskantoor Kaapse Wynland

2

Reis en verblyf nie gemagtig – Kleynhans

2

Tender-ongerymdhede – diensprodukte

10

Tender-ongerymdhede – Distrikte Overberg en Wynland

379

Oortyd – oorskry 30% van salaris – Hoofkantoor

7

470

Aantekening

2009/10
R'000

2008/09
R'000

25. Vrugtelose en verkwistende uitgawes

25.1 Rekonsiliasie van vrugtelose en verkwistende uitgawes

Openingsaldo

-

-

Vrugtelose en verkwistende uitgawes – m.b.t. vorige jaar

-

-

Vrugtelose en verkwistende uitgawes – m.b.t. huidige jaar

645

-

Minus: Gekondoneerde bedrae

-

-

Minus: Bedrae na ontvangbare rekenings oorgeplaas vir verhaling

-

-

Vrugtelose en verkwistende uitgawes wat op kondonering wag

645

-

**Ontleding van bedrae wat op kondonering wag per
ekonomiese klassifikasie**

Huidige

645

-

Kapitaal

-

-

Oordragte en subsidies

-

-

Totaal

645

-

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**2009/10
R'000**

25.2 Ontleding van huidige jaar se vrugtelose en verkwistende uitgawes		
Insident	Dissiplinêre stappe geneem/ strafregtelike optrede	
Rente aan Eskom betaal		1
Oorbetalings van toelae vir optrede – JEE Adams		5
Ongemagtigde gebruik van GG voertuie.		537
Hersiening van personeelskorsings		102
Totaal		645

Oorskryding van kontrakwaardes In die Rekenpligtige Beampte se verslag vir die jaar geëindig 2009/10 aangaande die konstruksie van sekere skole, nl. Delft Sekondêre Skool, Mfuleni Primêre Skool, Kalkfontein Primêre Skool, Du Noon Inkwenkwezi Primêre Skool is gerapporteer dat onder omstandighede waar die kontrakteur die kontrakwaarde oorskry het om die kontrakte af te handel, die oorskryding as vrugtelose en verkwistende uitgawes beskou kan word. 'n Konserwatiewe skatting van die bedrag van moontlike vrugtelose en verkwistende uitgawes is R1,75 miljoen. Dit is egter onderworpe aan 'n moontlike eis wat van die waarborggewer ontvangbaar is. Die hofdatum vir die eis deur die Staatsprokureur is 2012. Eise teen die kontrakteur is onderworpe aan die uitkoms van die waarborg-eis.

26. Transaksies met verwante partye

Ander

1. In terme van die definisie van verwante partye word openbare gewone skole as verwante partye beskou, en die transaksies wat daarop betrekking het, word onder Bylae 1B getoon.
2. Gedurende die jaar het die departement dienste van die volgende verwante partye ontvang wat soos aangetoon aan die departement verwant is.
 - 2.1 Die Wes-Kaap Departement van Transport en Openbare Werke (DTOW)
Die departement het 'n gebou wat deur die DTOW bedryf word, gratis gebruik.
 - 2.2 Die Wes-Kaap Departement van die Premier (WKDP).
Die departement het IT-verwante infrastruktuur wat deur die WKDP voorsien is, gratis gebruik.

	Aantal Indiwidue	2009/10 R'000	2008/09 R'000
27. Sleutel-bestuur personeel			
Politiese ampsdraers	2	1,355	943
Beamptes:			
Vlak 15 tot 16	7	5,228	5,715
Vlak 14 (asook DTOW indien op 'n laer vlak)	11	8,011	5,738
Familie van sleutel-bestuurspersoneel	11	2,783	2,819
Totaal		17,377	15,215
28. Bepalinge			
Potensieel onverhaalbare skulde			
Uit departement se geërfde skuld		-	818
Personeel-debiteure		2,776	4,880
Ander debiteure		20,254	31,655
Totaal		23,030	37,353

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

	Aantal Indiuidue	2009/10 R'000	2008/09 R'000
29. Nie-aanpassings-voorvalle na verslagdatum			
Die verskuiwing van die Interne Oudit- en Risiko-assesseringseenheid van die WKOD na die Departement van die Premier met ingang 1 April 2010 as gevolg van 'n moderniseringsproses het 'n begrotingsverskuiwing van R5,859 miljoen tot gevolg gehad.		5,859	-
Totaal		5,859	-

30. Roerende tasbare kapitale bates

Beweging in roerende tasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Opening- saldo	Aanpas- sings van huidige jaar na saldo's van vorige jaar	Toevoe- gings	Bestedings	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Masjinerie en toerusting	52,839	(20)	12,107	6,652	58,274
Vervoerbates	13	-	220	181	52
Rekenaartoerusting	40,740	(2,941)	6,962	4,144	40,617
Meubels en kantoortoerusting	12,086	(295)	4,165	2,327	13,629
Ander masjinerie en toerusting	-	3,216	760	-	3,976
Totale roerende tasbare kapitale bates	52,839	(20)	12,107	6,652	58,274

30.1 Toevoegings

Toevoegings tot roerende tasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Kontant Ni	e-kontant	Kapitale onafge- handelde werk, huidige koste en finans- huurpaaie mente	Huidig ontvang, nie betaal (huidige jaar betaal, vorige jaar ontvang)	Tot aal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Masjinerie en toerusting	11,988	119	-	-	12,107
Vervoerbates	181	39	-	-	220
Rekenaartoerusting	6,918	44	-	-	6,962
Meubels en kantoortoerusting	4,129	36	-	-	4,165
Ander masjinerie en toerusting	760	-	-	-	760
Totale toevoegings tot roerende tasbare kapitale bates	11,988	119	-	-	12,107

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

30.2 Besteding

Besteding van roerende tasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Vir kontant verkoop	Uitverplaas of vernietig of weggegooi	Totale besteding	Kontant ontvang Werklik
	R'000	R'000	R'000	R'000
Masjinerie en toerusting	3,861	2,791	6,652	-
Vervoerbates	-	181	181	-
Rekenaartoerusting	3,723	421	4,144	-
Meubels en kantoortoerusting	138	2,189	2,327	-
Totale besteding van roerende tasbare kapitale bates	3,861	2,791	6,652	-

30.3 Beweging vir 2008/09

Beweging in roerende tasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2009

	Opening saldo	Toevoegings	Bestedin gs	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000
Masjinerie en toerusting	44,854	33,880	25,895	52,839
Vervoerbates	13	7,080	7,080	13
Rekenaartoerusting	35,018	10,038	4,316	40,740
Meubels en kantoortoerusting	9,823	16,762	14,499	12,086
Totale roerende tasbare kapitale bates	44,854	33,880	25,895	52,839

30.4 Klein bates

Klein bates van die departement soos op 31 Maart 2010

	Ontasbare bates	Erfenis- bates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Tot aal
Klein bates	1,305	-	22,783	-	24,088
Totaal	1,305	-	22,783	-	24,088
Aantal klein bates teen kosprys	295	-	36,314	-	36,609
Totaal	295	-	36,314	-	36,609

30.5 Klein bates van die departement soos op 31 Maart 2009

	Ontasbare bates	Erfenis- bates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Klein bates	408	-	21,564	-	21,972
Totaal	408	-	21,564	-	21,972
Aantal klein bates	23	-	39,377	-	39,400
Totaal	23	-	39,377	-	39,400

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

31. Ontasbare kapitale bates

Beweging in ontasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Opening-saldo	Aanpassings van huidige jaar na saldo's van vorige jaar	Toevoegings	Besteding	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Gekapitaliseerde ontwikkelingskoste	-	-	3,791	-	3,791
Rekenaarprogrammatuur	2,817	-	9,410	-	12,227
Totale ontasbare kapitale bates	2,817	-	13,201	-	16,018

31.1 Toevoegings

Toevoegings tot ontasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Kontant	Nie-kontant	(Onafgehandelde ontwikkelingswerk huidige koste)	Huidig ontvang, nie betaal (huidige jaar betaal, vorige jaar ontvang)	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Gekapitaliseerde ontwikkelingskoste	6,923	3,791	(6,923)	-	3,791
Rekenaarprogrammatuur	9,410	-	-	-	9,410
Totale toevoegings tot ontasbare kapitale bates	16,333	3,791	(6,923)	-	13,201

31.2 Beweging vir 2008/09

Beweging in ontasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2009

	Opening saldo	Toevoegings	Bestedings	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000
Rekenaarprogrammatuur		290	2,527	-
Totale ontasbare kapitale bates	290	2,527	-	2,817

32. Onroerende tasbare kapitale bates

Beweging in onroerende tasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Opening-saldo	Aanpassings van huidige jaar na saldo's van vorige jaar	Toevoegings	Bestedings	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste strukture	-	-	560,000	560,000	-
Nie-residensiële geboue	-	-	560,000	560,000	-
Totale onroerende tasbare kapitale bates	-	-	560,000	560,000	-

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**ONTHULLINGSNOTAS BY DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

32.1 Toevoegings

Toevoegings tot onroerende tasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Kontant Ni	e-kontant	(Kapitale onafgehandelde werk, huidige koste en finanshuurpaaie mente)	Huidig ontvang, nie betaal (huidige jaar betaal, vorige jaar ontvang)	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste strukture	209,413	416,753	(65,566)	-	560,600
Nie-residensiële geboue	209,413	416,753	(65,566)	-	560,600
Totale toevoegings tot onroerende tasbare kapitale bates	209,413	416,753	(65,566)	-	560,600

32.2 Besteding

Besteding van onroerende tasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Vir kontant verkoop	Uitverplaas of vernietig of weggegooi	Totale bestedings	Kontant ontvang Werklik
	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste strukture	-	-	560,000	560,000
Nie-residensiële geboue	-	-	560,000	560,000
Totale besteding van onroerende tasbare kapitale bates	-	-	560,000	560,000

32.3 Beweging vir 2008/09

Beweging in onroerende tasbare kapitale bates per batesregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2010

	Openi	ng-saldo	Toevoegings	Besteding	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste strukture	-	-	352,577	352,577	-
Nie-residensiële geboue	-	-	352,577	352,577	-
Totale besteding van onroerende tasbare kapitale bates	-	-	352,577	352,577	-

33. Staat van voorwaardelike toekennings ontvang

NAAM VAN DEPARTEMENT	TOEWYSING VAN TOEKENNING						BESTEE			2008/2009
	Wet op die verdeling van inkomste/provinsiale toekennings	Hernuwings	WVI-aanpassings	Ander aanpassings	Totaal beskikbaar	Bedrag deur departement ontvang	Bedrag deur departement bestee	% van beskikbare fondse deur departement bestee	Wet op verdeling van inkomste	Bedrag deur departement bestee
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
MIV/IGS	14,626	-	-	-	14,626	14,626	14,626	100	13,847	13,727
Nasionale Skoolvoeding	112,548	5,195	-	8	117,751	117,751	117,751	100	86,561	81,301
VOO-toekenning	-	-	-	-	-	-	-	-	77,305	77,305
Provinsiale infrastruktuurtoekenning	170,395	-	-	-	170,395	170,395	169,976	100	120,475	120,478
Totaal	297,569	5,195	-	8	302,772	302,772	302,353		98,188	292,811

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Bylae 1A

Staat van oordragte aan departementele agentskappe en rekeninge

Departement/ agentskap/rekening	Oordragtoewysing				Oordrag		2008/2009
	Aangepaste toewysing	Hernuwings Aan	passings	Totaal besikbaar	Werklike oorplasing	% van beskikbare oorplasing	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
SETA	4,604	-	-	-	4,604	100	4,255
Totaal	4,604	-	-	-	4,604		4,255

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Bylae 1B

Staat van oordragte na instansies sonder winsbejag

Instansies sonder winsbejag	Oordragtoewysing				Oordrag		2008/2009
	Wet op Aangepaste toewysing	Hernuwings Aan	passings	Totaal beskikbaar	Werklike oorplasinge	% van beskikbare fondse oorgeplaas	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
Oorplasinge							
Openbare gewone skole	661,145	-	(51,853)	609,292	604,506	99	553,673
Onafhanklike skole	55,907	-	(385)	55,522	55,522	100	44,119
Skole vir leerders met spesiale onderwysbehoefte	105,580	-	11,634	117,214	115,014	98	95,081
Verdere Onderwys en Opleiding-kolleges	163,016	-	953	163,969	163,969	100	186,057
BOOV: Private sentrums	23,544	-	(966)	22,578	22,578	100	22,020
VKO: Gr. R-Openbare Skole	76,494	-	12,947	89,441	89,441	100	81,790
VKO: Gr. R-Gemeenskapsentrums	37,869	-	7,863	45,732	45,732	100	34,455
Totaal	1,123,555	-	(19,807)	1,103,748	1,096,762		1,017,195

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Bylae 1C
Staan van oorplasinge na huishoudings**

Huishoudings	Oordragtoewysing				Oordrag		2008/2009
	Wet op Aangepaste toewysing	Hernuwings Aan	passings	Totaal beskikbaar	Werklike oorplasinge	% van beskikbare fondse oorgeplaas	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000
Oorplasinge							
Werknemers maatskaplike voordele: Verlofgratifikasie	-	-	27,766	27,766	27,766	100	18,722
Werknemers maatskaplike voordele Aftreevoordeel	18,764	-	(18,203)	561	561	100	3,505
Werknemers maatskaplike voordele Skeidingspakket	-	-	2,113	2,113	2,113	100	2,989
Beurse (nie-werknemer)	31,928	-	173	32,101	32,101	100	28,415
Eise teen die staat (kontant)	-	-	449	449	449	100	1,403
Uit genade	-	-	44	44	44	100	6
Donasies en geskenke (kontant)	-	-	-	-	-		634
Werknemers maatskaplike voordele Beserings aan diens	1,243	-	(1,097)	146	146	100	-
Totaal	51,935	-	11,245	63,180	63,180		55,674

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Bylae 1D

Staat van geskenke, donasies en borgskappe ontvang

Naam van organisasie	Aard van geskenk, donasie of borgskap	2009/10 200	8/09
		R'000 R'000	
Ontvang in goedere			
Khanya	<i>Smart-board</i>	25	-
ABSA	Dataprojektor	4	
ABSA	Warmwaterketel	1	-
ABSA	Mikrogolfoond	1	-
Japannese NPO SPJD	3X Biblioteekbusse	39	-
Totaal		<u>70</u>	<u>-</u>

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Bylae 1E

**Staat van geskenke, donasies en borgskappe gemaak en kwytskeldings, terugbetalings en
uitbetalings as genadedaad gedoen**

Aard van geskenk, donasie of borgskap	2009/10 200	8/09
	R'000 R'000	
In kontant betaal		
Borgskap van uitgawes aan WKOD-Sokkerklub	8	150
Subtotaal	8	150
Kwytskeldings, terugbetalings en uitbetalings as genadedaad gedoen		
Parow-Oos Primêre Skool – begrafniskoste vir S Dziba	23	6
Subtotaal	23	6
Totaal	31	156

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Bylae 2A

Staat van finansiële waarborge soos teen 31 Maart 2010 uitgereik – plaaslik

Waarborginstansie	Waarborg m.b.t. behuising	Oorspronklik gewaarborgde kapitale som		Opening-saldo (1 April 2009)	Waarborge gedurende die jaar onttrek	Gewaarborgde terugbetalings gekanselleer verminder, vrygeskeld gedurende die jaar	Herwaarderings	Eindsaldo 31 Maart 2010	Gewaarborgde rente vir jaar geëindig 31 Maart 2010	Gerealiseerde verliese nie verhaalbaar nie d.w.s. eise uitbetaal
		R'000	R'000							
0001 - Standard Bank van S.A. Beperk		-	425		-	340	-	85	-	-
0003 - Nedbank Beperk		-	20		-	-	-	20	-	-
0004 - Firstrand Bank Beperk : First Na		-	1,374		-	28	-	1,346	-	-
0010 - Nedbank Beperk waarby ingelyf is B O E		-	11		-	-	-	11	-	-
0017 - Absa		-	478	155		62	-	571	-	25
0041 - Old Mutual Finance Beperk		-	49		-	-	-	49	-	-
0052 - Peoples Bank Beperk (voorheen Fbc)		-	37		-	-	-	37	-	-
0053 - Nedbank Beperk Waarby ingelyf is Nb		-	43		-	13	-	30	-	-
0055 - Old Mutual Bank Afd. van Nedbank		-	61		-	25	-	36	-	22
0444 - Boe Bank Beperk		-	16		-	-	-	16	-	-
0516 - Green Start Huislenings (Edms) Bpk		-	90		-	-	-	90	-	-
0530 - National Housing Finance Corporation		-	67		-	-	-	67	-	-
Totaal		-	2,671	155		468	-	2,358	-	47

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

Bylae 2B

Staat van voorwaardelike aanspreeklikhede soos teen 31 Maart 2010

Aard van aanspreeklikheid	Openingsaldo 1 April 2009 R'000 R'000	Aanspreeklikhede gedurende die jaar gemaak	Aanspreeklikhede gedurende die jaar betaal/ gekanselleer/ verlaag R'000 R'000	Aanspreeklikhede verhaalbaar (gee besonderhede hieronder)	Eindsaldo 31 Maart 2010 R'000
Eise teen die departement					
Diverse	31,006	12,904	9,095	-	34,815
Totaal	31,006	12,904	9,095	-	34,815

Nota Die eindsaldo vir 2008-09 het R45 279 bedra. Die openingsaldo van R31 006 vir die verslagjaar klop egter nie met hierdie saldo nie.

Die verskil het ontstaan as gevolg van die rekonsiliasie van die openingsaldo met die individuele litigasiegevalle, waarna daar bevind is dat sekere gevalle foutief aangegee is en gevolglik later gekorrigeer is.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Bylae 3
Verhaalbare eise**

Regeringsentiteit	Bevestigde saldo uitstaande		Onbevestigde saldo uitstaande		Totaal	
	31/03/2010	31/03/2009	31/03/2010	31/03/2009	31/03/2010	31/03/2009
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Departement						
NK: Departement van Onderwys (KOD).	-	67	76	-	76	67
Oos-Kaap Departement van Onderwys (OKOD)	-	-	380	1,754	380	1,754
Departement van finansies pensioene Pretoria (RWPF)	-	-	110	-	110	-
Gauteng Onderwysdepartement (GOD)	-	-	74	17	74	17
Nasionale Departement van Arbeid	-	-	-	19	-	19
NAS. Statistiek SA (DSD)	-	-	64	-	64	-
RAVO – Raad op Arbeidsverhoudinge in die Onderwys	-	809	-	459	-	1,268
SADOU (Suid-Afrikaanse Demokratiese Onderwysersunie)	-	-	-	511	-	511
CTPA (Cape Teachers Professional Association)	-	-	99	85	99	85
Korrektiewe Dienste (DKD)	-	-	-	38	-	38
Public Allied Workers Union S.A.	-	-	-	31	-	31
WK Departement van Plaaslike Regering	-	-	-	1	-	1
WK Departement van Gemeenskapsveiligheid	-	2	11	-	11	2
WK Departement van Landbou	-	20	-	-	-	20
Departement van Gesondheid	-	40	312	-	312	40
Kultuursake	-	-	1	149	1	149
Departement van die Premier	-	-	35	5	35	5
Clanwilliam Sekondêr	-	-	-	160	-	160
WK Departement van Transport en Openbare Werke	-	-	87	301	87	301
NAS: Justisie en Konstitusionele Ontwikkeling	-	-	8	-	8	-
Volmoed Primêre Skool	-	-	115	-	115	-
Verskeie Wes-Kaapse skole	-	-	11,000	-	11,000	-
Onafhanklike Verkiesingsraad	-	-	46	-	46	-
NAS: Departement van Verdediging	-	-	23	-	23	-
NW: Departement van Onderwys	-	-	18	-	18	-
Totaal	-	938	12,459	3,530	12,459	4,468

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE JAARLIKSE FINANSIËLE STATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2010**

**Bylae 4
Interdepartementele betaalbare rekenings**

Regeringsentiteit	Bevestigde saldo		Onbevestigde saldo		Totaal	
	31/03/2010	31/03/2009	03/2010	31/03/2009	31/03/2010	03/2009
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Departemente						
Lopende						
WK Departement van TR&OW	-	-	-	4,179	-	4,179
Nasionale Departement van Justisie en Konstitusionele Ontwikkeling	-	-	-	82	-	82
WK Departement van Gesondheid	-	2	-	-	-	2
WK Provinsiale Tesourie	-	-	-	274	-	274
WKC Dept. van Maatskaplike Ontwikkeling	-	-	4	-	4	-
Nasionale Dept. van Onderwys.	-	-	-	3	-	3
Nasionale SAPD	1	-	-	-	1	-
Departement van Binnelandse Sake	-	9	-	-	-	9
KwaZulu Natal Onderwysdepartement	-	-	-	6	-	6
WK Dept. van Plaaslike Reg. en Behuising	-	74	-	-	-	74
WK Dept. van Transport en Openbare Werke	350	311	-	-	350	311
WC Departement van die Premier	-	-	48	364	48	364
Vrystaat Onderwys	15	52	-	-	15	52
NK Onderwysdepartement .	-	33	-	-	-	33
OK Onderwysdepartement	-	-	-	18	-	18
Nasionale Tesourie	-	-	1,580	-	1,580	-
Oos Kaap Departement van Gesondheid	17	-	-	-	17	-
Totaal	383	481	1,632	4,926	2,015	5,407

Deel 5 – Mensehulpbronbestuur

1. Dienslewering

Daar word van alle departemente verwag om 'n Dienslewering-verbeteringsplan (DLVP) te ontwikkel. Die volgende tabelle weerspieël die WKOD se DLVP.

Tabel 1.1: Hoofdiensle en standaard gelewer

Hoofdiensle	Werklike kliënte	Potensiële kliënte	Standaard van diens	Werklike prestasie teenoor standaard
Om mense eerste te plaas deur professionele kliëntediens wat omgee				
Om toegang tot inligting en advies veral oor diensvoordele en salariskwessies telefonies via 'n Inbelsentrum asook 'n Instapsentrum te voorsien.	Prinsipale, opvoeders, staatsamptenare, lede van die publiek	Dieselfde teikengehoor oor meer kwessies	<ul style="list-style-type: none"> • Verlaag die koers van "verlore" oproepe tot 10% • Verminder die wagtyd vir oproepe tot 20 sekondes • E-pos ontvang en verwerk • Terugvoerkassie op webwerf • Afdeling vir Direkoraat Gehalteversekering - Klagtes • Gebruik rekenaargebaseerde monitering- en evalueringstelsel as basis vir beter lewering (uitleg van tipes navrae, statistiek en omkeertyd) • Ingeligte opgeleide personeel om navrae te hanteer 	<ul style="list-style-type: none"> • Het die koers van verlore oproepe gedurende die jaar van 12.6% tot 7.6% verlaag om die teiken te oorskry • Kliëntediens Oproepsentrum het koers van verlore oproepe verlaag, ondanks 'n toename in oproepe vanaf 133 206 in 2008/09 tot 133 206 in 2009/10 • Verminder die wagtyd vir oproepe gedurende die jaar vanaf 58 tot 39 sekondes • E-posse is ontvang en verwerk • Terugvoerkassie op webwerf • Afdeling vir Direkoraat Gehalteversekering - Klagtes • 'n Opname oor Kliëntetevredenheid is in 2009 gedoen om 'n grondlyn te vestig • Gebruik programmatuur vir outomatisering van Oproepsentrum en Excel om data oor oproepe en besoeke van kliënte en dienslewering vas te lê • Ingeligte opgeleide personeel om navrae te hanteer

Tabel 1.2: Konsultasiereëlings met kliënte

Tipe reëling	Werklike Kliënte	Potensiële Kliënte	Werklike prestasies
Verbetering van Kliëntesorg			
'n Opname oor Kliëntetevredenheid is met 'n steekproef van 290 skole gedoen om kliëntebehoefes te bepaal	Opvoeders Staatsdienspersoneel Werknemerspartye (Vakbonde) Ander departemente Leerders Algemene Publiek Diensverskaffers NROO's Private instansies	Ouergemeenskap	Die personeel by Oproep- en Instapsentrums werk verspreide skofte om ononderbroke diens te verseker Distrikskantore ontplooi personeel om direk op kliëntebehoefes te responder Nuwe Diensleweringsoktrooi voorgestel om teikens vir responstye en dienste te stel

Tabel 1.3: Strategie vir toegang tot dienslewering

Toegangstrategie	Werklike prestasies
Verbetering van Kliëntesorg	
<ul style="list-style-type: none"> Voorspraak aangaande Kliëntediens Om die aantal personeel tydens spitstye te vergroot Vinniger response op kliënteversoeke Om onregte deur kompensasie, remedies of vergoeding reg te stel 	<ul style="list-style-type: none"> Wanneer dit geregverdig is, word bykomstige personeel aan die Kliëntediens toegewys om toenemende aanvraag die hoof te bied In 2009 het die vestiging van Kringspanne dienslewering nader aan onderwysterreine gebring Die Kliëntetevredenheidsverslag het die WKOD in staat gestel om nie slegs die kliënte se persepsies van die diens wat hulle ontvang het te ondersoek nie, maar ook om gevalle van ontevredenheid wat voorgekom het reg te stel.

Tabel 1.4: Diensinligtingshulpmiddel

Tipes inligtingshulpmiddels	Werklike prestasies
Verbetering van Kliëntesorg	
<ul style="list-style-type: none"> Die Oproepsentrum word in alle mededelings van die WKOD geadverteer Die programmatuur van die Oproepsentrum genereer outomaties data aangaande produktiwiteit ten einde bestuur in staat te stel om tendense te ontleed en om toepaslik op te tree ten einde optimale dienslewering te verseker. Kommunikasieprotokol gee werknemers opdrag om die Kliëntediens vir navrae te gebruik. Die WKOD se webwerf is ontwerp om inligting vir alle deelhebbers te verskaf, met inbegrip van leerders, ouers, onderwysers, skoolbestuurders, onderwysvennote en die algemene publiek. Ten einde kommunikasie te fasiliteer, het die WKOD gedurende die jaar 'n koerant, <i>WKOD-nuus</i>, daargestel. Gereelde bekendstellingstoere deur die Hoofdirektoraat: Mensehulpbronbestuur 	<ul style="list-style-type: none"> Onderwysinstansies en verafgeleë diensterreine ontvang omsendbriewe, inligting ens. via elektroniese pos. Die aantal besoekers aan die WKOD se webwerf het met 19.7% van 722 009 tot 864 021 toegeneem. Die webwerf is 'n sleutelverwysingsbron vir die breë onderwysgemeenskap en die algemene publiek. <i>WKOD-nuus</i> sluit 'n opsomming van omsendbriewe en ander verslae in om skole van beleids wysigings en ontwikkelings in kennis te stel wat vir opvoeders en ander WKOD-werknemers van belang is.

Tabel 1.5: Klagtesmeganisme

Klagtesmeganisme	Werklike prestasies
Verbetering van Kliëntesorg	
<ul style="list-style-type: none"> • Die Kommunikasieprotokol nooi kliënte uit om klagtes aan te meld • Besoeke aan onderwysinstansies deur die Minister sowel as bestuurspanne 	<ul style="list-style-type: none"> • Kliënte word aangespoor om navrae aan te stuur waar hulle responsprobleme met die betrokke direkteure ervaar het. • Om toegang tot dienste te verbeter, kan gemeenskappe, leerders, opvoeders en staatsdienspersoneel hul probleme direk aan die departement rig.
<ul style="list-style-type: none"> • Vestiging van 'Thetha Nathi' (Pluimpies-/Klagtesburo) by die Direktoraat: Gehalteversekering 	
<ul style="list-style-type: none"> • 'Theta Nathi' laat kliënte toe om te sê hoedat hulle voel oor die diens wat hulle ontvang het. 	<p>'n 'Theta Nathi'-brosjyre wat die protokolle verduidelik, is ontwikkel en versprei</p>
<p>Hulle kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dank en waardering jeens 'n individu/instansie betuig • 'n Kompliment aan die WKOD of sy beamptes rig • Oor swak dienslewering kla • Regstelling versoek • Blitslyn toegang tot die President verkry nadat alle ander pogings tot regstelling misluk het 	<ul style="list-style-type: none"> • GBS is aangepas om as die 'Theta Nathi' databasis te dien • 'n Toegewyde e-posadres (wcedcomp@pgwc.gov.za) en fakslyn (021 467 9337) is in gebruik • Die Direkteur van Kommunikasies is as die openbare skakelbeampte vir die WKOD aangewys en sal sake van hierdie aard bestuur

2. Uitgawes

Die tabelle hieronder toon die name van die programme en die salarisbestek wat met die verskillende salarisvlakke gepaard gaan wat in hierdie verslag gemeld word.

Programme

Program	Programnaam
Program 1	Administrasie
Program 2	Openbare Gewone Skoolonderwys
Program 3	Onafhanklike Skoolonderwys
Program 4	Openbare Spesiale Skoolonderwys
Program 5	Verdere Onderwys en Opleiding-kolleges
Program 6	Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes
Program 7	Vroeë-kind-ontwikkeling
Program 8	Hulp- en Verwante Dienste

Salarisbande

Salarisvlak	Beskrywing	Salarisbestek
Salarisvlak 1	Laer geskoold	R 48 210 x 1.5% - R 51 168
Salarisvlak 2	Laer geskoold	R 51 936 x 1.5% - R 61 176
Salarisvlak 3	Geskoold	R 62 094 x 1.5% - R 73 143
Salarisvlak 4	Geskoold	R 73 584 x 1.5% - R 86 679
Salarisvlak 5	Geskoold	R 87 978 x 1.5% - R 103 635
Salarisvlak 6	Hoogs geskoolde produksie	R 105 645 x 1.5% - R 124 443
Salarisvlak 7	Hoogs geskoolde produksie	R 130 425 x 1.5% - R 153 636
Salarisvlak 8	Hoogs geskoolde produksie	R 161 970 x 1.5% - R 190 791
Salarisvlak 9	Hoogs geskoolde toesig	R 192 540 x 1.5% - R 232 590
Salarisvlak 10	Hoogs geskoolde toesig	R 240 318 x 1.5% - R 283 080
Salarisvlak 11	Hoogs geskoolde toesig	R 378 456 x 1.5% - R 445 803
Salarisvlak 12	Hoogs geskoolde toesig	R 448 521 x 1.5% - R 528 333
Salarisvlak 13	Senior Bestuursdiens (Band A)	R 652 572 x 1.5% - R 780 228
Salarisvlak 14	Senior Bestuursdiens (Band B)	R 790 953 x 1.5% - R 959 871
Salarisvlak 15	Senior Bestuursdiens (Band C)	R 976 317 x 1.5% - R 1 144 452
Salarisvlak 16	Senior Bestuursdiens (Band D)	R 1 275 732 x 1.5% - R 1 437 111

Die volgende tabelle vat die finale geouditeerde uitgawes per program (Tabel 2.1) en volgens salarisbande (Tabel 2.2) saam. Hulle gee veral 'n aanduiding van die bedrag wat aan personeelkoste bestee is in terme van elk van die programme of salarisbande binne die departement.

Tabel 2.1: Personeelkoste met betrekking tot alle personeel per program: 2009/10

Program	Totale Uitgawe (R'000)	Personeel-uitgawe (R'000)	Opleiding-uitgawe (R'000)	Professionele en Spesiale Dienste (R'000)	Personeelkoste as 'n % van totale uitgawes	Aantal werknemers	Gemiddelde Personeelkoste per werknemer (R'000)
1	415,605	228,455	12,343	-	2.15	989	231
2	8,587,360	7,151,029	59,065	-	67.38	35 686	200.39
3	55,522	-	-	-	0.00	-	-
4	623,604	484,441	-	-	4.56	2 730	177.45
5	368,917	212,670	-	-	2.00	1 051	202.35
		*1,668				11	*157.42
6	29,479	**4,953	-	-	0.02	-	-
7	288,620	58,741	-	-	0.55	251	234.03
		***51,228			0.54	98	***393.11
8	244,206	****21,658	-	-	-	-	-
Totale	10,613,313	8,241,843	71,408	-	77.40	40 816	201.27

Nota:

- * Die personeeluitgawes m.b.t. Program 6 (Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes), wat R1,668m bedra, het betrekking op die 11 voltydse werknemers permanent in diens. Die aangetoonde gemiddelde personeelkoste het derhalwe slegs betrekking op die voltydse werknemers.
- ** Die bedrag van R4,953 toon die bedrag m.b.t. die uitgawes aan 77 opvoeders wat op 'n per-uur-basis vir onderrig by BOOV-sentrums aangestel is.
- *** Die personeeluitgawes m.b.t. Program 8 (Hulp- en Verwante Dienste), wat R51,228m bedra, het betrekking op die 98 voltydse werknemers permanent in diens. Die aangetoonde gemiddelde personeelkoste het derhalwe slegs betrekking op die voltydse werknemers.
- **** Die bedrag van R21,658 toon die besteding aan Eksaminators/Moderators/Nasieners en tydelike administratiewe ondersteuningspersoneel (vir die 2009-Matriekeksamens).

Tabel 2.2: Personeelkoste met betrekking tot alle personeel volgens salarisbande: 2009/10

Salarisvlakke	Personeel-uitgawe (R'000)	% van totale personeelkoste	Aantal werknemers*	Gemiddelde personeelkoste per werknemer (R'000)
1-2	231,446	3.26	3 232	71,51
3-5	489,511	6.88	5 066	96,23
6-8	5,008,767	70.56	24 748	202,02
9-12	2,432,267	34.19	7 718	313,85
13-16	43,031	0.58	52**	827,52
Totaal	8,205,022*	100.00	40 816	201,02

Nota

- * Die totale personeeluitgawes in tabelle 2.1 en 2.2 verskil, aangesien party personeelverwante betalings direk op die BRS gedoen is.
- ** Die totale aantal werknemers wat in tabelle 2.1 en 2.2 hierbo aangedui word, sluit beide staatsdienspersoneel en opvoeders in. Die aantal werknemers in die band 13 – 16 sluit die 6 HUB's in wat aan die Kolleges vir Verdere Onderwys en Opleiding verbonde is.

Die aantal werknemers sluit werknemers in wat bykomstig tot die diensstaat gedra word. Die totale aantal werknemers verwys ook na AL die aangestelde werknemers, ongeag die aard van hul aanstelling, d.w.s. permanent, termynkontrakte, plaasvervangers en deelyds.

Die volgende tabelle gee 'n opsomming per program (Tabel 2.3) en salarisbande (Tabel 2.4) van uitgawes aangegaan vir salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese bystand. In elke geval bied die tabel 'n aanduiding van die persentasie van die personeelbegroting wat vir hierdie items gebruik is.

Tabel 2.3: Salarisse, Oortyd, Huiseienaarstoelae en Mediese Bystand met b etrekking tot alle personeel per program: 2009/10

Program	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelae		Mediese Bystand	
	Bedrag (R'000)	Salaris as 'n % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	HET as 'n % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	Mediese Bystand as 'n % van personeel-koste
Program 1	198,442	2.801	2,032	0.029	3,433	0.048	9,985	0.141
Program 2	5,378,716	75.908	69	0.0001	93,603	1.321	307,976	4.346
Program 3	0	0.000	0	0.000	0	0.000	0	0.000
Program 4	360,438	5.087	151	0.002	7,772	0.110	21,827	0.308
Program 5	152,943	2.158	0	0.000	2,689	0.038	8,890	0.125
Program 6	1,350	0.019	0	0.000	36	0.001	37	0.001
Program 7	45,049	0.636	0	0.000	662	0.009	2,676	0.038
Program 8	34,445	0.486	1,092	0.015	700	0.010	2,173	0.031
Totaal	6,171,383	87.095	3,344	0.047	108,893	1.537	353,563	4.990

Tabel 2.4: Salarisse, Oortyd, Huiseienaarstoelae en Mediese Bystand met b etrekking tot alle personeel per salarisbande: 2009/10

Salaris-vlakke	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelae (HET)		Mediese Bystand	
	Bedrag (R'000)	Salaris as % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	Oortyd as % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	HET as 'n % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	Mediese Bystand as 'n % van personeel-koste
1-2	167,941	2.370	56	0.001	6,128	0.086	10,846	0.153
3-5	356,160	5.026	1,438	0.020	11,242	0.159	24,804	0.350
6-8	3,778,543	53.325	1,623	0.023	63,078	0.890	223,143	3.149
9-12	1,844,774	26.035	227	0.003	28,446	0.401	94,132	1.328
13-16	23,966	0.338	0	0.000	0	0.000	639	0.009
Totaal	6,171,383	87.095	3,344	0.047	108,893	1.537	353,563	4.990

3. Indiensneming en vakatures

Die volgende tabelle vat die aantal poste op die diensstaat saam, die aantal werknemers, die vakaturekoers, en of daar enige personeel bykomstig tot die diensstaat is. Hierdie inligting word in terme van drie sleutelveranderlikes aangebied: - program (Tabel 3.1), salarisband (Tabel 3.2). Die vakaturekoers weerspieël die persentasie van poste wat nie gevul is nie.

Tabel 3.1: Indiensneming en vakatures per program: 31 MAART 2010

Personeel groep	Program	Aantal poste	Aantal poste gevul	Vakature koers	* Aantal poste gevul bykomstig tot die diensstaat	Totale Aantal Werknemers
Alle personeel:	Program 1	1 018	987	3	2	989
	Program 2	35 933	35 462	1	224	35 686
	Program 3	0	0	0	0	0
	Program 4	2 814	2 696	4	34	2 730
	Program 5	1 385	1 050	24	1	1 051
	Program 6	17	11	35	0	11
	Program 7**	15	251	0	0	251
	Program 8	128	97	24	1	98
	Totaal	41 310	40 554	2	262	40 816
Onderwysers	Program 1	128	116	9	1	117
	Program 2	28 762	28 847	0	148	28 995
	Program 3	0	0	0	0	0
	Program 4	1 710	1 728	0	18	1 746
	Program 5	878	845	4	1	846
	Program 6	4	3	25	0	3
	Program 7**	15	251	0	0	251
	Program 8***	1	6	0	1	7
	Totaal	31 498	31 796	0	169	31 965
Staatsdienspersoneel	Program 1	890	871	2	1	872
	Program 2	7 171	6 615	8	76	6 691
	Program 3	0	0	0	0	0
	Program 4	1 104	968	12	16	984
	Program 5	507	205	60	0	205
	Program 6	13	8	38	0	8
	Program 7	0	0	0	0	0
	Program 8***	127	91	28	0	91
	Totaal	9 812	8 758	11	93	8 851

Nota:

* In die geval van opvoeders wat bykomstig tot die diensstaat is, is slegs die syfers van daardie opvoeders aangedui wat in terme van die kollektiewe ooreenkomste as bykomstig geïdentifiseer is.

** Program 7: Poste van opvoeder: pre-primêr word afgeskaf soos hulle vakant raak. Die WKOD het 'n beleid aanvaar waarvolgens die poste deur 'n subsidiebetaling vervang word in 'n poging om meer leerpersele vir pre-primêre leerders (Vroeë-kind-ontwikkeling) te skep, veral in benadeelde gemeenskappe. * 248 van die 251 opvoeders in Program 7 is Pre-Primêre Personeel – hierdie personeel word almal in bykomstige poste gedra

*** Die 6 opvoeders in Program 8 is MIV-personeel en word in bykomstige poste gedra. 1 permanente opvoeder as bykomstig gemerk

Nota: Die aantal vakatures met betrekking tot opvoeders beteken nie dat die instansie minder opvoeders het as die aantal opvoeders waarop hulle geregtig is nie. Dit dui slegs aan dat die opvoederposte nie in 'n permanente hoedanigheid gevul is nie. In elke geval waar die pos nie permanent gevul is nie, word 'n kontrakaanstelling gedoen om te verseker dat alle onderwysinstansies die aantal opvoeders het waarop hulle geregtig is.

Tabel 3.2: Indiensneming en vakatures per salarisbande: 31 MAART 2010

Personeel groep	Salarisvlakke	Aantal Poste	Aantal Poste Gevul	Vakaturekoers	* Aantal Poste Gevul Bykomstig tot die Diensstaat	Totale aantal werknemers op 31 Maart 2010
Alle personeel:	1-2	3 497	3 199	9	33	3 232
	3-5	5 214	5 125	2	13	5 138
	6-8	24 465	24 525	0	149	24 674
	9-12	8 081	7 654	5	66	7 720
	13-16	53	52	4	0	52
	Totaal	41 310	40 554	2	262	40 816
Opvoeders**	1-2	0	0	0	0	0
	3-5	851	1 230	0	1	1 231
	6-8	22 843	23 145	0	102	23 247
	9-12	7 804	7 421	5	66	7 487
	13-16	0	0	0	0	0
	Totaal	31 498	31 796	0	169	31 965
Staatsdienspersoneel	1-2	3 497	3 199	9	33	3 232
	3-5	4 363	3 895	11	12	3 907
	6-8	1 622	1 380	15	47	1 427
	9-12	277	233	16	0	233
	13-16	53	52	4	0	52
	Totaal	9 812	8 758	11	93	8 851

Nota:

* In die geval van opvoeders wat bykomstig tot die diensstaat is, is slegs die syfers van daardie opvoeders aangedui wat in terme van die kollektiewe ooreenkomste as bykomstig geïdentifiseer is. Die aanpassing en plasing van bykomstige werknemers in vakante substantiewe poste is 'n voortdurende proses en word deur die toepaslike kollektiewe ooreenkomste bepaal. In 'n verdere poging om die heraanwending van bykomstige werknemers te bevorder, word vakante poste ook gereeld in departementele vakaturelyste geadverteer. Die WKOD het 'n aantal beleidsbepalings ontwikkel om die optimale benutting van die dienste van bykomstige personeellede te verseker.

** Alle opvoederposte word geskep sodat ten volle gekwalifiseerde professionele opvoeders aangestel kan word (minstens Matriek plus 3 jaar opleiding) teen 'n minimum van salarisvlakke 6-7. Die werklikheid is dat die WKOD wel onder- of ongekwalifiseerde opvoeders in die stelsel het. Hierdie is die 1 231 opvoeders wat op salarisvlakke 3-5 vergoed word omdat hulle nie aan die minimum posvereistes voldoen om teen salarisvlakke 6-7 betaal te word nie. Hierdie opvoeders is almal teen goedgekeurde poste aangestel wat in die salarisband 6-7 in hierdie tabel aangedui word.

4. Pose valuering

Die Staatsdiensregulasies, 2010, soos gewysig, het posevaluering ingevoer as 'n manier om te verseker dat werk van vergelykbare waarde teen vergelykbare salarisse vergoed word. Binne 'n nasionaal bepaalde raamwerk kan uitvoerende gesaghebbendes enige pos in hul organisasie evalueer of her-evalueer. Ingevolge die Regulasies moet alle vakatures op salarislakke 9 en hoër geëvalueer word voordat hulle gevul word.

Die volgende tabel (Tabel 4) vat die aantal poste saam wat gedurende die verslagjaar geëvalueer is.

Tabel 4.1: Posevaluering m.b.t. Staatsdiensposte: 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Salaris-vlakke	Aantal poste	Aantal Poste Geëvalueer	% Poste Geëvalueer	Posgradering onveranderd		Poste opgegradeer		Poste afgegradeer	
				Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1-2	3 497	5	0.14	0	0	106	3.03	0	0
3-5	4 363	5	0.11	0	0	1 777	40.73	0	0
6-8	1 622	0	0.00	0	0	10	0.62	0	0
9-12	277	0	0.00	0	0	1	0.36	0	0
13	39	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0
14	9	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0
15	4	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0
16	1	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0
Totaal	9 812	15	0.15	0	0	1 894	19.30	0	0

Nota: Alle SBD-poste is geëvalueer.

Totale aantal werknemers wie se salarisse die grade oorskry het wat met posevaluering in 2009/10 bepaal is	NUL
--	-----

5. Indiensnemin gswysigings

Hierdie afdeling bied inligting oor wysigings in indienseneming gedurende die finansiële jaar.

Omsetkoerse gee 'n aanduiding van tendense in die indiensenemingsprofiel van die departement. Die volgende tabelle gee 'n opsomming van die omsetkoerse per salarisband (Tabel 5.1) en per kritieke beroepe (Tabel 5.2).

Staatsamptenare en opvoeders wat nie permanente posisies beklee nie word op kontrak vir bepaalde periodes aangestel. Dit sal diegene insluit wat teen substantiewe vakatures aangestel word wat weens natuurlike afslyting, sterftes, bevorderings, ens. ontstaan, en werknemers (opvoeders) wat as plaasvervangers aangestel is in die plek van diegene wat weens siekteverlof, kraamverlof ens. afwesig is. Hierdie beleid beteken dat dieselfde werknemer tot vier maal in 'n bepaalde verslagjaar aangestel kan word, aangesien elke kontrak as 'n nuwe aanstelling beskou word. Vir verslagdoeleindes word die verstryking van die kontrak as 'n diensbeëindiging beskou, en dit is waarom daar 'n buitengewone groot aantal beëindigings is. Nogtans bly dit die WKOD se doel om al die vakante poste by onderwysinstansies, veral opvoederposte, in 'n permanente hoedanigheid te vul so gou as doenlik nadat die vakature ontstaan het.

Tabel 5.1: Jaarlikse omsetkoerse per salarisband vir die periode 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Personeel-groep	Salaris-band	Aantal werknemers per band soos op 1 April 2009	Aanstellings in en oorplasing na die departement	Beëindigings en oorplasing uit die departement	Omsetkoers %
Alle personeel	1-2	3 347	2 899	2 742	4.69
	3-5	4 744	6 707	5 581	23.74
	6-8	26 521	12 572	12 795	-0.84
	9-12	5 487	552	697	-2.64
	13	39	3	4	-2.56
	14	9	1	1	0
	15	5	0	1	-20.00
	16	1	1	1	0
	Totaal	40 153	22 915	21 822	2.72
Opvoeders	1-2	0	0	0	0
	3-5	1 043	4 342	3 231	106.52
	6-8	25 086	12 520	12 501	0.08
	9-12	5 274	406	571	-3.13
	13	0	0	0	0
	14	0	0	0	0
	15	0	0	0	0
	16	0	0	0	0
	Totaal	31 403	17 268	16 353	2.91
Staatsdienspersoneel	1-2	3 347	2 899	2 742	4.69
	3-5	3 701	2 365	2 350	0.41
	6-8	1 435	232	244	-0.84
	9-12	213	146	126	9.39
	13	39	3	4	-2.56
	14	9	1	1	0
	15	5	0	1	-20.00%
	16	1	1	1	0
	Totaal	8 750	5 647	5 469	2.03

Tabel 5.2: Redes waarom personeel die departement verlaat

Aard van beëindiging	Aantal	% van Totaal
Dood	111	0.51
Bedanking	896	4.11
Verstryking van Kontrak *	20 058	91.91
Ontslag – Operasionele Veranderings **	0	0.00
Ontslag - Wangedrag	55	0.25
Ontslag - Ondoeltreffendheid	0	0.00
Swak Gesondheid	95	0.44
Aftrede	513	2.35
Verplasing na ander Staatsdepartemente, Statutêre Liggame, ens.	72	0.33
Omskakelingsaanstelling	23	0.11
Totaal	21 823	100
Totale aantal werknemers wat verkas het as 'n % van die totale indiensneming ***	1 765	8.08

Nota:

* Die syfer vir "Verstryking van Kontrak" mag hoog voorkom vergeleke met ander staatsdepartemente en werkgewers. Die hoë syfer is weens die beleid van die WKOD om werknemers vir kort periodes op kontrak aan te stel. (Hierdie poste word gereeld binne die raamwerk van toepaslike kollektiewe ooreenkomste geadverteer met die oog daarop om hulle so gou as moontlik permanent te vul.) Verder moet daar ook rekening gehou word met die feit dat plaasvervangende opvoeders in die plek aangestel word van opvoeders wat verlof benut of wat geskondeer word, en die kortste periode waarvoor 'n opvoeder aangestel word is twee weke.

** Die totaal toon die aantal werknemer-geïnisieerde skeidingspakkette wat aan werknemers toegestaan is.

Tabel 5.3 (1): Bevorderings per salarisband m.b.t. opvoeders

Personeel-groep	Salaris-vlakke	Werknemers 1 April 2009	Bevorderings na ander salarisvlak	Salarisband- bevorderings as 'n % van werknemers per salarisvlak	Vordering na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfvorderings as 'n % van werknemers per salarisband
Opvoeders	1-2	0	0	0.00	0	0.00
	3-5	1 043	2	0.19	258	24.74
	6-8	25 086	213	0.85	19 566	78.00
	9-12	5 274	852	16.15	5 186	98.33
	13	0	0	0.00	0	0.00
	14	0	0	0.00	0	0.00
	15	0	0	0.00	0	0.00
	16	0	0	0.00	0	0.00
	Totaal		31 403	1 067	3.40	25 010

Nota:

In terme van Kerfvordering, Erkenning van ervaring, Senior- en Meesteronderwysers en REVQ 10-12 tot salarisvlak van REVQ 13 word onder Bevorderings, Vordering binne dieselfde salarisvlak en Kerfvordering per salarisband ingesluit.

Tabel 5.3 (2): Bevorderings per salarisband m.b.t. Staatsdienspersoneel

Personeel-groep	Salaris-vlakke	Werknemers 1 April 2009	Bevorderings na ander salarisvlak	Salarisband- bevorderings as 'n % van werknemers per salarisvlak	Vordering na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfvorderings as 'n % van werknemers per salarisband
Staatsdienspersoneel	1-2	3 347	8	0.24	1 803	53.87
	3-5	3 701	15	0.41	2 135	57.69
	6-8	1 435	85	5.92	643	44.81
	9-12	213	20	9.39	37	17.37
	13	39	1	2.56	29	74.36
	14	9	0	0.00	4	44.44
	15	5	0	0.00	4	80.00
	16	1	1	100.00	0	0.00
	Totaal		8 750	130	1.49	4 655

6. Diensbillikhei d

Die tabelle in hierdie afdeling is gebaseer op die formate wat deur die Wet op Diensbillikheid, 1998, Wet 55 van 1998 bepaal word.

Tabel 6.1: Totale aantal werknemers (met inbegrip van werknemers met gestremdhede) in elke van die volgende beroepskategorieë soos op 31 Maart 2010

Beroepskategorieë (SASCO)	Manlik				Vroulik				Buite-landers		Totaal
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	M	V	
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders	4	14	2	12	6	6	1	2			47
Beroepslui	1 863	6 912	34	1 966	4 874	11 837	63	4 679	125	58	32 411
Tegnici en verwante beroepslui	55	160	3	26	63	155	2	47			511
Klerke	85	271	1	20	361	1 350	8	469	3	3	2 571
Diens- en verkoopswerkers	1	25				5		2			33
Hand- en verwante ambagwerkers	1	13				1					15
Aanleg- en masjienoperateurs en monteurs	3	21		1		1					26
Elementêre beroepe	617	2 053	3	111	371	1 861	2	181	2	1	5 202
Totaal	2 629	9 469	43	2 136	5 675	15 216	76	5 380	130	62	40 816
Werknemers met gestremdhede	4	9	0	8	2	10	0	6	0	0	39

Tabel 6.2: Totale aantal werknemers (met inbegrip van werknemers met gestremdhede) in elke van die volgende beroepsbande soos op 31 Maart 2010

Beroepsbande	Manlik				Vroulik				Buite-landers		Totaal
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	M	V	
Topbestuur		1		2		1		1			5
Senior Bestuur	6	16	2	10	7	4	1	1			47
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur	337	2 450	20	1 095	492	1 940	16	1 363	2	5	7 720
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente	1 474	4 592	15	883	4 323	9 694	53	3 546	66	28	24 674
Semi geskoolde en diskresionêre besluitneming	351	1 228	3	128	529	2 384	6	419	61	29	5 138
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming	461	1 182	3	18	324	1 193		50	1		3 232
Totaal	2 629	9 469	43	2 136	5 675	15 216	76	5 380	130	62	40 816

Tabel 6.3: Rekrutering vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Beroepsbande	Manlik				Vroulik				Buite-landers		Totaal
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	M	V	
Topbestuur								1			1
Senior Bestuur		2		1		1					4
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur	37	173	6	58	44	132	1	83	1	3	538
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente	584	2 601	15	467	2 958	4 157	45	1 661	161	39	12 688
Semi geskoolde en diskresionêre besluitneming	343	812	10	121	920	3 480	12	511	348	142	6 699
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming	390	1 140	5	27	293	985	2	49	6		2 897
Totaal	1 354	4 728	36	674	4 215	8 755	60	2 305	516	184	22 827
Werknemers met gestremdhede	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2

Nota:

Die syfer vir rekrutering mag hoog voorkom vergeleke met ander staatsdepartemente en werkgewers. Die hoë syfer is omdat die WKOD werknemers in 'n tydelike hoedanigheid vir vasgestelde tydperke aanstel. Gevolglik word elke tydelike aanstelling as 'n nuwe rekrut beskou.

Tabel 6.4: Bevorderings (met inbegrip van gevalle waar skaal en kerf verander het) vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Beroepsbande	Manlik				Vroulik				Buite-landers		Totaal
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	M	V	
Topbestuur				4	1						5
Senior Bestuur	4	11	1	7	6	3	1	1			34
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur	304	2 037	31	1 025	383	1 202	26	1 083	2	2	6 095
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente	1 295	3 946	20	750	3 664	7 842	50	2 921	5	14	20 507
Semi geskoolde en diskresionêre besluitneming	149	736		73	206	1 062	2	180	1	1	2 410
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming	252	660		7	152	706		34			1 811
Totaal	2 004	7 390	52	1 866	4 412	10 815	79	4 219	8	17	30 862
Werknemers met gestremdhede	4	8	0	5	1	6	0	6	0	0	30

Nota:

Die bevorderings hierbo verteenwoordig die aantal werknemers wat van een salarisvlak na 'n hoër salarisvlak bevorder is. Een BSD-geval per persoon word in hierdie syfers ingesluit.

Tabel 6.5: Beëindigings vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Beroepsbande	Manlik				Vroulik				Buitelanders		Totaal
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	M	V	
Topbestuur		2									2
Senior Bestuur		1		1		1		1			4
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur	35	232	8	95	45	165	2	110	1	2	695
Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente	599	2 656	18	450	2 820	4 283	42	1 631	193	49	12 741
Semi geskoolde en diskresionêre besluitneming	288	705	5	85	733	3 004	6	366	260	118	5 570
Ongeskoolde en gedefinieerde besluitneming	373	1 078	3	29	274	927	3	46	8		2 741
Totaal	1 295	4 674	34	660	3 872	8 380	53	2 154	462	169	21 753
Werknemers met gestremdhede	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nota:

Die aantal werknemers sluit werknemers in wat bykomstig tot die diensstaat gedra word. Die totale aantal werknemers verwys ook na AL die aangestelde werknemers, ongeag die aard van hul aanstelling, d.w.s. permanent, termynkontrakte, plaasvervaarders en deeltids. Die syfer vir beëindigings mag hoog voorkom vergeleke met ander staatsdepartemente en werkgewers. Die hoë syfer is omdat die WKOD werknemers in 'n tydelike hoedanigheid vir vasgestelde tydperke aanstel. Gevolglik word elke tydelike aanstelling as 'n nuwe aanstelling beskou, met een beëindiging as gevolg. (Hierdie poste word gereeld binne die raamwerk van toepaslike kollektiewe ooreenkomste geadverteer met die oog daarop om hulle so gou as moontlik permanent te vul.)

Tabel 6.6: Vaardigheidsontwikkeling vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Beroepskategorieë	Manlik				Vroulik				Totaal
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders	274	1002	3	268	258	778	14	264	2861
Beroepslui	1 703	2 141	199	848	1 815	3 699	294	1536	12 235
Beroepslui sonder klassifisering m.b.t. ras en geslag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ongeklassifiseerde tegnisi en verwante beroepslui	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klerke	76	179	5	39	231	302	4	94	930
Ongeklassifiseerde klerke	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diens- en verkoopswerkers	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geskoolde landbou- en visserywerkers	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hand- en verwante ambagwerkers	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aanleg- en masjienoperateurs en monteurs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ongeklassifiseerde elementêre beroepe	88	221	0	25	13	79	0	0	426
Totaal	2 141	3 543	207	1 180	2 317	4 858	312	1 894	16 452

Nota:

- Baie werknemers, veral opvoeders, weier om ras en geslag op die bywoningsregisters aan te toon, selfs al word daar verduidelik dat dit ter wille van billikheid en vir statistiese doeleindes gevra word.
- Werknemers kan meer as eenmaal getel word aangesien hulle aan meer as een kursus kan deelneem.
- Wetgewers, senior amptenare en bestuurders sluit MBD in.

7. Prestasiebelonings

As aansporing tot goeie prestasie het die departement gedurende die verslagjaar die volgende prestasiebelonings toegeken. Die inligting word in terme van ras, geslag, en gestremdheid (Tabel 6.1), salarisbande (Tabel 6.2) en kritieke beroepe (Tabel 3) aangebied.

Tabel 7.1: Prestasiebelonings vir Staatsdienspersoneel volgens ras, geslag en gestremdheid (sonder SBD): 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Begunstigdeprofiel			Koste (R'000)		
Bevolkingsgroep	Aantal begunstigdes	Totale aantal begunstigdes in groep	Persentasie van bevolkingsgroep	Totale koste (R'000)	Gemiddelde koste per werknemer (R)
Swart	100	1 679	5.96	439	4,395
Manlik	38	808	4.70	142	3,729
Vroulik	62	871	7.19	297	4,803
Asiaat	2	24	8.33	12	6,336
Manlik	0	9	0	0	0
Vroulik	2	15	13.33	12	6,336
Kleurling	927	6 183	14.99	4,793	5,171
Manlik	287	2 652	10.82	1,557	5,427
Vroulik	640	3 531	18.10	3,236	5,056
Wit	349	913	38.22	2,353	6,747
Manlik	36	188	19.15	292	8,134
Vroulik	313	725	42.75	2,061	6,587
Totaal	1 378	8 799	15.67	7,597	5,515
Werknemers met 'n gestremdheid	0	0 0		0 0	

Nota:

Die aantal werknemers sluit werknemers in wat bykomstig tot die diensstaat gedra word. Die totale aantal werknemers verwys ook na AL die aangestelde werknemers, ongeag die aard van hul aanstelling, d.w.s. permanent, termynkontrakte, plaasvervangers en deelyds. Dit sluit prestasiebelonings en kontanttoekennings vir die bogenoemde tydperk in.

Tabel 7.2: Prestasiebelonings volgens salarisvlakke vir Staatsdienspersoneel onder Senior Bestuursdiens: 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Begunstigdeprofiel			Koste		
Salarisvlak	Aantal begunstigdes	Aantal werknemers	Persentasie van groep per salarisvlak	Totale koste (R'000)	Gemiddelde koste per werknemer (R)
1-2	172	3 232	5.32	508	2,952
3-5	581	3 907	14.87	2,230	3,838
6-8	576	1 427	40.36	4,066	7,059
9-12	49	233	21	796	16,250
Totaal	1 378	8 799	15.67	7,600	7,525

Nota:

Die aantal werknemers sluit werknemers in wat bykomstig tot die diensstaat gedra word. Die totale aantal werknemers verwys ook na AL die aangestelde werknemers, ongeag die aard van hul aanstelling, d.w.s. permanent, termynkontrakte, plaasvervangers en deelyds. Dit sluit prestasiebelonings en kontanttoekennings vir die bogenoemde tydperk in.

Tabel 7.3: Prestasieverwante belonings (kontantbonus) per salarisband: Senior Bestuursdiens

Salarisvlak	Begunstigdeprofiel			Totale koste (R'000)	Gemiddelde koste per begunstigde (R)	Totale koste as 'n % van die totale SBD-personeelbesteding (R'000)
	Aantal begunstigdes	Aantal SBD-lede	Persentasie van totaal binne salarisvlak			
13	24	38	63	680	28.354	1.65
14	5	9	55.56	145	29.056	0.35
15	1	4	25	28	28.046	0.07
16	0	1	0	0	0	0
Totaal 30		52	57.70	853	28.460	2.07

8. Buitelands e Werkers

Die tabelle hieronder vat die indiensneming van buitelanders in die departement saam in terme van salarisbande en per hoofberoep. Die tabelle vat ook veranderings saam in die totale aantal buitelandse werkers in elke salarisband en per elke hoofberoep.

Tabel 8.1: Buitelandse werkers per salarisband: 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Salarisvlak	1 April 2009		31 Maart 2010		Wysiging	
	Aantal	% van Totaal	Aantal	% van Totaal	Aantal	% van Totaal
1-2	6	5.50	1	0.52	-5	-6.02
3-5	0	0	90	46.87	90	108.43
6-8	103	94.50	94	48.95	-9	-10.84
9-12	0	0	7	3.66	7	8.43
13 - 16	0	0	0	0	0	0
Totaal	109	100	192	100	83	100

Tabel 8.2: Buitelandse werkers per hoofberoep: 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Hoofberoep	1 April 2009		31 Maart 2010		Wysiging	
	Aantal	% van Totaal	Aantal	% van Totaal	Aantal	% van Totaal
Administratiewe kantoorwerkers	6	5.50	6	3.13	0	0
Elementêre beroepe	0	0.00	3	1.56	3	3.61
Beroepslui en bestuurders	103	94.50	183	95.31	80	96.39
Totaal	109	100	192	100	83	100

Nota:

Buitelandse werkers word slegs aangestel in gevalle waar daar geen toepaslik gekwalifiseerde RSA-burgers is nie, en indien hulle 'n geldige RSA-werkpermit besit.

9. Verlofbenutting vir die periode 1 Januarie 2009 tot 31 Desember 2009

Die Staatsdienskommissie het die behoefte aan noukeurige monitering van siekteverlof binne die staatsdiens geïdentifiseer. Die volgende tabelle gee 'n aanduiding van die gebruik van siekteverlof (Tabel 9.1) en ongeskiktheidsverlof (Tabel 9.2). In albei gevalle word die geskatte koste van die verlof ook gegee.

Nota: Verslagdoening m.b.t. verlof is vir die verlofsiklus, d.w.s. vir 'n kalenderjaar en nie 'n finansiële jaar nie, behalwe vir Tabel 9.5 (Verlof: Uitbetalings)

Tabel 9.1: Siekteverlof: 1 Januarie 2009 tot 31 Desember 2009

Personeelgroep	Salarisvlak	Totale dae	% Dae sonder mediese sertifisering	Aantal werknemers wat siekteverlof benut	Totale aantal werknemers soos op 31/12/2009	% van totale werknemers in salarisband wat siekteverlof benut	Gemiddelde dae per werknemer gebaseer op aantal werknemers soos op 31 Desember 2009	Geraamde koste (R'000)
Alle personeel	1-2	15 805	83	1 935	3 273	8	5	3,94
	3-5	25 658	82	3 130	5 165	12	5	7,149
	6-8	136 401	76	17 506	26 245	68	5	80,096
	9-12	25 276	81	3 128	6 150	12	4	22,913
	13-16	286	80	35	53	0	5	462
	Totaal	203 426	78	25 734	40 886	100	5	114,108
Opvoeders	1-2	0	0	0	0	0	0	0
	3-5	4 276	75	661	1 268	3	3	1,480
	6-8	127 078	76	16 487	24 802	82	5	75,362
	9-12	24 200	81	2 975	5 923	15	4	21,862
	13-16	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	155 554	77	20 123	31 993	100	5	98,125
Staatsdienspersoneel	1-2	15 805	83	1 935	3 273	34	5	3,194
	3-5	21 382	84	2 469	3 897	44	5	5,572
	6-8	9 323	80	1 019	1 443	18	6	4,595
	9-12	1 076	80	153	227	3	5	1,040
	13-16	286	80	35	53	1	5	462
	Totaal	47 872	83	5 611	8 893	100	5	14,855

Tabel 9.2: Ongeskiktheidsverlof (tydelik en permanent): 1 Januarie tot 31 Desember 2009 2009

Personeelgroep	Salarisvlak	Totale dae geneem	% Dae sonder mediese sertifisering	Aantal werknemers wat ongeskiktheidsverlof neem	Totale aantal werknemers soos op 31 Desember 2009	% van totale werknemers wat ongeskiktheidsverlof neem	Gemiddelde dae per werknemer gebaseer op aantal werknemers soos op 31 Desember 2009	Geraamde koste (R'000)
Alle personeel	1-2	4 107	97	146	3 273	9	1	853
	3-5	7 328	99	198	5 165	13	1	2,002
	6-8	31 173	98	1 033	26 245	66	1	18,134
	9-12	7 055	98	187	6 150	12	1	6,418
	13-16	97	100	1	53	0	2	0
	Totaal	49 760	98	1 565	40 886	100	1	27,244
Opvoeder	1-2	0	0	0	0	0	0	0
	3-5	791	100	26	1 268	2	1	294
	6-8	28 221	98	949	24 802	82	1	16,672
	9-12	6 940	98	179	5 923	16	1	6,282
	13-16	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	35 952	98	1 154	31 993	100	1	22,816
Staatsdienspersoneel	1-2	4 107	97	146	3 273	36	1	853
	3-5	6 537	99	172	3 897	42	2	1,689
	6-8	2 952	97	84	1 443	20	2	1,415
	9-12	115	100	8	227	2	1	116
	13-16	97	100	1	53	0	2	137
	Totaal	13 808	98	411	8 893	100	2	4,183

Nota:

Ongeskiktheidsverlof (siekteverlof) word aan 'n werknemer toegestaan wat op mediese gronde tydelik ongeskik vir werk verklaar word, maar wat na 'n herstelperiode in staat is om sy/haar normale pligte te hervat.

Tabel 9.3 vat die benutting van jaarlikse verlof saam. Die verlof-ooreenkoms wat in 2000 met vakbonde in die SDKBR gesluit is, vereis die bestuur van jaarlikse verlof om te verhoed dat hoë vlakke van opgehoopde verlof ten tyde van diensbeëindiging betaal word.

Tabel 9.3 Jaarlikse Verlof 1 Januarie 2009 tot 31 Desember 2009

Personeel groep	Salarisvlak	Totale dae geneem	Gemiddelde dae per werknemer gebaseer op aantal werknemers soos op 31 Desember 2009	Totale aantal werknemers soos op 31 Desember 2009
Alle personeel	1-2	19 964	10	1 940
	3-5	30 168	11	2 726
	6-8	34 744	5	6 458
	9-12	21 428	9	2 421
	13-16	1 141	20	56
	Totaal	107 445	8	13 601
Opvoeders	1-2	0	0	0
	3-5	278	4	75
	6-8	16 848	3	5 265
	9-12	17 659	8	2 199
	13-16	0	0	0
	Totaal	34 785	5	7 539
Staatsdienspersoneel	1-2	19 964	10	1 940
	3-5	29 890	11	2 651
	6-8	17 896	15	1 193
	9-12	3 769	17	222
	13-16	1 141	20	56
	Totaal	72 660	12	6 062

Nota:

In terme van verlofvoorwaardes kwalifiseer instansiegebaseerde opvoeders nie vir jaarlikse verlof nie aangesien hulle veronderstel word om jaarlikse verlof te benut wanneer skole gesluit is, d.w.s. tydens skoolvakansies.

Tabel 9.4 Opgehoopde Verlof: 1 Januarie 2009 tot 31 Desember 2009

Personeelgroep	Salarisvlak	Totale dae opgehoopde verlof geneem	Gemiddelde aantal dae per werknemer geneem	Gemiddelde opgehoopde verlof per werknemer soos op 31 Desember 2009	Aantal werknemers soos op 31 Desember 2009
Alle personeel	1-2	2 960	0.90	15	3 273
	3-5	11 143	2.16	27	5 165
	6-8	33 803	1.29	28	26 245
	9-12	23 763	3.86	70	6 150
	13-16	192	3.62	74	53
	Totaal	71 861	1.76	33	40 886
Opvoeders	1-2	0	0	0	0
	3-5	1 928	1.52	11	1 268
	6-8	31 337	1.26	27	24 802
	9-12	23 222	3.92	71	5 923
	13-16	0	0	0	0
	Totaal	56 487	1.77	35	31 993
Staatsdienspersoneel	1-2	2 960	0.90	15	3 273
	3-5	9 215	2.36	32	3 897
	6-8	2 466	1.71	49	1 443
	9-12	541	2.38	32	227
	13-16	192	3.62	74	53
	Totaal	15 374	1.73	29	8 893

Nota:

- Hierdie tabel gee inligting oor opgehoopde verlof vir die kalenderjaar 1 Januarie 2009 tot 31 Desember 2009, terwyl hierdie jaarverslag die finansiële jaar 1 April 2009 tot 31 Maart 2010 dek.
- Slegs personeel wat voor 30 Junie 2000 permanent in diens was en wat steeds permanent in diens is, het opgehoopde verlof tot hul krediet.

Tabel 9.5: Verlofuitbetalings vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Die volgende tabel vat uitbetalings saam wat aan werknemers gegee is weens verlof wat nie geneem was nie.

Personeel groep	Rede	Totale bedrag (R'000)	Aantal werknemers	Gemiddelde betaling per werknemer
Opvoeders	Verlofuitbetalings vir 2009/2010 weens nie-benutting van verlof vir die vorige siklus	0	0	0
	Opgehoopte verlof-uitbetalings by diensbeëindiging vir 2009-2010	15,195	255	95, 588
	Jaarlikse verlof-uitbetalings by diensbeëindiging vir 2009-2010	0	0	0
	Verlofdiskontering vir 2009/2010	6,280	779	8,062
	Totaal	21,475	1 034	20,769
Staatsdienspersoneel	Verlofuitbetalings vir 2009/2010 weens nie-benutting van verlof vir die vorige siklus	0	0	0
	Opgehoopte verlof-uitbetalings by diensbeëindiging vir 2009-2010	5,474	132	41,470
	Jaarlikse verlof-uitbetalings by diensbeëindiging vir 2009-2010	0	0	0
	Verlofdiskontering vir 2009/2010	544	161	3,379
	Totaal	6,018	293	20,539

Nota:

1. Die WKOD het 'n beleid aanvaar waarvolgens geen ongebruikte jaarlikse verlof aan werknemers uitbetaal word nie. Werknemers en toesighouers is opdrag gegee om te verseker dat alle werknemers hul volle jaarlikse verlof benut soos in die goedgekeurde reëlings oor verlof voorgeskryf.
2. Uitbetalings vir opgehoopte verlof verwys na normale beloning wat by dood, diensbeëindiging weens swak gesondheid, en normale aftrede betaal word.
3. Verdiskontering van opgehoopte verlof m.b.t. toekennings vir lang diens, d.w.s. vir 20 en 30 jaar se ononderbroke bevredigende diens, word vir alle werknemers toegelaat.
4. Lopende verlofuitbetalings by diensbeëindiging verwys na ongebruikte verlof ten tyde van bedanking.

10. Programme vir MIV/VIGS en Gesondheidsbevordering:

Tabel 10.1: Stappe gedoen om die risiko van beroepsblootstelling te verminder

Eenhede/kategorieë van werknemers wat geïdentifiseer is as synde in gevaar om MIV en verwante siektes (indien enige) op te doen	Sleutelstappe wat gedoen is om die risiko te verminder
➤ Opvoeders by jeugsentrums	➤ Werkswinkels m.b.t. beroepsblootstelling
➤ Opvoeders en ondersteunende personeel (skoolverpleegsters, skoonmakers, opvoeders in laboratoriums, ingenieurswese- en skoolsekretaresse)	➤ Brosjyre met prosedures wat m.b.t. beroepsblootstelling gevolg moet word

Tabel 10.2: Besonderhede oor gesondheids bevordering en MIV/VIGS-programme (merk die toe paslike blokkie en gee die verlangde inligting)

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien Ja
1. Het die departement 'n lid van die SBD aangewys om die bepalings te implementeer wat in Deel VI E van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2001, vervat is? Indien wel, gee haar/sy naam en amp.			Direkteur: Interne Mensekapitaalbestuur
2. Het die departement 'n toegewyde eenheid, of het dit spesifieke personele aangewys om die gesondheid en welsyn van jou werknemers te bevorder? Indien wel, dui aan hoeveel werknemers by hierdie taak betrokke is, en die jaarlikse begroting wat vir hierdie doel beskikbaar is.			Die WKOD het twee spesifieke programme waarop dit fokus, nl. die Oriënteringsprogram vir MIV/VIGS-Lewensvaardighede (OPML) en die Program vir MIV/VIGS in die Werkplek (PMW). Hierdie twee programme ondersteun mekaar in terme van opleiding en voorspraak. Twee werknemers wat in terme van hul posbeskrywings op Werknemersgesondheid- en Welstandbestuur (WGWB) gefokus is. R1 258 360
3. Het die departement 'n Program vir Werknemersbystand of Gesondheidsbevordering vir jou werknemers ingevoer? Indien wel, dui die sleutelemente/-dienste van hierdie Program aan.			Hierdie program bied voortgesette steun vir die sielkundige, emosionele en leefstyl-behoeftes van ons werknemers. Dit is 'n Program vir Werknemersgesondheid- en Welstandbestuur wat o.m. op MIV en VIGS, stres, finansiële bestuur, verhoudings, regs kwessies, familiesake, middelemisbruik en traumabereding fokus. Ten einde vertroulikheid te verseker, word hierdie dienste deur private diensverskaffers voorsien. Hierdie program is ook op welsynkwessies van werknemers gerig met bewustheidsdae vir die gesondheid en welsyn van werknemers. Die doel met hierdie dae is om gesonde leefstyle te bevorder en werknemers bewus te maak van dienste wat die WKOD aan sy werknemers bied. Verder is daar dae vir die bevordering van gesondheid, in lyn met dae wat in die gesondheidsalmanak van die Departement van Gesondheid aangedui word.
4. Het die departement ('n) komitee(s) gevestig soos in Deel VI E.5 (e) van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies in die vooruitsig gestel? Indien wel, voorsien asseblief die name van lede van die komitee en die deelhebbers wat hulle verteenwoordig.			Direkteur: IMKB, Adjunktdirekteur: IMKB, MIV-koördineerder, verteenwoordigers van direktorate, verteenwoordigers van werknemerspartye. Daar word vir 'n advieskomitee vir 'n omvattende Program vir Werknemersgesondheid en Welsyn beplan.
5. Het die departement sy beleidsbepalings en praktyke t.o.v. werknemers hersien om te verseker dat dit nie op grond van hul MIV-status onbillik teen werknemers diskrimineer nie? Indien wel, lys die beleidsbepalings en praktyke wat aldus hersien is.			Die WKOD het sy eie MIV/VIGS-beleid in die werkplek daargestel, gebaseer op die raamwerk wat deur die provinsiale regering voorsien is.

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien Ja
6. Het die departement maatreëls ingevoer om MIV-positiewe werknemers, of dié wat veronderstel is om MIV-positief te wees, teen diskriminering te beskerm. Indien wel, lys die sleutelemente van hierdie maatreëls.			Voortdurende bewusmaking van die regte konteks waarbinne MIV en VIGS beskou moet word. Unieke sake m.b.t. MIV en VIGS, bv. vertroulikheid, onthulling, VBT, ens. Die WKOD se beleid m.b.t. MIV en VIGS dra ook hierdie boodskap oor, en vorm deel van lynbestuur se verantwoordelikheid.
7. Spoor die departement sy werknemers aan om Vrywillige Berading en Toetsing te ondergaan? Indien wel, lys die resultate wat u behaal het.			VBT word aan personeel beskikbaar gestel deur bewusheidsdae vir die gesondheid en welsyn van werknemers. Van dié wat bewusheidsdae bywoon, meld 10% tot 15% vir VBT aan. VBT-dae en sportpraatjieveldtogte het ook groter begrip van die prosesse en prosedures van VBT meegebring.
8. Het die departement maatreëls/aanwysers ontwikkel om die impak van sy program vir gesondheidsbevordering te monitor en te evalueer? Indien wel, lys hierdie maatreëls/aanwysers.			Maandelikse verslae van die verskillende diensverskaffers, wat die benutting van die dienste weerspieël.

Nota: Die PWBP waaraan die WKOD integraal verbonde is, gee konstruktiewe rigting aan m.b.t. die volgende sleutelemente/-dienste:

1. Onderwys en bewusheid in die werkplek
2. Om 'n MIV/VIGS-oudit in die werkplek uit te voer om die infrastruktuurbehoefes te bepaal, bv. Noodhulptoerusting ens.
3. Voorkomende programme, bv. verspreiding van kondome
4. Om universele voorsorgmaatreëls te bevorder, bv. maatreëls wanneer daar met bloed en liggaamsvloeistowwe van beseerdes gewerk word
5. Vrywillige Berading en Toetsing
6. Bevorder ondersteuning vir MIV/VIGS-besmette werknemers.

DSA: Die Strategiese Raamwerk vir Werknemersgesondheid en Welsyn beklemtoon nakoming van MIV/VIGS- en TB-bestuur wat een van die kernfunksies van WG&W in die werkplek is.

1. Lenig die impak van MIV en VIGS en skep 'n bekwame sosiale omgewing vir sorg, behandeling en ondersteuning.
2. Implementeer programme vir werknemersgesondheid- en welsyn vir MIV-besmette en -geaffekteerde gemeenskappe.
3. Implementeer portuuroopvoederprogramme vir WKOD-werknemers om gedragsrisiko's te teiken.
4. Mediese bystand vir behandeling en versorging van werknemers met MIV/VIGS word deur GEMS voorsien.

11. Arbeidsverhoudinge

Die volgende kollektiewe ooreenkomste is met die vakunies binne die Departement gesluit.

Tabel 11.1 : Kollektiewe Ooreenkoms, 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Totale aantal kollektiewe ooreenkomste Nul

Die volgende tabel gee 'n opsomming van die dissiplinêre verhore wat binne die Departement plaasgevind het vir die jaar onder bespreking:

Tabel 11.2.1 : Wangedrag en dissiplinêre verhore gefinaliseer, 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Uitkomst van dissiplinêre verhore	Getal
Korrektiewe berading	2
Mondelinge waarskuwing	2
Skriftelike waarskuwing	0
Skriftelike finale waarskuwing	120
Geskors sonder betaling (as 'n sanksie)	24
Beboet	89
Demovering	0
Afdanking	17
Onskuldig	16
Saak onttrek	3
Boete vir 12 maande opgeskort	1
Totaal	274

Tabel 11.2.2 – Dissiplinêre optrede, met inbegrip van Progressiewe Dissipline, vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Dissiplinêre optrede	Manlik				Vroulik				Totaal
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	
Totaal	48	126	0	8	90	86	2	3	363

Tabel 11.3: Tipes wangedrag wat by dissiplinêre verhore aangespreek is

Tipe Wangedrag	Aantal
Diefstal, omkoperij, bedrog of daad van korrupsie t.o.v. eksamens	2
Seksuele aanval op leerder	10
Seksuele aanval op ander werknemer	0
Seksuele verhouding met leerder van dieselfde skool	0
Ernstige aanval met bedoeling om ernstige liggaamlike leed aan leerder of student te veroorsaak	0
Ernstige aanval met bedoeling om ernstige liggaamlike leed aan ander werknemer te veroorsaak	0
Onwettige besit van 'n bedwelmende, onwettige of verdowende middel	2
Versuim om gehoor te gee aan, of oortreding van 'n wet of enige ander statuut, regulasie of wetlike verpligting	0
Moedswillige of agtelosige wanbestuur van die Staat se finansies	10
Wangebruik van Staat se eiendom	3
Onregverdigbare benadeling van die administrasie, dissipline of doeltreffendheid van die Departement	3
Misbruik sy posisie in die DvO om die belange van enige persoon te bevorder of te benadeel	1
Aanvaar 'n tweede werk en/of vergoeding sonder die skriftelike goedkeuring van die werkgewer	1
Laat na om 'n wettige en/of roetine-opdrag uit te voer	5

Tipe wangedrag	Aantal
Afwesigheid	10
Diskriminasie	2
Swak prestasie, vir ander redes as onvermoë	2
Is onder die invloed van bedwelmende middels terwyl aan diens	1
Gedra hom of haar op onbehoorlike, skandalige of onaanvaarbare wyse terwyl aan diens	18
Aanranding, of poging tot aanranding, of dreigement om aan te rand	62
Viktimisering en/of intimidasie	0
Lewer valse verklarings of getuienis in die uitvoering van pligte, en/of vervalsing van rekords	0
Onwettige industriële optrede	0
Gemeenregtelike of statutêre oortreding (diefstal, bedrog en korrupsie)	17
Oneerlikheid	2
Drostery	28
TOTAAL	179

Tabel 11.4: Griewe wat gelug is vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

	Aantal
Aantal griewe wat opgelos is	453
Aantal griewe wat nie opgelos is nie	146
Totale aantal griewe wat gelug is	599

Tabel 11.5: Dispute wat met Rade verklaar is vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

	Aantal
Aantal dispute verdedig	42
Aantal dispute afgewys	101
Aantal dispute hangende	70
Totale aantal dispute wat verklaar is	213

Tabel 11.6: Stakings vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Totale aantal werknemerwerksdae wat verloor is	0
Totale koste (R) van verlore werksdae	0
Bedrag (R) wat weens geen werk geen betaling ontvang is	0

Tabel 11.7: Voorkomende skorsings vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Aantal werknemers geskors	45
Aantal werknemers wie se skorsing 30 dae oorskry het	3
Gemiddelde aantal dae geskors	98.73
Koste van skorsings	R 2,432,220.32

12. Vaardigheidsontwikkeling

Hierdie afdeling onderstreep die pogings van die Departement t.o.v. vaardigheidsontwikkeling

Tabel 12.1: Opleidingsbehoefte geïdentifiseer vir die tydperk 1 April 2009 tot 31 Maart 2010 soos per die WKOD se Werkplekvaardigheidsplan

Beroepskategorieë	Geslag	Aantal werknemers op 1 April 2009	Opleidingsbehoefte aan begin van verslagtydperk geïdentifiseer			
			Leerderskappe *	Vaardigheidsprogramme en ander kort kursusse	Ander soorte opleiding	Totaal
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders	Vroulik	17	0	1 363	0	1 363
	Manlik	33	0	970	0	970
Beroepslui	Vroulik	20 863	0	7 404	0	7 404
	Manlik	10 871	0	5 649	0	5 649
Tegnici en verwante beroepslui	Vroulik	181	0	0	0	0
	Manlik	179	0	30	0	30
Klerke	Vroulik	2 302	0	1 555	0	1 555
	Manlik	426	0	874	0	874
Diens- en verkoopswerkers	Vroulik	7	0	0	0	0
	Manlik	31	0	0	0	0
Hand- en verwante ambagwerkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	14	0	0	0	0
Aanleg- en masjienoperateurs en monteurs	Vroulik	1	0	0	0	0
	Manlik	21	0	0	0	0
Elementêre beroepe	Vroulik	2 401	0	331	0	331
	Manlik	2 806	0	278	0	278
Subtotaal	Vroulik	25 772		10 653	0	10 653
	Manlik	14 381		7 801		7 801
Totaal		40 153	0	18 454		18 454

Tabel 12.2: Opleiding voorsien 1 April 2009 tot 31 Maart 2010

Beroepskategorieë	Geslag	Aantal werknemers op 1 April 2009	Opleiding tydens die verslagtydperk voorsien			
			Leerderskappe	Vaardigheidsprogramme en ander kort kursusse	Ander soorte opleiding	Totaal
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders	Vroulik	17	0	1 450	0	1 450
	Manlik	33	0	1 900	0	1 900
Beroepslui	Vroulik	20 863	0	6 117	0	6 117
	Manlik	10 871	0	4 052	0	4 052
Tegnici en verwante beroepslui	Vroulik	181	0	10	0	10
	Manlik	179	0	95	0	95
Klerke	Vroulik	2 302	0	1 900	0	1 900
	Manlik	426	0	578	0	578
Diens- en verkoopswerkers	Vroulik	7	0	0	0	0
	Manlik	31	0	0	0	0
Hand- en verwante ambagwerkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	14	0	0	0	0
Aanleg- en masjienoperateurs en monteurs	Vroulik	1	0	0	0	0
	Manlik	21	0	0	0	0
Elementêre beroepe	Vroulik	2 401	0	135	0	135
	Manlik	2 806	0	215	0	215
Subtotaal	Vroulik	25 772	0	9 612	0	9 612
	Manlik	14 381	0	6 840	0	6 840
Totaal		40 153	0	16 452	0	16 452

Nota

Finansiële en tydsbeperkings het veroorsaak dat nie alle geteikende werknemers uiteindelik opleiding ontvang het nie.

Elke kursus of opleidingsessie wat deur 'n werknemer bygewoon is, word as een werknemer getel en dus kan die getal wat opleiding ontvang het die werklike getal werknemers op die diensstaat oortref.

* Vir rekorddoeleindes het senior beamptes en bestuurders MBD ingesluit.

* Ander soorte opleiding sluit beurse en kursusse by die *Cape Administrative Academy* in.

* Die totaal sluit nie in of weerspieël 4.203 persone in wat in BOOV opgelei is nie.

13. Beserings aan diens

Die volgende tabelle bied basiese inligting oor beserings aan diens.

Personeelgroep	Aard van besering aan diens	Aantal	% van totaal
Opvoeders	Het slegs basiese mediese sorg benodig	65	79%
	Tydlike totale onbekwaamheid	17	21%
	Permanente onbekwaamheid	-	0%
	Noodlottig	-	0%
	Totaal		82
Staatsdienspersoneel	Het slegs basiese mediese sorg benodig	71	77%
	Tydlike totale onbekwaamheid	21	23%
	Permanente onbekwaamheid	-	0%
	Noodlottig	-	0%
	Totaal		92

Nota:

Die interpretasie van basiese mediese sorg is dat 'n werknemers vir 'n kort tydperk van die werk wegbly (tot 'n paar dae). Tydlike totale onbekwaamheid is vir langer periodes, byvoorbeeld meer as 'n week.

14. Benutting van Konsultante

Tabel 14.1: Verslag oor aanstelling van konsultante d.m.v. toegewysde fondse

Projektitel	Totale aantal konsultante wat aan die projek gewerk het	Duur: Werksdae	Kontrakwaarde in Rand
0	0	0	0

Totale aantal projekte	Totale individuele konsultante	Totale duur. Werksdae	Totale kontrakwaarde in Rand
0	0	0	0

Tabel 14.2: Ontleding van konsultanteaanstellings met ge bruikmaking van toegewysde fondse, t.o.v. histories benadeelde individue (HBP's)

Projektitel	Persentasie eienaarskap deur HBP-groepe	Persentasie bestuur deur HBP-groepe	Aantal konsultante uit HBP-groepe wat aan die projek werk
0	0	0	0

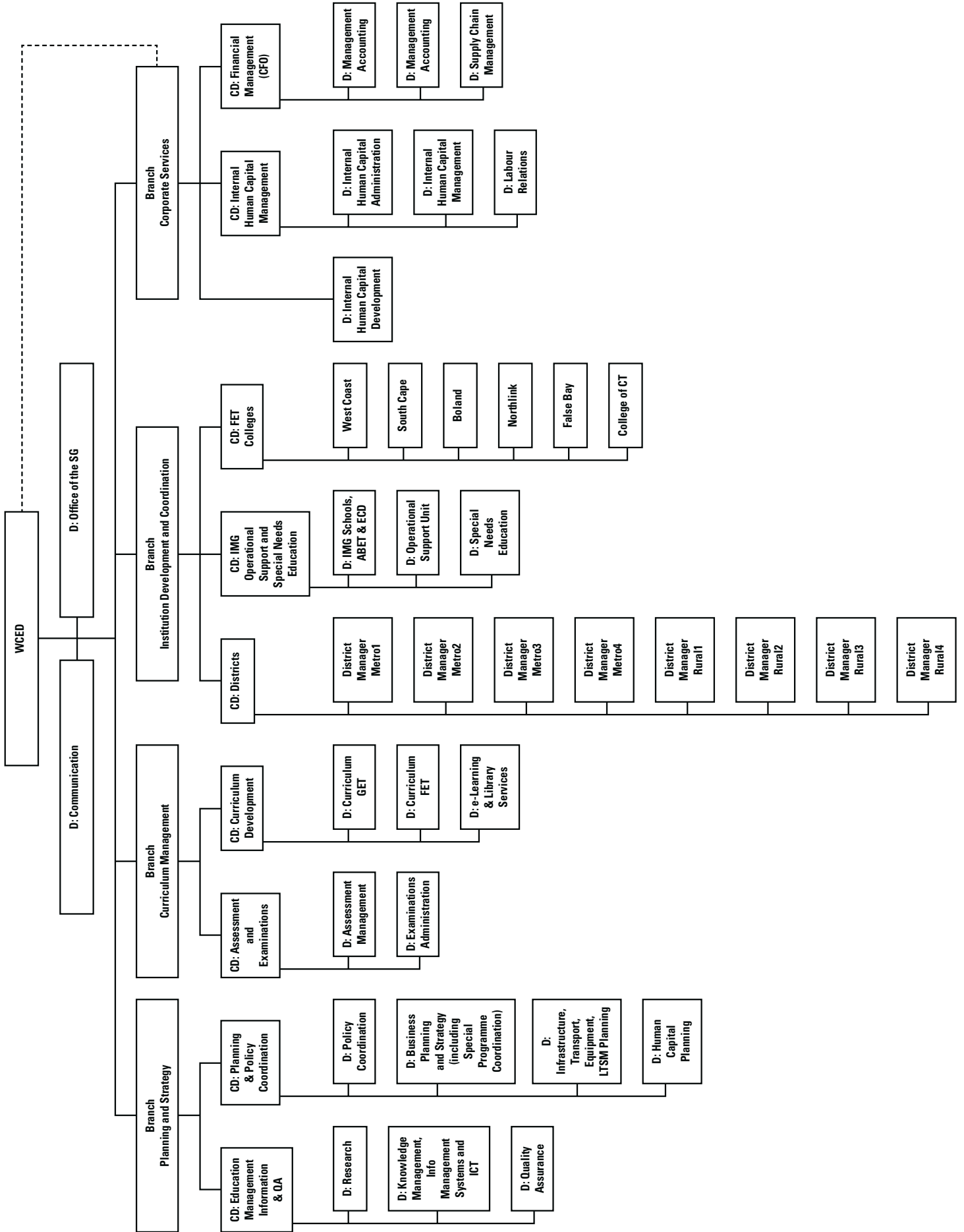
Tabel 14.3: Verslag oor aanstelling van konsultante d.m.v. donateursfondse

Die WKOD het geen konsultante uit donateursfondse aangestel om projekte begelei nie.

15. Organogram

Die WKOD se organisatoriese struktuur word in die organogram op die volgende bladsy weerspieël.

Organogram van die Wes-Kaap Onderwysdepartement

Superintendent-General

Superintendent-Generaal
Intsumpa-Jikelele

Director: Office of the SG

Direkteur: Kantoor van die SG
UMlawuli we-Ofisi Ye-Ntloko yeSebe

Director: Communication

Direkteur: Kommunikasie
UMlawuli weCandelo leZonxibelelwano

Deputy Director-General: Planning and Strategy

Adjunk-direkteur-generaal: Beplanning en Strategie
uSekela-Mlawuli Jikelele weCandelo leZocwangciso

Chief Director: Education Management Information and Quality Assurance

Hoofdirekteur: Onderwysbestuurinligting en
Gehalteversekering
UMlawuli oyiNtloko weCandelo loLawulo lweMfundo,
inGcasiso noQinisekiso weMigangatho

Director: Research

Direkteur: Navorsing
UMlawuli weCandelo leZophando

Director: Knowledge Management, Information and Record Management Systems and ICT

Direkteur: Kennisbestuur, Inligtings- en
Rekordbestuurstelsels en IKT
UMlawuli weCandelo loLawulo loLwazi neEnkqubo
zeNgcaciso neErekhodi zeZolawulo ne-ICTT

Director: Quality Assurance

Direkteur: Gehalteversekering
UMlawuli weCandelo loQinisekiso lwemiGangatho

Chief Director: Planning and Policy Co-ordination

Hoofdirekteur: Beplanning en Beleidskoördinasie
UMlawuli oyiNtloko weCandelo loCwangciso
noQuquzelelo lwemiGaqo-Nkqubo

Director: Policy Co-Ordination

Direkteur: Beleidskoördinasie
UMlawuli weCandelo loququzelelo lwemiGaqo-Nkqubo

Director: Business Planning and Strategy

Direkteur: Besigheidsbeplanning en -strategie
UMlawuli weCandelo loCwangciso Lwezoshishino

Director: Infrastructure, Transport, Equipment & LTSM Planning

Direkteur: Infrastruktuur, Vervoer, Toerusting en LOOM-
Beplanning

UMlawuli weCandelo loCwangciso lweZiseko
zoPhuhliso, ezoThutho, iziXhobo ne-LTSM

Director: Human Capital Planning

Direkteur: Menslikekapitaalbeplanning
UMlawuli weCandelo loCwangciso Lophuhliso
lweZakhono zoLuntu

Deputy Director-General: Curriculum Management

Adjunk-direkteur-generaal: Kurrikulumbestuur
Usekela-Mlawuli Jikelele weCandelo loLawulo
lweKharthyulam

Chief Director: Assessment and Examinations

Hoofdirekteur: Assessering en Eksamens
UMlawuli oyiNtloko weCandelo leemVavanyo neeMviwo

Director: Assessment Management

Direkteur: Assesseringsbestuur
UMlawuli weCandelo loLawulo lweeMvavanyo

Director: Examinations Administration

Direkteur: Eksamenadministrasie
UMlawuli weCandelo loLawulo lweeMviwo

Chief Director: Curriculum Development

Hoofdirekteur: Kurrikulumontwikkeling
UMlawuli oyiNtloko weCandelo loPhuhliso
lweKharthyulam

Director: Curriculum GET

Direkteur: Kurrikulum AOO
UMlawuli weCandelo leKharthyulam GET

Director: Curriculum FET

Direkteur: Kurrikulum VOO
UMlawuli weCandelo leKharthyulam ye-FET

Director: E-Learning and Library Services

Direkteur: E-Leer en Biblioteekdienste
UMlawuli weCandelo Le E-Learning neEnkonzo
zeel-ayibrari

Deputy Director-General: Institution Development and Co-Ordination

Adjunk-direkteur-generaal: Inrigtingontwikkeling en –
koördinasie
Usekela-Mlawuli Jikelele weCandelo loPhuhliso
noQuquzelelo lwamaZiko

Chief Director: Districts

Hoofdirekteur: Distrikte
UMlawuli oyiNtloko weziThili

Chief Director: Institutional, Specialised and Operational Support

Hoofdirekteur: Inrigtings-, Gespesialiseerde en
Operasionele Ondersteuning
UMlawuli oyiNtloko weCandelo loKunika inkXaso
amaZiko, imFundo enEemfuno eziZodwa noKwenziwa
kwemiSebenzi

Director: Institutional Management and Governance Planning

Direkteur: Institusionele Bestuur-en-beheerbeplanning
UMlawuli wezoCwangciso loLawulo noKuphathwa
kwamaZiko

Director: Operational Support Unit

Direkteur: Operasionele Ondersteuningseenheid
UMlawuli weYunithi yoKunika inkXaso yoKwenziwa
kwemiSebenzi

Director: Specialised Education Support

Direkteur: Gespesialiseerde Onderwysondersteuning
UMlawuli weCandelo loKunika inkXaso imFundo
enEemfuno eziZodwa

Chief Director: FET Colleges

Hoofdirekteur: VOO-Kolleges
UMlawuli oyiNtloko weekHoleji ze-FET

Deputy Director- General: Corporate Services
Adjunk-direkteur-generaal: Korporatiewe Dienste
Usekela-Mlawuli jikelele weCandelo leEnkonzo zeSebe

Chief Director: Internal Human Capital Management
Hoofdirekteur: Interne Menslikekapitaalbestuur
UMlawuli Oyintloko weCandelo Lokuphathwa
Nophuhliso Lwezakhono Zoluntu Lwangaphakathi

Director: Internal Human Capital Administration
Direkteur: Interne Menslikekapitaaladministrasie
UMlawuli weCandelo leZolawulo noPhuhliso
lwezaKhono zoLuntu lwanGaphakathi

Director: Internal Human Capital Management
Direkteur: Interne Menslikekapitaalbestuur
UMlawuli weCandelo lokuPhathwa noPhuhliso
lwezaKhono zoLuntu lwangaPhakathi

Director: Labour Relations
Direkteur: Arbeidsverhoudinge
UMlawuli weCandelo leZobudlelwane emSebenzini

Director: Internal Human Capital Development
Direkteur: Interne Menslikekapitaalontwikkeling
UMlawuli weCandelo loPhuhliso lweZakhono zoLuntu
lwanGaphakathi

Chief Director: Financial Management
Hoofdirekteur: Finansiële Bestuur
oyiNtloko weCandelo leZolawulo lwezeMali

Director: Management Accounting
Direkteur: Bestuursrekeningkunde
UMlawuli: kwiMpatho yeze-Akhawuntfingi

Director: Financial Accounting
Direkteur: Bestuursrekeningkunde
UMlawuli weCandelo lezeMali nee-Akhawunti

Director: Procurement Management
Direkteur: Verkrygingsbestuur
UMlawuli weCandelo loLawulo lokuThengwa
kweEmpahla neEnkonzo